

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Gravürlerden Fotoğraflara
TÜRKİYE
Engravings to Photographs

M. Fatih Demirhan

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM

Kıtap Arşivi - <https://rantey.org>

LANYA KIZIL KULE ANAVARZAR KALE
TLİS BOZCAADA CENEVİZ KALESİ ÇEŞME ÇİMENLİK KALESİ
AZİANTEP GELİBOLU GEVHERNİK HALİKARNAS KAHRAMA
ALESİ KUMKALE LAMPRON KALESİ MAMURE KALESİ MAR
ALESİ SİNOP SURLARI SİS KALESİ ABDAL BRIDGE A BRIDGE
ALTALIKAPI ÇOKGÖZ BRIDGE DEMİRKAPI STADIUM GATE IN
BRIDGE KOYUN BRIDGE LEFKE GATE MİSİS BRIDGE MUSLUK
BRIDGE THE PURSUE GATE (PERSECUTION GATE) TEKGÖZ BR
ALIKESİR SAAT KULESİ BAZAZİSTAN BERGAMA AMFİTİYATR
MYRA TİYATROSU FOÇA SU KEMERİ GRANİUM HACİSALİH
ASANKALE KAPLICALARI HİERAPOLIS TİYATROSU KARATAY
ERVANSARAYI PATARA TİYATROSU POLLİO SU KEMERİ TEL
A ZUGAYBE ÇEŞMESİ GRAND MOSQUE OF ADANA TEMPL
ATHEDRAL OF ANI GRAND MOSQUE OF ANTAKYA AUGUST
URSA SÜLEYMANİYE MOSQUE OF ÇORLU DİGOR CHURCH
EMPLE HACI BAYRAM MOSQUE GRAND MOSQUE OF HARR
MOSQUE THE GREEN MOSQUE OF İZNİK THE RED COURT K
ADIRVAN MOSQUE SELİM MOSQUE SELİMİYE MOSQUE SÜL
HAGIA SOFIA CHURCH GRAND MOSQUE OF VAN YAKUP BE
AMASYA KAYA MEZARLARI AMYNTAS'IN MEZARI ASSOS'TA B
ETHİYE'DE (TELMESSOS) BİR LAHİT GÜMÜŞKESEN MEZARI
ORHAN GAZİ TÜRBESİ PAYAVA'NIN LAHDİ THE MUSSA NEKR
BELEN PASS CİHANNUMAR KALESİ DEMİRE (MYRA) OLD VAN

M.Fatih Demirhan

1954 yılında İstanbul'da doğdu.

ODTÜ Matematik bölümünden lisans, Kanada Queen's üniversitesinden yüksek lisans dereceleri aldı.

Profesyonel hayatına bilgisayar sektöründe devam eden Fatih Demirhan, büyük bilgisayar sistemleri mimarisi konusunda danışmanlık yapmakla birlikte, mimari fotoğrafları, özellikle kültür mirası antik yapı fotoğrafları ve araştırmaları ile tanınır.

Bu kitabın içeriği ile ilgili olarak, davet edildiği Venedik'te bir fotoğraf sergisi ve iki sunum, Prof. Nevin Özkan ile XI. Uluslararası Türkiye'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi Kongresinde bir tebliğ ve İstanbul Hollanda Araştırma Enstitüsünde yapılan Orient & Occident sempozyumunda bir sunum olmak üzere 5 uluslararası etkinlik gerçekleştirmiştir.

Born in Istanbul, Turkey 1954.

He has a B. Sc. Degree from METU, Ankara and M. Sc. Degree from Queen's Univ., Canada.

Currently, besides being a consultant in large computer systems architecture, he is a distinguished photographer, known with his research and photographs of cultural heritage buildings and architecture.

Related to the contents of this book, he has conducted a photographic exhibition and two presentations in Venice, where he was an invited guest presenter. Two additional presentations were co-hosted with Professor Nevin Ozkan. The initial presentation was during the 11th IAOSEH (International Association of Ottoman Social and Economic History) Congress and the second one was in The Netherlands Institute in Turkey (NIT), during the international symposium of Orient & Occident.

°T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
KÜTÜPHANELER VE YAYIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
3123
SANAT ESERLERİ DİZİSİ
470

ISBN 978-975-17-3331-3

www.kulturturizm.gov.tr
e-posta:yayimlar@kulturturizm.gov.tr

Demirhan, M. Fatih

Gravürlerden fotoğraflara Türkiye = Türkiye:
Engravings to photographs / M. Fatih Demirhan;
[Fotog.] M. Fatih Demirhan [...ve başk.].- Ankara:
Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2008.

336 s.: rmk. res., rmk. fotog.; 33 cm.- (Kültür ve
Turizm Bakanlığı yayınları; 3123. Kütüphaneler ve
Yayımlar Genel Müdürlüğü sanat eserleri dizisi; 470)

ISBN 978-975-17-3331-3

I. k.a. II. Paralel eser adı. III. Seriler.
741.9561

Fotoğraflar

M. Fatih Demirhan

Editörler

Sibel AKDAG (Türkçe metin)

Thomas GODFREY (İngilizce metin)

Kapak Tasarımı

Sadık Üçok / Afrodit Tapınağı (M. Fatih Demirhan)

Birinci Baskı

2.000 Adet

Baskı

RETA

Baskı Yeri ve Tarihi

Ankara-2008

Gravürlerden Fotoğraflara

TÜRKİYE

Engravings to Photographs

M. Fatih Demirhan

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINLARI

Önsöz

Kültürler arası iletişim ve etkileşimin yoğun bir biçimde yaşandığı günümüzde toplumsal kalkınmanın yolunun kültürel kalkınmadan geçtiği artık yadsınamaz bir gerçeğe dönüşmüştür.

Sahip olduğumuz sanatsal, kültürel ve tarihi birikimi geçmişten günümüze taşımak, zenginleştirerek geleceğe aktarmak daha da önemlisi kendi insanımız yanında dış dünyaya tanıtmak kültürel kalkınmamız için son derece önemlidir.

Yaşadığımız topraklarda köprüden kervansaraya, kiliseden camiye birçok yapının her dönemde Türk sanatçılar kadar diğer milletlerden sanatçıların da ilgisini çekmesi bizi şaşırtmamakta; tam tersine bizim için mutluluk kaynağı olmaktadır. Anadolu'nun sanatın tüm dallarına ilham veren kültürel yapısı, pek çok mimari eserin de ortaya çıkmasını sağlamış; bu eserlerin sanatçılar tarafından resmedilmesi ise tarihteki yerlerini sağlamlaştırarak onlara ayrı bir değer katmıştır.

"Gravürlerden Fotoğraflara Türkiye" adlı yayınıımız, geçmişte gravürlerle ölümsüzleştirilen kültürel mirasımızın bugünkü fotoğraflarını içermekte, bizlere dünü ve bugünü kıyaslama olanağı vermektedir. Ülkemizde doğup yetişen sanatçılarımızın bu türden çalışmaları hem değerli birer kaynak hem de Anadolu'nun eşsiz çeşitliliğine bir teşekkür niteliğindedir.

Hedefimiz; okuyan, düşünen ve üreten bireylerin oluşturduğu, çağdaş kültürel öğeleri algılayabilen, kendi değerleriyle tanışık ve barışık bir topluma kavuşmak ve kültürel birikimimizi ülkemiz dışındaki geniş kitlelerle tanıştırmak evrensel kültür içerisindeki mutena yerimizi almaktır.

Destek vermekten mutluluk duyduğumuz bu tür çalışmaların artmasını diliyor, emeği geçenleri kutluyorum.

Ertuğrul GÜNAY
Kültür ve Turizm Bakanı

Foreword

It has been transformed into an undeniable fact that in the present-day when intercultural communications and interactions are being experienced in an intensive manner, the course to societal development passes through cultural development.

To carry the artistic, cultural and historical experiences we have from the past to the present-day, to transfer them to the future by enriching them and what is even more important, to promote them to the outside world as well as to our own people is of extreme importance for our cultural development.

We are proud that Anatolia's caravanserais, bridges, mosques, churches and other architectural sites not only attracted Turkish artists but artists from other nations as well. The cultural texture of Anatolia has stirred many artistic disciplines and inspired scores of creative architectural works, which have been immortalized and recorded at the height of their glory in pen and ink. These ancient drawings and paintings of the architectural masterpieces have now given the sites additional historical value and strengthened their places in history.

Our publication; "Türkiye Engravings to Photographs" contains examples of Turkey's cultural heritage that have been immortalized by old gravures and contemporary photographs, providing a means to compare the past and the present. The studies and artistic productions of native Turkish artists are a precious source, as well as a "thanking" to the unique diversity of Anatolia.

Our objective is to succeed in attaining a society composed of individuals who read, think and produce, who are able to comprehend the contemporary cultural components and who are informed of and at peace with their own values and to take our exclusive place within the universal culture by making our cultural experiences known to extensive masses outside of Turkey.

I hope that there will be an increase in these types of studies that we are pleased to support and I congratulate those who expended efforts for this study.

Ertuğrul GÜNAY

Minister of Culture and Tourism

Giriş

Bu çalışmanın temeli T.C. Kültür Bakanlığı tarafından yayınlanan “Gravürlerle Türkiye” adlı 7 ciltlik bir gravür koleksiyonları kitabıdır. Elinizdeki kitap, bu koleksiyonun, Anadolu’daki yapıların yer aldığı son iki cildine dayanmaktadır. Bu ciltlerde yayınlanan gravürlerden, tapınak, köprü, kale, kilise, cami, kervansaray gibi yapılar seçilmiş ve fotoğraflanmıştır. Amaç genel olarak gravürler ve fotoğraflar karşılaştırması olmayıp, kültür mirasınız olan bu yapılarda, ortalama olarak son 200 yılda olan değişimleri görüntülemek olduğu için, bugünkü haliyle fotoğraflanması bu yönden anlam ifade etmeyecek olan manzara, panorama, kişiler, olaylar ve benzeri temalar içeren gravürler bu çalışma kapsamına alınmamıştır ve benzer açılardan yapılmış, birden çok resmi olan yapıların sadece birer resmi ele alınmıştır.

Anadolu’nun 780.000 kilometre karesine dağılmış yapıları bulmak için eldeki kaynak, gravürlerin altında yazan tek satırlık açıklamalardır. Bir kısmı, ‘Edirne Selimiye camii’ gibi yeterli olduğundan, bir kısmı da yazar tarafından önceden bilinen yerler olduğu için, yapıları bulmak, kağıt üzerinde çok zor görünmemekte birlikte bazen çok zor oldu. Bazı yapıların açıklama bilgileri yetersiz, bazılarında da, yapılan araştırmalar sonunda anlaşıldığı gibi, yanlış idi. Mesela “Arpaçay kıyısında bir kilise” diye verilen açıklama satırı oldukça yetersizdi. Arpaçay’ın Çıldır gölünden doğup, Türkiye-Ermenistan sınırını oluşturarak Iğdır ovasında Aras nehri ile birleşen uzunca bir nehir olduğu göz önüne alınırsa, nehrin neresinde, hangi kıyısında, bugün hangi ülkenin sınırında yer aldığını bilmeden, elimizde sadece iç mekân resmi olan bu kiliseyi bulmanın kolay olmayacağı ortada idi. Bulduğunda ise kilise değil, Menucehr Camisi’nin iç mekânı olduğu anlaşıldı. “Muğla Eskişehir kalıntıları (Stratonikeia)” diye tarif edilen yer ise Muğla’da değil, Denizli-Laodikeia’da bulundu. Bunlar ve birçok benzerleri, projenin toplam olarak 3 yıl sürmesinin nedenleri arasında yer almaktadır.

Fotoğrafların, gravürlerin çizildiği noktadan, gölgelere dikkat ederek aynı saatte ve aynı açıdan çekilmesi planlanmıştı. Ancak birkaç deneme bunun neredeyse imkansız olduğunu ortaya koydu. Öncelikle yeni yapılar binalar, ağaçlar aynı görüş açısını engellediği gibi, gravürler birçok hayal unsuru çizim içerebiliyor, her şey farklı oranlarda çizilebiliyor, hatta olmayan yapılar, dağlar ilave edilebiliyordu. Kimi gravür ise tamamiyle hayal ürünü olarak ortaya çıktı. Ancak şunu da belirtmek gerekir ki, Fransız arkeolog Charles Texier’in çizimleri gibi, içlerinde son derece gerçekçi, hatta duvar taşları bile aynı oranda ve sayıda, neredeyse bir fotoğraf kadar gerçekçi yansıtan gravürler de mevcut.

Anadolu’daki kültürel zenginlik baş döndürücü. Hitit, Likya Urartu Roma, Bizans, Ermeni, Arap, Selçuklu, Osmanlı... ve daha nice medeniyetlerin birbirinden farklı yapıları, binlerce yıldır dört bir yanda yer alıyor, bu topraklarda yaşamış insanların bizlere bıraktıkları miraslar olarak duruyorlar. Bazıları hala çok iyi durumda, kimileri gravürün çizildiği tarihten sonra onarımlar görmüş ve gravürlerde yer alan görüntüsünden daha iyi durumda iken, bazıları deprem, yanlış arkeolojik metotlar, kontrolsüz şehirleşme ve kaçak kazılar gibi nedenlerle ağır tahribat görmüş. Bir kısım eserler başka ülkelerdeki müzelere götürülmüş iken, ne yazık ki, bir kısım eser ise sadece gravürde kalmış, tümüyle yok olmuş.

Çizimlerinden yaklaşık 200 yıl sonra fotoğraflanmaları bir anlam ifade edenler bu kitapta yer alıyor. Aradan zaman geçince başka bir araştırmacı tekrar bakar ve durumlarını yeniden belgeler, veya bu yapıları yerinde görmek isteyenler olur düşüncesi ile yerlerinin arayanlarca kolay bulunabilmesi hedeflendi. Bu amaçla yapıların bilinen tarihleri ile ilgili kısa bilgilerle birlikte küresel koordinatları veya adresleri de ilave edilmiştir.

Yapılar hakkında verilen bilgiler için, kaynakça bölümünde yer alan eserlerden ve başta Kültür Bakanlığı, çeşitli müzeler ve Kenthaber sitelerinden olmak üzere, internet sitelerinden faydalanılmıştır.

Kitapta, yapılar 6 bölümde toplandı. İlk bölümü olan askeri yapılarda, kaleler, kuleler ve surlar göreceksiniz. İkinci bölümde kapılar ve köprüler var. Üçüncü bölüm hamamlar, çarşılar, kervansaraylar çeşmeler gibi sivil yapılara ayrıldı. Pagan tapınakları, kiliseler, camiler gibi dini yapılar dördüncü bölümde. Beşinci bölümde yer alan kaya mezarları, lahitler, türbeler gibi yapılar, bu topraklarda her devirde ölümlere gösterilen saygıyı belgeliyor. Altıncı ve son bölümde kendi başlarına bir grup oluşturamayacak kadar sayıca az yapı türleri bulunuyor. Her bölümün ilk sayfasına, türüne bir örnek olmak üzere, az bilinen yapıların fotoğraflarını koydum. 1. bölümde Çambhemişin'de bulunan Zil kalesi, 2. bölümde Edirne Meriç köprüsü, 3. bölümde Safranbolu Eski Hamam, 4. Bölümde Mardin Midyat'taki Mor Gabriel Manastırı, 5. bölümde Kaleköy'den bir Lahit, 6 ve son bölümde ise Hasankeyf'in bir panoraması yer almakta.

Dış çekimlerine 2005 ortalarında başlanan bu proje yaklaşık üç yıl sürdü ve bu süre içerisinde, 70.000 kilometrelik karayolu katedildi. Resimleri çizilmiş tüm yerler ziyaret edildi, bir kısmına ise birden çok kez gitmek zorunluğu oluştu. Bazen yoğun sis, yağmur gibi hava koşulları fotoğraf çekimine izin vermedi, bazen görüntüyü engelleyen inşaat iskelelerinin kaldırılmasını beklemek, bazen de istenilen açıdan fotoğraf çekimini engelleyen ağaç yapıklarının dökülmesi için başka mevsimde tekrar gitmek gerekti.

Yalnız çıkılan bir seyahatte, ıssız bir yerde kayalıktan atlarken kaza geçirince, bu tür yolculuklara en az iki kişi gidilmesi gerekliliği ortaya çıktı. Proje boyunca bir çok fotoğrafçı dostum beni destekledi ve birlikte seyahat ettik. Özellikle Özer Erdoğan, Yücel Eğecioğlu ve Sadık Üçok ile 10'ar bin kilometreden fazla yolculuk yaptık. Bir bölümü zor koşullarda gerçekleşen ama her kilometresinden keyif aldığım bu yolculuklar için yol arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım, umarım onlar için de keyifli olmuştur. Sadık Üçok zor ışık koşullarında çekilen birçok fotoğrafımın tonlamalarını da yaptı. Ayrıca projenin çeşitli aşamalarında benimle seyahat eden fotoğrafçılar ve dostları Thomas Godfrey, Murad Özaydın, Santo D'Agostino, Cihan Ozan, Ömür Karakuş, Diego Santalana, Tunç Türeyyen, Bob Marotti, Ömer Kılıç, Ahmet Taşdelen, Yalçın Koçer, Murat Cantürk ve Alper Çerik'e dostlukları ve destekleri için teşekkür ederim. İngilizce tercümelerin önemli bir bölümüne katkı yapan Sema Göksel ayrıca teşekkürü hak ediyor.

Son olarak, beni candan destekledikleri için aileme teşekkür borçluyum; yapı bilgilerinin derlenmesinde Elif, yazıların tercümelerinde Müjde, genel organizasyonda ve her konuda Dicle'den çok destek gördüm. Kitabı yapmam için beni cesaretlendiren Sibel Türkçe editörlüğünü, yolculukların birkaç bölümüne katılan Thomas ise İngilizce editörlüğünü yaptı. Hepsine şükranlarımı sunuyorum, onların desteği olmadan bu kitap belki hiç hitmezdi.

Bu çalışmamı, bana seyahat etme ve fotoğraf sevgisi aşılayan, rahmetli babam ve amcamın aziz hatıralarına ithaf ediyorum.

M.Fatih Demirhan

Introduction

This publication is based on the last two volumes of "Turkey in Gravures", published in seven volumes, by the Turkish Ministry of Culture. From these published engravings of Anatolia, temples, bridges, fortresses, churches, mosques, caravanserais and lakes have been chosen. Engravings depicting landscapes, city panoramas, and events that have little or interest today have been omitted, as the aim is not to publish a large volume of engravings versus photographs but is to compare the state of buildings, as seen two hundred years ago, and what they look like today. In the interest of brevity, one drawing per structure is chosen, when multiple drawings of the same site existed.

Although, the buildings are spread all over Anatolia's seven hundred and eighty thousand square kilometers, all the engravings incorporated a single line of information, which included the building's name and city, locating the sites seemed easy. Especially, since I was already familiar with many of the locations and had seen some of them before. But, unfortunately it turned out to be a major problem, as the information was often not very precise, and sometimes, wrong. For example, one of the places was described as, "Ruins of a Church by the banks of Arpaçay River". Arpaçay is a lengthy river, with headwaters at Çıldır Lake, it traces the Turkish-Armenian border and joins the Aras River in the plains of Iğdır. With only a drawing of the interior of the building in hand, without knowing if the church was still standing, what section of the Arpaçay River should be searched, or even what country the church might be in. Despite the lack of information, creating a very hard task, when finally found, the picture turned out to be the interiors of the Menucehr Mosque, and had never been a church. Similarly it took two years to find "Muğla - Ruins of Eskihsar, (Stratonicea)", eventually the ruins were not in Muğla-Stratonicea, but in Denizli-Laodikeia, a different city.

Initially the plan was to photograph the structures, as shown in the book of engravings, from the same angles, as seen by the original artists. In addition, by paying attention to the shadow lines, I hoped to create the photo, at the same time of day. However, after a few abortive attempts, I realized that duplicating angles and time was nearly impossible. There are new buildings around the monuments and trees often block any attempt to achieve the photo from the same perspective, as the drawing. In addition, at times the drawings contained imaginary items, like buildings, and even mountains, and many were proportionally inaccurate. On the other hand, some of the drawings, for example French archaeologist Charles Texier's, were as real as a photograph.

The cultural richness of Anatolia is breathtaking, Hittites, Lycians, the Urartu, Romans, Byzantines, Armenians, Arabs, Seljuks, Ottomans... all the civilizations used varied styles and their influence can be found the length and breadth of Anatolia, leaving a rich cultural heritage for future generations. Some of the sites are still in very good condition, some of them had been restored, and others badly damaged by earthquakes, primitive archeological exploration methods, uncontrolled urbanization, illegal excavations, and the greed of antiquity smugglers. Unfortunately, some of the historic structures have vanished and their existence forgotten, except in the engravings.

The sites I could photograph are in this book, although the difference two hundred years makes, is readily visible. Considering that someone may like to visit the sites in the future, to see or record the state of these beautiful cultural heritage structures again, the coordinates or addresses are included, along with a historical

synopsis. The brief histories are compiled from the documents listed in the bibliography section, and from various internet sites, such as the sites of the Ministry of Culture, various museums and Kenthaber.

There are six chapters in the book; The First Chapter is reserved for military buildings, i.e. forts, fortresses and defensive walls. The Second Chapter covers gates and bridges, while the Third Chapter is reserved for civil works, baths, bazaars caravanserais, fountains, and so on. Religious buildings, such as Pagan temples, churches, and mosques are in the Fourth Chapter. In the Fifth Chapter, there are rock tombs, sarcophagi's, and tombs that show respect to the dead in Anatolia throughout the ages. The last Chapter groups structures that do not fit the categories above and lack sufficient numbers for a separate chapter. There are extra pictures on the first pages of each chapter. I have selected Zil Castle, Çamlıhemşin for chapter 1 ,Meriç Bridge, Edirne, for chapter 2, Old Bath, Safranbolu, for chapter 3, Mor Gabriel Monastery, Midyat, for chapter 4, a sarcophagus from Kaleköy, for chapter 5 and a panorama of Hasankeyf for chapter 6.

The project started in mid 2005 and it took three years to complete. During this period I drove over 70,000 kilometers, and visited all places in the book of engravings. In some cases, I had to visit the same place multiple times because of adverse weather conditions, which did not permit me to take a decent photograph. Sometimes, to get a clear view, I was forced to revisit the site in another season, when foliage or leaves wouldn't block the camera view or wait for a restoration to finish, and construction scaffolding to be removed.

Initially, I travelled alone, until a small injury, incurred while jumping off a rock in an uninhabited venue, made me realize I shouldn't travel solo. From that day on, many of my photographer friends came with me on my journeys. I especially want to thank Özer Erdoğan, Yücel Eğecioğlu and Sadık Üçok, who each made more than 10,000 kilometers with me, sometimes under difficult circumstances. I hope they enjoyed every kilometer of those trips, as much as I did. Sadık Üçok also made the tone corrections of some of my photographs that were taken in difficult light circumstances. My thanks extend to friends and photographers Thomas Godfrey, Murad Özaydın, Santo D'Agostino, Cihan Ozan, Ömür Karakuş, Diego Santalana, Tunç Türeyyen, Robert Marotti, Ömer Kılıç, Ahmet Taşdelen, Yalçın Koşer, Murat Cantürk and Alper Çerik for taking part in various parts of my travels, and I thank them for their friendship and support. A special thanks goes to Sema Göksel for a sizable contribution to the translations.

Last but not least, I owe special thanks to my family, who sincerely supported me since the inception of the project. Elif helped in the arrangement of information, Mujde did the translations, and Dicle acted as coordinator, and was beside me in every aspect of the project. Sibel continuously encouraged me and did the editing in Turkish, while Thomas, who travelled with me on many occasions, did the editing in English. I thank them all, for without their support this book probably would have never been finished.

I dedicate this work to dear memories of my late father and uncle, who introduced to me the joy of travel and photography.

M.Fatih Demirhan

İçindekiler / Contents

ASKERİ YAPILAR • MILITARY STRUCTURES

Alanya Surları • Walls of Alanya	14
Alanya Tersanesi ve Kızıl Kule • Alanya Shipyards and the Red Tower	16 - 17
Anavarza Kalesi • Anavarza Fortress	18 - 19
Ani Surları • Walls of Ani	20 - 21
Ankara Kalesi • Ankara Citadel	22 - 23
Aspro-Kastro (Akhisar) • Aspro-Kastro (Akhisar)	24 - 25
Assos Surları • Walls of Assos	26 - 27
Babakale • Babakale	28 - 29
Bakras Kalesi • Bakras Castle	30 - 31
Besni Kalesi • Besni Castle	32 - 33
Birecik Kalesi • Birecik Castle	34 - 35
Bitlis Kalesi • Bitlis Castle	36 - 37
Bozcaada Kalesi • Bozcaada Fortress	38 - 39
Ceneviz Kalesi • Genoese Fort	40 - 41
Çeşme Kalesi • Çeşme Castle	42 - 43
Çimenlik Kalesi • Fort Çimenlik	44 - 45
Çinimaçın Kalesi • Çinimaçın Fortress	46 - 47
Diyarbakır Surları • Walls of Diyarbakır	48 - 49
Edessa Kalesi • Edessa Castle	50 - 51
Ereğli Kalesi • Ereğli Castle	52 - 53
Erzurum Kalesi • Erzurum Castle	54 - 55
Gaziantep Kalesi • Gaziantep Castle	56 - 57
Gelibolu Kalesi • Gelibolu Castle	58 - 59
Gevhernik Kalesi • Gevhernik Castle	60 - 61
Halikarnas (Bodrum) Kalesi • Halicarnassus (Bodrum) Castle	62 - 63
Kahramanmaraş Kalesi • Kahramanmaraş Castle	64 - 65
Karahisar Kalesi • Karahisar Citadel	66 - 67
Kars Kalesi • Kars Citadel	68 - 69
Kayseri Kalesi • Kayseri Fortress	70 - 71
Kilitbahir Kalesi • Kilitbahir Fort	72 - 73
Kumkale • Kumkale	74 - 75
Lampron Kalesi • Lampron Castle	76 - 77
Mamure Kalesi • Mamure Fortress	78 - 79
Mardin Kalesi • Mardin Castle	80 - 81
Marmaris Kalesi • Marmaris Castle	82 - 83
Seddülbahir Kalesi • Seddülbahir Fort	84 - 85
Simena Kalesi • Simena Castle	86 - 87
Sinop Surları • Sinop Walls	88 - 89
Sis Kalesi • Sis Castle	90 - 91
	92 - 93

KAPILAR VE KÖPRÜLER • GATES AND BRIDGES

Abdal Köprüsü • Abdal Bridge	94
Aizanoi'de Bir Köprü • A Bridge in Aizanoi	96 - 97
Akköprü • Akköprü	98 - 99
Asi Köprüsü • Asi Bridge	100 - 101
Aslanlı Kapı • The Lion's Gate	102 - 103
Baş Köprüsü • Baş Bridge	104 - 105
Baltalıkapı • Baltalıkapı	106 - 107
Çokgöz Köprüsü • Çokgöz Bridge	108 - 109
Demirkapı • Demirkapı	110 - 111
Efes'te Stadyum Kapısı • Stadium Gate in Ephesus	112 - 113
	114 - 115

Halep Kapısı • Halep (Aleppo) Gate	116 - 117
Irgandı Köprüsü • Irgandı Bridge	118 - 119
Kervan Köprüsü • Caravan Bridge	120 - 121
Koyun Köprüsü • Koyun Bridge	122 - 123
Lefke Kapısı • Lefke Gate	124 - 125
Misis Köprüsü • Misis Bridge	126 - 127
Musluk Köprüsü • Musluk Bridge	128 - 129
Nizip Taş Köprüsü • Stone Bridge of Nizip	130 - 131
Pazar Kapısı • Bazaar Gate	132 - 133
Seyhan Köprüsü • Seyhan Bridge	134 - 135
Takip Kapısı • The Pursuit Gate (Persecution Gate)	136 - 137
Tekgöz Köprüsü • Tekgöz Bridge	138 - 139
Zağnos Paşa Köprüsü • Zağnos Pasha Bridge	140 - 141

SİVİL YAPILAR • CIVILIAN BUILDINGS

Alexandria Troas Tiyatrosu • Alexandria Troas Theater	142
Balıkesir Saat Kulesi • Balıkesir Clock Tower	144 - 145
Bazazistan • Bazazistan	146 - 147
Bergama Amfityyatrosu • Pergamon Amphitheater	148 - 149
Cacabey Rasathanesi • Cacabey Observatory	150 - 151
Çifte Minareli Medrese • Twin Minaret Madrasa	152 - 153
Demre (Myra) Tiyatrosu • Demre (Myra) Theater	154 - 155
Foça Su Kemerı • Foça (Phokia) Aqueducts	156 - 157
Granium • Granium	158 - 159
Hacı Salih Paşa Şadırvanı • Hacı Salih Pasha Fountain	160 - 161
Halikarnas Tiyatrosundan Manzara • A View from the Halicarnassus Theater	162 - 163
Hasankale Kaplıcaları • Hasankale Hot Springs	164 - 165
Hierapolis Tiyatrosu • Hierapolis Theater	166 - 167
Karatay Kervansarayı • Karatay Caravanserai	168 - 169
Kayseri Kapalıçarşı • Covered Bazaar of Kayseri	170 - 171
Laodikeia Hamamı • Laodikeia Baths	172 - 173
Lüleburgaz Çarşısı • Lüleburgaz Bazaar	174 - 175
Lüleburgaz Kervansarayı • Lüleburgaz Caravanserai	176 - 177
Patara Tiyatrosu • Patara Theater	178 - 179
Pollio Su Kemerı • Pollio Aqueducts	180 - 181
Telmessos Tiyatrosu • Telmessos Theater	182 - 183
Tralleis Cimnazyumu • Tralleis Gymnasium	184 - 185
Xanthos Tiyatrosu • Xanthos Theater	186 - 187
Yeni Kaplıca • New Spa	188 - 189
Zugaybe Çeşmesi • Zugaybe Fountain	190 - 191
	192 - 193

DİNİ YAPILAR • BUILDINGS OF WORSHIP

Adana Ulucami • Grand Mosque of Adana	194
Afrodit Tapınağı • Temple of Aphrodite	196 - 197
Aizanoi Zeus Tapınağı • Zeus Temple of Aizanoi	198 - 199
Alaaddin Camii • Alaaddin Mosque	200 - 201
Ani Katedrali • Cathedral of Ani	202 - 203
Antakya Ulucami • Grand Mosque of Antakya	204 - 205
Augustus Tapınağı • Augustus Temple	206 - 207
Bursa Ulucami • Grand Mosque of Bursa	208 - 209
Bursa Yeşil Cami • The Green Mosque of Bursa	210 - 211
Çorlu Süleymaniye Camii • Süleymaniye Mosque of Çorlu	212 - 213
Digor Kilisesi • Digor Church	214 - 215
Diyarbakır Ulucami • Grand Mosque of Diyarbakır	216 - 217
Döşeme Camii • Döşeme Mosque	218 - 219
Euromos Tapınağı • Euromos Temple	220 - 221
Hacı Bayram Camii • Hacı Bayram Mosque	222 - 223

Harran Ulucami • Grand Mosque of Harran	224 - 225
Hudavendigar Camii • Hudavendigar Mosque	226 - 227
İsabey Camii • İsabey Mosque	228 - 229
İskender Paşa Camii • İskender Pasha Mosque	230 - 231
İznik Yeşil Cami • The Green Mosque of İznik	232 - 233
Kızıl Avlu • The Red Court	234 - 235
Kuyulu Cami • Kuyulu Mosque	236 - 237
Menucehr Camii • Menucehr Mosque	238 - 239
Rızvaniye Camii • Rızvaniye Mosque	240 - 241
Selim Camii • Selim Mosque	242 - 243
Selimiye Camii • Selimiye Mosque	244 - 245
Süleyman Han Camii • Süleyman Han Mosque	246 - 247
Şadırvan Camii • Şadırvan Mosque	248 - 249
Tigran Honents Kilisesi • Tigran Honents Church	250 - 251
Trabzon Aya Sofya Kilisesi • Trabzon Hagia Sofia Church	252 - 253
Van Ulucami • Grand Mosque of Van	254 - 255
Yakup Bey Camii • Yakup Bey Mosque	256 - 257
Yazılıkaya Kült Odası – A • Yazılıkaya Cult Gallery - A	258 - 259
Zeus Karios Mabedi • Zeus Karios Temple	260 - 261
	262 - 263

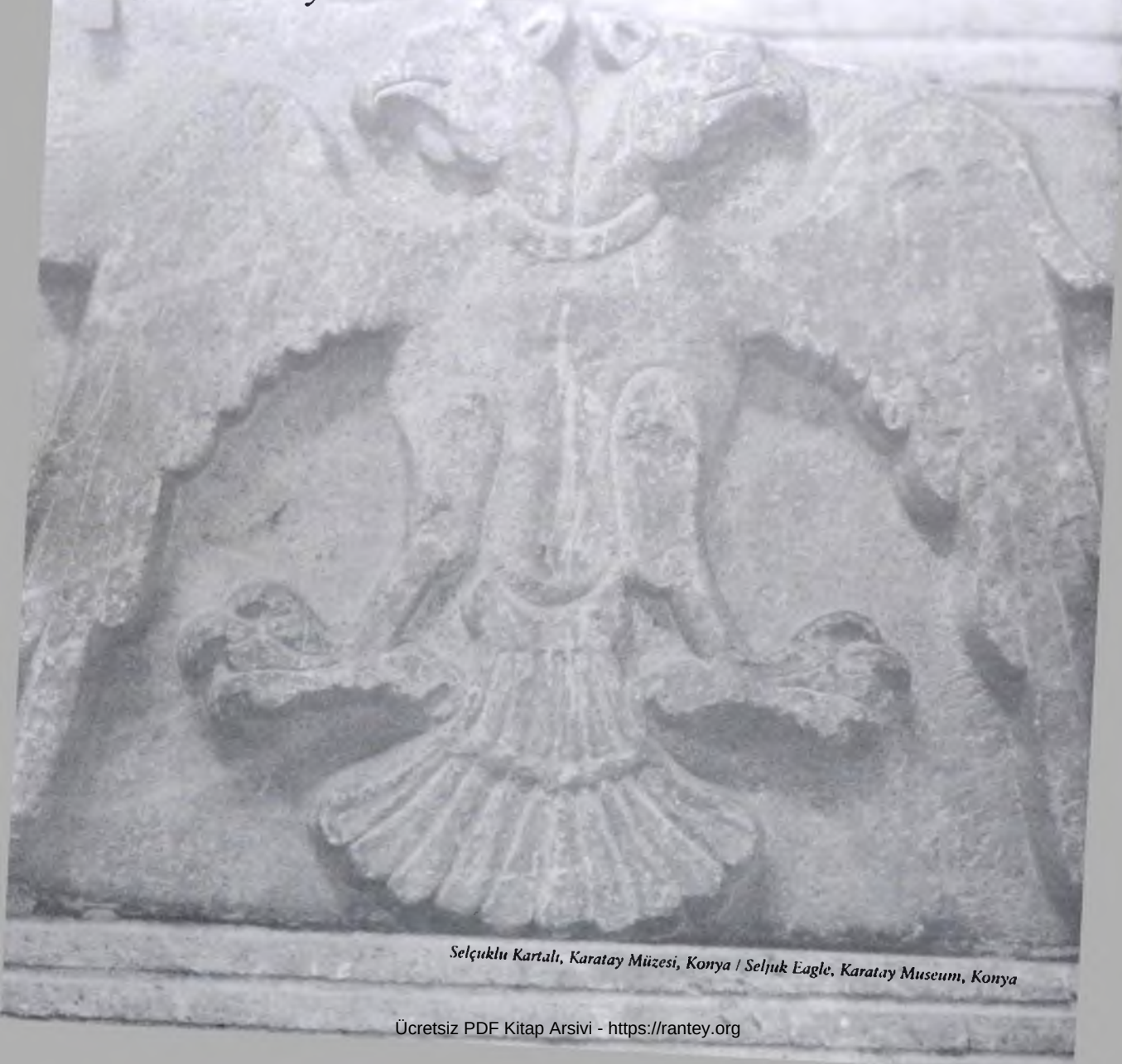
MEZARLAR, LAHİTLER, TÜRBELER • NECROPOLS, GRAVES, TOMBS

Amasya Kaya Mezarları • Amasya Rock Tombs	264
Amyntas'ın Mezarı • Tomb of Amyntas	266 - 267
Assos'ta Bir Lahit • A Sarcophagus in Assos	268 - 269
Beşikli Mağara • The Cradle Cave	270 - 271
Demre (Myra) Nekropolü • Necropolis of Demre (Myra)	272 - 273
Fethiye'de (Telmessos) Bir Lahit • A Sarcophagus in Fethiye (Telmessos)	274 - 275
Gümüşkesen Mezarı • Gümüşkesen Mausoleum	276 - 277
Kluwanimi'nin Mezarı • The Tomb of Kluwanimi	278 - 279
Fethiye (Telmessos) Kaya Mezarları • Rock Tombs of Fethiye (Telmessos)	280 - 281
Orhan Gazi Türbesi • The Tomb of Orhan Gazi	282 - 283
Payava'nın Lahdi • Sarcophagus of Payava	284 - 285
Theimussa Nekropolü • Necropolis of Theimussa	286 - 287
Theimussa'da Bir Lahit • A Sarcophagus in Theimussa	288 - 289
Yeşil Türbe • The Green Tomb	290 - 291
	292 - 293

DİĞER YAPILAR • OTHER BUILDINGS

Alanya • Alanya	294
Battalgazi Külliyesi • Battalgazi Complex	296 - 297
Belen Geçidi • Belen Pass	298 - 299
Cihannüma Kasrı • Cihannüma Palace	300 - 301
Demre (Myra) • Demre (Myra)	302 - 303
Eski Van • Old Van	304 - 305
Hacı Bektaş Külliyesi • Hacı Bektaş Complex	306 - 307
Hattuş • Hattuş	308 - 309
Iassos • Iassos	310 - 311
İshak Paşa Sarayı • İshak Pasha Palace	312 - 313
Julianus Sütunu • Julianus Column	314 - 315
Knidos Limanı • Port Knidos	316 - 317
Laskaris Sarayı • Laskaris Palace	318 - 319
Pamukkale • Pamukkale	320 - 321
Parion'da Kare Anıt • Square Building in Parion	322 - 323
Pompeipolis • Pompeipolis	324 - 325
Şerefiye Külliyesi • Şerefiye Complex	326 - 327
	328 - 329

1 Askerî Yapılar *Military Structures*

Selçuklu Kartalı, Karatay Müzesi, Konya / Seljuk Eagle, Karatay Museum, Konya

- Alanya Kalesi
Alanya Fortress
- Alanya Surları
Walls of Alanya
- Anavarza Kalesi
Anavarza Fortress
- Ani Surları
Walls of Ani
- Ankara Kalesi
Ankara Fortress
- Assos Surları
Walls of Assos
- Aspro - Kastro (Akhisar)
Akhisar Tower
- Babakale
Babakale
- Bakras Kalesi
Bakras Castle
- Besni Kalesi
Besni Castle
- Birecik Kalesi
Birecik Castle
- Bitlis Kalesi
Bitlis Castle
- Bozcaada Kalesi
Bozcaada Fortress
- Ceneviz Kalesi
Genoese Fort
- Çeşme Kalesi
Çeşme Castle
- Çimenlik Kalesi
Fort Çimenlik
- Çinimağın Kalesi
Çinimağın Fortress
- Diyarbakır Surları
Walls of Diyarbakır
- Edessa Kalesi
Edessa Castle
- Ereğli Kalesi
Ereğli Castle
- Erzurum Kalesi
Erzurum Castle
- Gaziantep Kalesi
Gaziantep Castle
- Gelibolu Kalesi
Gelibolu Castle
- Geyhernik Kalesi
Geyhernik Castle
- Halikarnas Kalesi
Halicarnassus Castle
- Kahramanmaraş Kalesi
Kahramanmaraş Castle
- Karahisar Kalesi
Karahisar Citadel
- Kars Kalesi
Kars Citadel
- Kayseri Kalesi
Kayseri Fortress
- Kilitbahir Kalesi
Kilitbahir Fort
- Kumkale
- Lampron Kalesi
Lampron Castle
- Mamure Kalesi
Mamure Fortress
- Mardin Kalesi
Mardin Castle
- Marmaris Kalesi
Marmaris Castle
- Seddülbahir Kalesi
Seddülbahir Fort
- Simena Kalesi
Simena Castle
- Sinop Surları
Sinop Walls
- Sis Kalesi
Sis Castle

ALANYA SURLARI

Bulunduğu Yer: Alanya, Antalya. 36°32'11.37"N, 32° 0'0.05"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: J. Carne. Syria, the Holy Land. Asia Minor.
Fotografın Tarihi: 11/02/2007

Alanya Kalesi bir bütün olarak iç ve dış kale bölümlerinden oluşmaktadır. Dış kale 6,5 kilometrelik surlar, 140 adet burç ve 93 adet kuleden meydana gelmiştir. İç kale ise yarımada'nın en yüksek noktasında yer alır ve cami, türbe, hamam, sarnıçlar, zindan gibi pek çok bölümden oluşmuştur. İç kalede "Adam Atacağı" denilen ilginç bir mekân bulunmaktadır. Rivayete göre uçurum kenarına getirilen ve eline üç taş verilen mahkuma, taşlardan birini denize atabilirse serbest kalması, atamazsa kendisinin uçurumdan aşağı atılması seçeneği verilmiştir. Ortaçağda surların içinde, bir kısmı günümüzde de kullanılan, kalan kentin su gereksinimini sağlamak üzere 400'e yakın sarnıç yapılmıştır. Anadolu'yu süsleyen yüzlerce kaleden bugün ayakta kalabilmiş, en iyi korunmuş olanlarından birisidir.

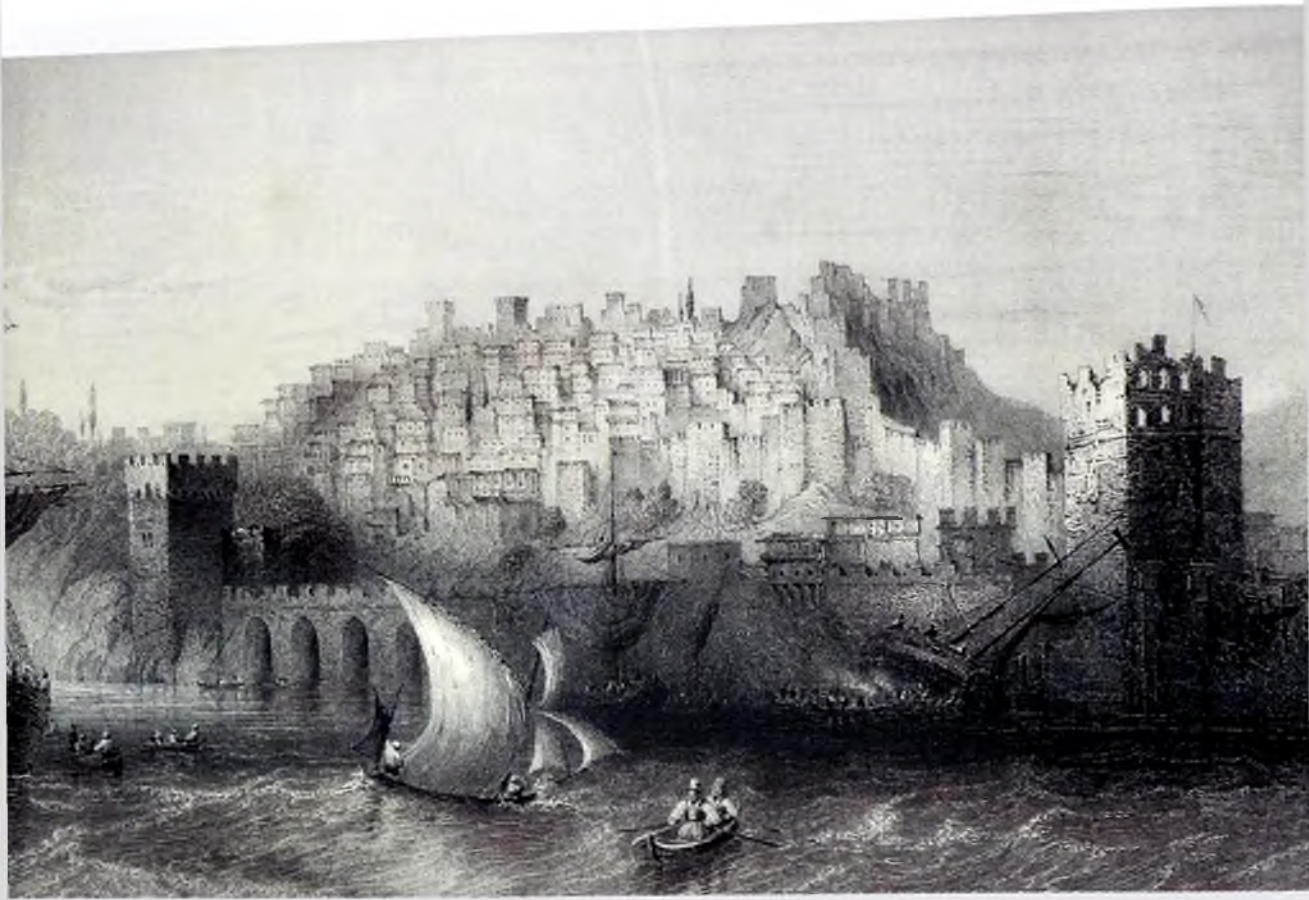
WALLS OF ALANYA

Location: Alanya, Antalya. 36°32'11.37"N, 32° 0'0.05"E.

Gravure Published In: J. Carne. Syria, the Holy Land. Asia Minor.

Date of Photograph: 11/02/2007

The Alanya Fortress consists of two parts: the inner castle and the outer perimeter walls. The walls are six and a half kilometers long, and are fortified with one hundred forty bastions, and ninety three towers. The inner castle, located at the highest point of the peninsula, consists of a mosque, a tomb, cisterns, dungeons, and ruins of a Seljuk bath. During the Middle Ages, cisterns were built to supply water for the city, some of which are still in use today. There is an "Adam Atacagi" (Man Ejector) tower, at the northwest corner where condemned prisoners were hurled over the precipice by a catapult. According to an ancient tale, prisoners were given three stones; those who managed to throw a stone into the sea were released, and those who failed were executed. Alanya Castle is one of the best-preserved castles in Anatolia.

ALANYA TERSANESİ VE KIZIL KULE

Bulunduğu Yer: Alanya, Antalya. 36°32'11.37"N, 32° 0'0.05"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: J. Carne. Syria, the Holy Land. Asia Minor.
Fotoğrafın Tarihi: 04/07/2007

Kızıl Kule, 1226 yılında Anadolu Selçuklu Sultanı Alaaddin Keykubad tarafından, Alanya Kalesi'ni ve yapılması planlanan tersaneyi denizden gelebilecek tehlikelere karşı korumak amacıyla yapmıştır. Adını temel inşa malzemesi olan kırmızı tuğlalarından almıştır. Kulenin cephesindeki kitabede, 1226 yılında Selçuklu Sultanı Alaaddin Keykubad tarafından Halepli Ebu Ali'ye yaptırıldığı yazılıdır. 1228'de yapılan Alaiye tersanesi ticari ve askeri açıdan önem taşımaktadır. Her ikisi de Alaaddin Keykubad döneminde yapılmış olan Alaiye ve Sinop Tersaneleri Akdeniz ve Karadeniz'de askeri ve ticari seferlere imkân vermiştir. İki kenti bağlayan bir Selçuklu ticaret rotası tesis edilmiş ve yol üzerinde birçok kervansaray yapılmıştır. Bu iki tersaneden dolayı Alaaddin Keykubad "İkinci Denizin Sultanı" unvanını almıştır. Alanya Tersanesi günümüze bozulmadan gelmiş tek Selçuklu tersanesidir.

ALANYA SHIPYARDS AND THE RED TOWER

Location: Alanya, Antalya. 36°32'11.37"N, 32° 0'0.05"E.

Gravure Published In: J. Carne. Syria, the Holy Land. Asia Minor.

Date of Photograph: 04/07/2007

Seljuk Sultan Alaaddin Keykubad, to provide further protection to Alanya, and the planned new shipyard, built the Red Tower in 1226. The tower gets its name from the red bricks used in its construction. An inscription on the outer wall of the tower states that it was designed by the architect Ebu Ali of Aleppo, by the order of Sultan Alaaddin Keykubad in 1226 AD. The Alanya Shipyards, built in 1228 is important from both military and commercial aspects. In conjunction with the Sinop shipyards, also established in the time of Alaaddin Keykubad, the Seljuk's established commercial routes in both in the Mediterranean and the Black Sea. A commercial overland route, connecting Alanya and Sinop, was also established, and caravanserais were built along the route. These two shipyards gave Alaaddin Keykubad the title of "The Sultan of Two Seas". The Alanya shipyard is the only Seljuk shipyard that has survived to date, and it is almost intact.

ANAVARZA KALESİ

Bulunduğu Yer: Dilekkaya, Kozan, Adana. 37°15'52.52"N, 35°53'55.36"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Gustave Schlumberger. Un Empereur Byzantine au Dixieme Siecle. Paris, 1890.

Fotoğrafın Tarihi: 13/02/2007

Kilikya dağ kaleleri zincirinin bir halkası olan kale, bereketli bir ovaya hakim, yüksek bir kaya kütesinin üzerinde yer almaktadır. Anavarza'nın antik kaynaklarda adı "Anazarbos" veya "Anazarba" olarak geçmektedir. Yerleşimin MÖ 8. yüzyıla dayandığı, MS 524 ve 561 yıllarında şiddetli depremlerle yıkılmış olan kent, İmparator Justinianus tarafından onartılarak Justinianapolis adını almıştır. Bugün görünen yapılar temel olarak Roma dönemine aittir. 8. yüzyılda Araplar tarafından fethedilen Anavarza, Halife Harun Reşit tarafından elden geçirilmiş ve kale güçlendirilmiştir. Ramazanoğulları zamanında 1133'deki depremle büyük hasara uğrayan kentin meşhur hekimi olan Dioskorides'in ünü, Lokman Hekim olarak günümüze kadar ulaşmıştır. Kale günümüzde ziyarete açıktır.

ANAVARZA FORTRESS

Location: Dilekkaya, Kozan, Adana. 37°15'52.52"N, 35°53'55.36"E.

Gravure Published In: Gustave Schlumberger. Un Empereur Byzantine au Dixieme Siecle. Paris, 1890.

Date of Photograph: 13/02/2007

The Anavarza Castle, one of a chain of castles built on Cilician mountains, is located on a high rock overlooking the fertile plain. In some ancient sources, the name of Anavarza is mentioned, as "Anazarbos" or "Anazarba". Its settlement dates back to the 8th century BC. The city was severely damaged by devastating earthquakes in 524 and 561 AD. After the earthquakes, the city was restored by Justinian I, the Byzantine Emperor, and renamed as "Justinapolis" in his honor. Most of the ruins visible today date back to the Roman period. The city was conquered by Arab Armies, and rebuilt by the Abbasid Caliph, Harun al Rashid. Harun al Rashid also fortified the castle, taking particular care in building very strong walls, towers and moats. During the reign of Ramazanoğulları in 1133 AD, the city was almost destroyed by a powerful earthquake. The fame of Dioscorides, the physician from Anavarza (Anazarbus), spread all over the known world, as the father of medicine (in Turkish "Lokman Hekim"). Today, the castle is open to the public.

ANİ SURLARI

Bulunduğu Yer: Ani, Kars. 40°30'42.39"N, 43°33'54.65"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie. Paris, 1842.

Fotoğrafın Tarihi: 10/06/2007

Ani şehrini çevreleyen surlar, iç içe yapılmış iki duvar sisteminden oluşmaktadır. Sur kapıları iç ve dış duvarlarda karşılıklı değildir. Bu nedenle şehre saldıranların iki duvar arasında manevra yapabilmeleri ve iç kapıları zorlamak için koçbaşı kullanabilmeleri güçleştirilmiştir. Surların dışında hendekler bulunmaktadır. Surlar yer yer renkli taşlar kullanılarak süslendirilmiştir. Swastika desenleri ve armalar görülmektedir. Ermeni yazıtlarında surların kişisel masraflarla takviye edildiğine dair belgeler vardır.

WALLS OF ANI

Location: Ani, Kars. 40°30'42.39"N, 43°33'54.65"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie. Paris, 1842.

Date of Photograph: 10/06/2007

The outer defenses of the ancient city of Ani consisted of deep ditches and two parallel walls. Gates in the outer and inner walls do not align with each other, and attacking forces had to pass between the walls to reach the second gate. Therefore, maneuvering a battering ram into position, to breach the inner gates, was difficult for soldiers attacking the city. The city walls are decorated with colored stones, i.e. swastika patterns, and coat of arms. Armenian inscriptions give evidence that the construction of the fortified city walls was partially financed by personal funds and donations.

ANKARA KALESİ

Bulunduğu Yer: Ankara. 39°56'31.73"N, 32°51'50.14"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Edmund Naumann. Von Goldnen Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Fotoğrafın Tarihi: 26/06/2006

Ankara Kalesi, Bent Deresi (Hatip Çayı) üzerinde savunmaya çok elverişli bir kayalık tepe üzerinde yer almaktadır. MÖ 2. yüzyılda Galatlar zamanında var olduğu bilinen kalenin ilk yapımı hakkında bir bilgi yoktur. Ankara taşı ve karışık malzemeden inşa edilmiştir. 7. yüzyılda Bizanslılar tarafından yapılan iç kalenin 42 adet kulesi bulunmaktadır. Kaleyi 1227'de, Selçuklu Sultanı Alaaddin Keykubad onartmış daha sonra 1249'da Sultan II. Keykavus bazı ekler yaptırmıştır. Hisar Kapısı'nın üzerinde 1330 tarihli, İlhanlılara ait bir kitabe bulunmaktadır. Osmanlılar döneminde, 1832 yılında surlar tekrar onarımdan geçmiştir. Günümüzde içinde yerleşim bulunan kalenin içinde 17. yüzyıldan sonra inşa edilmiş eski Ankara evleri, 12. yüzyıl tarihli Alaaddin Camii ve tarihi çeşmeler bulunmaktadır.

ANKARA CITADEL

Location: Ankara. 39°56'31.73"N, 32°51'50.14"E.

Gravure Published In: Edmund Naumann. Von Goldnen Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Date of Photograph: 26/06/2006

The Ankara Citadel, located on a high hill above the Bentderesi Creek (Hatip Çayı), is militarily an ideal defensive site. Historians cannot pin point the exact construction date of the Citadel but records indicate it was functional in the 2nd century BC, when ancient Ankara was the capitol of Galatia. The Byzantines built the inner castle, with forty-two Ankara stone towers, in the 7th Century AD. Seljuk Sultan, Alaaddin Keykubad, ordered the castle to be restored in 1227 AD, and in 1249, Seljuk Sultan Keykavus II initiated a number of additions to the castle. There is an inscription from Ilhanlis, dated 1330 AD, on the Citadel gate. The city walls underwent another restoration in 1832 during the Ottoman period. Today, people still live in the Citadel in traditional Ankara houses, which were built after the 17th century. The Alaaddin Mosque, built in the 12th century, and historical fountains are also within the walls of the Citadel.

ASPRO-KASTRO (AKHİSAR)

Bulunduğu Yer: Akhisar, Manisa.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Robert Walsh. Constantinople and the Scenery of the Seven Churches of Asia Minor. London, 1839.

Fotoğrafın Tarihi: 25/05/2006

Akhisar yerleşimine adını veren savunma kulesi günümüzde artık mevcut değildir. Şehir dışında bir tepede yeni yapılmış bir kulenin tabelasında şunlar yazılıdır: "Akhisar ilçesi çok eski çağlardan beri şehrin akropolü olarak kabul edilen tepe üzerinde idi. Ancak kalenin çeşitli çağlardaki büyüklüğü hakkında kesin bilgiler bulunmamaktadır. Kale birçok kez yıkılıp tekrar yapılmıştır. Bizans döneminde kaleye sürgün edilen prens Theodor, burada beyaz bir kule yaptırmıştır. Türklerin kaleyi almalarından sonra şehre Aspro-Kastro (ak kule, ak hisar) denmiştir. Thomas Allom'un gravürlerinde görülen Hisarlar 1450-1500 yıllarında yapılan kale hisarlarıdır. Günümüzde bu yerin kent ormanı olarak planlanması nedeniyle tarihi hisarı Akhisar halkına anımsatmak amacı ile bu kule Akhisar Orman İşletme Müdürlüğü'nce 2006 yılında yaptırılmıştır."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ASPRO-KASTRO (AKHISAR)

Location: Akhisar, Manisa.

Gravure Published In: Robert Walsh. Constantinople and the Scenery of the Seven Churches of Asia Minor. London, 1839.

Date of Photograph: 25/05/2006

The city of Akhisar is named after a fortified tower, which no longer exists. The following inscription is on the new Tower, which is on a hill on the outskirts of town: *"The ancient hilltop settlement (acropolis) represented the ancient city for many centuries. However, precise information about the size of the castle, in different periods of history, is not available from existing sources, although due to deterioration, the castle was restored, and its dimensions changed several times. Prince Theodor, who was exiled to Akhisar during the Byzantine period, built a white tower in the castle. After the Turks conquered the area, the city was known as "Aspro-Kastro/Akhisar" (White Tower). The Towers, depicted in the engravings of Thomas Allom, were built between 1450 and 1500. The Akhisar Regional Directorate of Forestry erected the new tower in 2006. Current planning for the area is to develop the forest in commemoration of the historical castle, for use by the citizens of Akhisar."*

Ucretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ASSOS SURLARI

Bulunduğu Yer: Behramkale, Çanakkale. 39°29'23.61"N, 26°20'0.75"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 14/07/2007

Assos antik kenti aslında limanı ile önemli olmasına rağmen, yerleşim yeri limanın hemen arkasında 230 metre yükseklikte sarp bir andezit kayalığın üzerinde yer almaktadır. Yerleşim yeri 20 metre yükseklikte ve 3 kilometre uzunlukta surlarla çevrilmiştir. Sur sistemi iç ve dış surlar olmak üzere iki katmanlıdır. Sistem yer yer kulelerle tahkim edilmiştir. Farklı dönemlerde inşa edilmiş bölümlerde farklı yapı teknikleri görülmektedir. En eski duvarlar MÖ 6. yüzyıla tarihlenmektedir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde Murat Hudavendigar tarafından onarılmış olan surların önemli bir bölümü Helenistik dönemden kalmadır.

WALLS OF ASSOS

Location: Behramkale, Çanakkale. 39°29'23.61"N, 26°20'0.75"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris 1849.

Date of Photograph: 14/07/2007

Although, the antique city of Assos is famous for its port, the main settlement of the city was located two hundred and thirty meters above and behind the port, on a steep hill of volcanic rock. The city is ringed with fortified walls twenty meters high and three kilometers long. The fortification system consists of a two-layered structure, the inner fortification walls and the external fortification walls. The walls are fortified with towers at regular intervals. From the different construction techniques and styles, it can easily be observed that several additions were made to the original building in different periods. The oldest walls date back to the 6th century BC. The standing portions of the city walls mostly date to the Hellenistic period, and they were restored during the reign of the Ottoman Sultan Murat Hudevandigar.

BABAKALE

Bulunduğu Yer: Baba Burnu, Çanakkale. 39°28'41.23"N, 26° 3'54.97"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 14/07/2007

Sultan III. Ahmet'in bulunduğu gemi bir sefer dönüşünde fırtınaya tutulunca, gemi Babakale limanına girer ve fırtına geçene kadar limanda kalır. Bu süre zarfında tebaası ile görüşen Padişah, halkın en büyük şikayetinin korsan tacizleri olduğunu öğrenir. Sultan, halkın isteklerini kabul eder ve kale yapımı için bir ferman yayımlar. Fermanla kale inşaatında gönüllü çalışacak olan esir ve mahkumların kale bitiminde serbest kalacağı ilan edilmiştir. 1725 yılında Vezir Kaptan Mustafa Paşa nezaretinde yaptırılan kalenin inşasında Behramkale (Assos) taşları kullanılmıştır. İlk zamanlarında Hırz-ül Bahir (Deniz Sığınağı, Deniz Tilsımı, Tilsımlı Kale) adı ile bilinen kale, bugünkü adını oraya gömülen Piri Reis'in tayfası Latif Baba'dan alır. Oradan geçerken denizcilerin Latif Baba'ya saygı olarak denize ekmecek atmaları eski bir âdettir.

BABAKALE

Location: Baba Burnu, Çanakkale. 39°28'41.23"N, 26° 3'54.97"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 14/07/2007

The ship of Ottoman Sultan Ahmet III was caught in a ferocious storm while returning from a military expedition and it took shelter in the Babakale port until the storm was over. During his stay, the Sultan listened to his people and learned that their biggest complaint was the harassment of pirates. The Sultan deemed the complaints were reasonable, and issued an Imperial order to construct of a castle. In the Imperial order, it was announced that captives and prisoners that agreed to work voluntarily in the construction of the castle would be freed. The construction of the castle, using Behramkale (Assos) stone, was carried out in 1725, under the supervision of the Vizier Captain Mustafa Pasha. Known, as Hirz-ül Bahır (Marine Sanctuary, Sea Amulet, or Enchanted Castle), the castle took its current name from Latif Baba, a crewmember of Piri Reis who was buried there. Passing sailors still traditionally throw pieces of bread into the sea, in honor of Latif Baba.

BAKRAS KALESİ

Bulunduğu Yer: Bakras, Antakya, Hatay. 36.4288889E, 36.2288889W.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Gustave Schlumberger. Un Empereur Byzantine au Dixieme Siecle. Paris, 1890.

Fotoğrafın Tarihi: 13/02/2007

Amasyalı ünlü coğrafyacı Strabon'un bu kaleden bahsetmiş olması kalenin çok eski bir tarihi olduğuna işaret etmektedir. İnşa tarihi bilinmeyen kale, önceleri Belen geçitinin girişini, Antakya kurulduktan sonra ise Seleukos başkentini koruma görevi görmüştür. Birkaç defa el değiştirdikten sonra Templier Şövalyeleri'nin eline geçen kale, 1268 yılında Baybars tarafından kuşatılarak zapt edilmiştir. 1516 yılında Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi sırasında Osmanlılar'ın eline geçen kale, yeni sınırlara uzak kalmış ve bu stratejik önemini kaybetmiştir. Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde, birkaç katlı ve bir alay askeri barındıracak büyüklükte olarak tarif ettiği kale, günümüzde oldukça yıpranmış durumdadır.

BAKRAS CASTLE

Location: Bakras, Antakya, Hatay. 36.4288889E, 36.2288889W.

Gravure Published In: Gustave Schlumberger. Un Empereur Byzantine au Dixieme Siecle. Paris, 1890.

Date of Photograph: 13/02/2007

Strabo, the famous geographer from Amasya, mentioned the Bakras Castle in his writings, which verifies that the castle has a very long history. Historians do not have information about when the castle was built, but records indicate it guarded the entrance to Belen pass in antiquity, and after the founding of Antakya, it was used for the protection of the capital city of the Seleukos. After changing hands several times, and being captured by the Knights Templar, the castle was besieged and conquered by Baybars in 1268. Ottomans captured the castle in 1516 during the Egyptian military campaign of Sultan Selim I. However, its strategic importance dwindled significantly since it remained far away from the Empires new borders. Evliya Çelebi, in his Book of Travels, mentioned the castle was a multi-storey building, large enough to house a regiment. Today the castle is in a poor state and is badly in need of restoration.

BESNİ KALESİ

Bulunduğu Yer: Besni, Adıyaman. 37°44'46.08"N, 37°52'46.12"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: W. F. Ainsworth. Travels and Researches in Asia Minor. London, 1842.

Fotoğrafın Tarihi: 17/05/2007

Eski Besni bir zamanlar oldukça kalabalık ve yığıldığı nedeniyle Yıldırım Beyazıt'dan takdirname almış bir yer imiş. Günümüzde yeri taşınmıştır. 1933-1934 yıllarında Eski Besni'nin yerinin genişlemeye müsait olmaması ve motorlu taşıtların gitmesine müsait cadde ve sokaklarının bulunmaması nedeniyle Besni kazasının yerinin değiştirilmesine karar verilmiştir. Arkada görülen tepe üzerinde Hititler döneminden kaldığı düşünülen Besni Kalesi yer almaktadır. Yavuz Sultan Selim 1516'da kaleyi Osmanlı İmparatorluğu'na katarak onartmış ve kale içinde artık var olmayan cami ve hamam yaptırmıştır. Burçlarını 'Kel Traş' adlı ustanın yaptığı kale, günümüze harap durumda ulaşabilmiştir. On planda 17. yüzyıldan kalan, günümüze kesme taştan minaresi dışında bir şey gelememiş Toktamış Camii görülmektedir. Gravür oldukça abartılı yapılmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

BESNİ CASTLE

Location: Besni, Adıyaman. 37°44'46.08"N, 37°52'46.12"E.

Gravure Published In: W. F. Ainsworth. Travels and Researches in Asia Minor. London, 1842.

Date of Photograph: 17/05/2007

Old Besni, once a populous town, received a letter of recognition from the Ottoman Emperor Yıldırım Beyazıt, for its heroism. In 1933-1934, the town was moved to a new location several kilometers away from its original site, due to its location being unfit for expansion and building new roads for automobile traffic. The Castle, on top of a hill, is the Besni Castle, and is thought to be left over from the Hittite era. The fort was repaired during the reign of the Ottoman Sultan, Yavuz Sultan Selim, and a mosque and Turkish bath were built, none of which have survived to the present time. The bastions, which were made by stone master Kel Traş, are also completely ruined. The 17th Century Toktamış Mosque may be seen in the foreground of the photograph, but only the minaret remains.

BİRECİK KALESİ

Bulunduğu Yer: Birecik, Şanlıurfa. 37° 1'38.29"N, 37°58'32.01"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: L'illustration: Journal Universel. Paris, 1857.
Fotografin Tarihi: 13/01/2007

Kale, yüksek bir kaya kütesinin üzerinde, Fırat Nehri geçişine ve Birecik Ovası'na hâkim bir mevkidedir. Kalenin yapım tarihi ile ilgili kesin bir bilgi yoktur. Surların bir kısmının Memluk Sultanı Kayıtbay tarafından yaptırıldığı mevcut kitabelerden anlaşılmaktadır. Bölgede Asur, Hitit, Roma, Arap, Artukoğulları, Haçlı Kontluğu ve Osmanlı hâkimiyeti olduğu bilinmektedir. Kale her dönemde tadil edilmiştir. Araplar, bu kaleden ötürü, yöre için Birci, Osmanlılar da küçük kale anlamına gelen Birecik sözcüğünü kullanmışlardır. Kesme taştan yapılmış olan kale eski hâlimden çok şey kaybetmiştir. Surların önemli bir bölümü yıkılmış ve günümüze ancak Mercan Kapısı ve Urfa Kapısı gelebilmiştir.

BİRECİK CASTLE

Location: Birecik, Şanlıurfa. 37° 1'38.29"N, 37°58'32.01"E.

Gravure Published In: L'illustration: Journal Universel. Paris, 1857.

Date of Photograph: 13/01/2007

The Birecik Castle, situated on top of a rocky hill, controlled the fertile Birecik plain and ford of the Euphrates River. It is unknown when the original castle was built but inscriptions on the walls indicate Sultan Kayıtbay of the Mamelukes built them. Assyrians, Hittites, Romans, Arabs, the Artukoğlu Dynasty, Crusaders and Ottomans controlled the region, and all repaired, or fortified the castle. Arabs called the region Birch, and Ottomans Birecik (meaning small castle). The structure is made of cut stone blocks but is not in a good condition today. Most of the walls are gone, and only the Mercan and Urfa gates remain at this time.

BITLİS KALESİ

Bulunduğu Yer: Bitlis, 38°24'3.96"N, 42°6'26.52"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: L'illustration: Journal Universel. Paris, 1854.

Fotoğrafın Tarihi: 21/08/2006

Kalenin girişinde bulunan tanıtım yazısında şunlar yazılıdır: "Tarihi kaynaklarda Büyük İskender'in komutanlarından Badlis tarafından yaptırıldığı kaydedilen Bitlis Kalesi'nin inşa tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Uzun süre bölgenin idare merkezi olma özelliğini sürdüren kale, Osmanlı döneminde 16. yüzyıl ortalarında önemli bir onarım geçirmiştir. Matrakçı Nasuh'un çizdiği Bitlis şehri minyatürü ile 17. yüzyılda Bitlis'e gelen Evliya Çelebi'nin verdiği bilgilerden kalede bir han sarayı, çarşı, bedesten, hamam, 2 cami, pazar ve 300 ev olduğu anlaşılmaktadır. 19. yüzyılın sonlarına kadar kullanılan kale, daha sonra terk edilmiştir. Kuzey-güney doğrultusunda geniş bir alanı kaplayan Bitlis Kalesi'nin çevresi yaklaşık 3 kilometredir. Doğal kayalıklar üzerinde yükselen ve burçlarla takviye edilen surlar düzgün kesmetaş işçiliğidir. Kalenin ilk inşa tarihi ile günümüzde büyük ölçüde toprak altında kalan tarihi yapıların ortaya çıkarılmasına yönelik kazı çalışmaları devam etmektedir."

BITLIS CASTLE

Location: Bitlis. 38°24'3.96"N, 42° 6'26.52"E.

Gravure Published In: L'illustration: Journal Universel. Paris, 1854.

Date of Photograph: 21/08/2006

The signboard by the entrance of the fort states that: "According to the historical sources it is accepted that Bitlis Castle was founded by one of the commanders of Alexander Great, named Badlis. The date of the foundation of Bitlis Castle is not known for certain. It was the administration center of the area for a long time and in the middle of the 16th century it was substantially renovated. The information gathered from Matrakçı Nasuh and Evliya Çelebi, who came to Bitlis in 16th century, it is understood that there are khan palace, market place, covered market, bath, two mosques, bazaar and 300 houses. The fortress, used until the end of the 19th century, was then abandoned. The periphery of Bitlis Castle, that covers a large area in north-south direction is about 3 kilometers. The city walls that rise on the natural rocks and reinforced by bastions are of smooth cut stone workmanship. Excavations aimed at finding out the first foundation date of the castle and structuralization are continuing."

BOZCAADA KALESİ

Bulunduğu Yer: Bozcaada, Çanakkale. 39°50'9.47"N, 26° 4'23.06"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 03/08/2005

İlk yapılış tarihi ve kimler tarafından yapıldığı üzerine fazla bir bilgi olmayan Bozcaada Kalesi'nin Venedik, Ceneviz, Bizans ve Osmanlılar tarafından kullanıldığı bilinmektedir. Çanakkale Boğazı'nın güvenliğine verdiği önemi Kilitbahir ve Çimenlik kaleleri ile gösteren Fatih Sultan Mehmet, Bozcaada'nın fethiyle ünlü denizci Umur Bey'i görevlendirmiştir. Bozcaada zaptedilmiş ve kale baştan yaptırılmıştır. Köprülü Mehmet Paşa'nın sadrazamlığı sırasında bir süre Venedikliler'in eline geçen, ancak tekrar zaptedilen kale, Kanuni zamanında tadilat görmüş, ancak en kapsamlı onarımı Sultan II. Mahmut zamanında, 1815'de yapılmıştır. Etrafı hendeklerle çevrili ve içine bir köprüyle girilen kalede, günümüzde içinde amforalar sergilenen küçük bir müze bulunmaktadır.

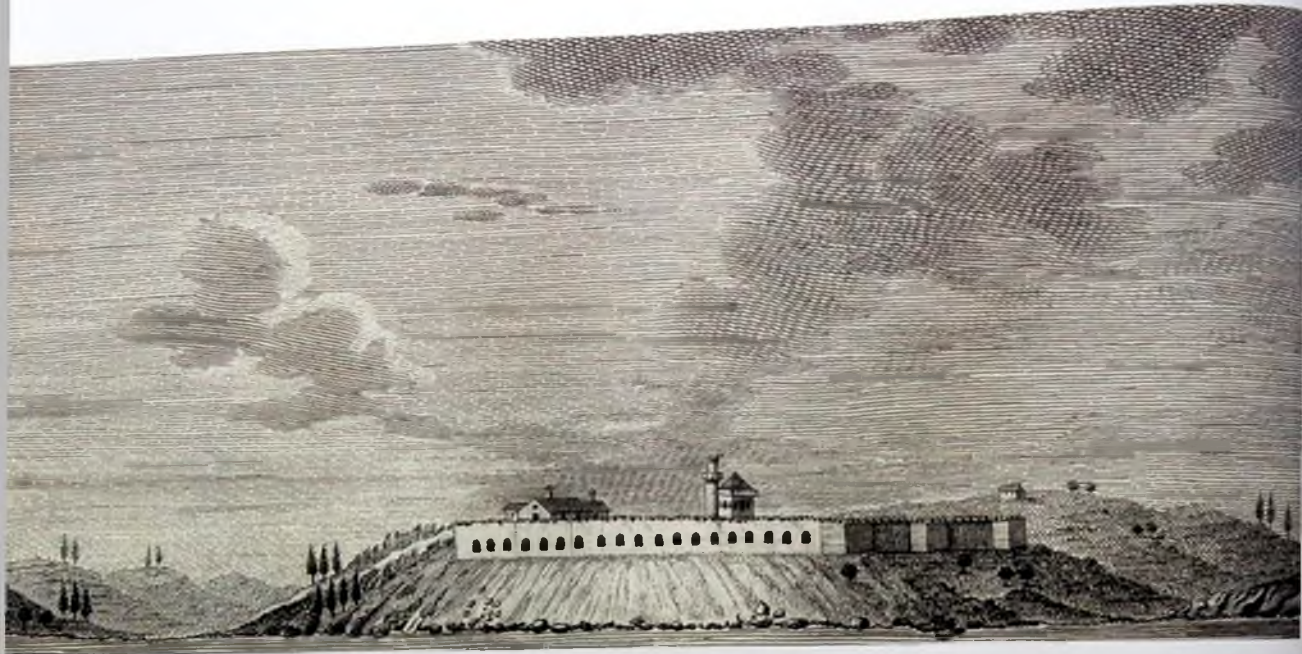
BOZCAADA FORTRESS

Location: Bozcaada, Çanakkale, 39°50'9.47"N, 26° 4'23.06"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier, Voyage Pittoresque de la Grece, Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 03/08/2005

Information regarding the early history of Bozcaada Fortress is lacking and historians are not sure who built the large island fortification; although over the years, it was occupied by the Venetians, Genoese, Byzantines, and Ottomans. Kilitbahir and Çimenlik forts, on opposite sides of the Dardanelles, were built during the reign of the Ottoman Sultan Mehmed II the Conqueror. This indicates the great importance the Sultan placed on the security of Dardanelles. Ottoman Sultan Mehmed II's naval Commander, Hamza Bey, captured the Bozcaada Fortress from the Venetians in the 15th century. Sultan Mehmed II then ordered the fortress to be completely restored. At the time of Grand Vizier Köprülü Mehmet Pasha, the Venetians regained control of Bozcaada, but it was recaptured by the Ottoman navy. The fortress was partially restored by Ottoman Sultan Süleyman the Magnificent. It underwent another comprehensive restoration in 1815 during the reign of Sultan Mahmud II. The fortress is guarded by moats and is entered by a bridge. Today, the castle hosts a small museum where ancient

CENEVİZ KALESİ

Bulunduğu Yer: Abide, Çanakkale. 40° 2'56.82"N, 26°13'25.11"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Joseph Moreno. Viage a Constantinopla en el Año de 1784. Madrid, 1790.

Fotoğrafın Tarihi: 26/02/2007

Gravürdeki adında Ceneviz Kalesi yazan bu yapı günümüzde mevcut değildir. Bu kalenin yerini tespit edebilmek oldukça çaba gerektirmiştir. Müzelerdeki tapu kayıtlarında böyle bir kale ile ilgili doküman bulunmamaktadır. Çanakkale Boğazı'nda faaliyet gösteren pilot gemilerin kaptanları ile yaptığımız incelemede gravürde görülen koyun Morta koyu olması gerektiğinde görüş birliğine varılmıştır. Koyun batı yönünde yer alan tepe, gravüre oldukça benzeyen, koya hâkim ve kale yapılmasına uygun bir mevkidedir. O tepede yapılan yüzey araştırmasında, uçurum boyunca oldukça eski duvar izleri görülebilmektedir. Yazar, Ceneviz Kalesi'nin bu yerde olduğunu düşünmektedir. Tepe üzerinde günümüzde Çanakkale Şehitleri Abidesi bulunmaktadır.

GENOESE FORT

Location: Abide, Çanakkale. 40° 2'56.82"N, 26°13'25.11"E.

Gravure Published In: Joseph Moreno. Viage a Constantinopla en el Año de 1784. Madrid, 1790.

Date of Photograph: 26/02/2007

The building, described in the engraving, as the Genoese fort no longer exists. The author expended great effort to confirm the original location of this fort, as there are no known documents, pertaining to the fort in the available museum land registers. During the investigation, conducted with the experienced pilot boat masters in the Dardanelles, it was determined that the body of water seen in the engraving must be Morto Bay. The hill at the east end of the bay looks like the one depicted in the engraving and from its location overlooking the bay it's strategic militarily. During his investigation, the author went to top of the hill, and observed traces of ancient walls along the cliff top. Thus, the author believes that it was the site of the Genoese fort. Today, the hill is the site of the Çanakkale Martyrs Memorial.

ÇEŞME KALESİ

Bulunduğu Yer: Çeşme, İzmir. 38°19'24.97"N, 26°18'12.91"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 02/07/2007

Çeşme Kalesi, Sultan II. Beyazıt döneminde, 1508 yılında Aydın Valisi Mir Haydar tarafından Mimar Alimettin oğlu Mehmed'e yaptırılmıştır. Kesme taştan 4 burçlu olarak inşa edilmiş olan kale, ilk yapıldığı dönemde deniz kenarında iken, denizin doldurulması sonucu günümüzdeki yeri denizden uzakta kalmıştır. Evliya Çelebi, bu kalenin fiziki durumu, büyüklüğü, mimarisi ve kale içinde bulunan evler hakkında bilgi vermektedir. 17. yüzyılda yapılan deniz savaşlarında tahrip olan ve 18. yüzyılda restore edilen Çeşme Kalesi'nin yapım kitabesi günümüze kadar ulaşabilmiştir. Yakın zamanda restore edilen kale içinde, günümüzde Türkiye'nin Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi'nden sonra ikinci sualtı müzesi yer almaktadır. Müzede İldırı (Eritre)'dan çıkarılan arkeolojik eserler sergilenmektedir.

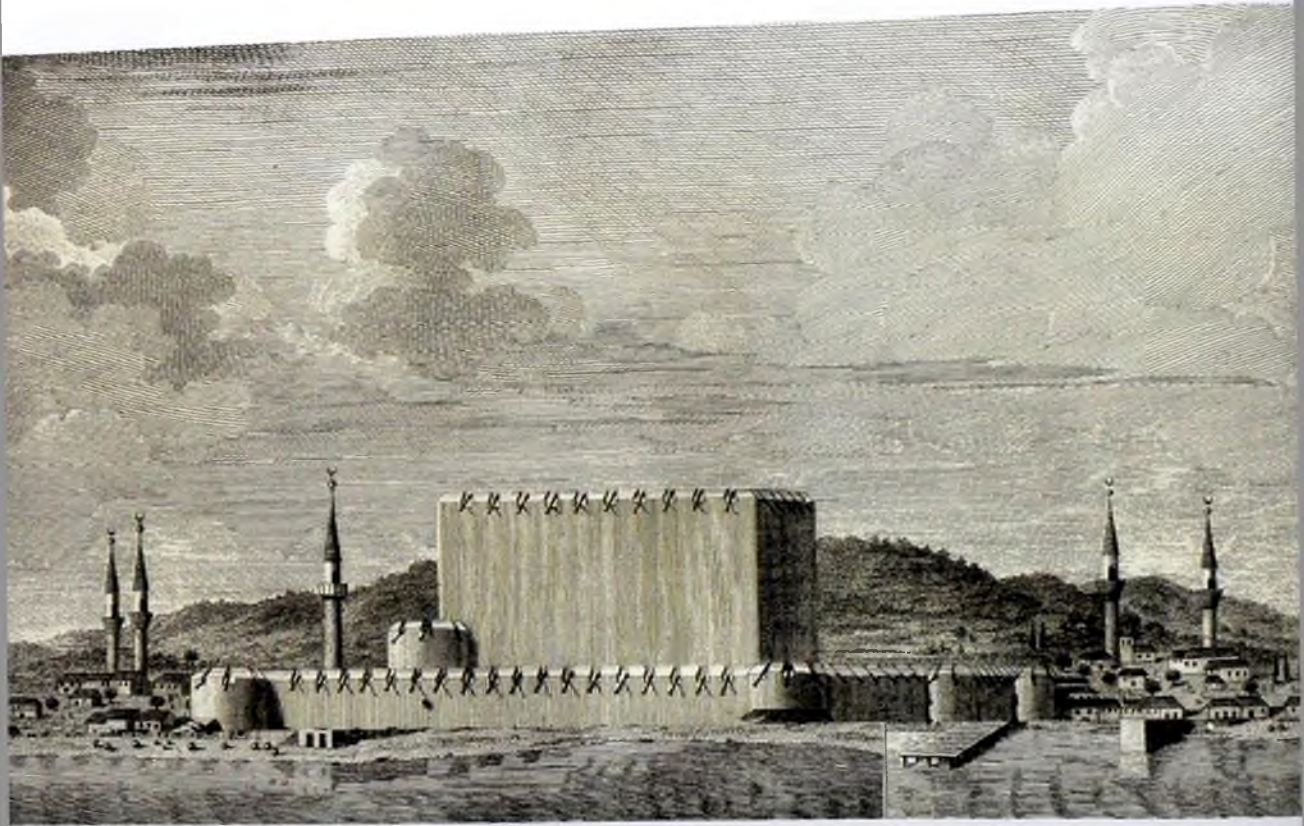
ÇEŞME CASTLE

Location: Çeşme, İzmir. 38°19'24.97"N, 26°18'12.91"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 02/07/2007

Çeşme Castle was constructed in 1508. The architect was Ahmet, the son of Mehmed, and the Governor of Aydın, Mir Haydar, supervised construction in accordance with the orders of Sultan Beyazıt II. The castle was built of cut stone blocks and had four towers. When constructed the castle was on the coast however, due to the land reclamation, it is now located a short distance inland. In his Book of Travels, Evliya Çelebi provides information about the physical size, architectural style, and houses within the walls of the castle. After a series of sea battles in the 17th Century AD, the castle was destroyed, and underwent restoration in the 18th Century. An inscription, describing the Çeşme Castle has survived until today. The castle also underwent another restoration in recent years. There is an archeological museum of underwater artifacts in the Castle, second only to that in Bodrum Castle. The museum also houses archeological finds from the ancient Erythraean civilization, found during the archeological excavations in İldırı.

ÇİMENLİK KALESİ

Bulunduğu Yer: Çanakkale. 40° 8'42.65"N, 26°23'50.50"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Joseph Moreno. Viage a Constantinople en el Año de 1784. Madrid, 1790.

Fotoğrafın Tarihi: 10/06/2006

İstanbul'un fethi planları yapan Fatih Sultan Mehmet, öncelikle Çanakkale Boğazı'nda ikmal yollarını denetleyebilmek için karşılıklı iki kale yaptırmıştır. Çimenlik Kalesi bu kalelerden Anadolu yakasında olanıdır. 1452 yılında 1000 işçinin çalışması ile 3 ay gibi kısa bir sürede tamamlandığı söylenmektedir. Kalenin içinde aynı dönemde yapılan ve Fatih Camii diye bilinen küçük bir cami yer almaktadır. 950 metrekarelik terasında Fatih'in askerlerine bir nutuk verdiği bilinen kale, daha sonra Kanuni Sultan Süleyman ve Sultan Abdülaziz dönemlerinde tadilat görmüştür. Günümüzde askeri müze olarak kullanılan kale çok iyi korunmuş durumdadır.

FORT ÇİMENLİK

Location: Çanakkale. 40° 8'42.65"N, 26°23'50.50"E.

Gravure Published In: Joseph Moreno. *Viage a Constantinopla en el Año de 1784*. Madrid, 1790.

Date of Photograph: 10/06/2006

Ottoman Sultan Mehmed II the Conqueror, as part of his plans to conquer İstanbul, ordered two castles to be constructed on opposite sides of the Dardanelles, in order to control the city's main supply route through the straits. Fort Çimenlik is located on the Anatolian side of the straits. Historical sources reported that the fort was constructed in 1452, with one thousand workers completing the task in three months. A small mosque, named in honor of Sultan Fatih Mehmed II (Fatih Mosque), is located in the courtyard. Sultan Mehmed II delivered an oration to his soldiers, on the nine hundred fifty square meter terrace in the fort. Later, during the reigns of Sultan Süleyman the Magnificent and Sultan Abdülaziz, the fort underwent further restorations. Today, the well-preserved fort serves, as a military museum open to the public.

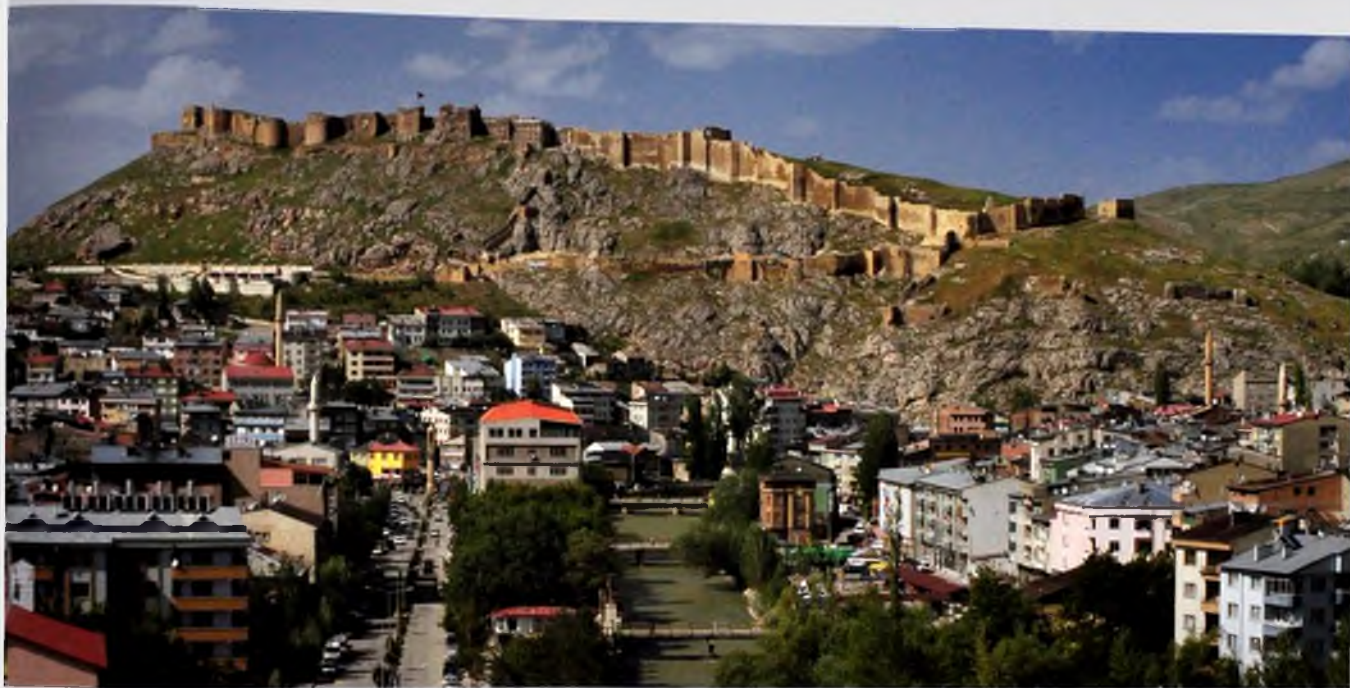
ÇİNİMAÇIN KALESİ

Bulunduğu Yer: Bayburt. 40°15'42.85"N, 40°13'45.32"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie. Paris, 1842.

Fotografin Tarihi: 07/06/2007

Bayburt Kalesi'nin ne zaman ve kimler tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Bulunan tabletlerden, Urartular'ın MÖ 900-600 yılları arasında 300 yıl kadar burada egemenliklerini sürdürdükleri bilinmektedir. Zaman içerisinde Haldiler, Hititler, Partlar, Sasaniler, Romalılar, Bizanslılar dönemlerinde ve Osmanlı İmparatoru Kanuni Sultan Süleyman zamanında kaleye onarımlar yapılmıştır. Yapıda kullanılan renkli çiniler nedeniyle Osmanlı döneminde bu kaleye Çinimaçın Kalesi ismi verilmiştir. Gerek savaşlar, gerekse tahribat yüzünden bugün bu çinilerden eser kalmamıştır. Dede Korkut'un "Bamsı Beyrek" hikâyesindeki Bamsı Beyrek'in fethetmek istediği kale Bayburt Kalesi'dir. Kale 2006 yılında onarım görmüştür.

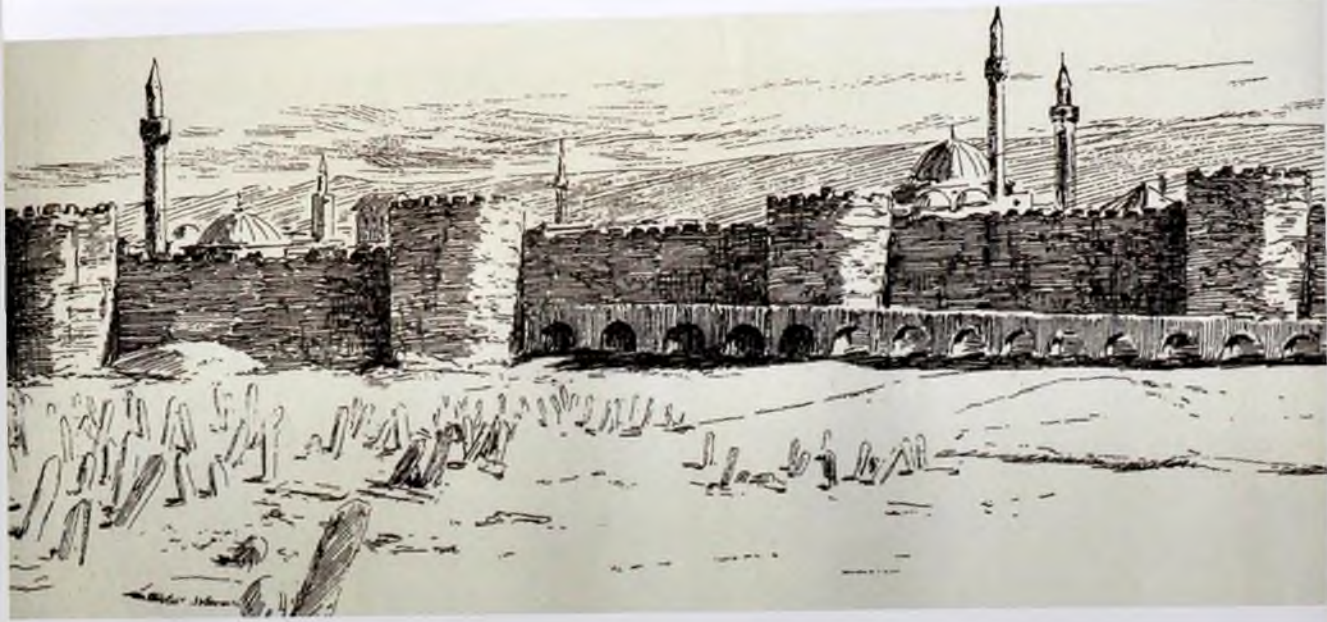
ÇİNİMAÇIN FORTRESS

Location: Bayburt. 40°15'42.85"N, 40°13'45.32"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie. Paris, 1842.

Date of Photograph: 07/06/2007

Historians do not know when, or by whom, the Bayburt (Çinimaçin) Fortress was built. From interpretations of ancient tablets, it is known that the Kingdom of Urartu existed on these lands between 900 and 600 BC. Therefore, historians believe the fortress dates back to the Urartu period. Over time it was occupied, and underwent restorations, by Chaldeans, Hittites, Parthians, Sassanids, Romans, and Byzantines. Further documentation shows that further restorations to the fortress were carried out during the reign of the Ottoman Sultan Süleyman the Magnificent. Glazed tiles of different colors were used in the construction of this fortress, resulting in it being referred to, as the Çinimaçin Fortress in the Ottoman period. None of the glazed tiles have survived, due to wars and neglect. This is the fortress, which Bamsı Beyrek wanted to capture, in Dede Korkut's tale of "Bamsı Beyrek". In 2006, the fortress underwent the latest restoration.

DIYARBAKIR SURLARI

Bulunduğu Yer: Diyarbakır. 37°54'15.75"N, 40°14'30.42"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Von Golden Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Fotoğrafın Tarihi: 15/01/2007

5,5 kilometre uzunluğu ile dünyanın en eski surlarından olan Diyarbakır surlarının günümüzdeki hâli, 349 yılında Roma İmparatoru II. Constantinius tarafından yaptırılmıştır. Duvar yüksekliği 10 -12 metre, genişliği ise 3-5 metre arasında değişen surlar, 80'den fazla burç ile desteklenmiştir. Burçların üzerinde güneş ve yıldız sembolleri ve çeşitli hayvan kabartmaları bulunmaktadır. Diyarbakır surlarının dört ana kapısı 19. yüzyılın başına kadar hep güneşin doğuşu ile açılır ve batışı ile kapanırmış. Günümüze kadar birçok onarımdan geçen ve çok kez el değiştiren surların üzerinde, başta Selçuklu dönemine ait olmak üzere, farklı dönemlere ait kitabeler ve kabartmalar bulunmaktadır.

WALLS OF DİYARBAKIR

Location: Diyarbakir. 37°54'15.75"N, 40°14'30.42"E.

Gravure Published In: Von Golden Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Date of Photograph: 15/01/2007

The five and a half kilometer city walls of Diyarbakir are among the oldest city walls in the world. The visible walls of today were constructed by the Roman Emperor Constantinius II, in 349 AD, the wall's height ranges between ten and twelve meters with a width between three and five meters, and is supplemented by eighty-two watchtowers. Symbols of the sun, stars, and various animal reliefs are carved on the walls of towers. Reputedly, the four main gates of the city walls were opened, as the sun rose and closed, as the sun set until the beginning of the 19th century. In the course of time, the walls have undergone a number of restorations, under many regimes, as indicated by various reliefs and inscriptions on the city walls that belong to the Seljuks, and other periods.

EDDESSA KALESİ

Bulunduğu Yer: Şanlıurfa. 37° 9' 13.31"N, 38° 46' 58.47"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: L'architecture Byzantine ou Recueil de Monuments des Premier Temps du Christianisme en Orient. Londres.

Fotoğrafın Tarihi: 14/01/2007

Kale, Seleukos döneminden kalan surlar ve Roma devrinden kalan iç kale üzerine, 814 yılında bölgeye hâkim olan Arap Abbasi Devleti tarafından yapılmıştır. Surlar, bölgeye Haçlı seferleri sırasında hâkim olan Hristiyan orduları tarafından güçlendirilmiştir. Kalede, Seleukoslar, Bizanslılar, Selçuklular, Eyyubiler, Memlükler, Akkoyunlular ve Osmanlılardan kalan onarım kitabeleri bulunmaktadır. İbrahim Peygamber'in ateşe atıldığı mancınıklar olarak bilinen korint başlıklı iki sütundan birinde olan Süryanice bir kitabede "Ben komutan BARŞAMAŞ (güneşin oğlu)'ın oğlu AFTUHA. Bu sütunu ve üzerindeki heykeli vekiht Prens MA'NU kızı, kral MA'NU eşi, hanımefendim ve velinimetim kraliçe ŞALMETH için yaptım" yazılıdır. Edessa kralı MA'NU, 214-240 yıllarına tarihlendiğinden, bu sütunların 814 yılında yapılan surlar ve kalenin inşasından yüzyıllar önce buraya anıt olarak dikildikleri ortaya çıkmaktadır.

EDDESSA CASTLE

Location: Şanlıurfa. 37° 9'13.31"N, 38°46'58.47"E.

Gravure Published In: L'architecture Byzantine ou Recueil de Monuments des Premier Temps du Christianisme en Orient. Londres.

Date of Photograph: 14/01/2007

The Edessa Castle was built in 814 AD, when the Abbasids ruled the region. Inside the castle, there are restoration inscriptions, dating from the reigns of the Seleucids, Byzantines, Seljuks, Ayyubids, Mamelukes, Akkoyunlu Turks, and from the Ottomans. The Christian armies who ruled the region during the Crusades also strengthened the city walls. An Aramaic (Estrangela Syriac) language inscription, on one of two Corinthian columns standing on the Citadel, which represent the catapult used to throw the Prophet Abraham into the fire, states: *"I am AFTUHA, the son of the commander BARSAMAS (Son of the Sun). I made and erected this column and the statue on it for the daughter of the Crown Prince MA'NU, for the wife of the king MA'NU, my lady and my patron, the Queen SHALMETH"*. As the Edessa King MA'NU reigned between 214 and 240 AD, these columns were dated hundreds of years before the construction of the city walls and the castle.

EREĞLİ KALESİ

Bulunduğu Yer: Ereğli, Zonguldak. 41°17'19.77"N, 31°25'11.66"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: L'illustration: Journal Universel. Paris, 1855.
Fotografin Tarihi: 01/06/2007

Kale, limana hâkim 150 metre yüksekliğinde bir tepede yer almaktadır. Kaletepe mahallesinde bulunan ve çevreye hâkim olan bu yerde, MÖ. 4. yüzyılda Klearchos'un kurduğu Heraklia şehrinin akropolü bulunur imiş. Kalenin Cenevizli denizciler veya MS 13. yüzyılda Bizanslılar tarafından kurulduğu savları vardır. Taş, tuğla ve küf taşlarından yapılmış olan Ereğli Kalesi günümüze gelebilmişse de kaleyi çevreleyen surlar bugün mevcut değildir. Ağaçlar deniz tarafından kalenin görünüşünü tamamiyle kapattığı için bu fotoğraf denizi görmeyen bir açıdan çekilmiştir.

EREĞLİ CASTLE

Location: Ereğli, Zonguldak. 41°17'19.77"N, 31°25'11.66"E.

Gravure Published In: L'illustration: Journal Universel. Paris, 1855.

Date of Photograph: 01/06/2007

The Ereğli (Heraklia) Castle is situated on a one hundred and fifty meter hill, overlooking the port, and is now in the present day district of Kaletpe. The acropolis, of Herakleia (Hercules), a city founded by Klearkhos in the 4th century BC, was situated on this hill. There are arguments indicating that either Genoese seamen or 13th Century Byzantines built the stone and brick Ereğli Castle. Ereğli Castle has survived to the present day, but the city walls surrounding the castle no longer exist. Trees now interrupt the view of the castle from the Black Sea side, so the author's photograph was taken from an angle where the sea is not visible.

ERZURUM KALESİ

Bulunduğu Yer: Erzurum. 39°54'28.03"N, 41°16'37.47"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Edmund Naumann. Von Goldnen Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Fotoğrafın Tarihi: 11/06/2007

Erzurum Kalesi, 5. yüzyılda Roma İmparatoru Theodosius tarafından yaptırılmıştır. İçinde, Türk mimarlığının ilk örnekleri olmaları bakımından önem taşıyan bir kule ve bir mescit bulunmaktadır. Her ikisi de 1124 -1132 yılları arasında hüküm süren Saltuklu Emiri Ebu Muzaffer Gazi bin Kasım tarafından yaptırılmıştır. Tepsi Minare olarak da adlandırılan kule, yapıldığı zamanlarda kalenin gözetleme kulesi olarak hizmet vermiştir. Kule, Osmanlı devletinin son zamanlarında saat kulesine çevrilmiştir. Kalede bulunan mescit aynı kişi tarafından yaptırılmıştır. Tek büyük bir kubbe ile örtülen mescit geleneksel Türk mimarisinin özelliklerini taşımaktadır. 2007 yılında kalenin tadilatı devam etmekte idi.

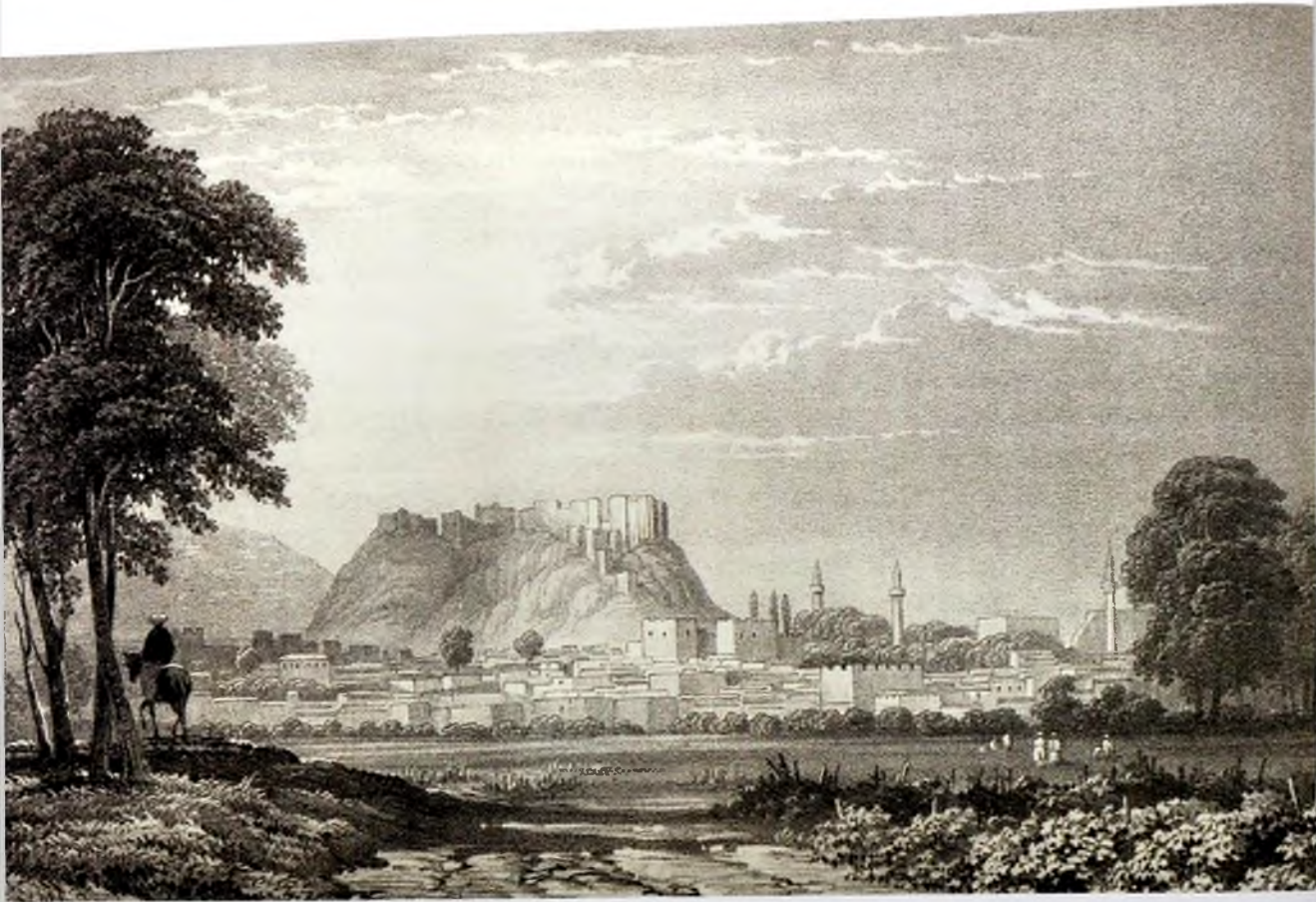
ERZURUM CASTLE

Location: Erzurum. 39°54'28.03"N, 41°16'37.47"E.

Gravure Published In: Edmund Naumann. Von Goldnen Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Date of Photograph: 11/06/2007

The Roman Emperor Theodosius built the Erzurum Castle in the 5th century. A small mosque and a clock tower are located in the castle's courtyard. These structures have historical importance, as they are the first examples of Turkish architecture in the region. The mosque and clock tower were built by the Saltukid Emirate Ebu Muzaffer Gazi bin Kasım, who ruled the region between 1124 and 1132. Also called the Tepsi Minaret, the tower was used as an observation tower when it was first erected, and converted into a clock tower in the last stages of the Ottoman Empire. The small mosque in the castle has a single large dome and reflects the traditional characteristics of the Turkish architecture. Restoration works in the castle were underway in 2007.

GAZİANTEP KALESİ

Bulunduğu Yer: Gaziantep. 37° 3'S9.24"N, 37°23'1.84"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: F.R. Chesney. The Expedition for the Survey of Rivers Euphrates and Tigris, 1850.

Fotoğrafın Tarihi: 18/05/2007

Eski bir Hitit yerleşimi olan yerde, Roma döneminde bir gözetleme kulesi, Bizans döneminde, İmparator Justinien'in emriyle bir kale yaptırılmıştır. Kale, yaklaşık 1200 metre uzunluğunda taştan bir çevre duvarı ile çevrelenmiş olup, surlarında 36 kule ve burç bulundurmaktadır. Kalenin çevresinde 10 metre derinlikte ve 30 metre eninde bir hendek vardır ve kaleye bu hendeği aşan hareketli bir köprü ile girilmektedir. Memlük Sultanı Kayıtbay 1481 yılında kalede ciddi bir onarım yaptırmıştır. Ayrıca Kanuni Sultan Süleyman döneminde, 1557 yılında kalenin takviye edildiği ve giriş köprüsünün iki yanına kuleler eklendiği, kale kapısında bulunan kitabede yazılıdır. Aynı dönemde kaleye sarnıç, mescit ve hamam ilave edilmiştir. Gaziantep Kalesi günümüzde iyi bir durumdadır.

GAZİANTEP CASTLE

Location: Gaziantep. 37° 3'59.24"N, 37°23'1.84"E.

Gravure Published In: F.R. Chesney. The Expedition for the Survey of Rivers Euphrates and Tigris, 1850.

Date of Photograph: 18/05/2007

Beyond the knowledge that Gaziantep is an old Hittite settlement, there is no accurate information, when the castle was built. However, there are inferences that the Romans erected the structure, as a fortified watchtower, and enlarged over time. The castle took its present form in the 6th century AD, during the reign of the Byzantine Emperor Justinian. The castle is surrounded by a walled enclosure that is twelve hundred meters in length and interspersed with thirty-six towers. A moat outside the city walls has a maximum depth of ten meters and a width of thirty meters. Access to the castle is achieved by a mobile bridge, which is built over the aforementioned moat. The Mameluke Sultan Kayitbay made a considerable restoration to the castle in 1481. An inscription on the castle gate states that the castle was fortified in 1557, during the reign of the Ottoman Sultan Süleyman the Magnificent, and towers were added on both sides of the access bridge. Moreover, a cistern, small mosque, and a Turkish bath were added to the building in the same period. Gaziantep Castle has survived in good condition until the present time.

GELİBOLU KALESİ

Bulunduğu Yer: Gelibolu, Çanakkale. 40°24'16.86"N, 26°40'12.76"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Jean-Baptiste, Henri Durand-Brager. A Voyage in the Black Sea, The Bosphorus, the Sea of Marmara and the Dardanelles. London, 1855.

Fotoğrafın Tarihi: 15/05/2006

Trak'lar tarafından kurulduğu ileri sürülen Gelibolu yerleşimi, 5. yüzyılda Hun saldırısında yakılıp yağma edilmiştir. Harap durumdaki kale, Bizans İmparatorları Justinianos (527-565) ve Pkilippicus Bardanes (MS 711-713) dönemlerinde onarılmıştır. Osmanlı zamanında 1391 yılında, Gelibolu Kaptan Paşası Saruca Paşa tarafından tamamen yenilenen kale, Birinci Dünya Savaşı sırasında Yunan işgalinde harap edilmiştir. Saros'tan atılan aşırıtma top mermileri ile yıkılarak bugünkü duruma gelmiştir. Günümüzde bu kaleye ait kıyıda bir gözetleme kulesi ve bitişindeki (iç liman) su havuzu kalmıştır. Yakın zamanda gerçekleştirilen bir onarım çalışmasında, kale burcunun duvarında, gemicilerin kıyıya çıkmadan kapıya yanaşarak su almalarını sağlayan bir çeşme bulunmuştur.

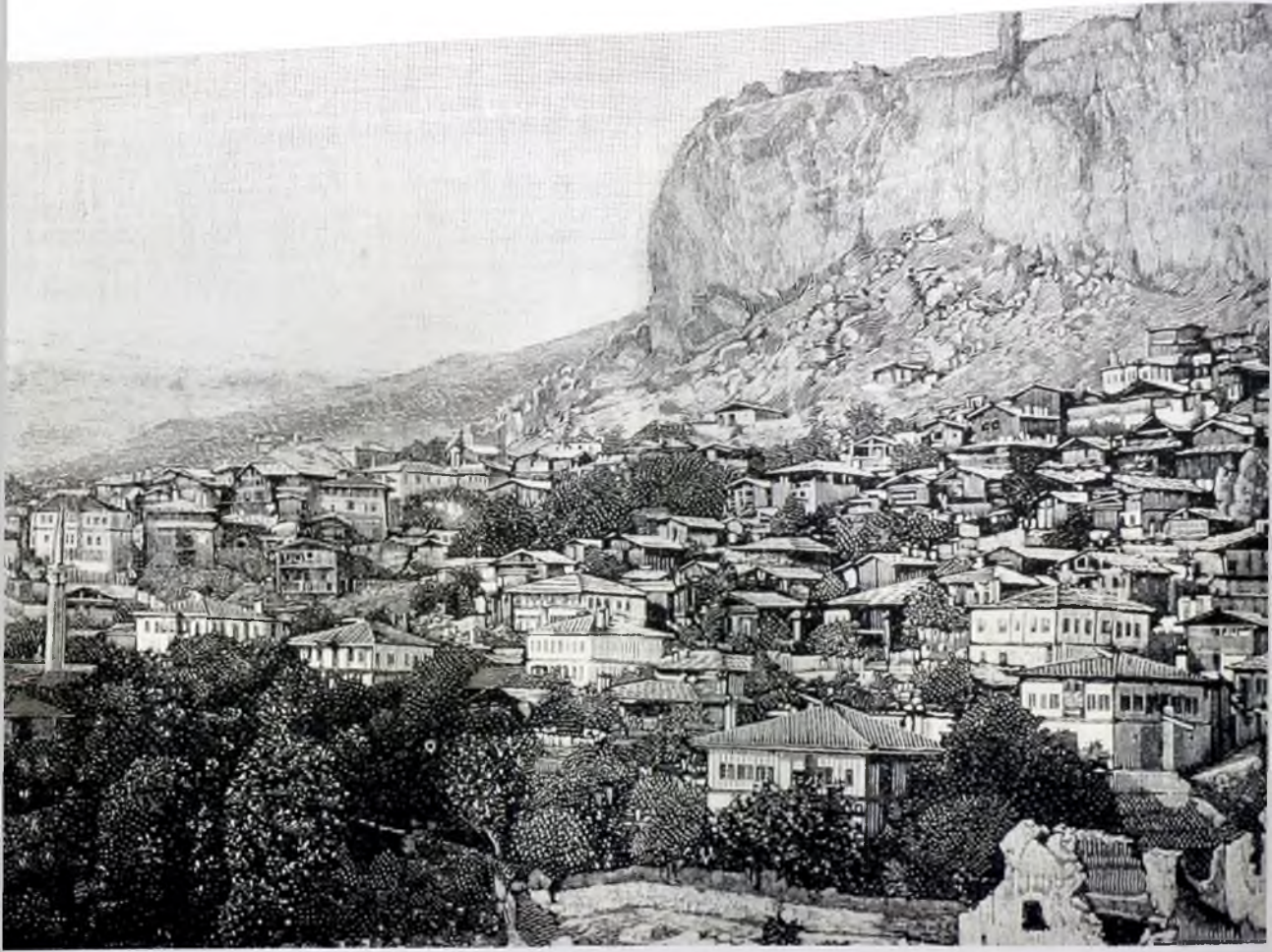
GELİBOLU CASTLE

Location: Gelibolu, Çanakkale. 40°24'16.86"N, 26°40'12.76"E.

Gravure Published In: Jean-Baptiste, Henri Durand-Brager. A Voyage in the Black Sea, The Bosphorus, the Sea of Marmara and the Dardanelles. London, 1855.

Date of Photograph: 15/05/2006

History says the town of Gelibolu, settled by Thracians, was destroyed and plundered in the 5th century by the Huns. The ruined castle was restored during the reign of the Byzantine Emperors Justinianos (527-565) and Pkilippicus Bardanes (711-713). It was completely renovated in 1391 during the Ottoman period by the Navy Commander Saruca Pasha. The castle was destroyed by artillery fire from the Gulf of Saros in the Greek invasion during the First World War. Only an observation tower and a pond (inner harbor), next to the observation tower, have survived to the present time. A restoration work was recently carried out on the fountain that provides fresh water for the seamen.

GEVHERNİK KALESİ

Bulunduğu Yer: Ardanuç, Artvin. 41° 7'38.06"N, 42° 3'28.78"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Pazmaveb. Venedig, 1900.

Fotoğrafın Tarihi: 09/06/2007

Çevresindeki gümüş madenlerinden dolayı, cevher anlamına gelen "Gevhernik" ismi ile bilinen kale, eskiden "Artanuci" adıyla anılan Ardanuç ilçesinde yer almaktadır. 537 yılında, Bagratlılar tarafından yapıldığı sanılan Ardanuç Kalesi, Emevi Halifesi II. Mervan döneminde zaptedilmiş ve 744 yılında kapıları ve burçları yıktırılmıştır. 9. yüzyılda Bagratlılar'ın başkenti olan Ardanuç'u İskender Paşa'nın 1551'de ele geçirmesi ile kent ve kale Osmanlı topraklarına katılmıştır. 1562'de Kanuni Sultan Süleyman tarafından onarıldığına ilişkin yazıtı bulunan kale, bugün yıkık durumdadır. İç kale kısmen özelliğini korurken asıl kale, yeni yerleşimlerle orijinal dokusunu kaybetmek üzeredir.

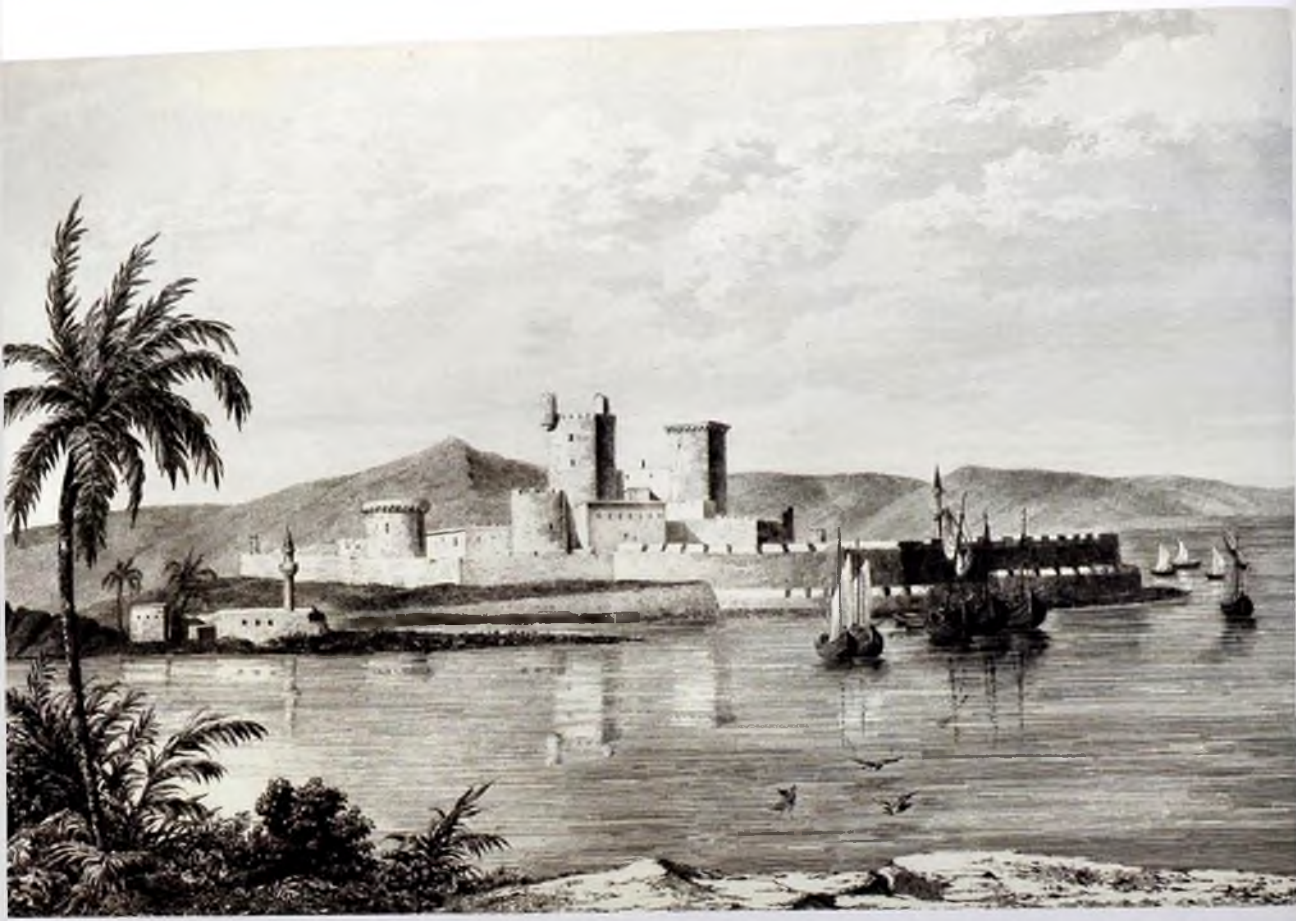
GEVHERNİK CASTLE

Location: Ardanuç, Artvin. $41^{\circ} 7'38.06''\text{N}$, $42^{\circ} 3'28.78''\text{E}$.

Gravure Published In: Pazmaveb. Venedig, 1900.

Date of Photograph: 09/06/2007

The castle is known as "Gevhernik", which refers to the base metal from abandoned silver mines in the area. It is located in the Ardanuç District, which the ancients called Artanuci. Historians believe that the Bagrat Kingdom built the castle in 537 AD. Ardanuç then became the capital of the Bagrat Kingdom in the 9th century. Captured in 744, during the reign of the Umayyad Caliph Marwan II, the castle gates and towers were destroyed. After İskender Pasha conquered Ardanuç, in 1551, the castle and the city were annexed to Ottoman territory. From surviving inscriptions, it is known that the castle was restored in 1562 during the reign of the Ottoman Sultan Süleyman the Magnificent. Today, the main castle has almost lost its texture and structure due to the emergence of new unplanned settlements, but the inner castle has partially preserved its historical characteristics.

HALIKARNAS (BODRUM) KALESİ

Bulunduğu Yer: Bodrum, Muğla. 37° 1'54.33"N, 27°25'45.62"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Charles Texier. *Asie Mineure*. Paris, 1849.
Fotoğrafın Tarihi: 28/05/2006

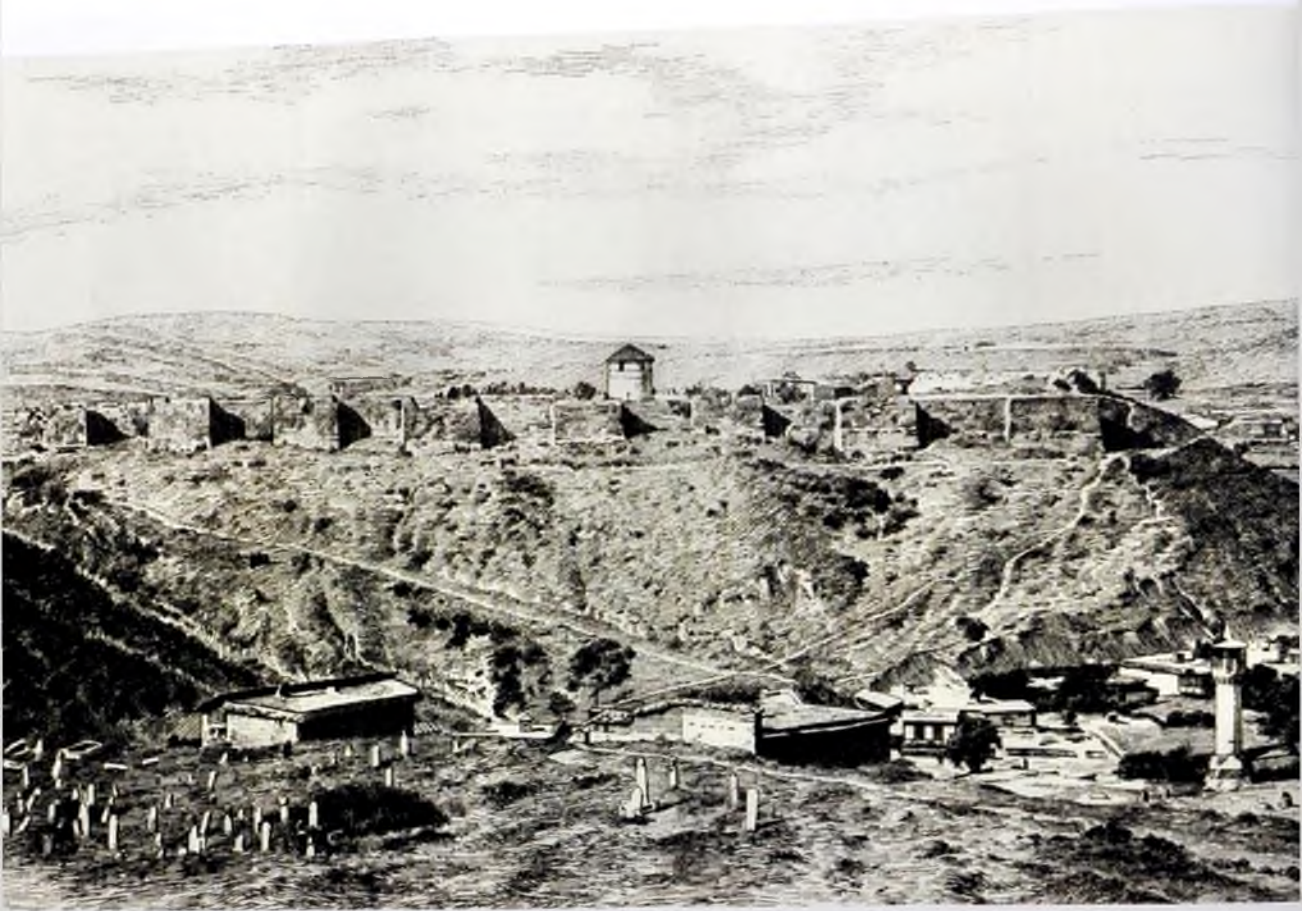
Kale'nin bugünkü hâli, bir grup St. John şövalyesinin MÖ 1100'lerde Dorlar tarafından yapılmış, kalenin yerine yaptırdıkları kaleye dayanmaktadır. Vatikan, bu inşaatı desteklemiş ve 1409 yılında bir tamim yayınlayarak, bu inşaatı çalışacakların cennete gideceğini ilan etmiştir. St. Peter Kalesi olarak adlandırılan kalenin yapımında, dünyanın yedi harikasından biri olarak bilinen Bodrum Mozolesi'nden alınan malzemeler kullanılmış ve Mozole yok olmuştur. 19. yüzyılda Osmanlı devrinde kaleye bir hamam inşa edilmiş, daha sonra ufak kiliseye minare eklenerek camiye çevrilmiştir. Kale 1895'de hapishane olarak kullanılmıştır. Mozolede şövalyelerin alıp kaleye yerleştirdiği, Yunanlılar ile Amazonlar arasındaki savaşı tasvir eden, 12 mermer rölyefi 1846'da İstanbul'daki İngiliz Sefiri Sir Stratford Canning tarafından alınarak İngiltere'ye gönderilmiştir. Bodrum Kalesi günümüzde su altı arkeoloji müzesini barındırmaktadır.

HALICARNASSUS (BODRUM) CASTLE

Location: Bodrum, Muğla. 37° 1'54.33"N, 27°25'45.62"E.
Gravure Published In: Charles Texier. *Asie Mineure*. Paris, 1849.
Date of Photograph: 28/05/2006

The present Bodrum Castle was built by the Knights of St. John, on the remains of an old castle built by the Dorians in 1100 BC. The Vatican is known to have supported the construction of the castle by issuing a papal order in 1409, announcing that people working in the construction of this castle would go to heaven. In the construction of the Castle of St Peter, materials were taken from the Mausoleum of Halicarnassus, one of the Seven Wonders of the World, and the Mausoleum of Halicarnassus was destroyed. In the 19th Century, a Turkish bath was installed in the castle. Later, a minaret was added to the chapel and it was converted into a mosque. The castle was used as a prison in 1895. In 1846, Sir Stratford Canning, the British Ambassador in İstanbul, sent twelve marble friezes to London, i.e. combat between Greeks and Amazons etc, which the Knights had removed from the Mausoleum during the reinforcement of the castle. Currently, the Bodrum Castle houses an underwater archeology museum.

KAHRAMANMARAŞ KALESİ

Bulunduğu Yer: Kahramanmaraş. 37°35'13.41"N, 36°55'31.36"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Gustave Schlumberger. Un Empereur Byzantine au Dixieme Siecle. Paris, 1890.

Fotoğrafın Tarihi: 17/05/2007

Kahramanmaraş Kalesi'nin çevredeki Hitit kalıntılarına bakılarak, MÖ 9. yüzyıl ile 8. yüzyıl arasında, geç Hitit döneminde yapıldığı söylendiği gibi, duvarların örgü tekniğine dayanarak, MÖ 1. yüzyıl ile MS 2. yüzyıl arasında bir zamanda Roma döneminde yapıldığı da söylenmektedir. Kalenin içinde Yavuz Sultan Selim'in 1509 yılında kaleyi yeniden yaptırdığını gösteren bir kitabe ile Kanuni Sultan Süleyman döneminde kalenin onarıldığını gösteren 1644 tarihli bir onarım kitabesi bulunmaktadır. Kale içerisinde Fransızlar'ın Maraş'ı işgali sırasında Maraş'ın onlara karşı koymasının anısına, 1936 yılında Kurtuluş Anıtı dikilmiştir. Günümüzde orijinalliğini büyük ölçüde kaybetmiş olan kale Kültür Bakanlığı'na restore edilip, park olarak düzenlenmiştir.

KAHRAMANMARAŞ CASTLE

Location: Kahramanmaraş. 37°35'13.41"N, 36°55'31.36"E.

Gravure Published In: Gustave Schlumberger. Un Empereur Byzantine au Dixieme Siecle. Paris, 1890.

Date of Photograph: 17/05/2007

Ancient ruins, in close proximity of the Kahramanmaraş Castle, indicate that it may have been built in the late Hittite period between the 9th and 8th centuries BC. However, the weaved wall construction technique supports another theory that it was built between the 1st century BC and 2nd century AD, during the Roman period. An inscription inside the structure stated that Ottoman Sultan Selim I (Yavuz Sultan Selim) reconstructed the castle in 1509. There was another inscription, dated 1644, that showed the castle was restored again, during the reign of the Ottoman Sultan Süleyman the Magnificent. A Monument to Turkish Independence was erected in the courtyard of the castle, in memory of the heroic struggle by the local civilian population, against the occupying French Forces, after the First World War. Unfortunately, the castle is in poor condition and the original structure is almost gone. It has been restored by the Ministry of Culture and dedicated, as a park.

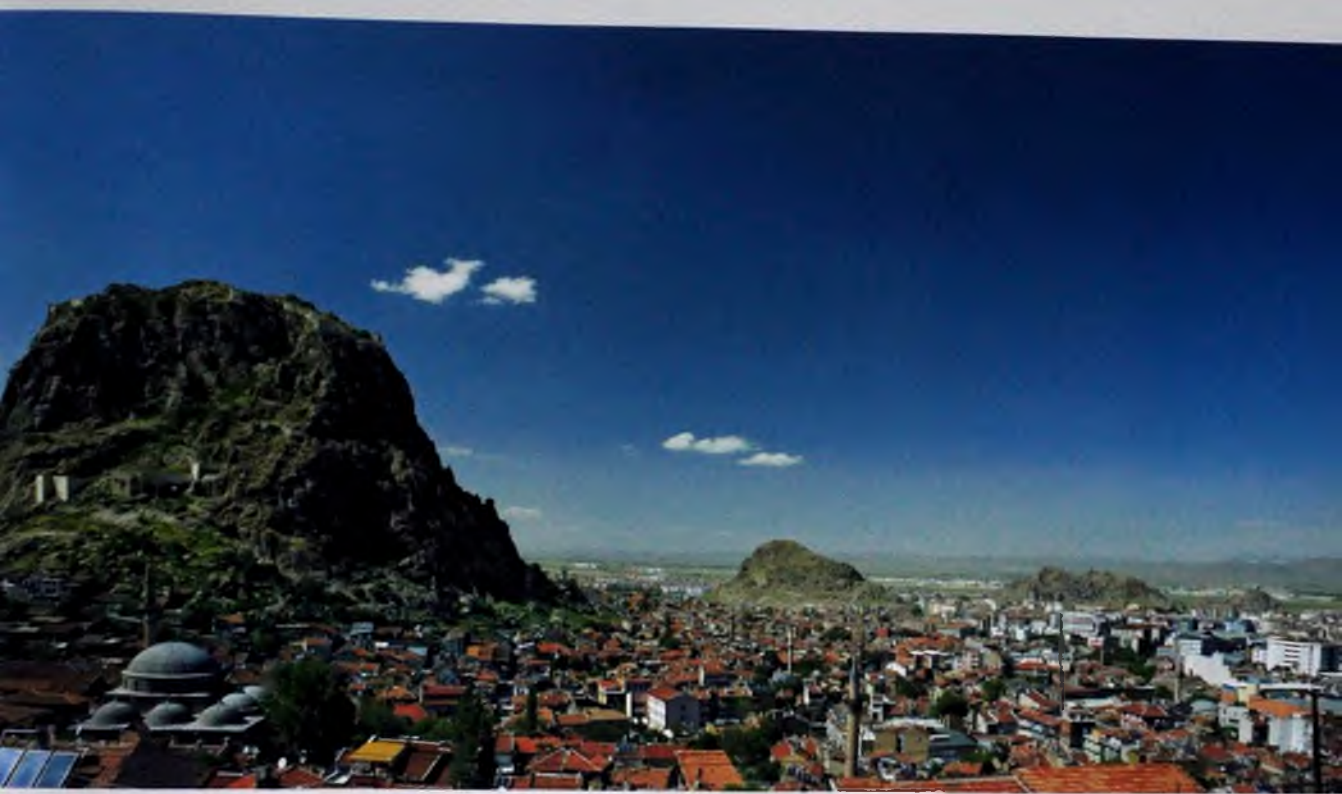
KARAHİSAR KALESİ

Bulunduğu Yer: Afyonkarahisar. 38°45'21.08"N, 30°31'55.32"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: L. De Laborde. Voyage de l'Asie Mineure. Paris, 1838.

Fotoğrafın Tarihi: 31/05/2006

Afyon Kalesi, Hitit İmparatoru II. Murşil tarafından MÖ 1350 yılında, 226 metre yükseklikte bir kaya kütlesi üzerine yaptırılmıştır. İlk adı Hapanuva (yüksek tepe şehri) olan kaleye Frigler zamanında "Akronium" adı verilmiş ve bir kaya tapınağı eklenmiştir. Selçuklular döneminde "Karahisar-ı Sahib" adı verilen kalenin, Alaaddin Keykubad zamanında ciddi bir onarım gördüğü kitabelerden anlaşılmaktadır. Sultan buraya cami, saray gibi yapılar inşa ettirmiş ve devlet hazinelerini bu kalede saklamıştır. Osmanlı döneminde Sultan II. Selim kaleyi onartmış ve en iyi afyonun bu çevrede yetişmesinden ötürü de kaleye Afyonkarahisar denilmiştir.

KARAHISAR CITADEL

Location: Afyonkarahisar. 38°45'21.08"N, 30°31'55.32"E.

Gravure Published In: L. De Laborde. Voyage de l'Asie Mineure. Paris, 1838.

Date of Photograph: 31/05/2006

In 1350 BC, Hittite King Mursil II built the Afyon Citadel on a table rock, two hundred and twenty-six meters above sea level. The castle was known to the Hittites as Hapanuwa. Later, the castle was occupied by Phrygians, who renamed it "Acronion", and annexed a rock temple to the main structure. In the 13th century the Citadel was captured by the Seljuks who rebuilt the structure and renamed it Karahisar, "The Black Fort". Inscriptions in the citadel describe significant restorations that the castle underwent during the reign of the Seljuk Sultan Alaaddin Keykubad. The Sultan, who kept the State Treasury within the castle, also ordered the construction of a small palace and a mosque within the walls. The Sultan Selim II restored the castle during the Ottoman period. The castle was renamed "Afyonkarahisar" since the best opium (afyon) was widely grown in this region.

KARS KALESİ

Bulunduğu Yer: Kars. 40°36'47.25"N, 43° 5'21.23"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Russes et Turcs: la Guerre d'Orient. Paris, 1878.

Fotoğrafın Tarihi: 24/08/2006

Adımı MÖ 130-127 yıllarında Kafkasya'dan gelerek çevreye yerleşen Karsak boyundan alan Kars kentinin kalesi şehrin kuzeyindeki bir tepede yer almaktadır. Kitabesinden alınan bilgiye göre, Kars Kalesi, Saltuklular devrinde Sultan Melik İzzeddin'in emri ile veziri Firuz Akay tarafından 1152 yılında yaptırılmıştır. Kaleyi 1386 yılında Timur yerle bir etmiş, 1579 yılında III. Murat'ın emriyle Lala Mustafa Paşa yeniden yaptırmıştır. Kitabenin yazımından 27 sene sonra, 1606 yılında İran Şahı I.Abbas tarafından yıkılmış, 1616 ve 1636 yıllarında onarım ve tadilat yapılmıştır. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşında tekrar tahrip olan kale onarılmış olsa da orijinal hâlden uzaklaşmıştır. Bazalt taşından yapılmış olan kalenin üç büyük kapısı vardır ve günümüzde sit alanı olarak tescil edilmiştir.

KARS CITADEL

Location: Kars. 40°36'47.25"N, 43° 5'21.23"E.

Gravure Published In: Russes et Turcs: la Guerre d'Orient. Paris, 1878.

Date of Photograph: 24/08/2006

The Kars Citadel, the name of which comes from the Karsak tribe that migrated from Caucasia in the 130-127 BC period, is located on a hilltop north of the city. According to the information obtained from an inscription in the castle, Vizier Firuz Akay built it in 1152, in accordance with the order of Sultan Melik İzzeddin of the Saltuks. The castle, completely destroyed by Tamerlane in 1386, was reconstructed in 1579 by Lala Kara Mustafa Pasha in accordance with the order given by the Ottoman Sultan Murat III. In 1606, twenty-seven years after the inscription was written, Shah Abbas I of Persia destroyed the Citadel. It was repaired and restored in 1616 and 1636, before being destroyed again during the Russo-Turkish war of 1877-1878. After being restored once again, the castle has lost its original structural design. The castle, made of basalt with three big gates, and is registered as a historical site.

KAYSERİ KALESİ

Bulunduğu Yer: Kayseri. 38°43'15.90"N, 35°29'19.98"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Edmund Naumann. Von Golden Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Fotoğrafın Tarihi: 16/01/2007

Kayseri Kalesi'nin Roma İmparatoru III. Gordianus zamanında (MS 238-244) yapıldığı eski paraların üzerindeki kabartmalardan anlaşılmaktadır. Birbiri ile ilintisi olmayan kent surları ve bir iç kale olarak yapılmıştır. İç kale günümüzde mevcut ise de, dış surlardan geriye hemen hemen hiçbir şey kalmamıştır. Bizans İmparatoru Justinian şehri koruyabilmek için esas suru daraltmıştır. Selçuklular döneminde, I. Alaaddin Keykubad bu surları bir kez daha onartmış, daha sonra Danişmendliler, Karamanoğulları ve Osmanlılar dönemlerinde de çeşitli onarım ve tadilatlar yapılmıştır. Kale içi, bugün kuyumcular çarşısı olarak kullanılmakta olup, ayrıca Fatih döneminden kalan bir Kale Camii'ni barındırmaktadır.

KAYSERİ FORTRESS

Location: Kayseri. 38°43'15.90"N, 35°29'19.98"E.

Gravure Published In: Edmund Naumann. Von Golden Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Date of Photograph: 16/01/2007

From the examination of ancient coins, historians have determined that the Kayseri Fortress was built during the reign of the Roman Emperor Gordian III (238-244 AD). The fort was built, as individual structures, consisting of an inner castle and city walls, which were not directly connected to each other. Only the inner castle has survived to the present time and the city walls are almost completely destroyed. Byzantine Emperor Justinian reduced the space between the city walls, to provide better protection to the city. After the Seljuk takeover, the city walls underwent a restoration by the Seljuk Sultan Keykubad I. The Danishmends, Beylik of Karaman, and Ottomans undertook several restorations of the fort during their occupancy. Today, the inner castle serves as a jewelry bazaar with variety of shops, and houses a mosque built during the reign of the Ottoman Sultan Mehmed II, the Conqueror.

KİLİTBAHİR KALESİ

Bulunduğu Yer: Kilitbahir, Çanakkale. 40° 8'43.23"N, 26°22'53.03"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak: L'illustration: Journal Universel. Paris, 1853.
Fotoğrafın Tarihi: 10/06/2006

İstanbul'un fethi öncesi 1452 yılında, Fatih Sultan Mehmet tarafından, Avrupa'dan deniz yolu ile İstanbul'a gelebilecek yardımları kontrol edebilmek amacı ile yapılmıştır. Kalenin yapımında Eceabat'a 4 kilometre uzaklıkta, Yalova köyünün Akbaş limanında bulunan Sestos Kalesi'nin taşları kullanılmıştır. Hiçbir yerde uygulanmamış yonca biçimli özgün bir planı vardır. Duvarları düzgün moloz taştan yapılmış olan iç kale yedi katlıdır. Fotoğrafta, kalenin hemen solunda yer alan ek kule Kanuni Sultan Süleyman döneminde ilave edilmiştir. Piri Reis, Kilit Bahir (denizin kilidi) adının verilmesini şöyle anlatmıştır: " O kale bina olduğu zamanlarda yukarıdan varan kimler, icazeti Rumeli tarafından alırlar imiş. Onun için Bahr-ı kilit demişler."

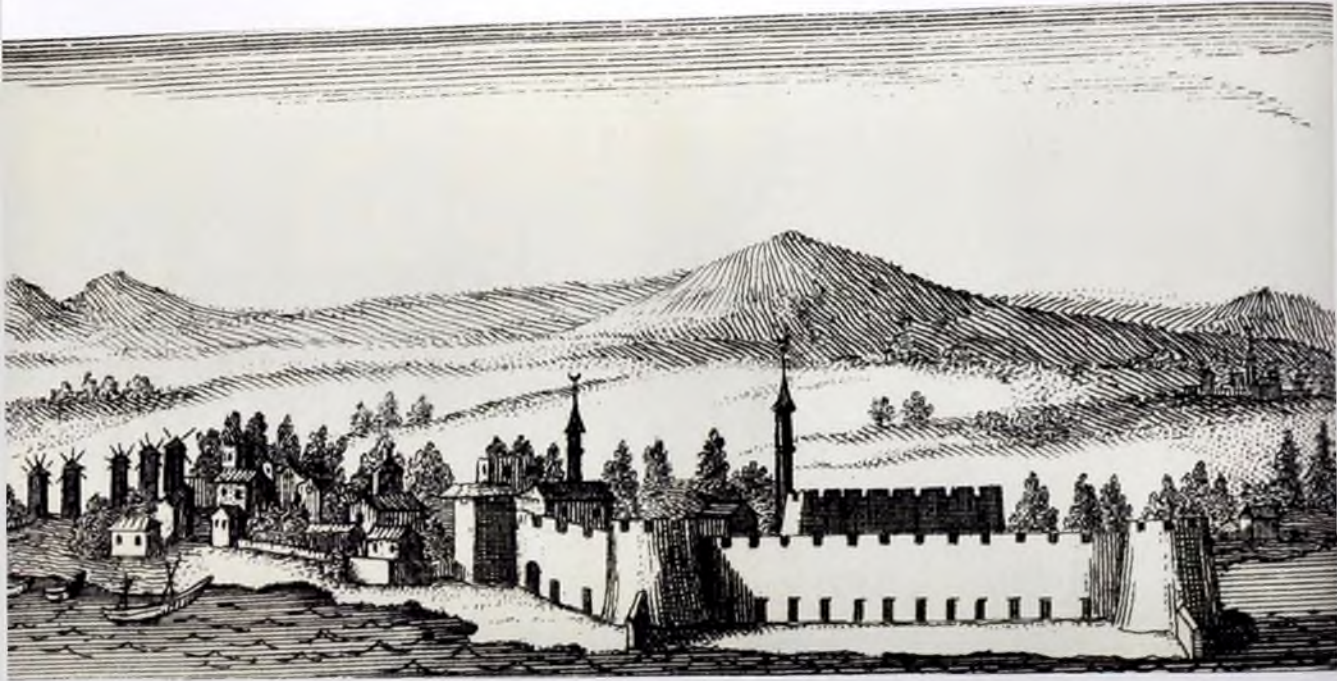
KİLİTBAHİR FORT

Location: Kilitbahir, Çanakkale. 40° 8'43.23"N, 26°22'53.03"E.

Gravure Published In: L'illustration: Journal Universel. Paris, 1853.

Date of Photograph: 10/06/2006

Kilitbahir Fort was built in 1452, before the conquest of İstanbul, by the order of the Ottoman Sultan Mehmed II, the Conqueror, to control the supplies and reinforcements that might be sent from the European countries to Istanbul via the sea-lanes. During the construction of the Kilitbahir Castle, building stones were obtained from the Sestos Castle, in village of Yalova, four kilometers from Eceabat. Kilitbahir has a unique cloverleaf design, while the inner castle, a seven-story building, was made from stone rubble. The additional tower in the photograph, which is located at the left end of the castle, was annexed to the main building during the reign of the Ottoman Sultan Süleyman the Magnificent. Piri Reis explained the meaning of Kilitbahir in his famous Book of Navigation, as follows, "...in the old times, when that castle was built there, salesmen obtained authorization to sail through the strait from Rumelia. Therefore it was called as 'the lock of the sea.'"

KUMKALE

Bulunduğu Yer: Kumkale, Çanakkale. 40° 0'30.81"N, 26°11'57.17"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: P. De Tournefort. Relation d'un Voyage du Levant. Paris, 1717.

Fotoğrafın Tarihi: 22/05/2007

1656 yılında Morto Koyu'nda gerçekleşen bir deniz savaşında, Venedik filosu Osmanlı gemilerini yakarak Bozcaada ve Limni adalarını ele geçirir. Bunun üzerine Köprülü Mehmet Paşa Gelibolu'ya gelerek bir filo hazırlar ve 1657 yılında üç günlük bir savaş sonucu düşmanı yener. Çanakkale Boğazı'nın içinde gerçekleşen bu olaydan sonra boğazın Ege girişinin daha iyi kontrol edilebilmesi amacıyla 1659 yılında, Seddülbahir Kalesi karşısında bir kale yapılmıştır. Kalenin masrafları Padişah IV. Murat tarafından karşılandığı için kalenin adı "Kale-i Hakanîye" olarak da bilinmektedir. Frenk Ahmet Paşa yönetiminde inşa edilen kale, 1915 Çanakkale savaşlarında görev yapmış ve ağır bombardımana uğrayarak tahrip olmuştur. Günümüzde askeri bölge içindedir ve pek az kalıntısı vardır.

KUMKALE

Location: Kumkale, Çanakkale. 40° 0'30.81"N, 26°11'57.17"E.
Gravure Published In: P. De Tournefort. Relation d'un Voyage du Levant. Paris, 1717.
Date of Photograph: 22/05/2007

In 1656, the Venetians were victorious in a naval battle that took place in Morto Bay, and torched the Ottoman fleet. Following their victory, the Venetians captured the islands of Bozcaada and Limni. In 1657, Köprülü Mehmet Pasha came to Gallipoli, organized a fleet, and after a three-day battle in the Dardanelles, defeated the Venetians. In 1659, because of the battle, the Kumkale Fort was built on the Asian shore across from the Seddülbahir fort, to provide better security for the Dardanelles, at the Aegean end of the strait. Since Ottoman Sultan Murat IV incurred the costs of this fort, it was also known as Kale-i Hakaniye (fort of the emperor). Frenk Ahmet Pasha supervised the construction of the fort, which played a major role in the 1915 battle for Gallipoli before being destroyed by heavy enemy bombardment. Today, the fort is located in a military zone, and only a few remnants of the fort survived.

LAMPRON KALESİ

Bulunduğu Yer: Çamlıyayla, Tarsus. 37° 9'59.51"N, 34°36'16.34"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Gustave Schlumberger, Un Empereur Byzantine au Dixieme Siecle. Paris, 1890.

Fotoğrafın Tarihi: 13/02/2007

Çamlıyayla İlçesi'nin kuzey sırtlarında yer alan yörenin Asur ve Hitit dönemine kadar giden eski bir tarihi vardır. O dönemlerdeki adı "Illubru" veya "Illibru" olarak belirlenmiştir. Kalenin bugünkü yapısı ortaçağa, kentin Ermeki Krallığı yönetimi zamanına tarihlenmektedir. Lampron, Haçlılar'ın, Anadolu Selçukluları'nın, Kilikya Ermeni Krallığı'nın, daha sonra da Karamanoğulları Beyliği ve Osmanlı Devleti'nin yönetimine girmiştir. 1854'den sonra başlayan Osmanlı-Mısır iç savaşları sırasında, bir süre Ali Paşa yönetiminde, Mısır egemenliğinde kalmıştır.

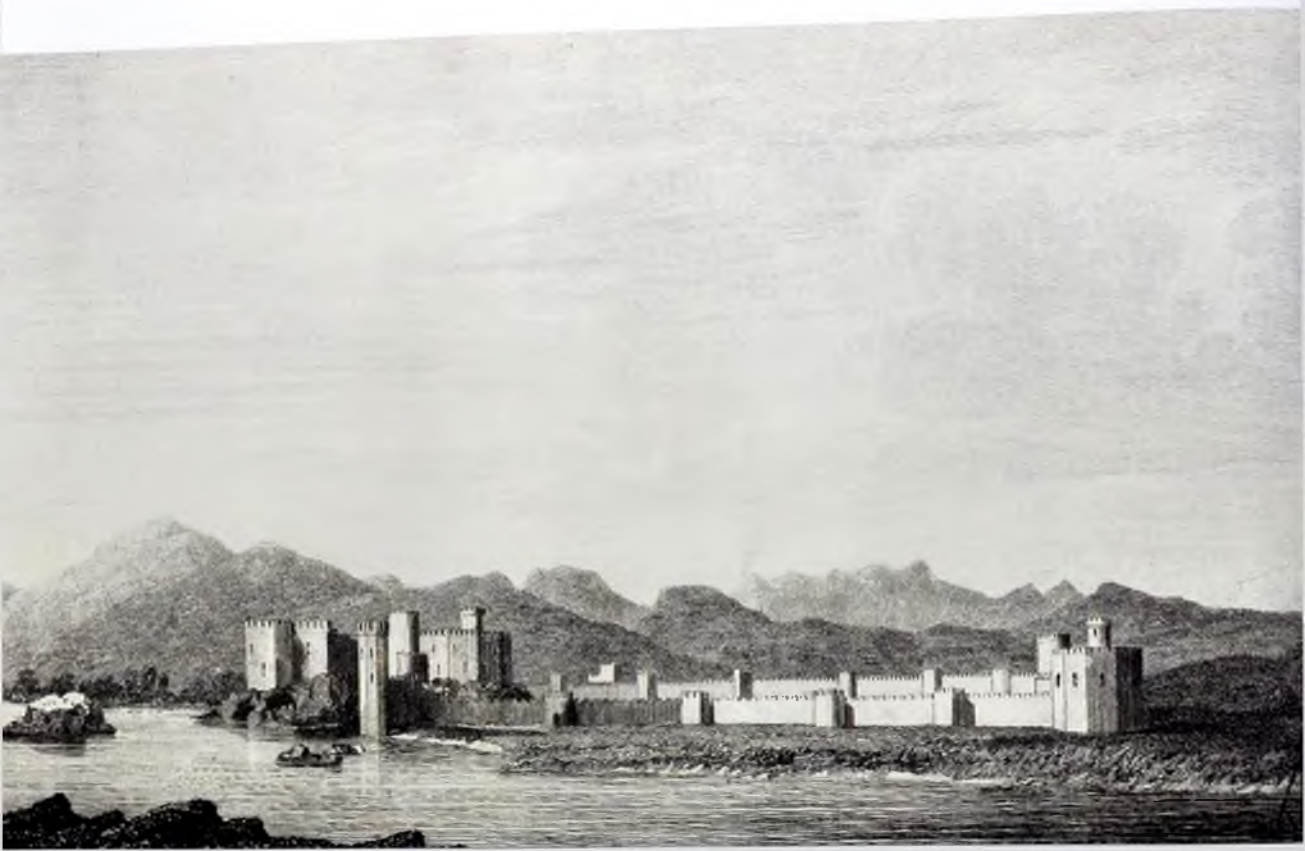
LAMPRON CASTLE

Location: Çamlıyayla, Tarsus. 37° 9'59.51"N, 34°36'16.34"E.

Gravure Published In: Gustave Schlumberger, Un Empereur Byzantine au Dixieme Siecle. Paris, 1890.

Date of Photograph: 13/02/2007

Lampron Castle is located in the northern reaches of the Çamlıyayla District, a mountain region with a long history dating back to the Assyrians and Hittites. At that time, the region was known as Illubru or Illibru. The present castle structure dates back to the Middle Ages, when the Armenians ruled the city. Lampron Castle was captured and ruled by the Crusaders, Anatolian Seljuks, the Armenian Kingdom of Cilicia, and Karamanoglu Dynasty, before the Ottomans. For a short time, starting in 1854, during the civil war between the Ottoman Empire and the Ottoman Egypt it was ruled by Ali Pasha of Egypt.

MAMURE KALESİ

Bulunduğu Yer: Anamur, Antalya. 36° 4'51.04"N, 32°53'41.93"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Francis Beaufort. Karamania.

Fotoğrafın Tarihi: 12/02/2007

Anamur Silifke yolunun üzerinde yer alan Mamure Kalesi'nin ilk yapım tarihi bilinmemektedir. Mevcut kale daha eski yapıların temelleri üzerine kurulmuştur. Kalenin batı cephesinde yer alan ve günümüze ulaşabilmiş tek kitabesinde yer alan "*Karamanoğlu Alaaddin oğlu Mehmet oğlu Sultan İbrahim inşa etti.*" kaydından 14. yüzyılda Karamanoğulları tarafından önemli ölçüde onarım gördüğü ve "mamur" edildiği anlaşılmaktadır. Mamure adını buradan almıştır. 1988 yılında yapılan kazılarda, MS 3-4. yüzyıllara ait "Ryg Monai" adlı bir Roma şehrinin kalıntıları bulunmuştur. Kale daha sonra 15 ve 16. yüzyıllarda tamir edilmiş, 18. yüzyılda Osmanlılar tarafından yeni eklentiler yapılmıştır.

MAMURE FORTRESS

Location: Anamur, Antalya. 36° 4'51.04"N, 32°53'41.93"E.

Gravure Published In: Francis Beaufort. Karamania.

Date of Photograph: 12/02/2007

The Mamure Fortress is located on the highway between Anamur and Silifke. The exact date when the fortress was initially built is not known. The existing castle was built on the foundations of earlier buildings, and only a single inscription has survived to date. The following phrase is written on the inscription at the west end of the castle: *"This castle was built by Sultan Ibrahim, the son of Mehmed who is the oldest son of Karamanoğlu Alaaddin Bey."* The inscription indicates that the castle was significantly restored and rebuilt by the Karamanoğlu rulers in the 14th century. Due to this significant restoration, the castle was renamed "Mamure". Later, in the 15th and 16th centuries AD, the castle underwent several more restorations and the Ottomans made a number of additions to the castle. Ruins of a Roman city "Ryg Monai", dating back to the 3rd-4th century AD, was found during the archeological excavations conducted in 1998.

MARDİN KALESİ

Bulunduğu Yer: Mardin. 37°19'1.44"N, 40°44'30.78"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Grattan Geary. Through Asiatic Turkey: Narrative of a Journey from Bombay to Bosphorus. London, 1878.

Fotoğrafın Tarihi: 24/01/2007

Yerleşim tarihi MÖ 4500'lere dayanan Mardin birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Subari, Sümer, Akad, Babil, Mitaniler, Asur, Pers, Roma, Bizans, Araplar, Selçuklu, Artuklu ve Osmanlı dönemlerine dair izler taşıyan bu Mezopotamya şehri âdeta bir açık hava müzesi gibidir. Şehre hâkim olan tepe savunmaya elverişli bir mevkide olduğundan çok eski zamanlardan beri savunma amaçlı kullanılmıştır. Doğal kayalar arasına az sayıda eklenti ile bölgeyi tahkim etmek kale yapanların işini kolaylaştırmıştır. Bugün gördüğümüz kale 10. yüzyılda Hamdaniler tarafından inşa edilmiştir.

MARDIN CASTLE

Location: Mardin, 37°19'1.44"N, 40°44'30.78"E.

Gravure Published In: Grattan Geary. Through Asiatic Turkey: Narrative of a Journey from Bombay to Bosphorus. London, 1878.

Date of Photograph: 24/01/2007

The settlement of Mardin, with a history dating back to 4500 BC, has hosted many civilizations. A blend of artifacts, from the reigns of the Subari, Hurri, Sumer, Akad, Mittani, Hittites, Assyrians, Scythians, Babylonians, Persians, Romans, Byzantines, Arabians, Anatolian Seljuks, Arruklu and the Ottomans, give this ancient Mesopotamian city the aura of a virtual open air museum. The hill, which occupies a dominant position overlooking the city, has been used for defensive purposes since ancient times. With a few additions to the natural rock structure, the castle can easily be converted into a defensive fortification. The present castle was built in the 10th century by Hamdani dynasty.

MARMARİS KALESİ

Bulunduğu Yer: Marmaris, Muğla. 36°51'1.95"N, 28°16'15.18"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Chales Texier. Asie Mineure. 1849.
Fotoğrafın Tarihi: 28/05/2006

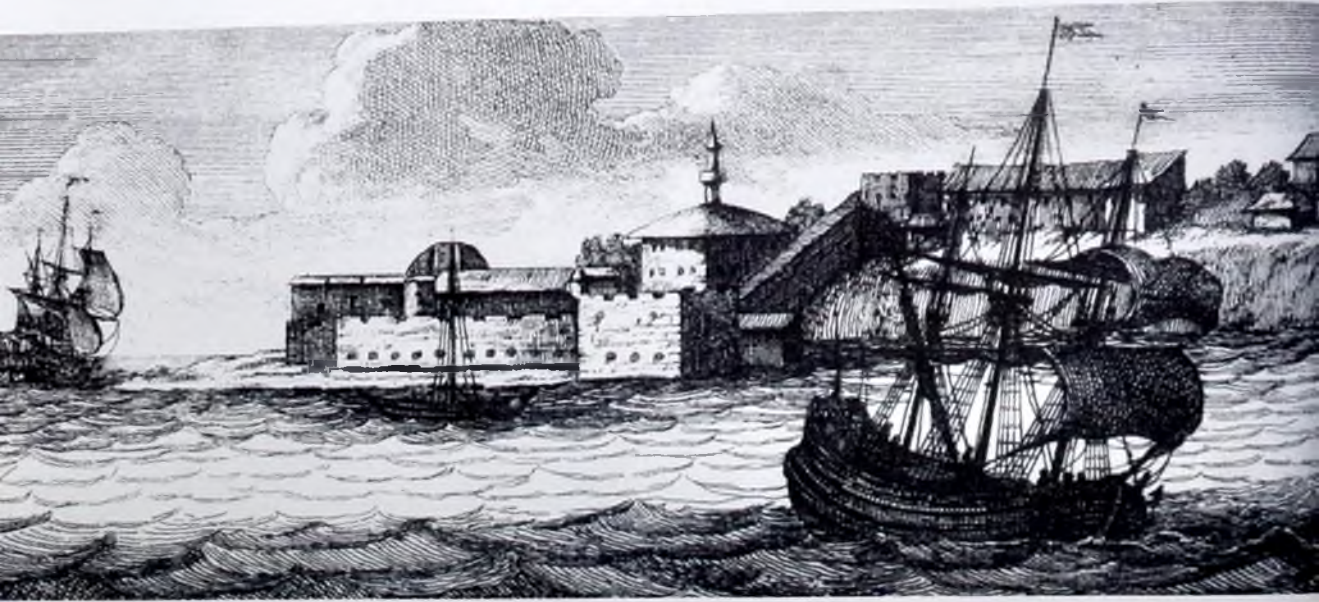
Marmaris yerleşimindeki surların tarihini ilk anlatan Heredot, MÖ 3000 yıllarında surların var olduğunu yazmıştır. İskender döneminde surların onarıldığı bilinmektedir. Kale ise çok sonra, Osmanlı döneminde yapılmıştır. Piri Reis'in haritalarında (1500'lü yıllar) Akdeniz'deki diğer kaleler hakkında ayrıntılı bilgi varken, Marmaris'deki bir kaleden söz edilmemektedir. 1600'lü yıllarda çevreyi gezen Evliya Çelebi, kalenin yapımının Kanuni Sultan Süleyman tarafından, Rodos seferi sırasında emredildiğini yazmıştır. 1545 yılında yapıldığı tahmin edilmektedir. 1914 yılında Fransız gemilerinin bombardımanı ile ağır hasar gören kale, 1980-1990 yılları arasında restore edilmiş ve 1991 yılında Marmaris Müzesi olarak hizmete açılmıştır.

MARMARIS CASTLE

Location: Marmaris, Muğla. 36°51'1.95"N, 28°16'15.18"E.
 Gravure Published In: Chales Texier. *Asie Mineure*. 1849.
 Date of Photograph: 28/05/2006

While narrating the history of Marmaris' settlement, Herodotus wrote that the city walls existed in 3000 BC. It is known that the city walls were repaired during the reign of Alexander the Great, predating the existing castle, which was built in the Ottoman period. In maps, drawn by Piri Reis in the 1500's, he gave detailed information about other castles in the Mediterranean region, however he did not mention about existence of a castle in Marmaris. Evliya Çelebi who visited the region in 1600s, wrote that Ottoman Sultan Süleyman the Magnificent, ordered construction of the castle during his campaign to capture the Island of Rhodes. Historians presume that this castle was built in 1545. Badly damaged in 1914, by naval bombardment from French ships, the castle was restored between 1980 and 1990, and opened as a museum in 1991.

SEDDÜLBAHİR KALESİ

Bulunduğu Yer: Seddülbahir, Çanakkale. ° 2'26,91"N, 26°11'18.74"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Reisen van Cornelis de Bruyn. Delft, 1698.
Fotoğrafın Tarihi: 26/02/2007

1656 yılında, Osmanlı donanmasının Morto koyunda Venedik donanması tarafından yakılmasını takiben, Köprülü Mehmet Paşa'nın Venedik donanması ile Çanakkale Boğazı'nda girdiği 3 gün süren savaş, Topçu Kara Ahmet Ağa'nın Venedik Amirali Meriko'nun gemisine attığı bir gülle ile son bulmuştur. Bu savaşlar sonunda boğazın yeterince korunamadığı ortaya çıkınca, boğaz girişine, Anadolu tarafındaki Kumkale ile birlikte Avrupa tarafına Seddülbahir Kaleleri yapılmıştır. Kalenin masrafları Valide Hatice Sultan tarafından karşılandığından "Kale-i Sultaniye" adı ile bilinmektedir. Yapımında hürriyetleri karşılığı kürek mahkumlarının çalıştığı her iki kale, Frenk Ahmet Paşa yönetiminde Mimar Mustafa Ağa tarafından yapılmıştır. Çanakkale savaşlarında ağır bombardimana uğrayan kale günümüzde harap durumdadır.

SEDDÜLBAHİR FORT

Location: Seddülbahir, Çanakkale. ° 2'26.91"N, 26°11'18.74"E.

Gravure Published In: Reisen van Cornelis de Bruyn. Delft, 1698.

Date of Photograph: 26/02/2007

After losing their fleet, in a disastrous naval battle with the Venetians in 1656, the Ottoman's realized that the Dardanelles were not secure from invasion. Thus, in 1657, after the second battle, in which the Ottomans, commanded by Köprülü Mehmet Pasha were victorious, it was decided that shore fortifications were needed to insure the security of the Straits. As a historical footnote the second battle lasted three days and only ended when Gunner Kara Ahmet fired a cannon ball into the flagship of the Venetian Admiral Meriko. The Kumkale Fort was erected on the Anatolian side, whereas the Seddülbahir Fort was built on the European shore. The Mother of the Sultan, Lady Hatice, incurred construction costs, of the Seddülbahir Fort, hence the fort was also known as the "Kale-i Sultaniye" (Castle of the Lady). During the construction by the Architect Mustafa Ağa, under the supervision of Frenk Ahmet Pasha, galley slaves worked voluntarily in return for their freedom. Today, the fort is unserviceable, as a consequence of being exposed to heavy bombardment in the Gallipoli war.

SİMENA KALESİ

Bulunduğu Yer: Kekova, Antalya. 36°11'28.20"N, 29°51'44.76"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Asia Mineure. Paris, 1849.
Fotoğrafın Tarihi: 30/05/2006

Luwi dilinde Ana Tanrıça anlamına gelen Simena, MÖ 4. yüzyıla dayanan tarihi ile Aperlai Birliği'nin dört üyesinden birisidir. İlk yapım tarihi bilinmeyen, Roma tarzında temelleri olan kalede, Bizans dönemine ait onarım izleri görülmektedir. Orta Çağ surlarının oluşturduğu iç kalede, tapınak ve antik tiyatro kalıntıları bulunmaktadır. Kalenin yukarısında bulunan tiyatro, kayalara oyulmuş olan 7 oturma sırası ve 300 kişilik kapasitesi ile dünyanın en küçük antik tiyatrolardan birisidir. Kekova civarında MS 5 Ağustos 240 yılında meydana gelen bir deprem sonucu büyük hasar olmuş, yapılar denize doğru kaymıştır. Ada etrafında, denizin içindeki yapılar hâlen görülebilmektedir. Günümüzde Simena'ya ulaşım sadece tekne ile mümkündür.

SIMENA CASTLE

Location: Kekova, Antalya. 36°11'28.20"N, 29°51'44.76"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Asia Mineure. Paris, 1849.

Date of Photograph: 30/05/2006

The name Simena means Mother Goddess in the ancient Luwian language. The settlement of Simena was a member of the Aperlai Federation with a history dating back to the 4th century BC. The fortress has a Roman style foundation, but the exact date when the castle was first built is not known, however there are traces that the castle was restored during the Byzantine period. In the courtyard of the inner castle, which consists of city walls built in the Medieval Age, there are remains of a temple, colonnade, and antique theatre. The theatre, which is located above the castle in the rocks, is one of the smallest of the known ancient theatres carved from the solid rock, with a seating capacity for about three hundred people and consisting of seven rows. Kekova, and other settlements in the vicinity, were destroyed by the devastating earthquake, which occurred on 5 August 240 AD and buildings slid into the sea. Today there are partly submerged streets and buildings still visible in the sea. Currently, Simena is only accessible by boat.

SINOP SURLARI

Bulunduğu Yer: Sinop. 42° 1'30.01"N, 35° 8'13.15"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Ho Brettanikos Aster. Londinon, 1860.
Fotoğrafın Tarihi: 04/06/2007

Sinop Surları MO 7. yüzyılda şehri korumak amacıyla yarımada'nın üzerine kurulmuştur. Roma, Bizans ve Selçuklular döneminde onarılarak kullanılmıştır. Toplam uzunluğu 2050 metre olan surlar, ortalama olarak 25 metre yükseklikte ve 3 metre genişliktedir. İki ana giriş kapısı bulunan surlar şehri çevrelemektedir. Deniz kenarındaki surlar dalgaların etkisiyle çok yıpranmış ve günden güne yok olmaktadır.

SINOP WALLS

Location: Sinop. 42° 1'30.01"N, 35° 8'13.15"E.

Gravure Published In: Ho Brettanikos Aster. Londinon, 1860.

Date of Photograph: 04/06/2007

The city walls of the Sinop peninsula were constructed in the 7th Century BC to protect the city. In later centuries, the city walls and two main gates were restored and used by the Romans, Byzantines and Seljuks. The total length of the city walls is two thousand and fifty meters, with an average height of twenty-five meters and a width of three meters. The city walls on the coastline are eroded, due to wave action from the Black Sea, and are gradually disappearing.

SİS KALESİ

Bulunduğu Yer: Kozan, Adana. 37°26'37.78"N, 35°48'24.56"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: E. J. Davis. Life in Asiatic Turkey. London 1879.

Fotoğrafın Tarihi: 13/02/2007

Sis Kalesi veya Kozan Kalesi olarak bilinen, Asur veya Hitit döneminde yapıldığı düşünülen kale, kalkerden meydana gelen oldukça dik bir tepe üzerinde bulunmaktadır. Dağ kaleleri zincirinin bir halkası olan kaleden Anavarza, Karasis ve Andıl Kaleleri görülebilmektedir. Ana yapı, kuzey ve güney olmak üzere iki grup hâlinde inşa edilmiş olup birbirine bir sur ile bağlanmıştır. Güney yapıda gizli mahzenleri ve geçitleri olan bir iç kale bulunmakta ve büyük su sarnıçları kalenin su ihtiyacını karşılamaktadır. Daha dışarıda olan ikinci sur ise, Ermeni döneminden kalma kiliseyi, kiliseye ait kütüphaneyi, misafirhaneyi ve odaları çevrelemektedir. Kalede bulunmuş olan Asur, Roma ve Ermeni dillerinde yazılmış yazıtlar vardır. Kale oldukça sağlam durumda günümüze kadar gelmiştir. Gravürde görülen yol, Anavarza ile Kozan'ı bağlayan yol olup günümüzde hâlen kullanılmaktadır.

SIS CASTLE

Location: Kozan, Adana. 37°26'37.78"N, 35°48'24.56"E.
 Gravure Published In: E. J. Davis. *Life in Asiatic Turkey*. London 1879.
 Date of Photograph: 13/02/2007

The fortress is located on a steep calcareous hill, and is known, as the Sis or Kozan Castle. Historians estimate that it was built during the Assyrian or Hittite period. From the castle, which is part of a chain of mountain fortress' that were built in Cilicia, the Anavarza, Karasis and Andil Castles can be seen. The main structure was built in two sections, north and south, which are connected with a wall. There is an inner castle, with hidden vaults and vestibules, and in the southern section, big cisterns meet the water requirement of the castle. A second line of city walls from the Armenian period, surround the church, the church library, guesthouse, and other rooms. Inscriptions found in the castle were written in Assyrian, Latin, and Armenian languages. The castle has survived in a good condition up to the present time. The road seen in the engraving is between Anavarza and Kozan, and is still in use today.

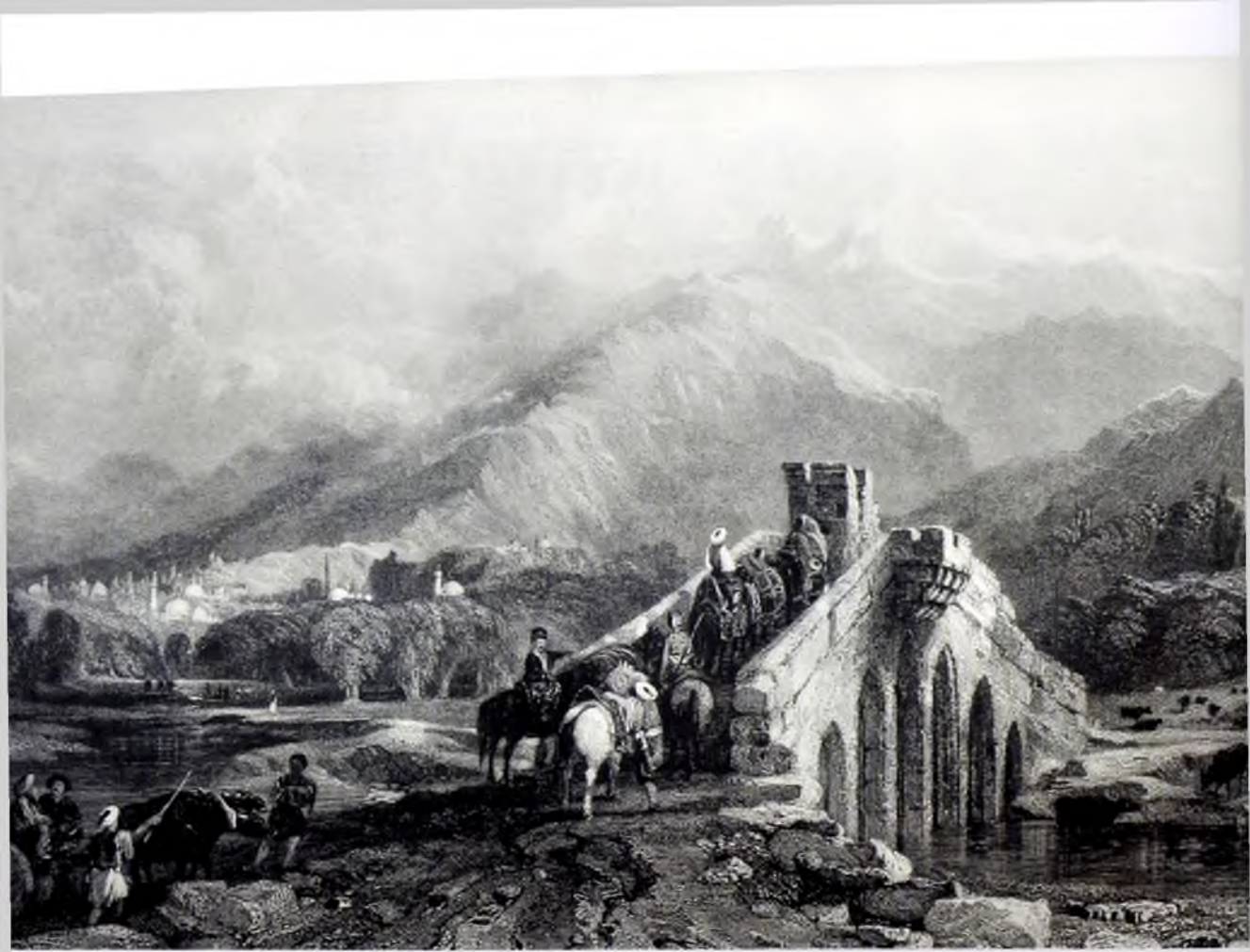
2 Kapılar ve Köprüler *Gates and Bridges*

Hitit Arslanları, Antakya Müzesi / Hittite Lions, Antakya Museum

- * Abdal Köprüsü
Abdal Bridge
- * Aizanoi'de Bir Köprü
A Bridge in Aizanoi
- * Akköprü
- * Asi Köprüsü
Asi Bridge
- * Aslanlı Kapı
The Lion's Gate
- * Baç Köprüsü
Baç Bridge
- * Baltalıkapı
- * Çukgoz Köprüsü
Çukgoz Bridge
- * Demirkapı
- * Efes'te Stadyum Kapısı
A Stadium Gate in Ephesus
- * Halep Kapısı
Halep (Aleppo) Gate
- * İğrandı Köprüsü
İğrandı Bridge
- * Kervan Köprüsü
Caravan Bridge
- * Koyun Köprüsü
Koyun Bridge
- * Lefke Kapısı
Lefke Gate
- * Misis Köprüsü
Misis Bridge
- * Musluk Köprüsü
Musluk Bridge
- * Nizip Taş Köprüsü
Stone Bridge of Nizip
- * Pazar Kapısı
Bazaar Gate
- * Seyhan Köprüsü
Seyhan Bridge
- * Takip Kapısı
The Pursuit Gate
- * Tekgoz Köprüsü
Tekgoz Bridge
- * Zagnus Paşa Köprüsü
Zagnus Pasha Bridge

ABDAL KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Bursa, 40°12'58.42"N, 29° 0'52.36"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Don Francisco de Paula-Vidal. Historia Contemporanea del Imperio Otomana. Madrid, 1855.

Fotoğrafın Tarihi: 23/04/2006

Osmangazi ilçesinde Nilüfer Deresi üzerinde yer alan Osmanlı dönemi köprülerindendir. 1669 yılında Bursalı tüccar Abdal Çelebi tarafından hayrat olarak yaptırılan köprü, döneminin önemli sivil mimari eserlerinden biridir. Kesme taş yapı olan bu köprü, 1978 yılından sonra restore edilerek araç trafiğine kapatılmıştır. İki ucu toprak altında kalmış olan köprü, 64 metre uzunluğunda, 4,75 metre genişliğindedir.

ABDAL BRIDGE

Location: Bursa, 40°12'58.42"N, 29° 0'52.36"E.

Gravure Published In: Don Francisco de Paula-Vidal. Historia Contemporanea del Imperio Otomana. Madrid, 1855.

Date of Photograph: 23/04/2006

The Abdal Bridge, dating from the Ottoman era, crosses the Nilüfer River in Bursa's Osmangazi District. The original bridge, built by Abdal Çelebi, a pious local merchant in Bursa, as a gift to the city. An important architectural creation of it's time; the bridge is constructed of stone blocks. Restored, in 1978, the bridge is 64 meters long, 4.75 meters wide, and each end is buried underground. At this time the city has closed the bridge to automobile traffic.

AİZANOİ'DE BİR KÖPRÜ

Bulunduğu Yer: Çavdarhisar, Kütahya. 39°11'57.75"N, 29°36'47.14"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier, Description de l'Asie Mineure, Paris 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 24/12/2006

Adının kökenlerinin mitolojik Aizan'dan geldiği düşünülen Aizanoi antik kentinde, yerleşimin MÖ 3000'e kadar geri gittiği buluntulardan anlaşılmaktadır. Aizanoi'de bugün görebildiğimiz yapıların tümü MS 1-2. yüzyıllar arası Roma dönemine aittir. Kalabalık zamanlarında 120.000 kişinin yaşadığı tahmin edilen kentte çok görkemli bir Zeus tapınağı, bilinen ilk borsa binası, 20.000 kapasiteli tiyatro ve ona bitişik 13.500 kişilik stadyum, 2 hamam, nekropoller, su yolları ve Koca Çayı üzerinde 5 köprü bulunmaktaydı. Fotoğraftaki köprünün yaklaşık 2000 yıllık ve hâlâ kullanımda olduğu düşünülünce, kentin bayındırlık kalitesinin oldukça yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Köprünün rıhtımlarından sökülmiş olan ilginç kabartma süslemeler köyde olan küçük müzede sergilenmektedir. Selçuklular döneminde fethedilen bölgeye 13. yüzyılda Çavdar Tatarları yerleşmiş ve bu yüzden buraya Çavdarhisar adı verilmiştir.

A BRIDGE IN AIZANOI

Location: Çavdarhisar, Kütahya. 39°11'57.75"N, 29°36'47.14"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris 1849.

Date of Photograph: 24/12/2006

The ancient city of Aizanoi, located fifty-seven kilometers from present day Kütahya, is thought to have taken its name from the mythological Aizan, and goes back to 3000 BC. All the visible remains in Aizanoi today date back to the Roman age, to the first and second centuries AD. The city, which had a population reaching 120,000, housed a very striking temple of Zeus, the first known stock-exchange building, a 20,000 seat theater, an adjacent stadium for 13,500 people, two baths, necropolises, a public water system, and five bridges over the Koca Stream. The bridge in the photograph, is about 2000 years old and still in use. It can easily be claimed that public works in the ancient city were held to a high standard. After the Seljuk conquest, Çavdar Tatars settled in this region in the thirteenth century. Thus, the area was renamed Çavdarhisar.

Akköprü

Bulunduğu Yer: Ankara. 39°57'13.61"N, 32°49'55.77"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Servet-i Fünun, İstanbul, 1892.

Date Pictured: 29/01/2007

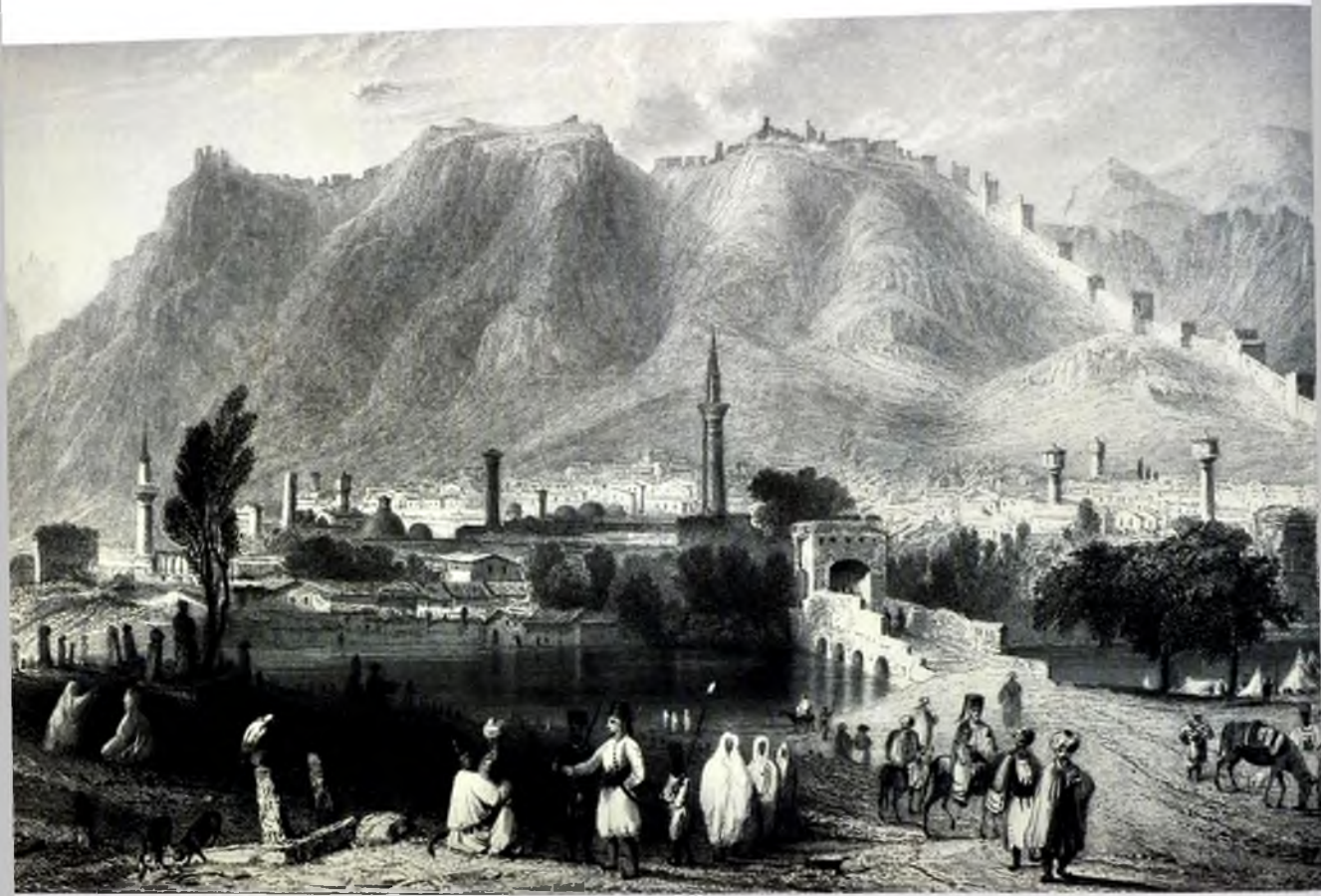
Ankara Çayı üzerinde bulunan köprü, 1222 yılında Selçuklu Hüyükü'dan I. Alaaddin Keykubad döneminde Ankara Valisi Kızılbaş tarafından yapılmıştır. Ankara'nın en eski köprüsü olan Akköprü, kesme beyaz bazalt taşından inşa edilmiştir. Yapıldığı zamanlarda Batı Anadolu'yu Ankara'ya bağlayan yolun üzerinde olduğu, askere ve hacca gidenlerin bu köprü'nün başında ağıtlarla uğurlandığı bilinmektedir. Köprü'nün batı tarafında iki adet kitabesi vardır. Bunlardan bir tanesi köprü'nün yapım bilgilerini içerirken, diğeri oldukça siliş durumda bulunmaktadır. Köprü darlığı yüzünden araç trafiğine uygun değildir ve günümüzde sadece yayalara açıktır. Ankara Çayı ıslah çalışmaları esnasında bazı gözlemlerin toprak altında kalması üzerine sapsağlam ayakta durmaktadır.

AKKÖPRÜ

Location: Ankara, 39°57'13.61"N, 32°49'55.77"E.
Gravure Published In: Servet-i Fünun, Istanbul, 1892
Date of Photograph: 29/01/2007

Akköprü, i.e. White Bridge, was constructed in 1222 by Kılıçbey, the Governor of Ankara during the reign of Seljuk ruler Alaaddin Keykubad. It is the oldest bridge in Ankara, was built over the Ankara River, from white basalt blocks, thus the name Akköprü. At the time of construction, the bridge was on the road connecting western Anatolia to Ankara. Religious pilgrims, or those leaving for military expeditions, were given send-offs at the foot of the bridge with songs and laments. There are two inscriptions on the bridge, one contains information related to its construction, but the second plaque is illegible. Today, the bridge is not suitable for vehicle traffic as it is quite narrow, and is only open to pedestrians. Certain sections of the bridge are now buried underground, but the visible parts are in excellent condition.

Asî KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Antakya. 36°12'9.58"N, 36° 9'38.97"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Don Francisco de Paula-Vidal. Historia Contemporanea del Imperio Otomana. Madrid 1855.

Fotoğrafın Tarihi: 12/01/2007

Surlarla çevrili olan Eski Antakya şehrine çeşitli yönlerde açılan kapılardan girilmekte idi. Bunların en önemlisi, şehre kuzeyden gelen yolların tek giriş yeri olan Köprü Kapısıydı. Kapı, Asî Irmağı'nı aşan bir köprüünün ucunda idi. Kentin genişlemesi ile işlevini yitiren kapı 19. yüzyılın sonlarında kaldırılmış, ancak taş köprü işlevine devam etmiştir. Yüzyıllarca hizmet vermiş olan taş köprü, 1971 yılında sağlam olmadığı gerekçesiyle yıkılarak yerine yeni bir köprü yapılmıştır (Ata Köprüsü).

ASI BRIDGE

Location: Antakya, 36°12'9.58"N, 36° 9'38.97"E.

Gravure Published In: Don Francisco de Paula-Vidal. Historia Contemporanea del Imperio Otomana, Madrid 1855.

Date of Photograph: 12/01/2007

The ancient city of Antakya was surrounded by walls with multiple gates. The most important of these was Köprü Kapısı /The Bridge Gate, which was the only entrance from the north. The gate was situated at one end of a bridge over the Kapi Asi Stream. As Antakya grew in size, the gate lost its functionality and was removed at the end of the nineteenth century, however the bridge continued to be used. In 1971, the centuries old stone bridge, was demolished because of safety concerns, and the new Ata Bridge, was erected in its place.

ASLANLI KAPI

Bulunduğu Yer: Ani, Kars. 40°30'45.64"N, 43°34'11.15"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie. Paris, 1842.

Fotoğrafın Tarihi: 24/08/2006

Selçuklular 1064 yılında Ani'yi fethedince şehrin ana giriş kapısına kendi simgeleri olan Arslan kabartmasını yapmışlardır. 1,50x1 metre boyutlarında yapılmış kabartmada, arslan ayakta yürür vaziyette resmedilmiştir. İsmi bu kabartmadan alan ana giriş kapısının yanları iki adet burçla korunmaktaymış. Bu burçlardan birisi hâlâ kısmen ayakta. Aslanlı kapı iki büyük giriş kapısından oluşmaktadır ve bulunduğu surların doğu yanındaki burç üzerinde Selçuklu Sultanı Alparslan'ın şehri 1064 yılında fethetmesini belgeleyen dört satırlık Kutî İslâmî Kütâbe mevcuttur. Kapıda yapılan restorasyonda eski yapısı ile uyumlu olmayan farklı taşlar kullanıldığı belli olmaktadır.

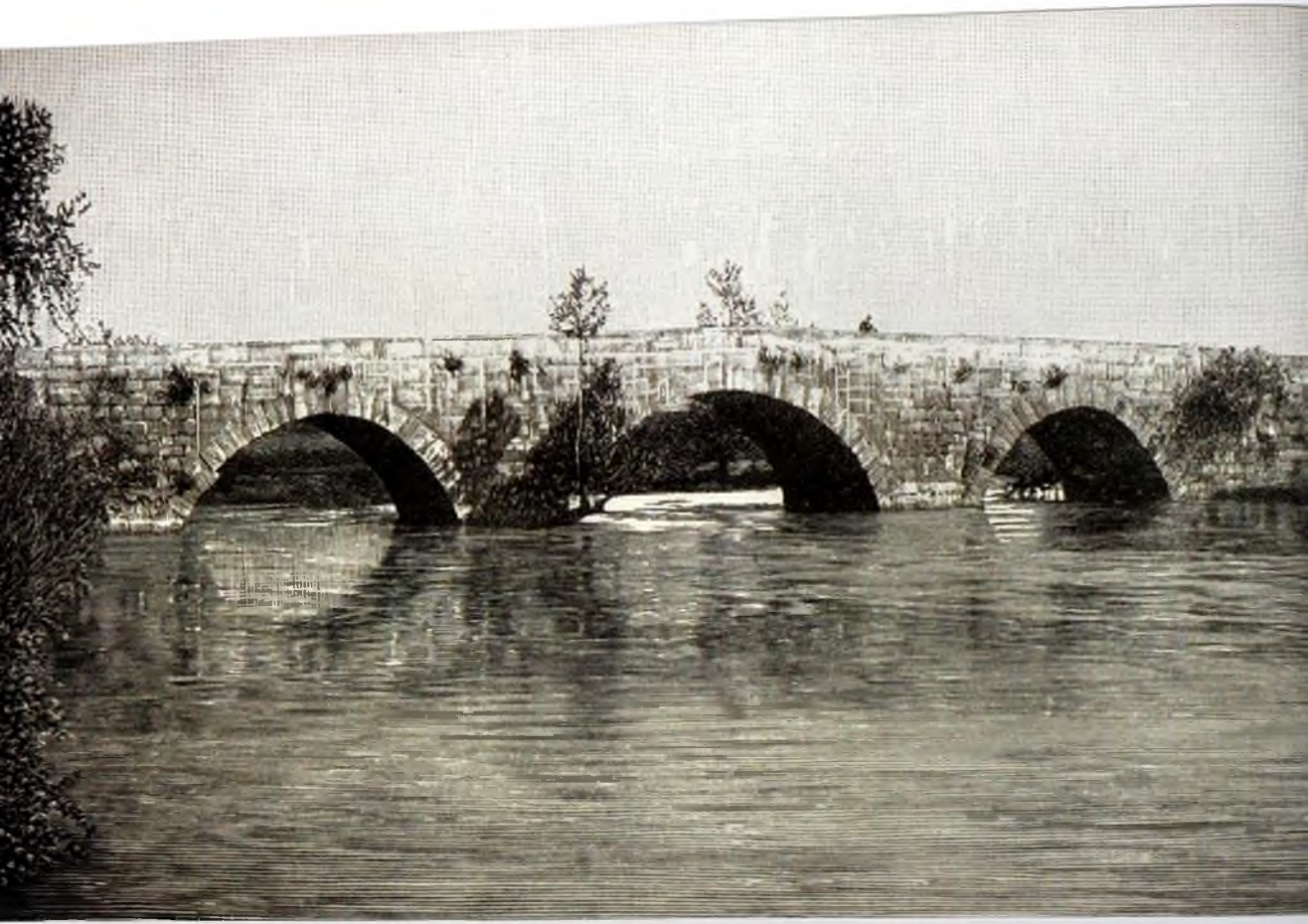
THE LION'S GATE

Location: Ani, Kars. 40°30'45.64"N, 43°34'11.15"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie. Paris, 1842.

Date of Photograph: 24/08/2006

When the Seljuks conquered Ani in 1064, they engraved their lion symbol on one of the gateways to the city complex. This relief is 1.50x1 meters in size, and depicts a lion standing on its hind legs and walking. The Aslanli Gate, named after the lion relief, was originally protected by two towers. One of the Arslanlı Gateway towers is still partially standing, and consists of two large entries. The tower on the eastern wall, has a four line Kufi Islamic inscription, which states that the Seljuk Sultan Alparslan conquered the city in 1064. Different kinds of stones, used in the restoration of the gate, visually conflict with the original structure, and can be readily identified.

Ba KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Tarsus, 36°55'7.66"N, 34°54'45.03"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Servet-i Fünun, İstanbul, 1894.

Fotoğrafın Tarihi: 10/01/2007

Tarsus kentinin doğusunda bulunur. Köprünün MS 6. yüzyılda Bizans İmparatoru Justinianus (527-566) devrinde yapıldığı bilinmektedir. Berdan Çayı üzerinden şehre giriş kapısı olan bu köprüden, şehre girişte Ba Vergisi adında bir ücret alındığından dolayı köprü halk arasında Ba Köprüsü diye adlandırılmıştır. Birkaç kez ve en son olarak 1978 yılında restore edilmiştir. Bugün altından su akmamaktadır ve köprü kullanımında değildir. Çevresine bir park yapılarak koruma altına alınmıştır. Son derece bakımlı ve iyi durumdadır.

BAÇ BRIDGE

Location: Tarsus, 36°55'7.66"N, 34°54'45.03"E.
Gravure Published In: Servet-i Fünun, İstanbul, 1894.
Date of Photograph: 10/01/2007

The Baç Bridge, over the Berdan River east of Tarsus, was constructed in the sixth century during the reign of Byzantine Emperor Justinian I (527-566). A toll, called the Baç Tax was levied for travelers to cross the bridge, thus the bridge became known as the Baç Bridge. The bridge has been restored several times, most recently in 1978. Today, no water flows beneath the bridge, and it is not in use, but it is surrounded by a park and is preserved in excellent condition.

BALTALIKAPI

Bulunduğu Yer: Milas, Muğla. 37°18'59.31"N, 27°47'7.39"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier, Voyage Pittoresque de la Grèce. Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 06/02/2007

Antik adı Mylasa olan Milas kent surlarından günümüze ulaşabilmiş tek yapıdır. MS 1. yüzyıl sonlarında yapıldığı tahmin edilmektedir. 5 metre eninde ve 12 metre boyunda olan kapı, şehre kuzeyden girişin kapısıdır. Daha sonraki dönemlerde kapının üzerine bir su arku yapılmış ve su kemeri görevi görmüştür. Kapının kilir taşında çift taraflı Labrandis Baltası kabartması vardır. Adını buradan alır. Kapı Sodra Dağı'ndan getirilmiş mermerlerle yapılmıştır. Bitkisel motiflerle süsüdür.

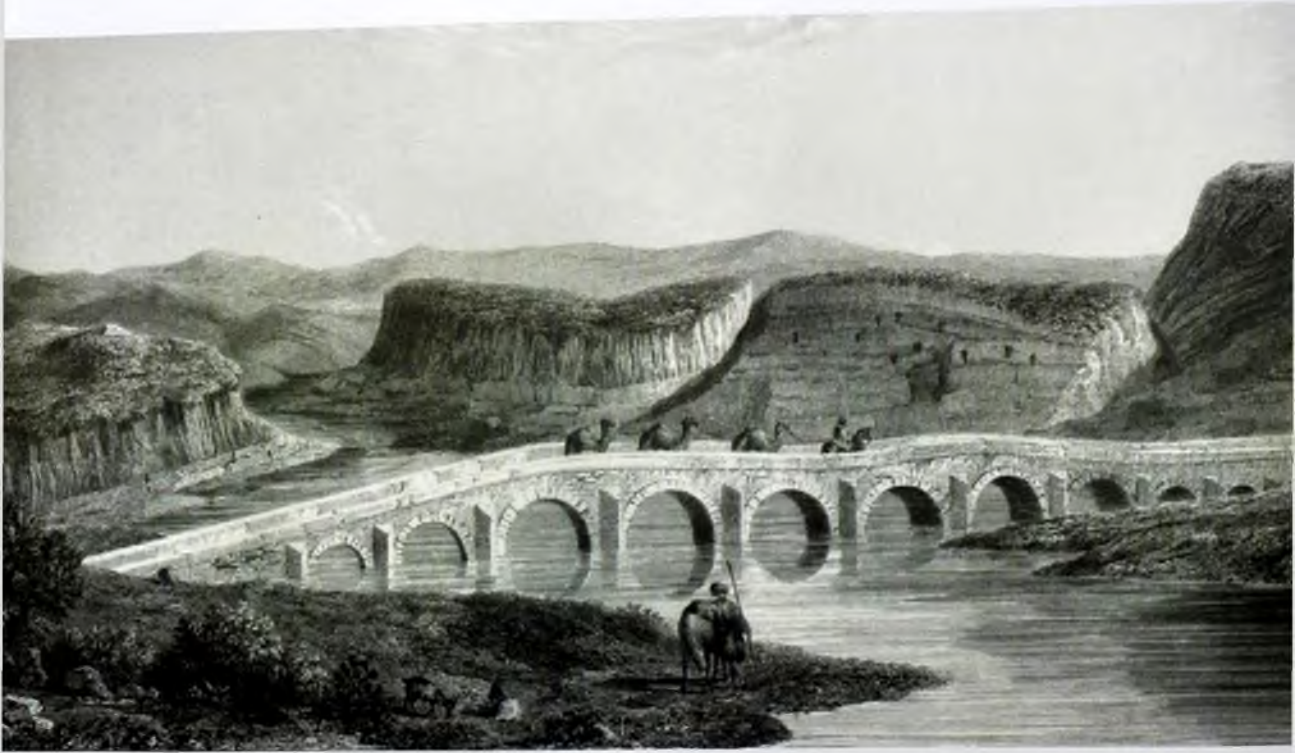
BALTALIKAPI

Location: Milas, Muğla, 37°18'59.31"N, 27°47'7.39"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier, *Voyage Pittoresque de la Grece*, Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 06/02/2007

Baltalıkapı is the only structure that remains of the city walls of Mylasa, which is present day town of Milas. Researchers, estimate that the gate was built towards the end of the first century. The gate is five meters wide and twelve meters high, and guards the northern entrance to the city. In later periods, an aqueduct was built above the gate. A double-sided Labrandis axe relief is depicted on the lock, from which the gates name is derived, i.e. "The Gate with an Axe". The gate was built with marble brought from Soda Mountain, and is decorated with botanical motifs.

ÇOKGÖZ KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Boğazhyan - Erkilet yolu, Kayseri. 38°57'6.16"N, 35°22'53.33"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris 1849.
Fotografin Tarihi: 15/06/2006

Çokgöz Köprüsü, Kayseri'ye 20 kilometre uzaklıkta Boğazhyan-Erkilet yolu üzerinde, Kızılıрмаğ aşan bir köprü idi. Kitabesinde yazan bilgilere göre Selçuklu Hükümdarı İzzeddin Keykavus döneminde yapılmıştır. İzzeddin Keykavus'un saltanat dönemi (1212-1215) ile tarihlendirilmektedir. Osmanlı döneminden beri çeşitli onarımlar geçirmiştir. Uzunluğu 131,20 metre, eni 5,50 metredir. Köprü'nün en büyüğü 12 metre civarında olan 15 gözü vardır. Adını bu gözlerin çokluğundan almıştır. Kullanımda olan bu güzel köprü Yamula Barajı'nın yapılması ile 2004 yılında sapasağlam bir şekilde sular altında kalmıştır.

ÇOKGÖZ BRIDGE

Location: Boğazlıyan - Erkilet road, Kayseri. 38°57'6.16"N, 35°22'53.33"E.
Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris 1849.
Date of Photograph: 15/06/2006

The Çokgöz Bridge spanned the Kızılırmak River (Halys in ancient Greek), i.e. Red River, twenty kilometers from Kayseri, on the Boğazlıyan-Erkilet road. According to an inscription on the bridge, construction took place during the reign of Seljuk ruler Izzeddin Keykavus, between 1212-1215 AD. The bridge, restored several times since the Ottoman period, is 131.20 meters long, 5.50 meters wide, and has 15 arches, the largest of which is around 12 meters. It has taken its name from these numerous arches (The Bridge of Many Arches). During construction of the Yamula dam in 2004, the beautiful bridge was submerged under the lake behind the dam. The bridge was still in use when the dam was built, and is still intact underwater.

DEMİRKAPI

Bulunduğu Yer: Antakya, 36°13'13.93"N, 36°12'57.06"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: J. Carne, Syria, The Holy Land, Asia Minor, (1836-8).

Fotoğrafın Tarihi: 14/02/2007

Stratejik bir kent olan Antakya'da, Seleucos ve Roma dönemlerinde şehri ve nehir geçişini korumak amacıyla surlar yapılmaya başlanmıştır. Günümüzde surlardan kalan en belirgin yapı Demirkapı'dır. Bab-ı Hadid adıyla da bilinen Demirkapı, hem surların devamı niteliğinde yapılmış, hem de şehrin giriş kapılarından biri olarak kullanılmıştır. Demirkapı, Habib Neccar Dağı ile Haçdağı'nın arasındaki derin vadi üzerinde yer almaktadır. Bu vadiye akan Haçkürüş Deresi'nin taşkınlarını engellemek amacıyla, üzerinden geçilebilecek şekilde yüksek ve sağlam bir set olarak karşımıza çıkmaktadır. Şehrin surlarını birbirinden ayıran derin ve dar vadi üzerinde surların devamlılığını sağlayan yüksek ve sağlam bir duvar olarak yapılmıştır.

DEMİRKAPI

Location: Antakya, 36°13'13.93"N, 36°12'57.06"E.

Gravure Published In: J. Carné, Syria, The Holy Land, Asia Minor, (1836-8).

Date of Photograph: 14/02/2007

During the Roman and Seleucid periods, protective walls were built around the strategically located city of Antakya, and its river crossing. The most distinctive remnant of these walls is Demirkapi, i.e. The Iron Gate. Also known, as Bab-ı Hadid, the gate provided continuity of the walls and served, as one of the entrances to the city. The gate is located in the deep valley between the Habib Necar and Haç Mountains, and was designed, as a dam that enabled travelers passage over the wild Haçkurus River.

E FES'TE STADYUM KAPISI

Bulunduğu Yer: Efes, Selçuk, İzmir.
37°56'46.23"N, 27°20'38.93"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak:
Reisen van Cornelis de Bruyn. Delft,
1698.
Fotoğrafın Tarihi: 16/05/2006

Bu kapı Efes şehrinde yer almaktadır.
1690'lı yıllarda Hollandalı gezgin
Cornelis de Bruyn'un çiziminden
bu yana hiç değişmeden kalmıştır.
Kapı Roma döneminde, İmparator
Neron zamanında, yapılan
stadyumun anıtsal giriş kapısıdır.
Efes Şehri'nin doğusunda bulunur.
Vedius Gymnazyumu'nun civarında
yer almaktadır. Erken Hristiyanlık
döneminde, gladyatör dövüşlerinin
yanı sıra, stadyumda Hristiyanlar da
öldürülmüştür. Stadyum daha sonraki
dönemlerde Hristiyanlar tarafından
tahrip edilmiştir.

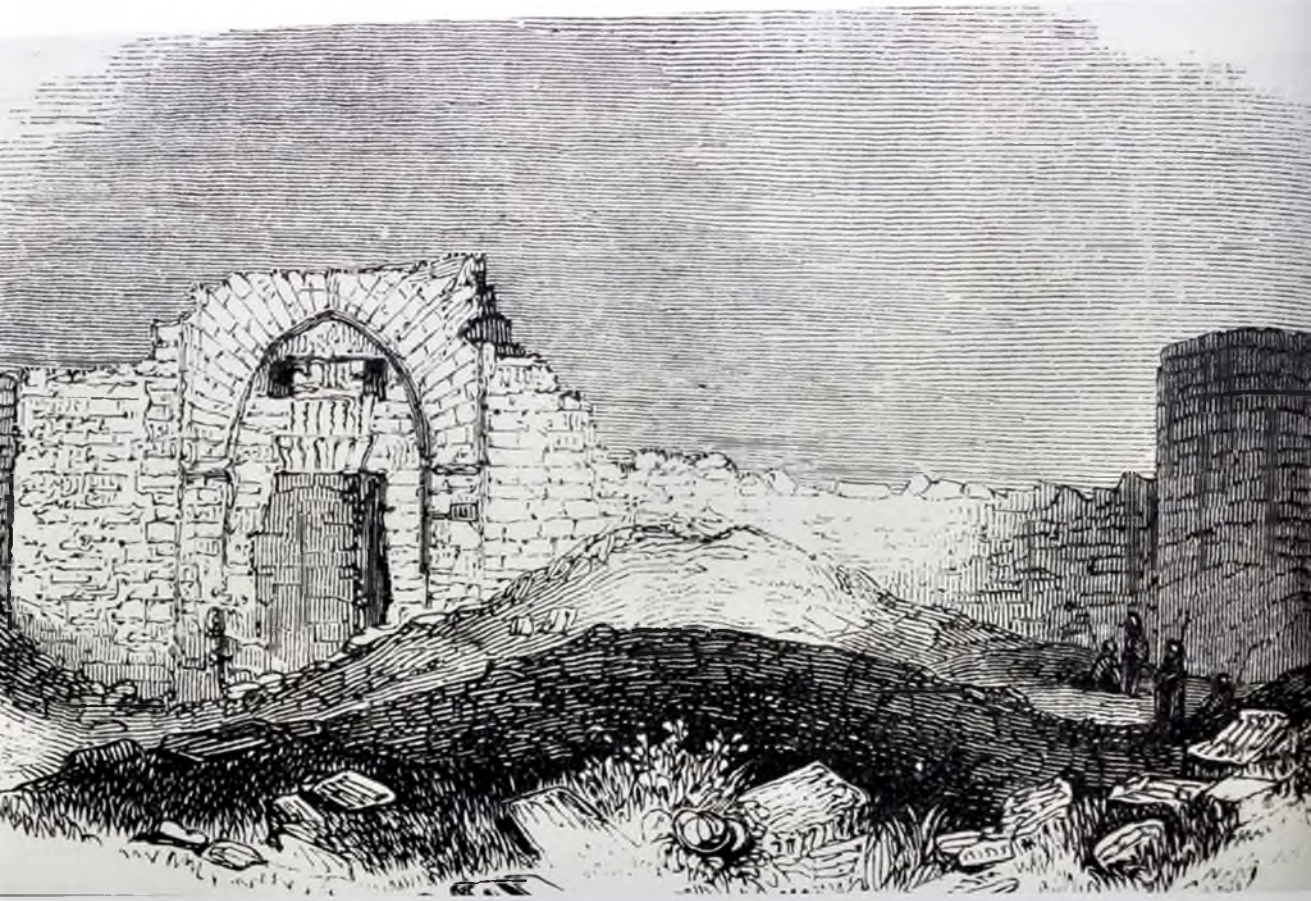

STADIUM GATE IN EPHESUS

Location: Efes, Selçuk, İzmir.
37°56'46.23"N, 27°20'38.93"E.
Gravure Published In: *Reisen van
Cornelis de Bruyn*. Delft, 1698.
Date of Photograph: 16/05/2006

The subject gate, which is located in ancient Ephesus, remains virtually unchanged since the Dutch Traveller, Cornelis de Bruyn, saw it in 1690. It is the memorial gate of the Roman period stadium, built at the reign of the emperor Neron, located on the eastern part of Ephesus, near the Vedius Gymnasium. In the early Christianity period, Christians were murdered in the stadium alongside the gladiator fights. Stadium was demolished by Christians later on.

H ALEP KAPISI

Bulunduğu Yer: Harran, Şanlıurfa. 36°51'56.45"N, 39° 1'31.91"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: F.R. Chesney: The Expedition for the Survey of Rivers Euphrates and Tigris, 1850.

Fotoğrafın Tarihi: 14/01/2007

Harran Kalesi'ni ve yerleşim yerini kuşatan surların ne zaman yapıldığı hakkındaki bilgiler kesin değildir. Tarihi bilgilere göre surların sekiz kapısı bulunmaktaydı. Rakka Kapısı, Halep Kapısı, Niyar Kapısı, Yesit Kapısı, Fedan Kapısı, Kuçuk Kapı, Gizli Kapı ve Su Kapısı'ndan günümüzde sadece Halep Kapısı gelebilmiştir. Su Kapısı'nın üzerinde bakırdan yapılmış iki yılan tilsimünün olduğu söylenmektedir. Gravürde görülen kapı Halep Kapısı'dır. Kültür Bakanlığı'na restore edilmiş olan Halep Kapısı'nın üzerine, 1192'de, Selahaddin Eyyubi'nin kardeşi olan El Melik El Adil tarafından yaptırıldığı yazılmıştır.

HALEP (ALEPPO) GATE

Location: Harran, Şanlıurfa. 36°51'56.45"N, 39° 1'31.91"E.

Engraving Published In: E.R. Chesney: The Expedition for the Survey of Rivers Euphrates and Tigris, 1850.

Date of Photograph: 14/01/2007

It is not known when the Harran Fortress, and the walls surrounding the settlement were built. According to historical sources, the walls had eight gates; Rakka, Halep, Niyar, Yesit, Fedan, Küçük, Gizli, and Su. It is said that the Su Gate had two copper serpent amulets. Of these eight gates, the Halep (Aleppo) Gate is the only one to have survived to the present time. The gate, depicted in the engraving, is the Halep Gate, which has recently been restored by the Turkish Ministry of Culture. An inscription on the gate states that it was constructed by Selahaddin Eyyubi's brother, El Melik El Adil in 1192.

İRGANDI KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Bursa, 40°10'54.35"N, 29° 4'14.33"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Julie Pardoe, The City of Sultan and Domestic Manners of 'Turks in 1836, London, 1837.

Fotoğrafın Tarihi: 23/04/2006

Köprü, 1442 yılında Irgandı Ali'nin oğlu Haet Muslihiddin tarafından yaptırılmıştır. Bulgaristan Lofça'da bulunan Osma Köprüsü, İtalya'da bulunan Ponte Vecchio ve Rialto Köprüleri ile birlikte dünya üzerinde bulunan 4 adet tarihi çarşılı köprüden biridir. Köprü üzerinde 31 adet dükkân, 1 adet mescit ve 2 adet depo bulunmaktaydı. 1854 yılındaki büyük depremde hasar gören köprü, Kurtuluş Savaşı'nda Yunan ordusu tarafından bombalanmış ve orta bölümü yıkılmıştır. 2002-2004 yıllarında Bursa Belediyesi tarafından restorasyonu yapılan köprünün iki tarafına da aslına uygun olarak 22 adet dükkân yaptırılmıştır.

Irgandi Bridge

Location: Bursa. 40°10'54.35"N, 29° 4'14.33"E.

Gravure Published In: Julie Pardoe, *The City of Sultan and Domestic Manners of Turks in 1836*. London, 1837.

Date of Photograph: 23/04/2006

Bursa's Irgandi Bridge, was built by Hacı Muslihiddin, son of Irgandılı Ali, in 1442. It is one of four remaining antique bridges in the world that incorporates a bazaar in its design. The other bridge/bazaar's are the Osma Bridge in Bulgaria, and the Ponte Vecchio and Rialto Bridges in Italy. There were 31 shops, 2 warehouses, and 1 small mosque on the Irgandi Bridge. The bridge was severely damaged during the earthquake of 1854. During the Turkish War of Independence, the middle section of the bridge collapsed, after bombardment by the Greek Army. Commencing in 2002, Bursa's Municipality restored the bridge, and in accordance with the original structure, there are twenty-two shops on both sides.

KERVAN KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Buca, İzmir. 38°23'42.34"N, 27° 8'19.18"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Robert Walsh. Constantinople and the Scenery of the Seven Churches of Asia Minor. London, 1839.

Fotoğrafın Tarihi: 02/07/2007

İzmir Buca'da, Yeşildere üzerinde bulunan bu köprünün yapım tarihi kesin olarak bilinmemektedir. İzmir, kervan yolunun üzerinde olduğundan o bölgede çok eski zamanlardan beri köprü olması muhtemeldir. Köprü yörede yaşayan medeniyetlere yenilenmiş olmalıdır. Gravürdeki köprünün bir kitabesi yoktur. Yapım tekniğine bakılarak 14. yüzyıl Osmanlı yapısı olduğu söylenmektedir. Eski kaynaklarda bu köprüden günde 25 kervan geldiği belirtilmektedir. Kervanlar köprüden geçtikten sonra, kentin girişlerine, yani kapılar bölgesine ulaşmış. Fotoğraflamak için gidildiğinde köprünün ancak temelleri bulunabilmiştir. Konuşulan yaşlı bir çevre sakini 10 yıl kadar önce ağır bir kamyonun köprüyü çökerttiğini söylemiştir.

CARAVAN BRIDGE

Location: Buca, Izmir. 38°23'42.34"N, 27° 8'19.18"E.

Gravure Published In: Robert Walsh. Constantinople and the Scenery of the Seven Churches of Asia Minor. London, 1839.

Date of Photograph: 02/07/2007

The Kervan (Caravan) Bridge in Izmir (ancient Smyrna) Buca, crosses the Yeşil Stream. The construction date is not known, but since the bridge is on the oldest caravan route, i.e. Silk Road, in Izmir it is probable that the bridge is ancient, and that it was restored by later civilizations, which settled in the area. The bridge in the engraving does not have an inscription, but it is estimated, from the construction technique that it is a fourteenth century Ottoman bridge. Some ancient sources state that twenty-five caravans a day crossed the bridge before passing through the gates of the city. Today, only the foundation remains. An elderly resident claimed that the bridge gave way under a heavy lorry about ten years ago, a sad epitaph for a bridge, which welcomed the caravans to Izmir in centuries past.

KOYUN KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Bergama, İzmir. 39° 7'4.09"N, 27°12'24.54"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Robert Walsh. Constantinople and the Scenery of the Seven Churches of Asia Minor. London, 1839.

Fotoğrafın Tarihi: 01/07/2007

Bergama Soma karayolunun 5. kilometresinde, Bakırçay Nehri'nin bir kolu üzerinde yer almaktadır. Köprü, kitabe kayıtlarına göre, Felakiddin oğlu Mahmut tarafından, I. Murat döneminde 1384 yılında yapılmıştır. Kesme taşan yapılmış olan köprü, iki gözlü ve 4,80 metre genişliğindedir. Kemer açıklıkları 8,20 ve 12 metredir. Geçmişte önemli bir kervan yolu üzerinde olan köprü, günümüze kadar çok iyi korunmuş durumda gelen köprülerden birisi olup araç trafiğine kapalıdır. Paşa Köprüsü veya Boyun Köprüsü olan ismi sonraki dönemlerde Koyun Köprüsü olarak değiştirilmiştir.

KOYUN BRIDGE

Location: Bergama, İzmir, 39° 7' 4.09"N, 27° 12' 24.54"E.

Gravure Published In: Robert Walsh. Constantinople and the Scenery of the Seven Churches of Asia Minor. London, 1839.

Date of Photograph: 01/07/2007

The Koyun Bridge, five kilometers from Bergama on the Soma highway, crosses a branch of the Bakırçay River. According to an engraved plaque, the bridge was constructed in 1384, by Mahmut, son of Felakiddin, during the reign of Murad I. The bridge is made of cut stone blocks, has two arches, and is 4.80 meters wide. The aqueduct openings are 8.20 and 12 meters. Once on an important caravan route, it was known, as the Paşa or Boyun Bridge, and later became the Koyun Bridge. The bridge is in excellent condition and is closed to traffic.

LEFKE KAPISI

Bulunduğu Yer: Iznik, Bursa. 40°25'47.08"N, 29°43'45.08"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Edmund Naumann. Von Golden Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Fotoğrafın Tarihi: 01/12/2005

Lefke Kapısı, Iznik surlarının ana kapılarından biridir. Roma İmparatoru Hadrianus (MS 117-138) döneminde, zafer takı formunda yapılmıştır. Osman Gazi'nin fethinden sonra Osmaneli diye adlandırılan Lefke yoluna açılmaktadır. Adını buradan almıştır. Şam Kapısı ve Karadin Kapısı olarak da bilinmektedir. İç bölümünde, kapının yaya ve araba geçitleri farklıdır. Büyük geçit 4,5 metre ve her iki yanında yer alan yaya geçitleri 90 santimetre enindedir. Kapının çeşitli yerlerinde yapımına dair kitabeler ve heykel yerleştirilebilecek nişler bulunmaktadır.

LEFKE GATE

Location: Iznik, Bursa. 40°25'47.08"N, 29°43'45.08"E.

Gravure Published In: Edmund Naumann. Von Golden Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Date of Photograph: 01/12/2005

Constructed during the reign of Roman Emperor Hadrian (117-138 AD), the Lefke Gate is one of the portals through Iznik's walls. The gate, in the form of a triumphal arch, with various engravings and statue niches, originally opened up to the Lefke Road. After Osman Gazi conquered the area, Lefke became known, as Osmanieli. The Lefke Gate is also known, as the Damascus or Karadin Gate. The inner section of the gate has separate passageways for pedestrians and vehicles. The large passageway is 4.5 meters wide and has pedestrian aisles on both sides that are 90 centimeters wide.

MİSİS KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Yakapınar, Adana. 36°57'26.43"N, 35°37'30.31"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: E. J. Davis. *Life in Asiatic Turkey*. London, 1879.

Fotoğrafın Tarihi: 11/01/2007

Adını Selçuklular, Bizanslılar ve Haçlılar arasındaki savaşlara sahne olan efsanevi kent Misis'den alır. Anadolu'nun ilk Roma köprüsü olarak bilinen Misis Köprüsü, MS 4. yüzyılda büyük Constantinus'un oğlu Roma İmparatoru II, Flavius Julius Constantinus tarafından yaptırılmıştır. 130 metre uzunluğa 6,5 metre genişliğindedir. Kesme taştan dokuz gözlü olarak inşa edilmiştir. Yapıldıktan aşağı yukarı ikiyüz yıl sonra, Justinianus döneminde onartılmıştır. Çeşitli depremlerde tahrip olsa da yapılan tamiratlarla günümüze kadar ayakta kalmayı başarmıştır. Köprü hakkındaki en önemli efsanelerden biri, ölümsüzlük ilacını bulan Dioskorides'in (Lokman Hekim) ilacı yazdığı kağıdı bu köprünün üzerinden nehre düşürdüğüdür. Son olarak 1998 yılında restore edilen 1700 yaşındaki köprü günümüzde trafiğe açıktır.

MISIS BRIDGE

Location: Yakapınar, Adana. 36°57'26.43"N, 35°37'30.31"E.

Gravure Published In: E. J. Davis. *Life in Asiatic Turkey*. London, 1879.

Date of Photograph: 11/01/2007

The Misis Bridge was named after the mythical city of Misis, which was the scene of the battles between the Seljuks, Byzantines, and Crusaders. Known as the first Roman bridge of Anatolia, Misis Bridge was constructed by Roman Emperor Flavius Julius Constantinus II, the son of Constantine the Great, in the fourth century. The bridge is 130 meters long and 6.5 meters wide, is made of cut stones, and has nine arches. Almost 200 years after its initial construction, the Misis Bridge was restored during the reign of Justinian. Due to many restoration projects, the bridge has managed to survive to our day, despite being subjected to various earthquakes. One of the most important myths about the bridge is that Pedanius Dioscorides, who discovered the drug for immortality, dropped his prescription into the river from this bridge. Last restored in 1998, the 1700 year old bridge is still open to traffic.

MUSLUK KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Bergama, İzmir. 39° 7'24.03"N, 27°10'51.28"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 18/05/2006

Bergama kent merkezinde bulunmaktadır. Kentin içinden geçen Selinus Çayı üzerindedir. Aynı çayın üzerinde bulunan benzer yapı tekniği ile yapılmış, taş işçiliği ile dikkat çeken birkaç Roma köprüsünden biridir. Köprü, Helenistik dönemden kalma temeller üzerine MS 2. yüzyılda, bölgenin Roma hakimiyeti altında olduğu devirlerde kesme taştan iki gözlü olarak inşa edilmiştir. Kemer açıklıkları asimetrikler. Büyük gözü 11,40 metre büyüklüğündedir. Küçük gözünün içinde eskiden yapılmış olan ev günümüzde yıkılmıştır. Toplam uzunluğu 90 metre olan köprünün güney tarafında, şimdi mevcut olmayan, günümüze ancak temelleri ulaşabilmiş bir zafer takı olduğu bilinmektedir. Musluk Köprüsü hâlen kullanımda olup iyi durumdadır.

MUSLUK BRIDGE

Location: Bergama, Izmir, 39° 7'24.03"N, 27°10'51.28"E.

Gravure Published In: Charles Texier, Description de l'Asie Mineure, Paris 1849.

Date of Photograph: 18/05/2006

The Musluk Bridge, in the center of Bergama (Pergamon), crosses the ancient Selinus River, now called the Bergama River. Musluk is one of the various Roman bridges spanning the stream, which have been built using similar construction techniques, and are noteworthy for their masonry. The Musluk Bridge's two stone block arches were either built upon Hellenistic foundations during the second century, or when the area came under Roman domination. The arches are asymmetrical, the diameter of the larger one is 11.40 meters, and the smaller one had a house built into it, which has long since been demolished. At the southern entrance of the 90 meters long bridge, there used to be a triumphal arch, but today only the foundation can be seen.

NİZİP TAŞ KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Nizip, Gaziantep: 37° 0'10.86"N, 37°47'1.51"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: L'illustration; Journal Universel. Paris, 1864.

Fotoğrafın Tarihi: 13/01/2007

Artık yok olan bu köprü Gaziantep'in Nizip ilçesinde bulunmaktaydı. Nizip Çayı üzerinde 1468'de yapıldığı söylenmektedir. Taş Köprü adı ile bilinen köprünün kimin tarafından yapıldığı hakkında bir bilgi bulunmamaktadır. O dönemde (15. yüzyıl) bölge Dulkadiroğulları yönetiminde idi. Buradan yola çıkarak, köprünün Dulkadiroğulları yönetimi tarafından yapıldığı söylenebilir. Köprüyü 1942'de Hacı Reşid Efendi tamir ettirmiştir. 1953'de selden tekrar tahrip olunca, halk tarafından tamir ettirildiği bilinmektedir. Uzunluğu 23 metre, yüksekliği 4,80 metre olup, beyaz taştan yapılan üç ayağı vardır. Yerine beton bir köprü yapılmıştır.

STONE BRIDGE OF NİZİP

Location: Nizip, Gaziantep. 37° 0'10.86"N, 37°47'1.51"E.

Gravure Published In: L'illustration: Journal Universel. Paris, 1864.

Date of Photograph: 13/01/2007

Nizip Stone Bridge has not survived to our day. It was built above the Nizip Stream in the Nizip district of Gaziantep in 1468. It is known by the name of Taş [Stone] Bridge, however there is no information about its constructors. In the fifteenth century, the region was governed by the Dulkadiroğulları, so it could be claimed that the bridge was constructed by the Dulkadiroğulları administration. Hacı Reşid Efendi had the bridge restored in 1942. It is also known that it was restored by the residents after a flood in 1953. It was 23 meters long, 4.80 meters high, and had three stone piers. It has been replaced by a concrete bridge.

PAZAR KAPISI

Bulunduğu Yer: Konya.
Gravürün Yayınlandığı
Kaynak: Charles Texier.
Description de l'Asie Mineure.
Paris 1849.
Fotografin Tarihi: 14/06/2006

Eski Konya şehrinin bu güzel kapısı maalesef günümüze gelebilmiştir. Charles Texier'in gravüründe görülen kapı üzerindeki kanatlı melek kabartmaları ve aslan heykelleri bugün Konya Taş Eserler Müzesi'nde sergilenmektedir. Pazar Kapısı'nın ne adını ne de yerini bilen kalmamış, Konya Kalesi ile beraber 20. yüzyılın ilk yarısında yıkılmıştır. Yüzlerce yıldır Konya'da duran, 1840 civarında gravürdeki resmi çizilmiş, kuvvetli ihtimalle Alaaddin Keykubad devrinde yapılmış, İslami sanatında örneği pek görülmeyen insan figürlerinin işlendiği bu muhteşem Selçuklu eseri, son dönemlerde yok olup gitmiştir.

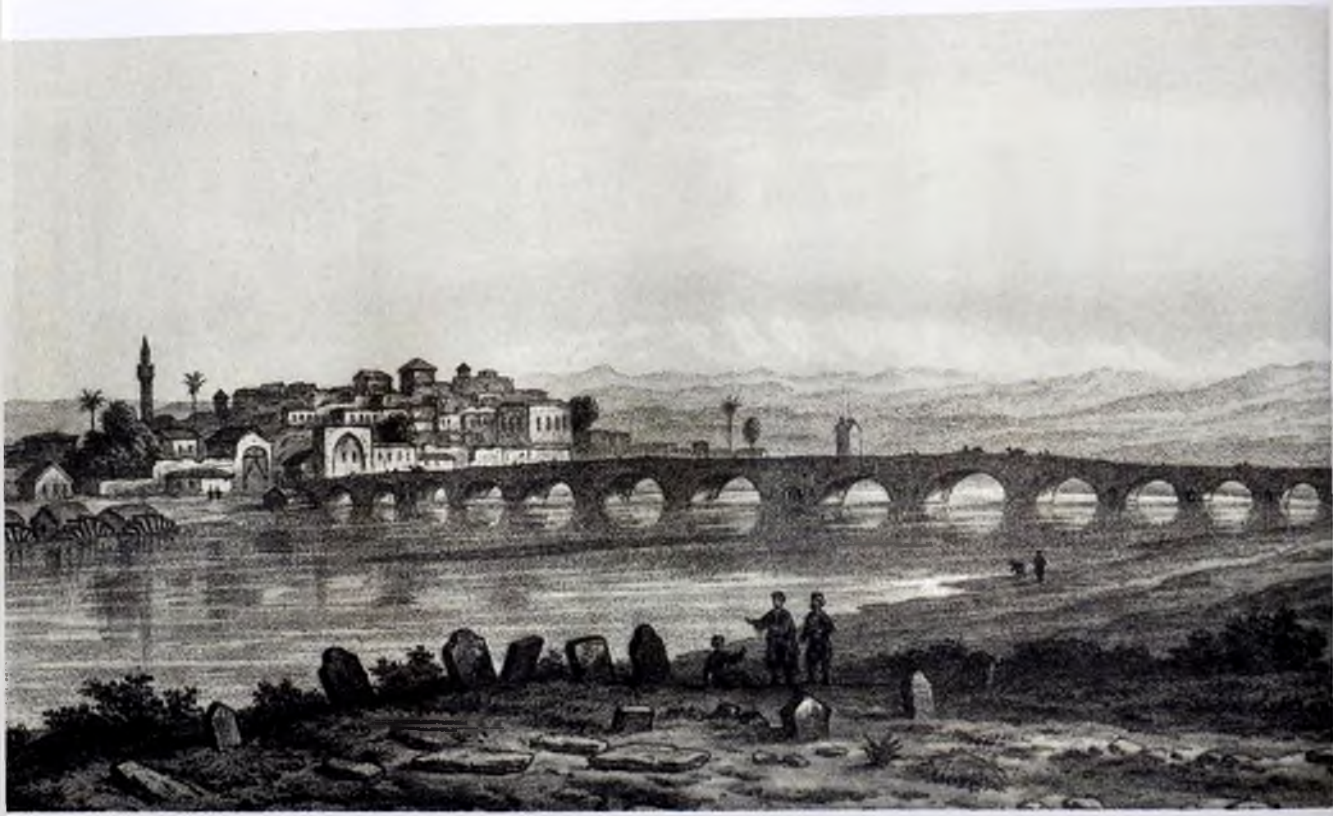

BAZAAR GATE

Location: Konya.
Gravure Published In: Charles
Texier, Description de l'Asie
Mineure, Paris 1849.
Date of Photograph:
14/06/2006

This beautiful Bazaar Gate, of the ancient city of Konya /Iconium), has not survived to the present time. The winged-angel relief's and lion statues, in Charles Texier's engravings of the gate, are currently exhibited in the Konya Museum of Stone Artifacts. Definitive information is lacking about the Bazaar Gate, and even its former location is not known. Historians think that the gate might have disappeared along with Konya's old fortress walls. The Bazaar Gate, probably constructed during the reign of Seljuk Sultan Alaaddin Keykubad, is unique in Islamic art, by virtue of the human figures engraved upon it.

SEYHAN KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Adana. 36°59'9.78"N. 35°20'11.43"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: E. J. Davis, Life in Asiatic Turkey, London 1879.

Fotoğrafın Tarihi: 11/01/2007

MS 4. yüzyılda Mimar Aujaentios tarafından yapılmıştır. Köprü, mimarın yaşadığı 4. yüzyıl ile tarihlenmektedir. Seyhan Nehri üzerindeki köprü şehrin iki yakasını birleştirmektedir. Köprü 6. yüzyılda Justinianus döneminden başlayarak çeşitli zamanlarda onarım görmüştür. Abbasi Halifesi Harun Reşit tarafından kale ile birleştirilmiş, Abbasi Halifesi Memun tarafından da onartılmıştır. Ortasındaki büyük kemerde iki aslan kabartması görülmektedir. Köprüde 1874 tarihinde yapılan onarım ve genişletmeyi belgeleyen Sultan Abdülmecid'e ait bir tuğramın yanı sıra, Osmanlı restorasyonlarından kalan 12 köşeli bir yıldız ve ay kabartması mevcuttur. Seyhan Köprüsü adı ile de bilinen köprü, günümüzde yaya trafiğine açıktır.

SEYHAN BRIDGE

Location: Adana. 36°59'9.78"N, 35°20'11.43"E.

Gravure Published In: E. J. Davis. *Life in Asiatic Turkey*. London 1879.

Date of Photograph: 11/01/2007

Aujaentios, an architect, constructed the Seyhan Bridge in the Fourth Century. The bridge crosses the Seyhan River, and connects two sides of Adana. The bridge has been restored several times, starting in the reign of the Roman Emperor Justinian, in the sixth century. Abbaside Caliph Harun Al Rashid merged the bridge with the city fortress. Later, the Abbaside Caliph Memun repaired the bridge. On the large arches, at the middle of the bridge, there is a relief of two lions. There is also a monogram of Sultan Abdulmecid on the bridge, which documents the reconstruction and enlargement of 1874, as well as the 12-cornered star and crescent relief, indicative of Ottoman restorations. Also known, as the Adana Stone Bridge, it is currently open to pedestrian traffic.

TAKİP KAPISI

Bulunduğu Yer: Selçuk, İzmir. 37°57'5.04"N, 27°22'4.45"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier, Voyage Pittoresque de la Grece, Paris, 1782-1822.

Fotografin Tarihi: 16/05/2006

Tarihçi Eusebios'un belirttiğine göre, havarilerden St. John, İncil'ini Selçuk'da yazmış, ölünce vasiyet ettiği yere gömülmüştür. Mezarın kalıntıları üzerine küçük bir ibadet yeri yapılmış ve yapıyı Bizans İmparatoru Justinien (MS 527-565), bugün kalıntılarını gördüğümüz kiliseye dönüştürmüştür. Ayasuluk Tepesi ve kilise, 7. yüzyılda Arap akımlarına karşı surlarla çevrilmiş ve Efes halkı buraya yerleşmiştir. Sur duvarlarının ana giriş kapısı, malzemesi tümüyle Efes ve Artemis Tapınağı yıkıntılarından getirilen Takip Kapısı'dır. Kapının üzerinde olan ve kızların arasında Odysseus ve Akhileos'un görüşmesini anlatan, kaçan genç kızlar ve silahlı adamların tasvir edildiği kabartmalar, 1852 yılında Charles Fellows tarafından İngiltere'ye götürülmüştür. Bugün Woburn Abbey Galerisi'nde bulunan bu kabartmaları gören Avrupalı gezginler kaçan genç kız figürlerinden dolayı kapıya "Takip Kapısı" adını vermişlerdir.

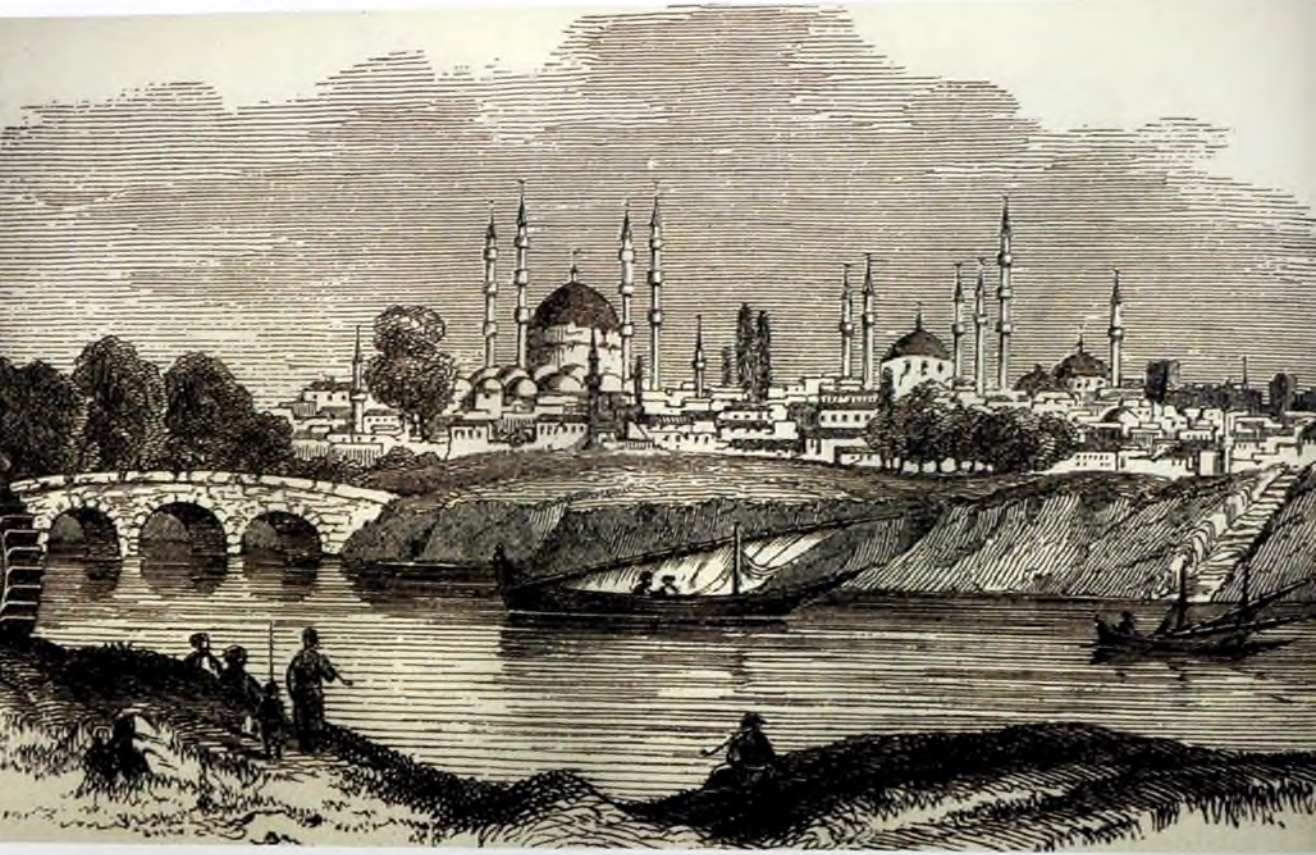
THE PURSUIT GATE (PERSECUTION GATE)

Location: Selçuk, Izmir. 37°57'5.04"N, 27°22'4.45"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grèce. Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 16/05/2006

According to the historian Eusebios, the apostle St John wrote his New Testament in Selçuk, and was buried there in conformity with his will. The Byzantine Emperor Justinien (527-565) converted St. John's tomb into a church, the remains of which can be seen today. Walls were erected around Ayasuluk Hill, and the church, in the seventh century to provide protection from Arab raids. The gateway of these walls is the Takip Gate, which was brought from the ruins of Ephesus and the Temple of Artemis. The gate's relief's, which depict the encounter between Odysseus and Achilles, and picture fleeing maidens and armed men, were taken to England by Charles Fellows in 1852. Upon seeing these relief's, which are currently in the Woburn Abbey Gallery, European travelers named the gate "The Chase/Pursuit Gate" due to the fleeing maiden figures.

TEKGÖZ KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Sarayıcı, Edirne. 41°41'3.87"N, 26°32'37.39"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Die Heutige Türkei. Leipzig, Berlin, 1882.
Fotografin Tarihi: 02/12/2007

Bursa'dan sonra Osmanlı İmparatorluğu'nun 2. başkenti olan Edirne'de gravürün tarihi ile örtüşebilecek birçok tarihi köprü bulunmaktadır. Gravürün çizimine uyan, 3 gözlü olarak sadece 15. yüzyıl Fatih Köprüsü vardır, ancak Fatih Köprüsü civarından gravürdeki arka planı görmek mümkün değildir. Bölgede, Selimiye Camii'nin minarelerini benzer açıda gören ve gravürdeki çizime benzer arka plan oluşturan Mimar Sinan eseri Tekgöz Köprüsü bulunmaktadır. Mimar Sinan'ın en güzel eseri olan Selimiye Camii fonu ile Tekgöz Köprüsü'nün fotoğraflanması tercih edilmiştir. Gravür gerçeğe uymamaktadır.

TEKGÖZ BRIDGE

Location: Sarayıcı, Edirne. 41°41'3.87"N, 26°32'37.39"E.

Gravure Published In: Die Heutige Türkei. Leipzig, Berlin, 1882.

Date of Photograph: 02/12/2007

Edirne, the second capital of the Ottoman empire following Bursa, has many historical bridges old enough to match the time the picture was drawn. The only 3 arched bridge in the vicinity is the 15.th century Fatih Bridge. On the other hand, the only bridge where the background of the gravure can be seen is the multi-arched Tekgöz Bridge made by Sinan the architect. Gravure is not realistic, the author has chosen to photograph the Tekgöz Bridge, with the background of Sinan's masterpiece, the Selimiye Mosque.

ZAĞNOS PAŞA KÖPRÜSÜ

Bulunduğu Yer: Trabzon. 41° 0'20.48"N, 39°43'17.59"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Die Heutige Türkei, Leipzig, Berlin, 1882.
Fotoğrafın Tarihi: 06/06/2007

Zağnos Paşa Köprüsü, Trabzon şehir merkezinde yer alan görkemli bir yapıdır. Fatih Sultan Mehmet'in 1467 senesinde Trabzon'u fethetmesinden sonra Trabzon Valiliği yapan Zağnos Paşa tarafından yaptırılmıştır. 25 metre yükseklik ve 55 metre uzunluğa sahiptir. Köprünün Pontus İmparatorluğu zamanından kalan, açılıp kapanabilen ahşap bir köprünün yerine yapıldığı rivayet edilmektedir. Zağnos Paşa Köprüsü bugün kullanımda ve oldukça iyi durumdadır. Gravürün yapıldığı yerde mevcut olan binalar görüşü kapattığı için fotoğraf köprünün diğer tarafından çekilmiştir.

ZAĞNOS PASHA BRIDGE

Location: Trabzon, 41° 0'20.48"N, 39°43'17.59"E.

Gravure Published In: Die Heutige Türkei, Leipzig, Berlin, 1882.

Date of Photograph: 06/06/2007

The Zağnos Pasha Bridge is a striking structure in the centre of Trabzon (Trebizond). It was built by Zağnos Pasha, who became the governor of Trabzon, after the city was conquered by Fatih Sultan Mehmet in 1467. The bridge, 25 meters high and 55 meters long, was reputedly built to replace a wooden drawbridge used in the Pontus Empire. Zağnos Pasha Bridge, is still in use and in good condition. Contemporary buildings block the view of the bridge from the spot where the engraving was drawn. Thus, it has been photographed from the other side.

3

Sivil Yapılar
Civilian Buildings

Zeugma Çingene Kızı, Gaziantep Müzesi / The Gipsy Girl of Zeugma, Gaziantep Museum

• Alexandria Tiyatrosu
Alexandria Theater

• Balıkesir Saat Kulesi
Balıkesir Clock Tower

• Bazazistan

• Bergama Amfiteyatrosu
Pergamon Amphitheater

• Cacabey Rasathanesi
Cacabey Observatory

• Çifte Minareli Medrese
Twin Minaret Madrasa

• Denire (Myra) Tiyatrosu
Denire (Myra) Theater

• Foça Su Kemeri
Foça (Phokia) Aqueducts

• Granium

• Hacı Salih Paşa Şadırvanı
Hacı Salih Pasha Fountain

• Halikarnas Tiyatrosu'ndan
Manzara
A View From the
Halicarnassus Theater

• Hasankale Kaplıcaları
Hasankale Hot Springs

• Hierapolis Tiyatrosu
Hierapolis Theater

• Karatay Kervansarayı
Karatay Caravanserai

• Kayseri Kapalıçarşı
Covered Bazaar of Kayseri

• Laodikeia Hamamı
Laodikeia Baths

• Lüleburgaz Çarşısı
Lüleburgaz Bazaar

• Lüleburgaz Kervansarayı
Lüleburgaz Caravanserai

• Patara Tiyatrosu
Patara Theater

• Pollio Su Kemeri
Pollio Aqueducts

• Telmessos Tiyatrosu
Telmessos Theater

• Tralleis Ginnazyumu
Tralleis Gymnasium

• Xanthos Tiyatrosu
Xanthos Theater

• Yeni Kaplıca
New Spa

• Züğürcü Çeşmesi
Züğürcü Fountain

ALEXANDRIA TROAS TİYATROSU

Bulunduğu Yer: Alexandria Troas, Çanakkale, 39°44'57.91"N, 26° 9'19.28"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier, Voyage Pittoresque de la Grece, Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 25/02/2007

Alexandria Troas, Büyük İskender'in generallerinden olan Antigonos tarafından MÖ 310 yılında kurulmuştur. Antigonos, kurduğu şehre kendi adına izafeten Antigoneia adını vermiştir. Antigonos'un ölümünden sonra bölgenin kralı Lysimachos, İskender'in anısına, şehrin adını Alexandria Troas olarak değiştirmiştir. Roma İmparatoru Hadrian döneminde Atina'lı zengin Herodes Atticus şehre büyük katkılarda bulunmuştur. Şehirde biri küçük biri büyük olmak üzere iki tiyatro kalıntısı vardır. Büyük tiyatro nispeten restorasyon ve temizlik görmesine rağmen, fotoğraftaki küçük tiyatro büyük ölçüde toprak altındadır ve farkedilmesi pek kolay değildir.

ALEXANDRIA TROAS THEATER

Location: Alexandria Troas, Çanakkale. 39°44'57.91"N, 26° 9'19.28"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 25/02/2007

Alexandria Troas was founded in 310 BC by Antigonos, a general in Alexander the Great's Army. Antigonos subsequently named the city after himself, "Antigonea". After the death of Antigonos another of Alexander's inner circle, Lysimachos changed the name of the city, in memory of his old Commander, "Alexandria Troas". In the era of Emperor Hadrian, a rich citizen from Athens, Herodes Atticus, made significant contributions to the city. There are remnants of two theaters in the city. The largest theater has been partially cleaned and restored but most of the smaller structure is still buried and difficult to detect.

BALIKESİR SAAT KULESİ

Bulunduğu Yer: Balıkesir.
39°38'53.24"N, 27°52'53.95"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak:
Servet-i Fünun, İstanbul, 1892.
Fotoğrafın Tarihi: 20/05/2006

Balıkesir şehir merkezinde, belediye parkı içinde bulunan saat kulesi, ilk defa 1827 yılında Silistre Vahisi Giridizade Mehmet Paşa tarafından Galata Kulesi'nin benzeri olarak yaptırılmıştır. 1897 yılındaki depremle yıkılan kule, bugünkü hâliyle 1902'de Mutasarrıf Ömer Ali Bey tarafından yeniden inşa ettirilmiştir. Orijinali silindirik olan kule, yeniden inşasında kare prizma şeklinde yapılmıştır. Kesme taşlarla yapılan, yaklaşık 20 metre yüksekliğinde olan saat kulesi 5 katlıdır. Saat kulesinin 4. katında 4 cephede yuvarlak kadranlı saatler bulunmaktadır. Yapının en üstünde ise yarım saate bir çalan çan vardır. Çan bölümü, sesi iyi iletmesi için açık kubbe olarak yapılmıştır. Kubbe kurşunla kaplıdır. 1962 ve 1985 yıllarında iki restorasyon geçiren kule, hâlen işlevini yerine getirmektedir.

BALIKESİR CLOCK TOWER

Location: Balıkesir. 39°38'53.24"N,
27°52'53.95"E.

Gravure Published In: Servet-i
Fünun. İstanbul, 1892.

Date of Photograph: 20/05/2006

The Clock Tower, in the heart of Balıkesir, was erected upon the orders of Giritizade Mehmet Pasha, the Governor of Silistre. Intended to be a replica of the Galata Tower in İstanbul, the structure was destroyed by an earthquake in 1897 and rebuilt in 1902 by Mayor Ömer Ali Bey. Originally the tower was cylindrical in shape, but when it was rebuilt it was constructed as a squared plan. The five story tower is made of block stones and is twenty meters tall. The clock is still operative, dials are located on the fourth level, while the bell is located on the top floor.

BAZAZİSTAN

Bulunduğu Yer: Bursa, 40°11'7.61"N, 29° 3'43.49"E.

Görüntü Yayınlandığı Kaynak: L'illustration, Journal Universel, Paris, 1864.

Fotoğrafın Tarihi: 21/05/2007

Osmanlı İmparatorluğu zamanında yapılan ilk bedestendir. Yıldırım Beyazıt tarafından 14. yüzyılın sonunda yaptırılmıştır. Batı kapısı üzerinde Bazestan yazısı yazılıdır. İç mekânı 14 kubbe ile örtülüdür. Bedesten, Bursa'nın kapalı çarşısında çıkan yangın sırasında, 1956 yılında yanmış ve kullanılamaz hale gelmiştir. Y. Mimar Süreyya Yücel tarafından 1960 yılında ilk yapısına uygun olarak restore edilmiştir. Günümüzde Kuyumcular Çarşısı olarak kullanılmaktadır.

BAAZAZİSTAN

Location: Bursa. 40°11'7.64"N, 29° 3'43.49"E.

Gravure Published In: L'illustration: Journal Universel, Paris, 1864.

Date of Photograph: 21/05/2007

The Bazazistan is the first covered bazaar built in Ottoman Empire and the word "Bazestan" was written at the western entry. Sultan Yıldırım Beyazıt built the bazaar, with fourteen interior domes, at the end of the fourteenth century. The Bedestan was damaged in a fire that broke out in 1956. In 1960 restoration was undertaken by Süreyya Yücel, an architect who followed the original plan. Nowadays, the building is the Jewelers' Bazaar.

Bergama Amfiteyatrosu

Bulunduğu Yer: Bergama, İzmir. 39° 7'31.82"N, 27°10'22.94"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Hesperos. Leipsia, 1881-1882.
Fotoğrafın Tarihi: 18/05/2006

Roma döneminde yapılmış olan Pergamon amfiteyatrosu, Anadolu'da örneğine az rastlanan bir yapıdır. Tellidere çay yatağının üzerine inşa edilmiştir. Temel olarak döğüşlerin sergilendiği arenada 4 metre derinliğinde bir havuzu bulunmaktaydı. Dere yatağına engel konulmak suretiyle havuz su ile doldurulabilmekte ve havuzda deniz savaşları gösterileri veya su balesi türü eğlenceler düzenlenebilmekte idi. 50.000 kişilik kapasitesi olan, daire planlı bu yapıdan geriye gravürde görülen tonozlardan başka fazla bir şey kalmamıştır.

ERGAMON AMPHITHEATER

Location: Bergama, İzmir. 39° 7'31.82"N, 27°10'22.94"E.

Gravure Published In: Hesperos. Leipsia, 1881-1882.

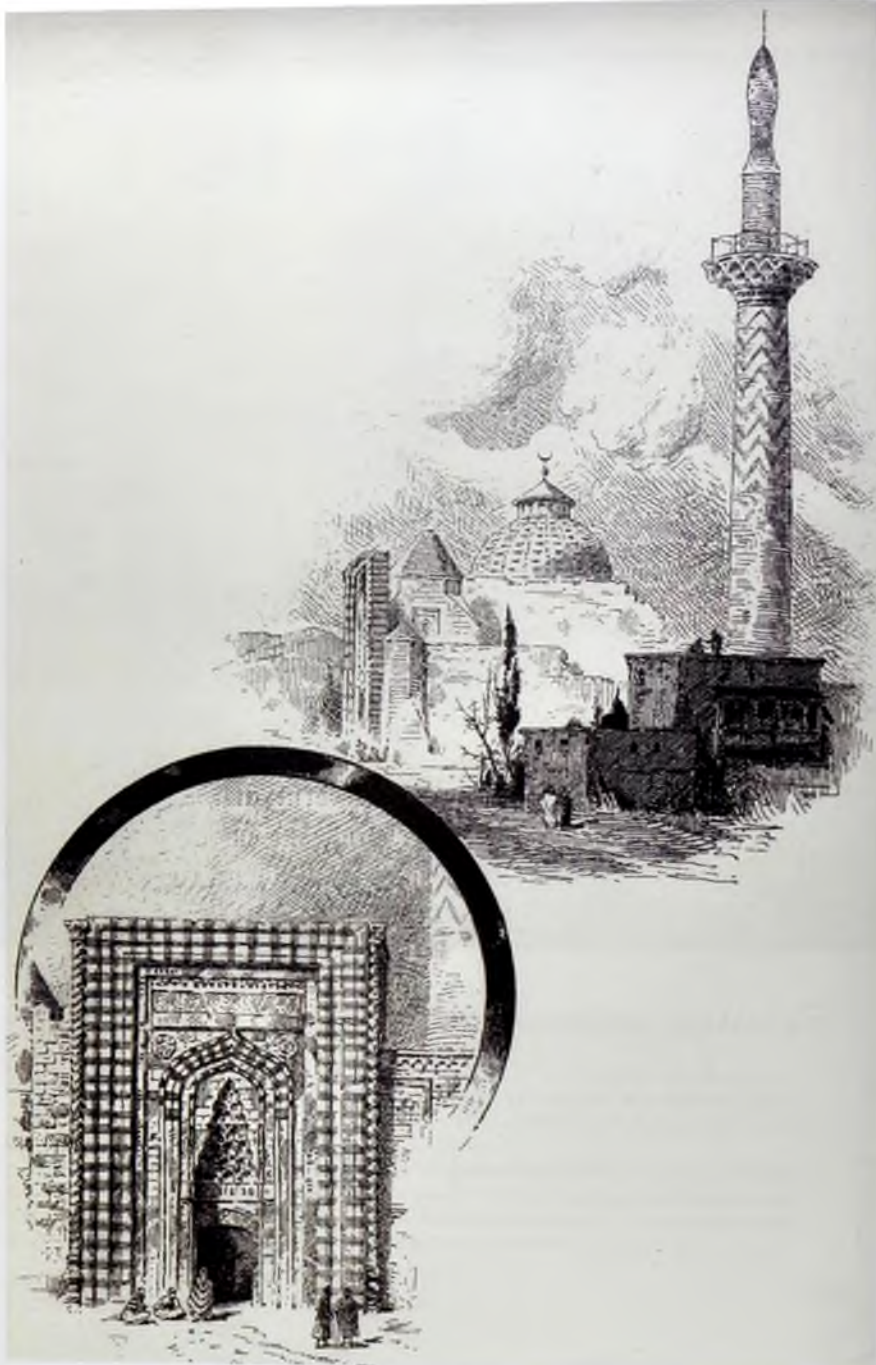
Date of Photograph: 18/05/2006

The Pergamon Amphitheater was built over the river basin of Bakırçay, during the Roman era, and it's a rare example of this type of construction in Anatolia. The amphitheater is the arena where gladiator and animal fights took place. There is also a four meter deep pool, which would be filled by placing a dam across the river, in order to stage sea battles or other aquatic type activities. The theater had a capacity of fifty thousand people in a circular plan, unfortunately only a few of the support structures seen in the drawing have survived today.

CACABEY RASATHANESİ

Bulunduğu Yer: Kırşehir. 39°
8'41.69"N, 34° 9'37.99"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak:
Edmund Naumann. Von Golden
Horn zu den Quellen des Euphrat.
München, Leipzig. 1893.
Fotoğrafın Tarihi: 15/06/2006

Yapının giriş kapısında bulunan
kitabesinde, Kılıçarslan'ın oğlu III.
Keyhusrev zamanında Kırşehir
Emini Nureddin Cebrâil bin Cacabey
tarafından, 1272-1273 yılında
yapıtıldığı yazılıdır. Tipik Selçuklu
tarzı portali oldukça gösterişli olan
medresenin dış duvar köşeleri ilgi
çekicidir. İlk yapılışında bir rasathane
olduğu ve minarenin ise gözlem kulesi
olarak kullanıldığı bilinmektedir.
Kapalı avlunun üst ortasında, gözlem
için açıklık bulunmaktadır. Bir dönem
kervansaray olarak, 1800'li yıllarda
cephanelik olarak kullanılmıştır.
Yapı günümüzde cami olarak
kullanılmaktadır.

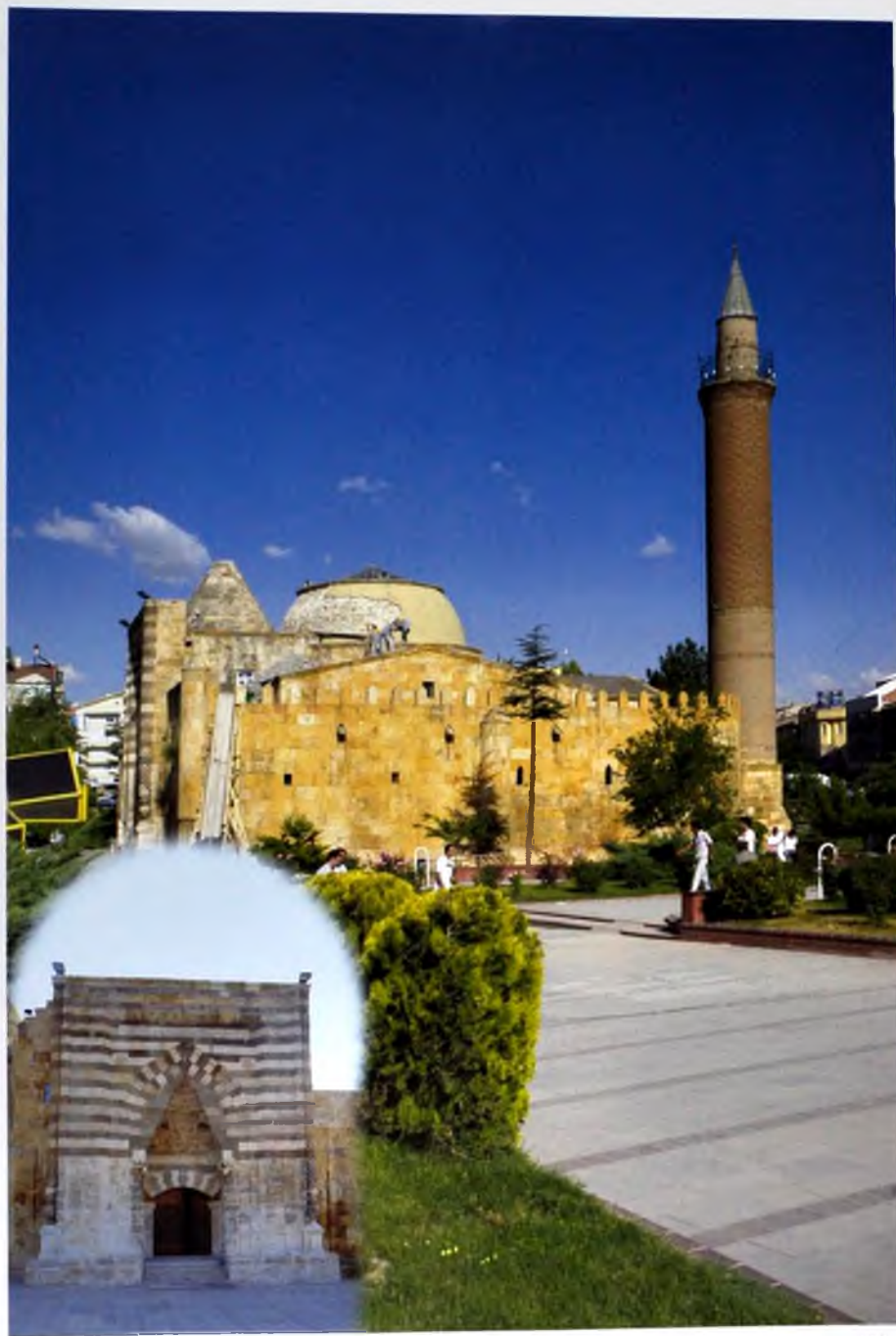
CACABEY OBSERVATORY

Location: Kırşehir. 39° 8'41.69"N,
34° 9'37.99"E.

Gravure Published In: Edmund
Naumann. Von Golden Horn zu
den Quellen des Euphrat. München,
Leipzig, 1893.

Date of Photograph: 15/06/2006

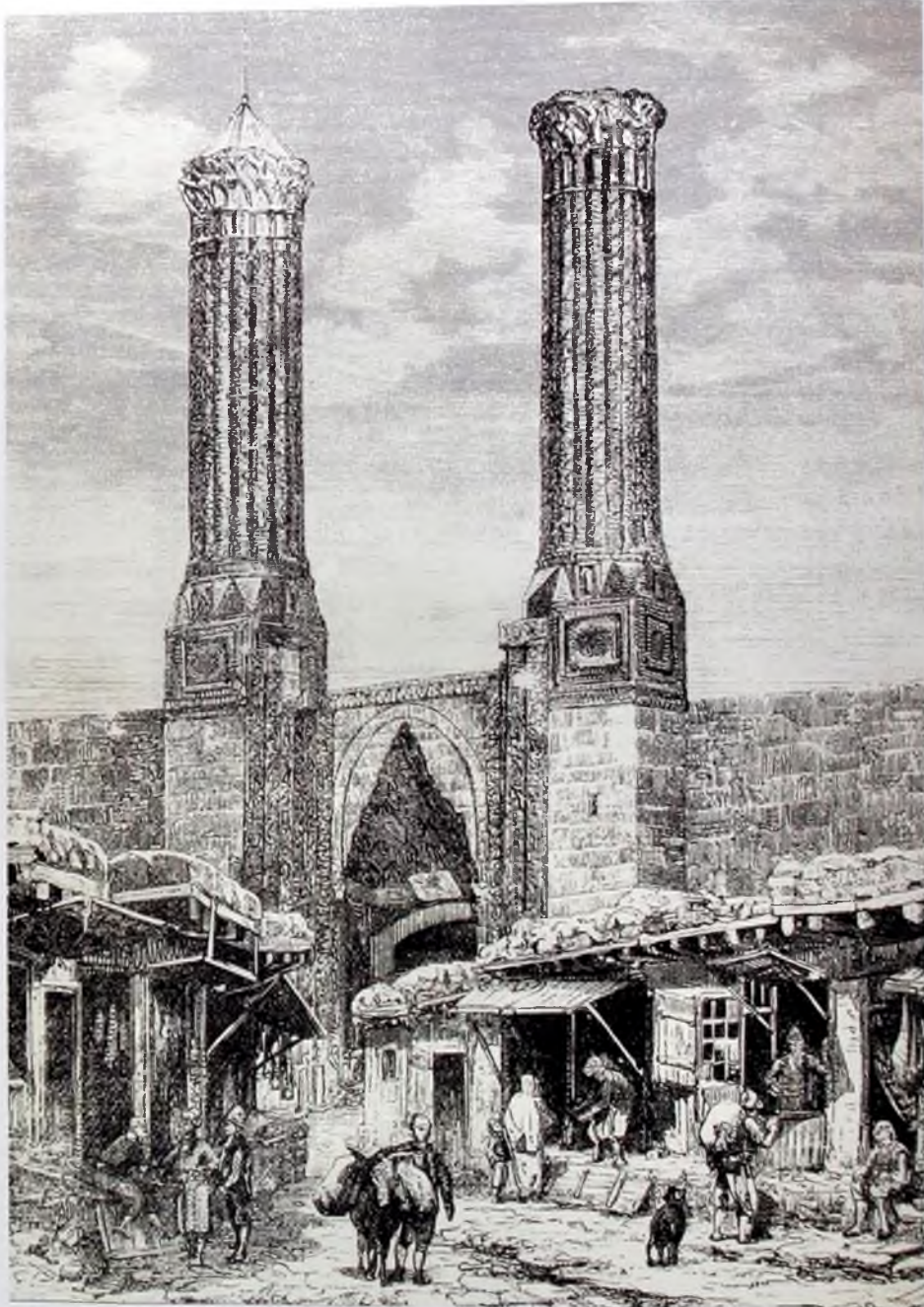
The inscription at the entrance of the building states that it was built in the era of Kılıçarslan's son Keyhusrev III, by the Governor of Kırşehir, Nureddin Cebrail bin Cacabey, in 1272-1273. The entrance is decorated in typical Seljuk style and the corners, of the outer walls, are of particular interest. Historians confirm that the structure was initially built, as an Observatory, and the minaret was originally an observation tower. The inner courtyard is covered, with an open space for observation in the upper center. For sometime, the building was a caravanserai, and in the 1800's it was used for ammunition storage. Currently it is used as a mosque.

ÇİFTE MİNARELİ MEDRESE

Bulunduğu Yer: Erzurum.
39°54'23.02"N, 41°16'41.93"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak:
Edmund Ollier Cassell's Illustrated
History of the Russo-Turkish War.
London.
Fotoğrafın Tarihi: 11/06/2007

Yapının kitabesi bulunmadığı için kimin adına ve ne zaman yapıldığı kesin olarak bilinmemektedir. Tahminler Selçuklu Sultanı Alaaddin Keykubad'ın kızı Hundi Hatun veya İlhanlı Hanedanı'ndan Padişah Hatun tarafından yaptırılmış olabileceği yönündedir. Bu nedenlerden dolayı "Hatuniye Medresesi" adını almıştır. Yapının tekniği ve tarihi bilinen yapılarla karşılaştırılınca 13. yüzyıl sonlarında yapıldığı kabul edilmektedir. IV. Murat zamanında tophane olarak kullanıldığı bilinmektedir. Yapı bir dönemde askeri kışla olarak kullanılmıştır. Anadolu'daki en büyük medresedir. Yapının sonunda yer alan on iki köşegenli kümbet, Anadolu'daki en büyük kümbettir. Günümüzde ziyarete açıktır.

TWIN MINARET MADRASSA

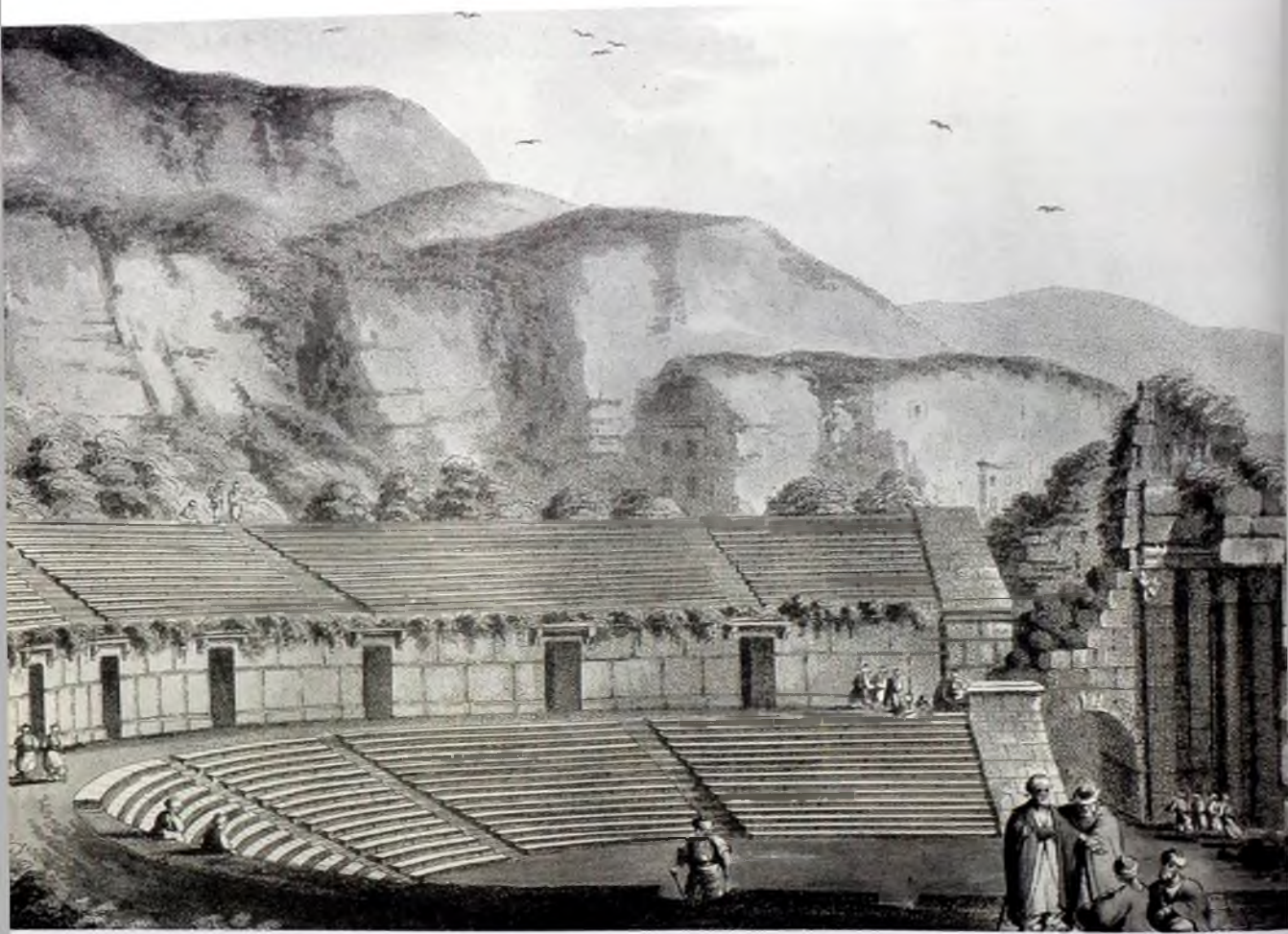
Location: Erzurum, 39°54'23.02"N,
41°16'41.93"E.

Gravure Published In: Edmund
Ollier Cassell's Illustrated History of
the Russo-Turkish War, London.

Date of Photograph: 11/06/2007

Lacking a data plate, historians are not sure when the Madrassa was built or who built it. It is possible that it was either built by Hundi Hatun, the daughter of Seljuk Sultan Alaaddin Keykubad or by Padishah Hatun of the Ilhanli Dynasty. Because of the female touch, it is called Hatuniye Madrassa (Madrassa of the Ladies). When compared to buildings of known construction dates and similar style, researchers have determined that the Madrassa was probably built at the end of 13th century. In the reign of Murat IV, the building was used to manufacture cannons and later as a military barracks. The twelve cornered pyramid tomb, located at the end of the building, and the Madrassa are the largest in Anatolia.

DEMRE (MYRA) TİYATROSU

Bulunduğu Yer: Demre, Antalya. 36°15'33.29"N, 29°59'6.81"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Luigi Mayer. Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire. London, 1804.

Fotoğrafın Tarihi: 30/05/2006

Daha önce varolan küçük bir tiyatronun kalıntıları üzerine MS 2. yüzyılda tekrar yapıldığı anlaşılan Myra Tiyatrosu, Roma döneminin mimari özelliklerini taşımaktadır. Orta alana Geç Roma döneminde 2 metre yüksekliğinde taş bir koruma duvarının yapılmış olması, tiyatronun bu dönemde gladyator ve vahşi hayvan mücadeleleri için bir arena olarak da kullanıldığını göstermektedir. Tiyatro girişinde, MS 141'de büyük deprem neticesinde yıkılan tiyatronun, Rodiapolisli Opramoas tarafından finanse edilerek yeniden inşa edildiğini anlatan bir yazıt bulunmaktadır.

DEMRE (MYRA) THEATER

Location: Demre, Antalya. 36°15'33.29"N, 29°59'6.81"E.

Gravure: Published In: Luigi Mayer. Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire. London, 1804.

Date of Photograph: 30/05/2006

The theater at Myra was erected on the remnants of a smaller theater, in the second century AD. It was built in the typical Roman style of the era. The two-meter protective wall, in the central area, indicates that the theater was also an arena for gladiator contests and wild animal fights. At the theater entrance, an inscription states that after the theater was destroyed in an earthquake in 141 AD, Opraomas of Rodiapolis financed the reconstruction.

Foça Su Kemerı

Bulunduğu Yer: Eski Foça, İzmir. 38°40'32.58"N, 26°45'9.41"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Reisen von Cornelis de Bruyn, Delft, 1689.
Fotoğrafın Tarihi: 18/05/2006

Eski Foça'da bulunan su kemeri, kente su sağlayan sistemin bir parçasıdır. Yapım tarihi hakkında kesin bir bilgi yoktur. Bölgede 1913 yılında araştırmalar yapan Fransız arkeolog Felix Sartiriaux, orta çağda yapıldığını ileri sürmüştür. 17. yüzyılda Hollandalı gezgin Cornelis de Bruyn, su sisteminde 180 kemer olduğunu belirtmiştir. Su kemeri 20. yüzyıl başına kadar kullanılmış ve kısmen günümüze gelebilmiştir.

FOÇA (PHOKIA) AQUEDUCTS

Location: Eski Foça, Izmir. 38°40'32.58"N, 26°45'9.41"E.

Gravure Published In: *Reisen von Cornelis de Bruyn*, Delft, 1689.

Date of Photograph: 18/05/2006

The aqueduct, in old Foça, is part of the system that provides water to the town. There is no information available on the date of construction, but French archeologist Felix Sartiraux, who has done extensive research in the area, claims that it was built in the medieval era. In the 17th century, Dutch traveler Cornelis de Bruyn wrote that there were 180 arches in the aqueduct system. The aqueduct was used until the beginning of 20th century and parts of it have survived to the present time.

GRANIUM

Bulunduğu Yer: Andraike, Demre, Antalya. 36°13'34.33"N, 29°57'19.23"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Luigi Mayer. Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire. London, 1804.

Fotoğrafın Tarihi: 03/07/2007

Demre kent merkezinden Çayağzama giden 5 kilometrelik yolun sol tarafında Andraike adı ile bilinen eski bir liman kenti vardır. Andraike bugün nehrin taşıdığı alüvyonlarla liman hüviyetini kaybetmiş, denizden uzaklaşmış ve bir bataklığa dönüşmüştür. Antik kentte Roma İmparatoru Hadrian zamanında (MS 117-138) yapılmış olan Granium (tahıl ambarı), sekiz bölümlü dikdörtgen bir yapıdır. Giriş kapısının yanında Roma İmparatoru Hadrian ve İmparatoriçe Sabrina'nın bloklar üzerindeki büstleri bulunmaktadır. İkinci kapının ortasında gümrük bilgilerinin verildiği kitabe yer almaktadır. Gravürde görülen, arka tepenin üzerindeki tapınak artık yoktur. Yıllar önce bir fırtınada oluşan hortum tarafından yıkılmış olduğu söylenmektedir.

GRANIUM

Location: Andraike, Demre, Antalya. 36°13'34.33"N, 29°57'19.23"E.

Gravure Published In: Luigi Mayer. Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire. London, 1804.

Date of Photograph: 03/07/2007

Five kilometers from Demre's city center, on the road to Çayağzı, there is the antique port town of Andraike. Nowadays, Andraike is no longer a port, because the river has deposited alluvial sediment and turned the area into a swamp, far from the sea. There is an eight unit, rectangular Granium (wheat silo) in the old town. Adjacent to the Granium's entrance there are sculpture reliefs of Emperor Hadrian and Empress Sabrina carved on stone blocks. Next to the second door, there is an inscription, which contains customs information. The temple, visible on top of the hill in the engraving, was destroyed in a storm and does not exist anymore.

HACI SALİH PAŞA ŞADIRVANI

Bulunduğu Yer: Ali Paşa Meydanı, İzmir.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Eugene Flandin, L'Orient. Paris, 1853.

Fotoğrafın Tarihi: 03/01/2008

Ali Paşa Meydanı'nda yer alan bu şadırvan, Çeşmeli Ahmet Reşid tarafından Sadrazam Hacı Salih Paşa adına yaptırılmıştır. 1828 tarihinde yaptırılan yapı, 1894 yılında II. Abdülhamit tarafından onartılmıştır. Meydanda eskiden develerin bağlandığı ve nalbant esnafının yer tuttuğu belirtilmektedir. Gravürde arka planda görülen cami, bulunduğu mevkiden ötürü Başdurak Camisi adı ile bilinen Hacı Hüseyin Ağa Camii'dir. Zahirü tüccan Hüseyin Ağa tarafından yaptırılmıştır. Evliya Çelebi, caminin 1652 yılında yapıldığını yazmıştır. Sekiz sütunun desteklediği tek kubbeli, mermer minberli bir yapı olup kesme taştan yapılmıştır. Caminin altında dükkanlar yer almaktadır.

HACI SALİH PASHA FOUNTAIN

Location: Ali Paşa Square, İzmir.

Gravure Published In: Eugene Flandin, L'Orient, Paris, 1853.

Date of Photograph: 03/01/2008

The Hacı Salih Pasha Fountain is in Ali Pasha Square. It was built by Ahmet Resit of Cesme, in 1828, in memory of the Vizier Hacı Salih Pasha, and restored by Sultan Abdulhamit II in 1894. In the past, camels were tied in the square and there were blacksmiths working there. The mosque, shown in the engraving, is the Hacı Hüseyin Ağa Mosque, also known as the Bağdurak Mosque (First Stop Mosque) because of its location. Hüseyin Ağa, a wheat trader, built it and Ottoman traveler Evliya Çelebi is quoted as saying that the mosque was erected in 1652. The mosque is constructed of cut stone blocks and has a single dome supported by eight columns, and a marble pulpit. Today, there are shops on the first floor of the mosque.

HALİKARNAS TİYATROSU'NDAN MANZARA

Bulunduğu Yer: Bodrum, Muğla. 37° 2'25.79"N, 27°25'17.41"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: C.T. Newton. Travels and Discoveries in the Levant.

Fotoğrafın Tarihi: 27/05/2006

MÖ 4. yüzyılda Kral Mausolos döneminde inşa edilen tiyatro, yamaca dayalı ve at nalı şeklinde olup Grek tipi tiyatroların Türkiye'deki en eski ve en güzel örneklerinden biridir. Antik çağlarda tiyatro basamaklarında oturanların, antik limanı, Mausolos'un sarayını ve bütün görkemi ile Bodrum Mozolesi'ni gördükleri bilinmektedir. Sahne binasından, sanatçıların kullandığı odaların kalıntıları ve Tiyatro Tanrısı Dionisos'a ithaf edilen sunak hâlen görülebilmektedir. Gravür o zaman toprak altında olan tiyatrodan, Bodrum Kalesi'ni gören bir açıdan yapılmıştır.

A VIEW FROM THE HALICARNASSUS THEATER

Location: Bodrum, Muğla. 37° 2'25.79"N, 27°25'17.41"E.

Gravure: Published In: C.T. Newton, *Travels and Discoveries in the Levant*.

Date of Photograph: 27/05/2006

The Halicarnassus Theater, built in 4th century BC, during the reign of King Mausolus was laid out on a hillside in a horseshoe shape. It is the oldest, and most gracious of the Greek style theaters in Turkey. We know that whoever sat in the block seats of the theater would be able to see the antique harbor, the Palace of Mausolus and Mausoleum with all its splendor. From the stage building, remnants of the actor's rooms, and the altar dedicated to Dionysus, i.e. Bacchus, the patron deity of the theater, may still be seen. The engraving, of Bodrum's fortress and surroundings, was sketched from the theater, which was still buried at the time.

HASANKALE KAPLICALARI

Bulunduğu Yer: Pasinler, Erzurum. 39°58'26.47"N, 41°40'19.65"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Chopin - Cesar Famin- Eugene Bore. Russie.. Armenie. Paris, 1842.

Fotoğrafın Tarihi: 11/06/2007

Pasinler Kalesi'nin eteklerinde bulunan ve halk arasında Büyük Çermik - Küçük Çermik diye adlandırılan iki kaphca, Hasankale Çayı'nın iki yanında ve birbirine 50 metre mesafede yer almaktadır. Büyük Çermik Kaphçası'nın üzerindeki kitabeye göre, Dulkadiroğulları'ndan Sah Bey tarafından 1565 yılında yaptırılmıştır. Üzeri 14,50 metre çapında bir kubbe ile örtülmüştür. İçinde şifalı olduğu söylenen bir soğuk su kaynağı bulunmaktadır. Yapı 1749 yılında onarımından geçmiş ve eklemeler yapılmıştır. Gravürde görülen Küçük Çermik ise Sah Bey'in kardeşi Mirza Ali tarafından yaptırılmıştır. Hasankale Çayı'nın diğer yakasında yer almaktadır. 8 metrelik diğerinden küçük olan kubbesi nedeniyle Küçük Çermik olarak bilinmektedir.

Hasankale HOT SPRINGS

Location: Pasinler, Erzurum. 39°58'26.47"N, 41°40'19.65"E.

Gravure Published In: Chopin — Cesar Famin- Eugene Bore, Russie., Armenie, Paris, 1842.

Date of Photograph: 11/06/2007

The two hot spring spas, which the local inhabitants refer to as Big Çermik and Little Çermik, are situated in the outskirts of the Pasinler Fort, fifty meters apart, on opposite banks of the Hasankale River. According to an inscription at Big Çermik, Sah Bey of the Dulkadir Family built it in 1565. A dome, which is 14.50 meters in diameter, covers the spring and inside there is a source of cold water, which is reputed to have health giving properties. In 1749, the building underwent a restoration, and new sections were added. Little Çermik, as seen in the engraving, was built by Mirza Ali, the brother of Sah Bey, and is located on the other side of the river. The dome is eight meters in diameter, i.e. smaller than Big Çermik's, therefore the name Little Çermik.

HIERAPOLİS TİYATROSU

Bulunduğu Yer: Hierapolis, Denizli, 37°55'37.97"N, 29° 7'45.16"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Robert Walsh, Constantinople and the Scenery of the Seven Churches of Asia Minor. London, 1839.

Fotoğrafın Tarihi: 31/05/2006

Hierapolis Tiyatrosu'nun inşasına MS 62 yılında Flaviuslar döneminde başlanmıştır. Yapımı çok uzun yıllar süren tiyatro ancak MS 206 yılında, Severuslar döneminde tamamlanmıştır. Hierapolis Tiyatrosu, antik tiyatrolar içinde günümüze en iyi korunarak gelmiş olanlardan biridir. Tiyatro, 91 metrelik cephesi ve 50 oturma sırasıyla yaklaşık 10.000 kişiliktir. Oturma sıralarının arkasında, en yukarıda kötü havalardan korunmak için yapılmış olan ve "analemma" denilen duvar bulunmaktadır.

HIERAPOLIS THEATER

Location: Hierapolis, Denizli. 37°55'37.97"N, 29° 7'45.16"E.

Gravure Published In: Robert Walsh, Constantinople and the Scenery of the Seven Churches of Asia Minor. London, 1839.

Date of Photograph: 31/05/2006

The construction of the Hierapolis Theater commenced in the era of Flavius in 62 AD, but construction and further restoration wasn't completed until 206 AD, during the reign of Roman Emperor Septimius Severus. The Theater is one of the best-preserved ancient structures in Turkey. Its facade ninety-one meters long and has a capacity of ten thousand people with fifty rows of seats. Behind the seats, at the upper part, there is a wall called "analemma" for protection from the elements.

KARATAY KERVANSARAYI

Bulunduğu Yer: Karadayı Köyü, Kayseri. 38°38'37.11"N, 35°56'7.54"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Edmund Naumann. Von Golden Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Fotoğrafın Tarihi: 26/01/2007

Kervansaray 1240-1241 yıllarında Selçuklu Sultanı Alaaddin Keykubad'ın devlet adamlarından Atabey Celalettin Karatay tarafından yaptırılmıştır. Yapı yazlık ve kışık bölümlerinden oluşmaktadır. Kapalı kışık kısmı Alaaddin Keykubad zamanında 1236-1240 tarihleri arasında, açık avlulu yazlık kısım ise Gıyaseddin Keyhüsrev döneminde 1240-1244 yıllarında yapılmıştır. Her iki bölümün kitabeleri günümüze kadar gelebilmiştir. Yazlık kısmında mescit ve hamam gibi bölümler yaptırılmıştır. Kışık bölümün merkezinde piramidal kule bulunmaktadır. Günümüzde ziyarete açıktır.

KARATAY CARAVANSERAI

Location: Karadayı Village, Kayseri. 38°38'37.11"N, 35°56'7.54"E.

Gravure Published In: Edmund Naumann, Von Golden Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Date of Photograph: 26/01/2007

The Karatay Caravanserai was built by Atabey Celalettin Karatay, a Seljuk Statesman under Sultan Alaaddin Keykubad. The building has winter and summer sections, the covered winter section was built in the era of Alaaddin Keykubad in 1236-1240, whereas the inner courtyard summer section was built in the era of Gıyaseddin Keyhusrev in 1240-1244. Inscriptions describing both sections have survived to the present time. There is a small mosque (mescit) and a Turkish bath in the summer section, while in the center of the winter section there is a pyramidal cone. The Caravanserai is currently open to visitors.

KAYSERİ KAPALIÇARŞISI

Bulunduğu Yer: Kayseri.
38°43'14.70"N, 35°29'13.15"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak:
Edmund Naumann. Von Golden
Horn zu den Quellen des Euphrat.
München, Leipzig, 1893.
Fotografin Tarihi: 15/06/2006

İç kalenin güneybatısında yer alan ve Selçuklu döneminde inşa edildiği bilinen Kayseri Kapalıçarşısı, Türkiye'nin dört büyük kapalıçarşısından biridir. Yapıldığı tarihten itibaren çeşitli zamanlarda onarımlar gören kapalıçarşı, 1835 yılında meydana gelen ve 1064 kişilik can kaybına sebep olan depremde çok büyük zarar görmüştür. Bu tarihi yapı 1859 yılında halk ve esnaf tarafından tekrar inşa edilmiştir. Günümüzde tamamen onarılmış olan Kayseri Kapalıçarşısı, eskiden beri süregelen önemli bir ticaret merkezi olma özelliğini kaybetmemiş ve hâlâ ticari faaliyetini sürdürmektedir.

COVERED BAZAAR OF KAYSERİ

Location: Kayseri. 38°43'14.70"N,
35°29'13.15"E.

Gravure Published In: Edmund
Naumann. Von Golden Horn zu
den Quellen des Euphrat. München,
Leipzig, 1893.

Date of Photograph: 15/06/2006

Kayseri's Covered Bazaar is located in the southwest corner of Kayseri's inner fortifications, and dates from the Seljuk era. It is among the four largest covered bazaars in Turkey, and over the years has undergone many restorations. In 1835, the bazaar sustained severe earthquake damage, and 1064 lives were lost. Tradesmen and citizens of Kayseri rebuilt the historical building in 1859. Today, the bazaar is completely restored and its importance as a commercial center is undiminished.

LAODİKEİA HAMAMI

Bulunduğu Yer: Gönecali, Denizli. 37°50'12.59"N, 29° 6'28.41"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Robert Walsh. Constantinople and the Scenery of the Seven Churches of Asia Minor. London, 1839.

Fotoğrafın Tarihi: 04/01/2008

Adını Seleukos Kralı II. Antiochos'un karısı olan Laodike'den alan kent, Denizli il merkezinin 6 kilometre kuzeyinde yer almaktadır. Daha önce yerleşim yeri olan ve önceki adları Diospolis ve Rhoeas olan bir yerde kuruludur. Şehir Roma döneminde ve Hristiyanlığın yayılmaya başladığı dönemlerde en parlak çağını yaşamıştır. Laodikeia'da İncil'de sözü edilen 7 kiliseden biri bulunmaktadır. Günümüzde görülebilen yapılar Roma ve Bizans dönemine aittir. Yakınlarındaki Hierapolis kentinden kaynaklanan sıcak suları nedeniyle aynı zamanda bir şifa merkezi olarak ün yapmış olan Laodikeia'nın hamam-cimnazyumı kompleksinde görülen yapıdır. İmparator Hadrian ve Karısı Sabina'nın ziyaretleri şerefine MS 135 yılında yapılmıştır. Yapı çevresinde toprak seviyesi birkaç metre yükselmiş olduğu için aynı açıdan fotoğraf çekmek mümkün olmamıştır. Ziyaret edilebilen yerler arasında iki tiyatro, bir stadyum, bir cimnazyum, bir kilise, Zeus Mabedi ve sütunlu cadde bulunan antik kent günümüzde bir açık hava müzesidir.

LAODIKEIA BATHS

Location: Goncah, Denizli. 37°50'12.59"N, 29° 6'28.41"E.

Gravure Published In: Robert Walsh. Constantinople and the Scenery of the Seven Churches of Asia Minor. London, 1839.

Date of Photograph: 04/01/2008

Laodikeia which is 6 kilometer north of Denizli, gets its name from Laodike, the wife of the Seleucos king Antiochos II. The city was founded over the ruins of a previous settlement with previous names Diospolis and Rhoas. The city peaked in prosperity during the Roman and early Christianity period. The Church of Laodikeia was among the 7 churches mentioned in the bible. The visible structures of today are from the Roman and Byzantium era. Laodikeia also was a healing center due to the hot water springs originating from the neighboring town, Hierapolis. The structure in the picture is the Bath-Gymnasium complex built in 135 AD, to honour the visit of emperor Hadrianus and his wife Sabina. The ground has risen, in and around the building, by several meters and photographing from the same angle of view was not possible. Two theaters, a stadium, a gymnasium, a church, a temple of Zeus and a columned street are among the structures that can be seen in Laodikeia, which is an open air museum today.

LÜLEBURGAZ ÇARŞISI

Bulunduğu Yer: Lüleburgaz, Kırklareli. 41°24'23.69"N, 27°21'18.82"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Jose Maria Jouanin – Jules Van Gaver. Turquie. Paris, 1840.

Fotoğrafın Tarihi: 27/05/2007

Sokullu Külliyesi'nin, kervansarayı ile camiini ayıran yol üzerinde çarşısı bulunmaktadır. İlk yapımında kesme taştan yapılmış 159 dükkân olmasına rağmen, bunların büyük bir kısmı yıkılmış, günümüze yalnızca 10-15 dükkân gelebilmiştir. Bu çarşının ortasında 9x9 metre ölçüsünde kervansaray ile camiye girişi sağlayan merkezî kubbe bulunmaktadır. Söylentiye göre, sabahları çarşı esnafı bu kubbe altında toplanarak dua ederlermiş. Bundan ötürü bu kubbeye "Dua Kubbesi" ismi verilmiştir. Yapı 1569 yılında Mimar Sinan tarafından yapılmıştır.

LÜLEBURGAZ BAZAAR

Location: Lüleburgaz, Kırklareli. 41°24'23.69"N, 27°21'18.82"E.

Gravure Published In: Jose Maria Jouanin – Jules Van Gaver, Turquie, Paris, 1840.

Date of Photograph: 27/05/2007

The Lüleburgaz Bazaar is part of the Sokullu complex, built by architect Sinan in 1569, occupies both sides of the road which separates the Caravanserai and the 16th century Sokullu Mehmet Pasha Mosque. The bazaar was initially comprised of one hundred and fifty-nine shops, but only ten to fifteen of them remain at the present time. There is a nine by nine meter domed entrance, which provides access to the shops, caravanserai, and the mosque. Every morning for centuries, the shop owners would gather under the dome, perform their prayers for a good day, and commence business, thus the dome became known, as the "Praying Dome".

LÜLEBURGAZ KERVANSARAYI

Bulunduğu Yer: Lüleburgaz, Kırklareli. 41°24'23.69"N, 27°21'18.82"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Jose Maria Jouanin – Jules Van Gaver. Turquie. Paris, 1840.

Fotoğrafın Tarihi: 03/10/2005

Lüleburgaz'daki kervansaray, Sokullu Mehmet Paşa'nın Mimar Sinan'a yaptırdığı külliyesinin bir parçasıdır. Kervansaray ile cami avlusunu ayıran yolun iki tarafında yuvarlak kemerli dukkânlar yer almaktadır. Külliyesinin merkezi kubbeli girişi olan Dua Kubbesi, kervansaraya girişi sağlamaktadır. Kervansarayanın girişinde bulunan ve Karahisarî'nin öğrencilerinden Hasan Çelebi tarafından yazılmış olan kitabenin ilk satırında, "Bu kervansarayaya gelen oldu hep revan" . ikinci satırında ise "Vezir-i Azam-ı Sultan Selim Han" ve külliyesinin Sokullu Mehmet Paşa tarafından yapıldığı yazılmıştır. Bu yazıdan Ebeed Hesabı ile yapıldığı tarihi olan 1569 çıkarılmıştır. Evliya Çelebi buradan bahsederken "... 150 odalı büyük bir handır" der ve düzenli, emniyetli bir yer olduğunu, akşamları davul çalınarak kapıların kapandığını, bundan sonra kimsenin dışarı çıkmasına izin verilmediğini, yalnızca gelenlerin içeri alındığını belirtmektedir. Bu eski kervansaray âdetine göre, yolcular sabah eşyalarını kontrol eder, eksik varsa kervansaray güvenliğine bildirir ve ancak sayımdan sonra kervansaraydan çıkabilirlermiş. Kervansarayanın odaları ve ana yapısı yok olmuştur. Çarşının bir bölümü ile birlikte 1930'lu yıllarda belediye başkanı tarafından yol çalışmaları esnasında dinamitlendiği "kırklareli.gov.tr" sitesinde yazılıdır.

☞ LÜLEBURGAZ CARAVANSERAI

Location: Lüleburgaz, Kırklareli. 41°24'23.69"N, 27°21'18.82"E.

Gravure Published In: Jose Maria Jouanin – Jules Van Gaver. Turquie. Paris, 1840.

Date of Photograph: 03/10/2005

The caravanserai at Lüleburgaz is actually a part of the Sokullu Complex, which was designed by the great Ottoman architect Sinan, by order of Grand Vizier Sokullu Mehmet Pasha. A road, with shops on both sides, separates the complex's Caravanserai and the Mosque. At the caravanserai entrance, an inscribed plaque, created by Hasan Çelebi, states that Sokullu Mehmet Pasha, the Grand Vizier of Sultan Selim, financed the building. Within the text the date 1569 is coded alphabetically (Ebcad, Quran Statistics Software coding), which provides the date of construction. 17th century traveler, Evliya Çelebi, states that it was a very secure lodging place of one hundred and fifty rooms. Historically a drummer signaled the evening hour and no one was permitted to leave after the drums were sounded. In the morning, travelers were required to check their belongings, and report to caravanserai security, if anything was missing. After this procedure was completed, the travelers were permitted to leave. In the 1930's, the caravanserai was demolished, along with some other parts of the complex, by local government authorities, to make room for a new boulevard (kirkklareli.gov.tr).

PATARA TİYATROSU

Bulunduğu Yer: Patara, Antalya. 36°16'4.68"N, 29°18'30.84"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Charles Texier. Asia Mineure. Paris, 1849.
Fotografin Tarihi: 29/05/2006

Patara, Xanthos'un limanı olmakla beraber, Likya birliğinin en önemli kentlerinden biri olmuştur. Kentin tiyatrosunun, birliğin kuruluş aşamasında MÖ 3. yüzyılda yapıldığı tahmin edilmektedir. 34 adet oturma sırası ile binlerce kişilik kapasiteye sahip olan tiyatro, iyi korunmuş olmasını kumsaldaki kumun oturma yerlerini, orkestrasını ve sahne binasını kaplamış olmasına borçludur. Patara antik kentinde yapılan arkeolojik kazı çalışmaları devam etmektedir. Günümüzde tiyatronun kumla kaplı olan bölümleri temizlenmiş ve yapı ortaya çıkarılmıştır.

PATARA THEATER

Location: Patara, Antalya. 36°16'4.68"N, 29°18'30.84"E.

Gravure Published In: Charles Texier. *Asie Mineure*. Paris, 1849.

Date of Photograph: 29/05/2006

Patara was built to be the port of Xanthos, and became an important city in the Lycian Union of Cities. The Patara Theater is believed to have been constructed in the 3rd century BC, when the Union was formed. With its thirty-four rows of seating, it has a capacity for several thousand people. The theater was covered with sand for centuries, thus, remained nearly intact. The sand has been removed and archeological investigations are ongoing.

POLLIO SU KEMERİ

Bulunduğu Yer: Selçuk, İzmir. 37°54'0.38"N, 27°22'6.55"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: De Sinety, Voyage de S:A:R: Monsigneur le Duc de Montpensier. Paris.

Fotoğrafın Tarihi: 10/07/2006

Gaius Sextilius Pollio Su Kemer, yazılı belgelerde adı geçen, İmparator Augustus'un yaptırdığı, Efes'in su ihtiyacını karşılayan su sisteminin, Aqua Throessitica'nın bir parçasıdır. Kemer, derince bir vadi açmış olan Derbent Deresi'ni geçmektedir. Alt katındaki üç büyük gözden doğuda olanın alundan dere yatağı, diğer iki kemerin alundan dere yatağını takip eden antik bir kervan yolu geçmektedir. Fotoğraftan, gravürün yapısından bu yana bir tamir gördüğü anlaşılmaktadır. Su kemerinin iki tarafında üstü Latince, altı Yunanca yazılmış olan yazıtlarda C. Sextilius Pollio, karısı Ofilia Bassa ve üvey oğlu C. Ofilius Proculus'un bu yapıyı Augustus, Tiberius ve Efes Halkı'nın onuruna, kendi kaynaklarından yaptırdıkları yazılıdır. Kemer, MS 4-14 yıllarında yapılmıştır.

POLLIO AQUEDUCT

Location: Selçuk, Izmir. 37°54'0.38"N, 27°22'6.55"E.

Gravure: Published In: De Sinety, Voyage de S:A:R: Monsigneur le Duc de Montpensier. Paris.

Date of Photograph: 10/07/2006

The Gaius Sextilius Pollio Aqueduct is part of Aqua Throessitica, a system to provide water to Ephesus, which was built by the Roman Emperor Augustus. The aqueduct crosses a deep valley, carved by the Derbent River. It is a bi-level aquaduct, and the six upper arches are supported by three larger arches below. The river flows under the eastern arch, and an antique caravan route passed under the remaining two arches. There are inscriptions in Latin and Greek, on both sides of the structure, stating that it was erected by C. Sextilius Pollio, his wife Ofilio Bassa and his step-son C. Ofilius Proculus, for Augustus, Tiberius and the honor of the people of Ephesus, between AD 4-14.

TELMESSOS TİYATROSU

Bulunduğu Yer: Fethiye, Muğla. 36°37'15.58"N, 29° 6'18.11"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Goullier, Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 29/05/2006

Yakın zamanlara kadar toprağın altında gömülü olan bu tiyatro, Fethiye Müzesi'nin çalışmaları ile tekrar yeryüzüne çıkarılmıştır. Tamir çalışmaları sürmektedir. Yapı tekniği ile Helenistik dönemde bir tiyatro olarak kullanıldığı düşünülmektedir, ancak görünür hâli Roma yapısıdır. Erken Roma döneminde yapılmış ve MS 2. yüzyılda tamir edilmiştir. MS 3-4. yüzyıllarda arena olarak kullanılan, 5000 kişi kapasiteli tiyatronun bugün 1500 kişilik kısmı ortaya çıkarılmıştır.

TELMESSOS THEATER

Location: Fethiye, Muğla, 36°37'15.58"N, 29° 6'18.11"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier, Voyage Pittoresque de la Grece, Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 29/05/2006

Until recent years the Telmessos Theater, was buried underground. The structure came to light again after the Museum of Fethiye excavated the site. The restorations are still being carried out. It is an early Roman structure based on an earlier Greek foundation and restored in the 2nd Century AD. The theater, which was used as an arena in 3rd and 4th centuries, has a seating capacity of five thousand, of which fifteen hundred have been excavated.

TRALLEİS CİMNAZYUMU

Bulunduğu Yer: Aydın. 37°51'29.91"N, 27°50'45.67"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: F.R. Chesney, The Expedition for the Survey of Rivers Euphrates and Tigris, 1850.

Fotoğrafın Tarihi: 09/07/2006

Lydia'nın antik kentlerinden Tralleis, Güzel Hisar ismi verilen 1800x1000 metrekairelik terasta yer almaktadır. MÖ 27'de bir depremde yıkılan kent, İmparator Augustus'un sağladığı parasal yardımlarla yeniden yapılmıştır. 1898'de bölgeyi sarsın şiddetli bir deprem sonrasında Aydın'ın yeniden inarında antik kalıntılardan yararlanma izni verilmiştir. Bu karar Tralleis'in çok ağır bir tahribata uğramasına yol açmıştır. Tralleis'de günümüze gelebilmiş üç kemer kalıntısı halk arasında "Üç Göz" ismiyle tanınmaktadır. Roma devri yapısı olan bu yapının hamamı ve cinnazyum kompleksi olduğu sanılmaktadır. Burada bulunan Latince yazılı 28 yazıtta, oyunlarda başarılı olan sporcuların isimleri yazılıdır.

TRALLEIS GYMNASIUM

Location: Aydın. 37°51'29.91"N, 27°50'45.67"E.

Gravure Published In: F.R. Chesney. The Expedition for the Survey of Rivers Euphrates and Tigris, 1850.

Date of Photograph: 09/07/2006

The antique Lycean city of Tralleis is located near Aydın, on an eighteen hundred by one thousand meter terrace, which is presently referred to, as Güzel Hisar. The city, devastated by a massive earthquake in 27 BC, was rebuilt with funds provided by Roman Emperor Augustus. After the earthquake of 1898, officials allowed people to use stones and materials from Tralleis to rebuild the city of Aydın. The removal of the building stones and blocks caused heavy damage to Tralleis, and very little remains of the antique city. The three arches in the engraving are known, as "Üç Göz" (Three Arches) by the locals, is actually a Roman bath-gymnasium complex. The twenty-eight Latin inscriptions found in the ruins, contains the names of successful athletes.

XANTHOS TİYATROSU

Bulunduğu Yer: Xanthos , Antalya. 36°21'25.54"N, 29°19'4.56"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Fellows. A Journal Written During an Excursion in Asia Minor, 1839.

Fotoğrafın Tarihi: 29/05/2006

Xanthos, dağlık Likya eyaletinin en eski ve en büyük kentidir. Pers istilasına kadar bağımsız yaşamış halkının Persler ve Romalılar'ın hükmünde yaşamamak için iki kez toplu olarak intihar ettiği söylenmektedir. Helenistik dönemde kurulmuş olan daha küçük bir amfiteyatronun alanı üzerine yapılmış olan Roma dönemi tiyatrosu 2. yüzyıl ile tarihlendirilmektedir. Tiyatronun yapım tarihini belirten yazıtta, Rhodiapolis'li Opramoas'ın tiyatronun yapımı için bulduğu büyük bağış da belirtilmektedir. Arkada görülen kule mezar, British Museum'a 1842 yılında, gravürü çizen Charles Fellows tarafından götürülen, MÖ V. yüzyılda yapılmış olan ünlü Harpy Lahiti'dir.

XANTHOS THEATER

Location: Xanthos , Antalya. 36°21'25.54"N, 29°19'4.56"E.

Gravure Published In: Charles Fellows. A Journal Written During an Excursion in Asia Minor, 1839.

Date of Photograph: 29/05/2006

Xanthos is the oldest and largest city of the mountainous Lycian State and remained independent until the Persian invasion. It is believed that the people of Xanthos committed mass suicide on two different occasions, in order not to live under the invasion of the Persians and later, the Romans. The theater was probably erected in the 2nd century, during the Roman period, and built over the remains of an earlier Greek amphitheater. An inscription plaque on site explains that Opramoas of Rhodiapolis made a substantial contribution for the construction. The tower tomb, visible in the background of the engraving, is the famous Harpy Monument, which was smuggled to British Museum in 1842, by the person who drew the picture, Charles Fellows.

YENİ KAPLICA

Bulunduğu Yer: Bursa.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: De Sinety, Voyage de S:A:R: Monseigneur le Duc de Montpensier, Paris.

Fotoğrafın Tarihi: 11/07/2006

Kanuni Sultan Süleyman'ın yakalandığı nikris hastalığı için buraya gelip, uzun süre tedavi görmesi üzerine, damadı ve başveziri Rüstem Paşa tarafından 1555 yıllarında yaptırılmıştır. Kaplıcanın soğukluğu, oldukça geniş iki büyük kubbe ile örtülmüştür. Soğukluktan, ortasında büyük bir havuzun bulunduğu sıcaklığa geçilmektedir. İki sırak odalardan sağdakine, suyunun sıcaklık derecesinin yüksek olmasından ötürü, halk arasında "Eşek Terleten" ismi verilmiştir. Kaplıcanın duvarları çini, tabanı mozaiklerle kaplı olup, bunların hepsi döneminin en güzel örneklerindendir. Günümüzde otel olarak hizmet vermektedir.

NEW SPA

Location: Bursa.

Gravure Published In: De Sinety, Voyage de S:A:R: Monseigneur le Duc de Montpensier, Paris.

Date of Photograph: 11/07/2006

Ottoman Sultan, Süleyman the Magnificent, was a frequent visitor to the spas of Bursa, as he sought relief for his gout. The New Spa was built by Grand Vizier Rüstem Pasha, who was also Sultan Süleyman's son-in-law, for the Sultans convenience in 1555. Two great domes cover the cool section of the Spa, and the hot section has a large pool in the middle. The hottest room is called "Eşek Terleten" (makes even a donkey sweat) by local citizens. The walls of the spa are decorated with beautiful glazed tiles, and the floors are mosaic. The Spa is presently used as a hotel.

ZUGAYBE ÇEŞMESİ

Bulunduğu Yer: Antakya Eski Çarşısı, Antakya. 36°12'12.65"N, 36° 9'57.43"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: J. Carne, Syria, The Holy Land, Asia Minor, (1836-8).

Fotoğrafın Tarihi: 12/01/2007

Antakya içinde yer yer bazı binaların bitişiğinde ya da duvarlarına yapışık olarak yapılmış 30 civarında eski taş çeşme bulunmaktadır. Bunların bir kısmı 19. yüzyılda, büyük bir kısmı ise 20. yüzyıl başlarında yapılmıştır ve Zugaybe Çesmesi adıyla anılmaktadırlar. Suyu inece usulüyle getirilen bu çeşmeler, şaşılar tarafından yapılmıştır.

ZUGAYBE FOUNTAIN

Location: Antakya Old Bazaar, Antakya. 36°12'12.65"N, 36° 9'57.43"E.
Gravure Published In: J. Carne, Syria, The Holy Land, Asia Minor, (1836-8).
Date of Photograph: 12/01/2007

The Zugaybe Fountains of Antakya are visible throughout the old portions of the city. The stone block fountains were collectively financed by the civilian population of the city, and date back to late 19th and early 20th centuries. Today, there are approximately 30 Zugaybe Fountains left in Antakya.

4 Dinî Yapılar *Buildings of Worship*

Dış süslemeler, Çifte Minareli Medrese, Erzurum / Ornaments, Twin Minaret Madrasah, Erzurum

• Adana Ulucami
Grand Mosque of Adana

• Afrodit Tapınağı
Temple of Aphrodite

• Aizanoi Zeus Tapınağı
Zeus Temple of Aizanoi

• Alaaddin Camii
Alaaddin Mosque

• Ani Katedrali
Cathedral of Ani

• Antakya Ulucami
Grand Mosque of Antakya

• Augustus Tapınağı
Augustus Temple

• Bursa Ulucami
Grand Mosque of Bursa

• Bursa Yeşil Camii
The Green Mosque of Bursa

• Çorlu Süleymaniye Camii
Süleymaniye Mosque of Çorlu

• Diğir Kilisesi
Diğir Church

• Diyarbakır Ulucami
Grand Mosque of Diyarbakır

• Doğeme Camii
Doğeme Mosque

• Euromos Tapınağı
Euromos Temple

• Hacı Bayram Camii
Hacı Bayram Mosque

• Harran Ulucami
Grand Mosque of Harran

• Hudavendigar Camii
Hudavendigar Mosque

• İsabey Camii
İsabey Mosque

• Iskender Paşa Camii
İskender Pasha Mosque

• Iznik Yeşil Camii
The Green Mosque of Iznik

• Kızıl Avlu
The Red Court

• Kuyulu Camii
Kuyulu Mosque

• Menucehr Camii
Menucehr Mosque

• Rızvaniye Camii
Rızvaniye Mosque

• Selim Camii
Selim Mosque

• Selimiye Camii
Selimiye Mosque

• Süleyman Han Camii
Süleyman Mosque

• Şadırvan Camii
Şadırvan Mosque

• Tigran Honens Kilisesi
Tigran Honens Church

• Trabzon Aya Sofya Kilisesi
Trabzon Hagia Sofia Church

• Van Ulucami
Grand Mosque of Van

• Yakup Bey Camii
Yakup Bey Mosque

• Yazılıkaya Kültür Odası - A
Yazılıkaya Cult Gallery - A

• Zeus Karios Mabedi
Zeus Karios Temple

ADANA ULUCAMI

Bulunduğu Yer: Adana, 36°59'4.53"N, 35°19'52.18"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: E. J. Davis, *Life in Asiatic Turkey*, London 1879.

Fotoğrafın Tarihi: 11/01/2007

Adana'da bulunan en büyük cami olan bu yapının kitabelerinde, yapının 16. yüzyılda Ramazanoğlu Halil Bey tarafından başlandığı ve ölümünden sonra oğlu Piri Mehmet Paşa tarafından tamamlandığı yazılmıştır. Mimarisi Selçuklu, Mamluk ve Osmanlı dönemlerinin üsluplarının bir karışımıdır. Duvarları siyah beyaz mermer taşlarla bezeli olan yapının batı kapısında yılan kabartmalı bir kubbe ile bir yazıt bulunmaktadır. Çinilerle süslenmiş olan cami ve külliye Osmanlı döneminde onarımlar görmüştür. Camiye dâhil olan ve 16. yüzyıl çinileri ile kaplı olan türbe Ramazanoğulları ailesi için yaptırılmıştır. Türbede 1510 yılında ölen Halil Bey, oğlu Piri Paşa ve onun oğlu Mustafa yatmaktadır. Gravürde görülen dış duvar artık yok olmuştur.

GRAND MOSQUE OF ADANA

Location: Adana, 36°59'4.53"N, 35°19'52.18"E.

Gravure Published In: E. J. Davis, *Life in Asiatic Turkey*, London 1879.

Date of Photograph: 11/01/2007

Inscriptions on Adana's Grand Mosque state that Ramazanoğlu Halil Bey initiated construction, in the sixteenth century. After Halil Bey's death, his son, Piri Mehmet Pasha, completed the project. Adana's largest mosque is a stylistic blend of the Seljuk, Mameluke, and Ottoman periods. The walls of the mosque are distinctly decorated with alternating bands of black and white marble, and embellished with glazed Iznik tiles dating from the sixteenth century. There is also a dome with a serpent relief, and an Arabic inscription on the western gate. The Grand Mosque, and the complex of buildings (Küllîye) around it, was restored during the Ottoman period. Sixteenth century glazed tiles from Iznik also covered the Ramazanoğlu family tomb. Halil Bey, who passed away in 1510, his son Piri Pasha, and his grandson Mustafa, are all buried in the tomb. The outer wall, seen in the engraving, has not survived to the present time.

AFRODİT TAPINAĞI

Bulunduğu Yer: Geyre, Aydın. 37°42'39.01"N, 28°43'16.38"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier, *Asia Mineure*. Paris, 1849.
Fotografin Tarihi: 13/06/2006

Önceki adlarının Lelegopolis, Megalopolis ve Asur işgalini takiben Ninoi olduğu sanılan kentin, MÖ 6. yüzyılda adı Afrodisyas olmuştur. Tanrıça Afrodit adına yaptırılan tapınakta yapılan büyük festival ve orjiler, şehri zamanının en ünlü merkezlerinden biri yapmıştır. Roma İmparatorluğu zamanında vergiden muaf tutulan şehir zenginleşmiş ve bir kültür ve sanat kenti hâline gelmiştir. Civarında heykel yapımına çok uygun yüksek kalitede süt beyaz mermer bulunması ve burada açılmış olan heykelticilik okulunun ünü, bölgenin kültür ve sanat açısından ününü artırmıştır. Hristiyanlığın yayılması ile Afrodit Tapınağı bazilikaya dönüştürülmüş ve kentin adı Stavropolis olarak değiştirilmiştir. Bugün yüksek kaliteli mermer işçiliği göze hemen çarpan bir açık hava müzesidir.

TEMPLE OF APHRODITE

Location: Geyre, Aydin. 37°42'39.01"N, 28°43'16.38"E.

Gravure Published In: Charles Texier. *Asie Mineure*. Paris, 1849.

Date of Photograph: 13/06/2006

Aphrodisias was a Greek name bestowed on the city in the sixth century BC. Prior to the sixth century, the city was known as Lelegopolis, Megapolis, and after the Assyrian invasion, Ninoi. Many festivals and orgies took place in the temple, in the name of the goddess Aphrodite, and made the city a popular venue of its time. Exempt from taxation under the Romans, Aphrodisias prospered and became a city of culture and the arts. A famous school of sculpture, coupled with the regional availability of milky white marble, which was an ideal material for sculpting statues, further contributed to the cultural and artistic fame of the city. With the advent of Christianity, the temple of Aphrodite was turned into a basilica and the city was renamed Stavropolis. Today, it is an open-air museum, which is distinguished for its examples of high quality marble workmanship.

AIZANOI ZEUS TAPINAĞI

Bulunduğu Yer: Çavdarhisar, Kütahya. 39°11'59,26"N, 29°36'33,51"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier, Asia Mineure, Paris, 1849.
Fotoğrafın Tarihi: 31/05/2006

Çavdarhisar'daki Aizanoi antik kentinde bulunan Zeus Tapınağı, MS 2. yüzyılın ilk yarısında, Roma İmparatoru Hadrian döneminde yapılmıştır. Yüzeysel araştırmalarına göre, tapınak, tarihi MÖ 3000-2500 yıllarına dayanan daha eski bir yapının yerine yapılmıştır. Tapınağın tam altında, tonozlu büyük bir galeri bulunur ve bu ikili yapının Anadolu'da başka bir örneği yoktur. Tapınağın akroterinden düşmüş bulunan bir kadın büstü ve bu ikili yapı, bazı araştırmacılar tarafından, tapınağın hem Zeus, hemde Anadolu'nun Ana Tanrıçası Kibele adına adandığı şeklinde yorumlanmıştır. Charles Texier'in resmi çizdiği 1840'lı yıllarda yıkıntılar arasında olan büst, günümüzde bulunduğu yerin yakınına yerleştirilmiştir.

ZEUS TEMPLE OF AIZANOI

Location: Çavdarhisar, Kütahya. 39°11'59.26"N, 29°36'33.51"E.

Gravure Published In: Charles Texier. *Asie Mineure*. Paris, 1849.

Date of Photograph: 31/05/2006

The temple of Zeus in Aizanoi (today's Çavdarhisar) was built in the first half of the 2nd century AD, during Roman Emperor Hadrian's reign. Surface examination indicates that the temple was erected upon an older structure dating back to 3000 to 2500 BC. The temple, with an underground gallery, displays a unique dual structure unseen in Anatolia. Researchers believe that the presence of the dual structure, along with a female bust located on the acroterion, indicate that the temple was dedicated to both Zeus, and Kybele, the Mother Goddess of Anatolia. The bust, erected in close proximity of where it was found, was probably not visible when Charles Texier visited the area and drew the picture in 1840's.

ALAADDİN CAMİİ

Bulunduğu Yer: Konya, 37°52'26.50"N, 32°29'34.86"E;

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier, Description de l'Asie Mineure, Paris 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 16/02/2007

Cami, Alaeddin Tepesi olarak adlandırılan bir höyük üzerine yapılmıştır. Yapımına Selçuklu Sultanı I. Mesut zamanında başlanmış (ölüm yılı 1156); II. Kılıçarslan devrinde devam edilmiş, ancak Alaeddin Keykubad zamanında, 1221 yılında tamamlanmıştır. Camide kullanılan taş sütunlar farklı dönem ve teknikte olup, muhtemelen şehre hâkim olan bu mevkide daha önce yapılmış olan tapınaklardan alınmıştır. Caminin Ahlatlı Mengün Berti tarafından yapılmış abanoz minberinde Ahlatlı ustanın adının yanı sıra Sultan Mesut ve II. Kılıçarslan'ın kitabeleri bulunmaktadır. Camiye bitişik olan türbede Selçuklu Sultanları I. Mesud, II. Kılıçarslan, II. Rükneddin Süleyman, I. Gıyaseddin Keyhusrev, Alaeddin Keykubad, II. Gıyaseddin Keyhusrev, IV. Kılıçarslan ve III. Gıyaseddin Keyhusrev'in mezarları bulunmaktadır.

ALAADDİN MOSQUE

Location: Konya, 37°52'26.50"N, 32°29'34.86"E:

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris 1849.

Date of Photograph: 16/02/2007

Alaeddin Mosque is sited on an ancient tumulus, i.e. the Hill of Alaaddin, in the center of Konya. The construction of the mosque began in the reign of Seljuk Sultan Mesud I (d.1156), and continued during the reign of Kılıçarslan II, before it was finally completed in 1221, during the reign of Alaaddin Keykubad. The columns of the mosque differ in terms of period and style, probably because they were taken from pre-existing temples or buildings on the site. Carved on the ebony pulpit of the mosque, made by Ahlatlı Mengün Berti, is his name, as well as the inscriptions of Sultan Mesut and Kılıçarslan II. Adjacent to the mosque, a tomb contains the remains of Seljuk Sultan's Mesud I, Kılıçarslan II, Rükneddin Süleyman II, Gıyaseddin Keyhüsrev I, Alaaddin Keykubad, Gıyaseddin Keyhüsrev II, Kılıçarslan IV, and Gıyaseddin Keyhüsrev III.

ANİ KATEDRALİ

Bulunduğu Yer: Ani, Kars. 40°30'22.44"N, 43°34'24.60"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Armenie, la Perse et la Mesopotamie. Paris, 1842.

Fotoğrafın Tarihi: 24/08/2006

Katedralin güney yüzündeki kitabesinden öğrenildiği üzere, inşası 989 yılında Kral II. Simbat zamanında başlamıştır. Simbat'ın ölümünü takiben Kral Gagik'in eşi Katramide'nin emriyle 1001 (ya da 1010) yılında tamamlanmıştır. Katedralin mimarı Tedat'dır. Haç planında yapılan katedral, 1064 yılında Alpaskan'ın Ani'yi fethiyle birlikte camiye çevrilmiş, içerisine minber ve mihrap konulmuş ve Fethiye Camii adını almıştır. Yapı 1124 yılındaki Kıpçaklı istilasına kadar, 60 yıl boyunca cami olarak kullanılmıştır. 1319 yılında gerçekleşen bir depremde kubbesi hasar görmüş ve Mimar Tiritot tarafından onarılmıştır. Kırmızı tuf taşından yapılmış olan katedral, Ani antik kentinde bulunan en iyi korunmuş yapılar arasında bulunmaktadır.

CATHEDRAL OF ANI

Location: Ani, Kars. 40°30'22.44"N, 43°34'24.60"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie. Paris, 1842.

Date of Photograph: 24/08/2006

According to the inscriptions on the southern facade of the Ani Cathedral, its construction began in 989 AD during the reign of King Simbat II, and was completed after his death in 1001 (or 1010), upon the orders of King Gagik's wife Katranide. The architect of the Ani Cathedral was Tedat, who built the Cathedral in the form of a Christian cross. The Cathedral was converted into a mosque following Alp Arslan's conquest of Ani in 1064. A pulpit and "mihrab"* were placed inside, and it was named the Fethiye Mosque. The building was utilized, as a mosque, for sixty years until the 1124 Kipchaks (Central Asian Turks) invasion. During an earthquake in 1319, the dome suffered major damage and was restored by the architect Tirido. By virtue of the red tuff stone construction, Ani's Cathedral is one of the best-preserved buildings in the ancient city.

* Mihrab: A niche in a mosque, indicating the direction of Mecca.

ANTAKYA ULUCAMI

Bulunduğu Yer: Antakya.
36°12'6.82"N, 36°9'42.67"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak: J.
Carne, Syria, the Holy Land. Asia
Minor.
Fotografin Tarihi: 12/01/2007

Antakya merkezinde bulunan bu caminin, şehrin çok merkezi bir yerinde bulunmasından dolayı, burada daha önce yapılmış dini yapıların kalıntılarının üzerine yapılmış olması kuvvetle muhtemeldir. Memlük yapı izleri oldukça belirgin olan caminin 16. yüzyılda yapıldığı düşünülmektedir. Üzerinde bulunan kitabe taşında Hicri 1117 (1705) tarihi bulunmaktadır. Ulu Cami, erken Osmanlı dönemi ulu camileri gibi birçok sütunla desteklenmiştir. Desteklerin üzerinde küçük kubbeler bulunmaktadır. Bölgede oluşan depremler yapıya ağır tahribatlar vermiş ve cami 1987 yılında yıkılarak yeniden yapılmıştır. Günümüze ulaşan camide orijinal mimari parçalar ve süslemeler görülmemektedir.

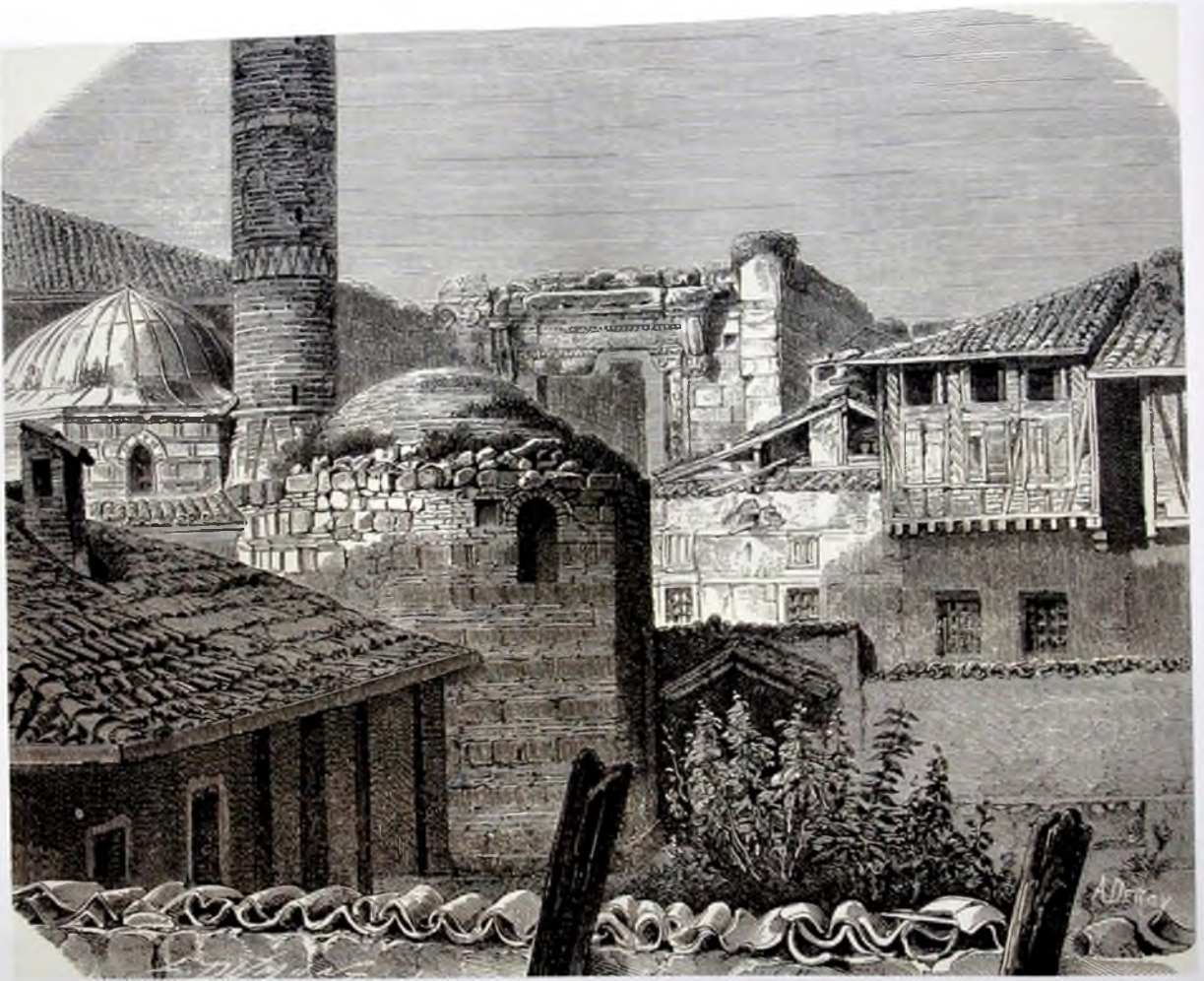
GRAND MOSQUE OF ANTAKYA

Location: Antakya, 36°12'6.82"N,
36° 9'42.67"E.

Gravure Published In: J. Carne.
Syria, the Holy Land, Asia Minor.
Date of Photograph: 12/01/2007

Antakya's Grand Mosque is located in the central part of the city, and was probably erected on a site once occupied by older religious structures. Historians believe that the building was constructed in the sixteenth century, as Mameluke touches are very evident, and an inscription on the building gives the Hijira date of 1117 (1705 AD). The mosque has many columns, in early-Ottoman style, and some of the columns support little cupolas. Over the years, earthquakes have caused great damage, and the mosque was razed and reconstructed in 1987. There are no remnants of the original mosque in the current structure.

AUGUSTUS TAPINAĞI

Bulunduğu Yer: Ankara. 39°56'38.62"N, 32°51'28.87"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: L'illustration: Journal Universel, Paris, 1864.

Fotoğrafın Tarihi: 10/10/2005

MO 25 yılında Roma İmparatoru Augustus adına bir bağlılık nişanesi olarak Kral Ptolemaios tarafından yaptırılmıştır. Tapınak Frig tanrısı Men'e adanmış bir mabedin üzerine inşa edilmiştir. 5. yüzyılda Bizans döneminde çeşitli eklemeler ve değişiklikler yapılan tapınak bir kiliseye çevrilmiştir. 15. yüzyılda tapınağa dokunulmadan kuzeybatı köşesine Hacı Bayram Camii inşa edilmiştir. 2001 yılında dünya kültür mirası olarak kurtarılması gereken ilk yüz anıtı arasına alınan Augustus Tapınağı'nın duvarlarında, İmparator Augustus tarafından ölümlükünden önce Vesta Rahibeleri'ne verdiği dört belgeden yaşamı boyunca yaptığı işleri anlatan sonuncu belge, Yunanca ve Latince yazılmıştır. "Res Gestae Divi Augusti" olarak bilinen bu metin, kişisel güç ve yetkiden devlet kurumlarına geçiş sürecini anlatmaktadır.

AUGUSTUS TEMPLE

Location: Ankara, 39°56'38.62"N, 32°51'28.87"E.

Gravure Published In: L'illustration: Journal Universel, Paris, 1864.

Date of Photograph: 10/10/2005

Ankara's Temple of Augustus was constructed in 25 BC by King Pylaniemes, as a token of his allegiance to the Roman Emperor Augustus. The Temple of Augustus was erected on the foundation of a previous temple dedicated to the Phrygian God Men. During the Byzantium period, after some changes and additions, the temple was turned into a church in the fifth century. In the fifteenth century, the Hacı Bayram Mosque was constructed on the northwestern corner of the temple. In 2001, the Temple of Augustus was included in the first one hundred monuments to be saved, as part of the world's cultural heritage. On the temple walls, there is an inscription of Emperor Augustus, in Greek and Latin, the last of the four documents which he gave to the Vesta nuns before his death. The documents narrate all the deeds of Augustus' life. Known as "Res Gestae Divi Augusti", this text narrates the transition from personal power to state institutions.

BURSA ULUCAMI

Bulunduğu Yer: Bursa. 40°11'3.26"N, 29° 3'41.16"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Lewis's Illustrations of Constantinople. London, 1838.

Fotoğrafın Tarihi: 23/04/2006

Sultan Yıldırım Bayezit tarafından, Niğbolu savaşını kazandıktan sonra, 1398-1400 yıllarında inşa ettirilmiştir. Türkiye'deki en büyük iç mekâna sahip olan caminin biri camla kaplı olan 20 kubbesi vardır. Taç kapısı 1399-1400 yıllarında tamamlanmıştır. Yapımında finansman zorluğu çekildiği dönemde Musevi ve Hristiyan cemaatlerin sağladığı maddi desteğe şükran olarak David'in Yıldızı ve Haç işareti ile süslü taşlar caminin pencereleri üzerinde kullanılmıştır. Devaklı Abdülaziz oğlu Mehmet tarafından yapılan ahşap minberin geometrik desenli panolarında güneş sisteminin işlendiği iddiaları vardır.

GRAND MOSQUE OF BURSA

Location: Bursa. 40°11'3.26"N, 29° 3'41.16"E.

Engraving Published In: Lewis's Illustrations of Constantinople. London, 1838.

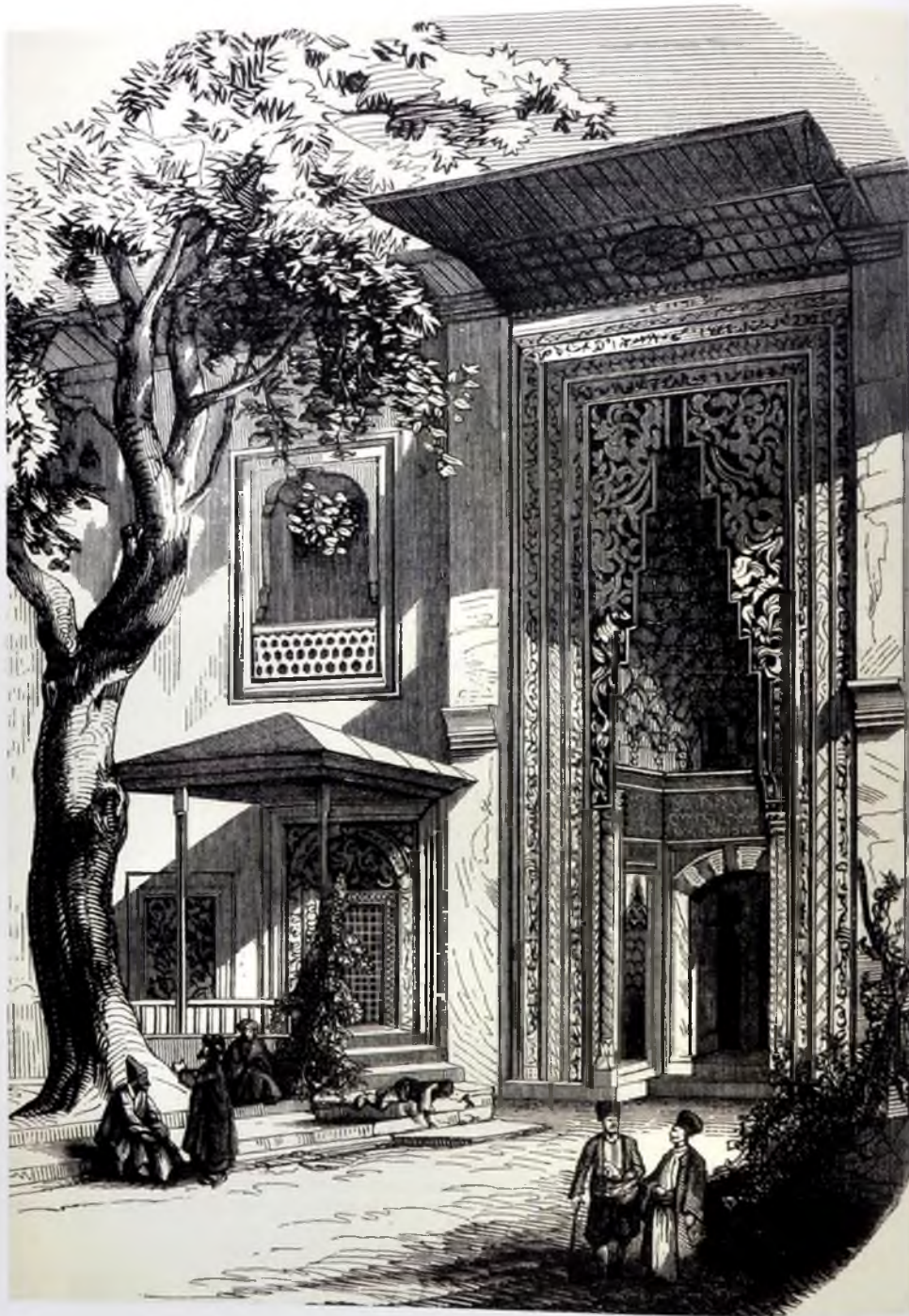
Date of Photograph: 23/04/2006

Sultan Yıldırım Bayezit ordered the construction of Bursa's Grand Mosque, after he was victorious in the Nîğbolu War. Built in the era of 1398-1400, the mosque has the largest interior amongst all those in Turkey. The mosque has twenty domes, one covered in glass. The crown gate was completed in 1399-1400. Some of the windows of the mosque depict the Star of David and crosses, to reflect the Sultan's gratitude for the financial support the Jewish and Christian communities provided for the construction of the mosque in difficult times. It is claimed that the wooden pulpit constructed by Mehmet, the son of Devaklı Abdul-Aziz, has the solar system carved on its geometric panels.

BURSA YEŞİL CAMİ

Bulunduğu Yer: Bursa.
40°10'56.29"N, 29°4'28.46"E.
Çevrünün Yayımlandığı Kaynak:
L'illustration: Journal Universel.
Paris, 1852.
Fotografin Tarihi: 23/04/2006

Çelebi Sultan Mehmet tarafından 1413 yılında başlatılan inşaat ancak 1424 yılında Sultan II. Murat zamanında tamamlanmıştır. Zarif mermer işçiliği barındıran giriş kapısı ve mihrabındaki çini kaplamaları ile ünlüdür. Caminin içinde duvara gömülü oyuklara yerleştirilmiş silindirik mermer sütunlar bulunmaktadır. Çevrildiğinde dönmeye başlayan bu mermer sütunlar, herhangi bir deprem sonucunda binada olabilecek sapmaları tespit amacıyla tasarlanmıştır. Yaygın bir söylentiye göre, iki kubbenin kesiştiği yerde yaklaşık bir metre eninde yarım metre genişlikte olan saf altından bir işleme bulunmaktadır. Bu işleme caminin ileri zamanlarda tadilatı ihtiyaç duyması ama gerekli maddi yardım yapılamaması durumunda kullanılmak üzere bulunduğu yere yerleştirilmiş. Günümüzde, böyle bir işleme mevcut değildir.

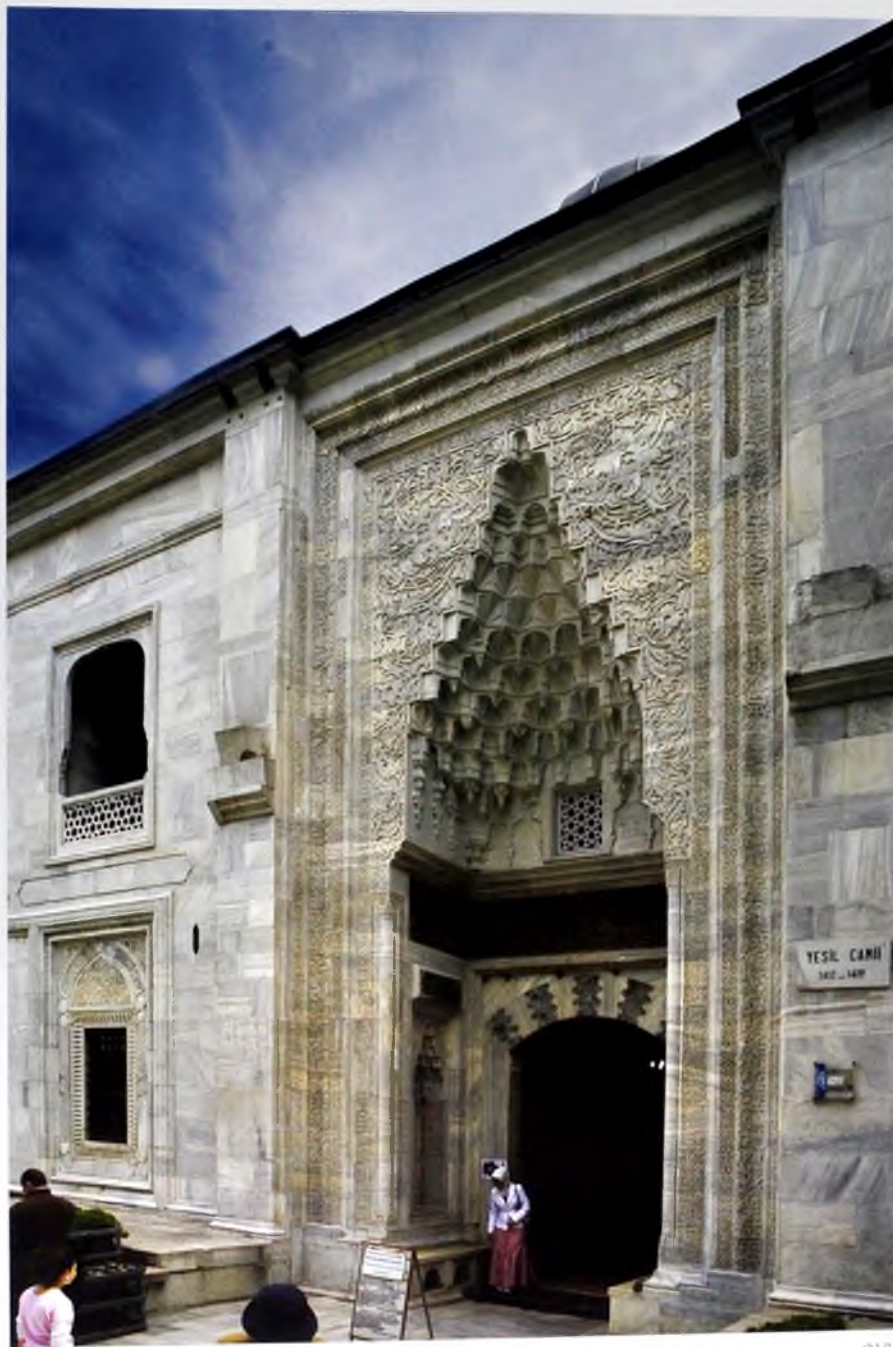
THE GREEN MOSQUE OF BURSA

Location: Bursa. 40°10'56.29"N, 29°4'28.46"E.

Gravure Published In: L'illustration: Journal Universel. Paris, 1852.

Date of Photograph: 23/04/2006

Çelebi Sultan Mehmet, initiated construction of Bursa's Yeşil (Green) Mosque in 1413, and Sultan Murad II completed it in 1424. The mosque is famous for the elegant marble workmanship of its entry gate and the glazed tiles that cover its altar. Noteworthy, are thin marble columns, pointed at each end that appear to be imbedded in the walls. These pivoting columns are indicators of earthquake damage, which may not be readily noticeable. If the thin columns can be physically rotated, it means the level of the structure hasn't been altered, while restricted rotation indicates that the building has shifted. In addition, it is commonly believed that, once, there was a 100x50 cm pure gold inlay, where the two domes intersect, which had been placed there for use in possible future restorations that lack the necessary funding.

ÇORLU SÜLEYMANİYE CAMİİ

Bulunduğu Yer: Çorlu, Tekirdağ.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Luigi Mayer. Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire. London, 1804.

Fotoğrafın Tarihi: 02/12/2007

Çorlu'nun en önemli tarihi yapısıdır. Şehir merkezinde bulunmaktadır. 1521 yılında Osmanlı Padişahı Kanuni Sultan Süleyman tarafından yaptırıldığı bilinmektedir. Caminin mimarı Acem İsa'dır. Ana mekân kare planlı olup tek kubbelidir. Son cemaat mahfili ise üç küçük kubbe ile örtülüdür. Gravürde görüldüğü gibi, ilk yapıldığında 22 odalı medresesi ile birlikte yapılmıştır. Medrese maalesef günümüze gelememiştir. Süleymaniye Camii aynı zamanda Cami-i Kebir adıyla da bilinmektedir.

SÜLEYMANİYE MOSQUE OF ÇORLU

Location: Çorlu, Tekirdağ

Gravure Published In: Luigi Mayer, Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire, London, 1804.

Date of Photograph: 02/12/2007

Süleymaniye Mosque, located in the centre of Çorlu, is the most important historical building in the city. The mosque, designed by architect Acem İsa, was built in 1521, during the reign of the Ottoman Sultan Süleyman the Magnificent. The main area is square, with a single dome, while the "son cemaat mahfili", is covered by three domes. As seen in the engraving, the mosque was originally built with a twenty-two room madrasa^{**}, which has not survived. The Süleymaniye Mosque is also known, as the Mosque Kebir.

* Son cemaat mahfili: A domed area at the entrance of a mosque, reserved for late comers, so as not to disturb the worshippers inside.

** Madrasa: A building or group of buildings used for teaching Islamic theology and religious law, typically adjacent to a mosque.

DİGOR KİLİSESİ

Bulunduğu Yer: Digor, Kars. 40°22'29.22"N, 43°24'41.94"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie. Paris, 1842.

Fotografin Tarihi: 23/08/2006

Ermeniler'in en önemli yapılarından biri olan Digor Kilisesi 5. yüzyıldan kalma bir yapıdır. Yapının önemi, bilinen kubbeli Ermeni yapılarının en eskisi olmasından kaynaklanmaktadır. Bir zamanlar kilisenin girişinde yer alan ve bilinen en eski Ermeni yazısı olan bir yazıtta "Prens Sahak Kamsarakan tarafından yaptırılıp Patrik Yohan Mandakuni tarafından kutsandığı" ifade edilmektedir. Yapının 1912 yılında sağlam durumda olduğu bilinmektedir. Yapı, o yıl gerçekleşen şiddetli bir depremde ağır hasara uğramış ve kubbesi çökmüştür. Diğer yıllarda olan özellikle 1936 depremler ve zamanın acımasızlığı sonucu bu yapıdan geriye sadece birkaç yıkıntı duvar parçası kalmıştır.

DIGOR CHURCH

Location: Digor, Kars. 40°22'29.22"N, 43°24'41.94"E.

Gravure Published In: Charles Texier. *Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie*, Paris, 1842.

Date of Photograph: 23/08/2006

The Church of Digor, which Armenians consider historically important, was a domed building dating from the fifth century. An old Armenian inscription at the church entrance stated, "Made by Prince Sahakkamsakaran and consecrated by Patriarch Yohan Mandakuni". Historians recognize that the building was in good condition until 1912, when the dome collapsed during a violent earthquake, and the building suffered great damage. Later earthquakes, especially one in 1936, and the ravages of time have destroyed everything but portions of a few walls.

DİYARBAKIR ULUCAMİ

Bulunduğu Yer: Diyarbakır. 37°54'39.85"N, 40°14'23.92"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Gustave Schlumberger. *Un Empereur Byzantine au Dixieme Siecle*. Paris, 1890.

Fotografin Tarihi: 15/01/2007

Diyarbakır Ulucami eski bir kilisenin camiye çevrilmesi ile kurulmuştur. Arap ordularının Diyarbakır şehrini 639 yılında fethetmesinden sonra şehir merkezinde bulunan Mar-Toma Kilisesi camiye dönüştürülmüştür. Daha sonra bir yangın geçiren camiyi Selçuklular ve Artukoğulları çeşitli onarımlardan geçirmiştir. 5. Harem-i Şerif olarak tanınan Diyarbakır Ulucami sadece Anadolu'nun değil, tüm İslam aleminin en eski camilerinden biridir. Duvar kitabeleri çeşitli dönemlerin ve uygarlıkların izlerini göstermesi bakımından oldukça zengindir.

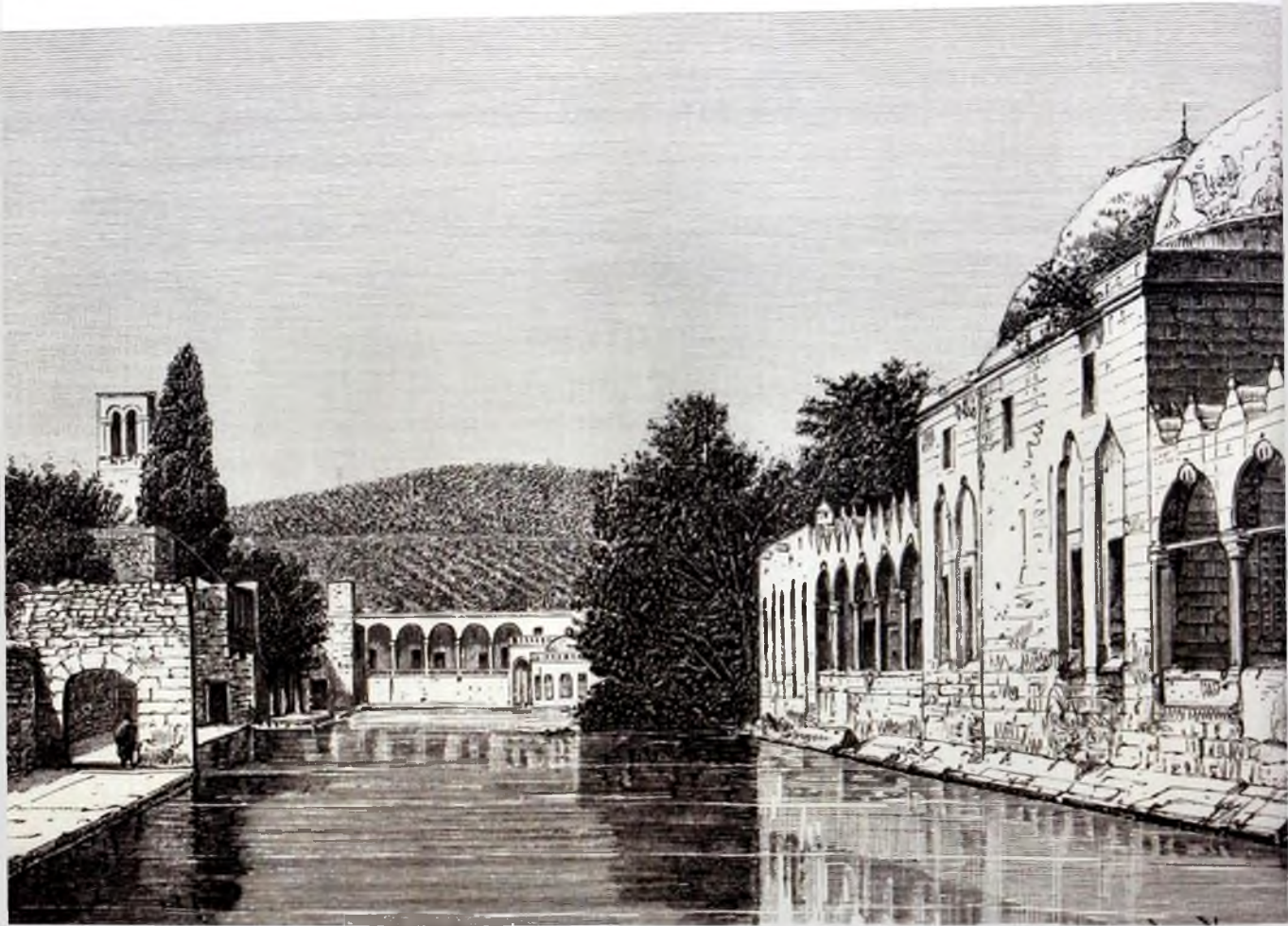
GRAND MOSQUE OF DIYARBAKIR

Location: Diyarbakir. 37°54'39.85"N, 40°14'23.92"E.

Gravure Published In: Gustave Schlumberger. *Un Empereur Byzantine au Dixieme Siecle*. Paris, 1890.

Date of Photograph: 15/01/2007

Diyarbakir's Grand Mosque, originally the Mar-Toma Church, was converted into a mosque after the Arab armies invaded Diyarbakir in 639 AD. Centuries later, the Seljuks and Artukoğulları restored the building after it suffered major fire damage. Known as the Fifth "Harem-i Şerif", Diyarbakir's Grand Mosque is not only one of the oldest mosques of Anatolia, it is also one of the oldest in the Islamic world. The wall inscriptions are very rich in terms of reflecting various periods and civilizations.

DÖŞEME CAMİİ

Bulunduğu Yer: Urfa. 37° 9'26.09"N, 38°47'3.90"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Reclus, L'Asie Antérieure, 1884.
Fotografin Tarihi: 13/01/2007

Kutsal addedilen Habl-ür Rahman Gölü'nün (Balıklı Göl) dar olan güneybatı köşesinde bir külliye bulunmaktadır. Külliye, cami, medrese, mezarlık ve Hz. İbrahim'in ateşe atıldığında düştüğü yer olduğuna inanılan makamdan oluşmaktadır. Cami-i Makam adı ile de bilinen Döşeme Camii 6. yüzyılda Bizanslılar tarafından yapılmış olan Meryem Ana Kilisesi'nin üzerine yapılmıştır. Kitabesinde, Eyyubiler döneminde Melik Eşref Muzafferiddin Musa'nın emriyle 1211 yılında yaptırıldığı yazılıdır. Bu kitabe caminin minaresinin batı cephesindedir.

DÖŞEME MOSQUE

Location: Urfa. 37° 9'26.09"N, 38°47'3.90"E.

Gravure Published In: Reclus, L'Asie Antérieure, 1884.

Date of Photograph: 13/01/2007

Şanlıurfa's Döşeme Mosque, also known as the Halil-ür Rahman or Makam Mosque, is part of a complex, which includes a madrasa and graveyard. The mosque is located at the southwest corner of Halil-ür Rahman Lake, which is also believed to be the holy place where Prophet Ibrahim was thrown into the fire and came out unscathed. Döşeme Mosque was erected on site where the Byzantines had previously built the Mother Mary Church in the sixth century. According to an inscription, on the west side of the minaret, the mosque was built in 1211 by Melik Eşref Muzafferiddin Musa of the Eyyubis.

EUROMOS TAPINAĞI

Bulunduğu Yer: Selimiye, Milas, Muğla. 37°22'41.43"N, 27°40'27.39"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 06/02/2007

Euromos Tapınağı, daha eski dönemlerden kalma bir başka mabedin üzerine, Roma İmparatoru Hadrianus zamanında, 2. yüzyılda inşa edilmiştir. Zeus'a adanmış olan mabedin sütunları farklı kişilerce bağışlanmış olup isimleri sütunların üzerine kazınmıştır. Bölgede başka yapılarda da görülen çift baltalı, "Baltalı Zeus" simgesidir ve tapınağa işlenmiştir. 17 sütunu hâlen ayakta olan tapınağın çevresinde hiç dikilmemiş sütunların olması, tapınağın hiç bitirilmemiş olduğu iddialarını desteklemektedir. Yapı tekniği çok düzgündür. Oldukça özenli kesilmiş bloklar harç kullanmadan kendi ağırlıkları ile üst üste durmaktadır. Günümüzde hâlen çok iyi durumdadır.

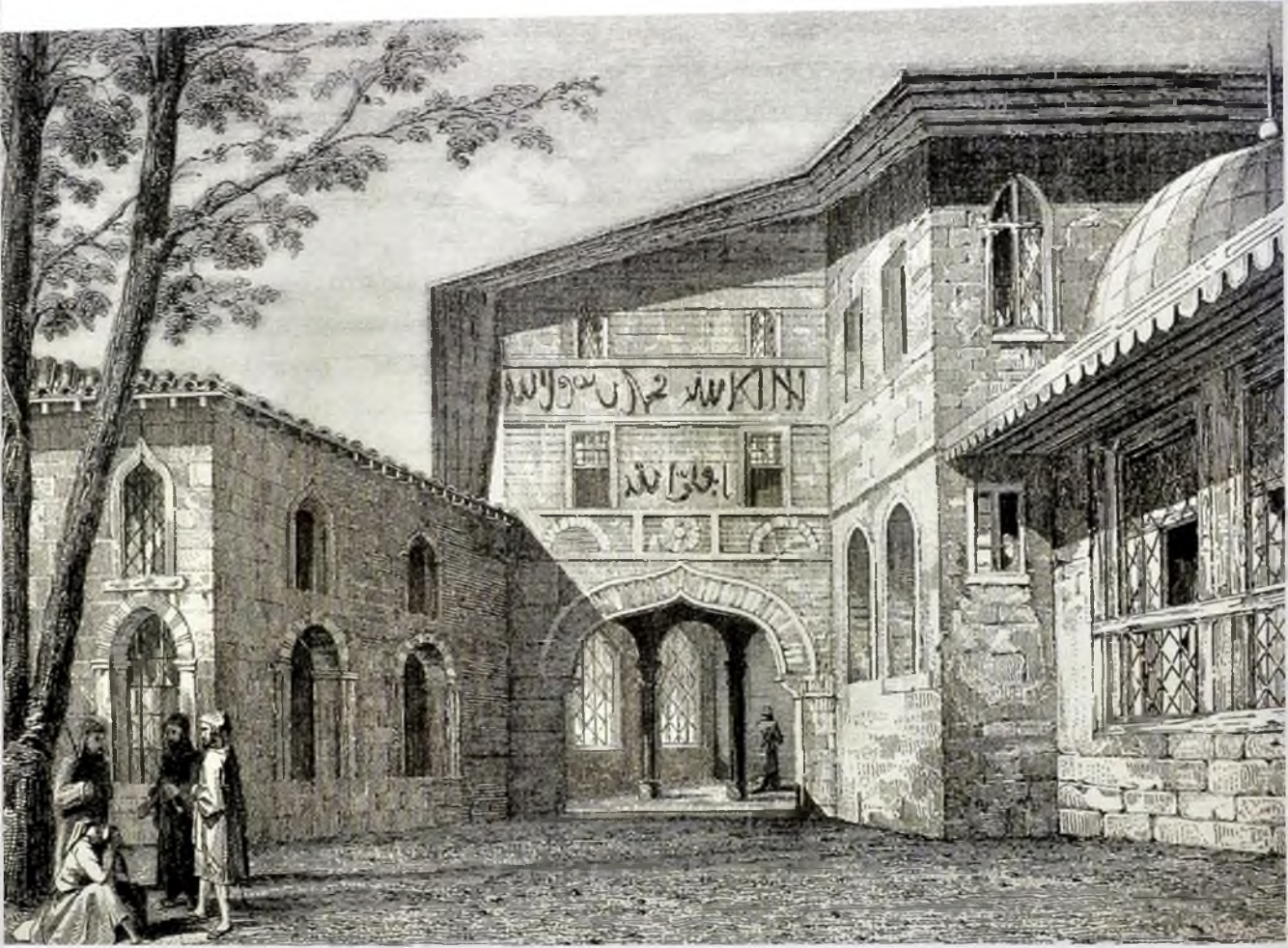
EUROMOS TEMPLE

Location: Selimiye, Milas, Muğla. 37°22'41.43"N, 27°40'27.39"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier. *Voyage Pittoresque de la Grece*. Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 06/02/2007

The Temple of Euromos, still in very good condition, was built upon the site of an older temple during the reign of Roman Emperor Hadrian, in the second century. Dedicated to Zeus, the columns of the temple were donated by different personages who engraved their names on them. The double axe, seen in other buildings of the area, is a symbol of Zeus, and has been engraved on the temple. Although seventeen columns have been put in place, there are still columns on the site that have not been erected, which supports the claim that construction was incomplete. The construction technique was very orderly, with carefully cut blocks standing on top of each other, relying on their own weight to hold them in place.

HACI BAYRAM CAMİİ

Bulunduğu Yer: Ankara, 39°56'38.62"N, 32°51'28.87"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier, Asia Mineure, Paris, 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 10/10/2006

Ankara Ulus semtinde bulunan cami, 1420'li yıllarda Hacı Bayram Veli tarafından Augustus Tapınağı'na bitişik olarak yaptırılmıştır. 1429'dan sonra inşa edilmiş olan Hacı Bayram Türbesi güney duvarında bulunmaktadır. Güneydoğu duvarında yükselen iki şerefeli minaresi kare planlı, taş kaideli ve silindirik tuğla gövdelidir. Selçuklu mimarisi stilinde inşa edilmiş olan cami, uzunlamasına dikdörtgen planlı, taş kaideli, tuğla duvarlı ve kiremit çatılı bir yapıdır. Ahşap mihrabı 17. yüzyıl sonunda unlu Nakkaş Mustafa tarafından işlenmiş olan cami, daha sonra Kütahya çinileri ile süslenmiştir. Üç kez büyük tamir gören cami, gravürü ile kıyaslandığında orijinal hâlden uzaklaşmış görünmektedir.

HACI BAYRAM MOSQUE

Location: Ankara, 39°56'38.62"N, 32°51'28.87"E.

Gravure Published In: Charles Texier, *Asie Mineure*, Paris, 1849.

Date of Photograph: 10/10/2006

The Hacı Bayram Mosque is in the Ulus district of Ankara. Built next to the ancient Temple of Augustus in 1420 for Hacı Bayram Veli, founder of the Bayrami Dervish Sect. The Tomb of Hacı Bayram Veli, built in 1429, is situated along the south wall of the mosque. It has a single minaret, made of bricks, which has a square base and two balconies. The mosque, built in Seljuk style, was designed with a long rectangular plan, stone base, brick walls and tiled roof. The wooden 'mihrab' was built by the famous carpenter Nakkaş Mustafa, and in the eighteenth century was decorated with glazed tiles from Kutahya. Since the mosque's conception it has had three major restorations. Thus, when compared to the engraved print, the mosque has changed considerably in the present day.

* Mihrab, A niche in a mosque, indicating the direction of Mecca.

HARRAN ULUCAMI

Bulunduğu Yer: Harran, Şanlıurfa. 36°52'10.69"N, 39° 1'51.80"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Servet-i Fünun. İstanbul, 1901.

Fotoğrafın Tarihi: 14/01/2007

Harran Höyüğü'nün kuzeydoğusunda yer alan ulucami, Anadolu'daki en eski camilerden biridir. İbni Şeddad'a göre bu cami Şabiler'in büyük Ay Mabedi (Sin Tapınağı) iken Halife Omer'in komutanlarından İyaz b. Ganem, 640 yılında Harran'ı almış ve bu mabedi camiye çevirmiştir. Bugün kalınlarını gördüğümüz cami, Emevi Hükümdarı Mervan tarafından 744-750 yılları arasında yaptırılmış olmalıdır. Bu yapı bir medrese ve hastane ile birlikte külliye olarak yapılmıştır. Medresesi yüzünden Harran Üniversitesi olarak da bilinmektedir. Caminin minaresini de göstermesi nedeniyle fotoğrafın farklı bir açıdan çekilmesi tercih edilmiştir.

GRAND MOSQUE OF HARRAN

Location: Harran, Şanlıurfa. 36°52'10.69"N, 39° 1'51.80"E.

Gravure Published In: Servet-i Fünun. Istanbul, 1901

Date of Photograph: 14/01/2007

Harran's Grand Mosque, one of the oldest mosques in Anatolia, is located northeast of the Harran Tumulus. According to İbni Şeddad, the structure had once been the Moon God (Sin) Temple of the Sabians of Harran. The Sin Temple was converted into a mosque by the Caliph Ömer's commander İyaz Bin Ganem, who conquered Harran in 640 AD. The ruins of the mosque that we see today, are from the mosque built by Mervan II, the last Caliph of the Emevi Dynasty. Adjacent to the mosque there is a madrasah and a hospital. The madrasah is also known, as the Harran University. The author's preference was to frame the picture of the mosque from a different angle, which would show the minaret.

HÜDAVENDİGAR CAMİİ

Bulunduğu Yer: Behramkale, Çanakkale. 39°29'30.96"N, 26°20'14.01"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris, 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 14/07/2007

Çanakkale'ye bağlı antik Assos kentinin kalesinde, ünlü Athena 'Tapınağı'na yakın yalçın bir kayanın üzerine yapılmıştır. Murat Hudavendigar'ın (I. Murat) Sırp sındığı savaştan kazandığı ganimetlerle, aynı dönem eseri olan bir köprü ile beraber yapılmıştır. Tek kubbeli, taban alanı 13,80x14,47 boyutlarında dikdörtgen yapı küçük bir camidir. Üç kubbeli bir son cemaat yeri vardır. Caminin minaresi yoktur. Yapılmama sebebi olarak, çok fazla rüzgâr alan bir tepede olması ve minarenin bu kadar rüzgârlı bir yerde fazla dayanamayacağını düşünülmesi düşünülmüştür. Sade bir yapı olup, fazla süslemesi olmamasına rağmen, bulunduğu kayalığın üzerinde uzaktan rahatça seçilebilmektedir. Yapımında antik dönem yapılarından alınan devşirme malzemeler kullanılmıştır.

HUDAVENDİGAR MOSQUE

Location: Behramkale, Çanakkale, 39°29'30.96"N, 26°20'14.01"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris, 1849.

Date of Photograph: 14/07/2007

The Hudavendigâr Mosque was built on a very steep rock in the antique city of Assos, in the Dardanelles area, by Murat Hudavendigâr. A small mosque, it has a rectangular base of 13.80x14.47 meters, one main dome, and the 'son cemaat mahfili' has three smaller domes. The mosque does not have a minaret, possibly because the design features of the day might not have withstood the extreme winds in the area. Although the mosque is plain, and relatively small, it can be seen from a great distance due to its geographic position. Some antique materials were used in its construction.

* Son cemaat mahfili: A domed place at the entrance of a mosque, reserved for late comers.

İSABEY CAMİİ

Bulunduğu Yer: Selçuk, İzmir.
37°57'8.89"N, 27°21'55.59"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak:
Charles Texier, Description de l'Asie
Mineure, Paris 1849.
Fotoğrafın Tarihi: 16/05/2006

Kitabesinden, 1375 yılında Mehmet Bey'in oğlu İsa Bey tarafından inşa ettirildiği anlaşılmaktadır. Mimarı Şanlı oğlu Ali'dir. Cami, Ayasuluk Kalesi ile St. John Kilisesi'nin bulunduğu tepenin batı yamaçlarında inşa edilmiştir. Bir dönem kervansaray olarak kullanılan yapının kemerlerinin sütunlara birleştiği yerlere ayetler yazılmıştır. Caminin sütunları Efes harabelerinden alınmıştır. Dikkat çekici güzel çini süslemeleri vardır. Türk mimarisinde ilk defa son cemaat mahfiline sahip olması yönünden Türk-Osmanlı sanat tarihinde ayrı bir yeri vardır. Cami, 1651-1699 yılları arasında ağır depremler geçirmiş ve bir minaresi kısmen, diğeri tamamen yıkılmıştır. Harap durumunda olan yapı 1975, 1990 ve 2005 yıllarında tamir ve restore edilmiştir.

ISABEY MOSQUE

Location: Selçuk, Izmir.
37°57'8.89"N, 27°21'55.59"E.
Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris 1849.
Date of Photograph: 16/05/2006

According to an inscription, on the Isabey Mosque, it was built in 1375 by an architect named Ali from Damascus, on the orders of İsa Bey Mehmed. The mosque is located on the western slope of the hill occupied by Fort Ayasuluk and St. Johns Basilica. Once used, as a caravanserai, there are attractive tile decorations, and some verses of the Koran were carved where columns meet the vaults. The columns of the mosque were removed from the nearby ruins of Ephesus. The mosque has a historical place in Turkish-Ottoman art, due to the establishment of a 'son cemaat mahfili' place for the first time in a mosque. Due to earthquakes in 1651 and 1699, one of the minarets was completely demolished, and the other was heavily damaged. The mosque was restored and renovated in 1975, 1990 and 2005.

** Son cemaat mahfili: A domed place at the entrance of a mosque, reserved for late comers.

İSKENDER PAŞA CAMİİ

Bulunduğu Yer: Trabzon, 41°
0'14.66"N, 39°43'52.91"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak:
Die Heutige Türkei. Leipzig, Berlin,
1882.
Fotografin Tarihi: 06/06/2007

İskender Paşa, Trabzon'da uzun yıllar valilik yapmış ve imara verdiği önemle tanınmıştır. Caminin kitabesinde yapım yılı olarak 1529 yazılıdır. Cami ile beraber avlusuna bir de medrese yapılmışsa da günümüzde medreseden bir iz kalmamıştır. Yöl geçirme çalışmaları esnasında medresenin ve caminin batı tarafına yapılmış olan mezarlığın yok edildiği söylenmektedir. Cami 1882 yılında önemli bir onarımdan geçmiştir. Bu onarıma ait kitabe giriş kapısı üzerinde bulunmaktadır. Minber ve mihrabı mermerdendir ve bitki motifleri ile süslüdür. İskender Paşa'nın mezarı caminin bahçesinde dir.

ISKENDER PASHA MOSQUE

Location: Trabzon, 41° 0' 14.66" N,
39° 43' 52.91" E.

Gravure Published In: Die Heutige
Türkei. Leipzig, Berlin, 1882.

Date of Photograph: 06/06/2007

In 1529, the Provincial Governor of Trabzon, Iskender Pasha, was well known for his implementation of public works for the city. A madrasah was built adjacent to the mosque, but there is no sign of the school today. Historians also believe that there was once graveyard to the left of the mosque and madrasa, but it has also vanished. The mosque was restored in 1882 and according to the inscription on the entrance door, the pulpit and 'mihrab' are made of marble and decorated with flower motives. The tomb of Iskender Pasha is in the garden of the mosque.

* Madrasa: A building or group of buildings used for teaching Islamic theology and religious law, typically adjacent to a mosque.

İZNİK YEŞİL CAMİ

Bulunduğu Yer: Iznik, Bursa. 40°10'56,29"N, 29° 4'28,46"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Jose Maria Jouanin - Jules Van Gaver. Turquie. Paris, 1840.

Fotoğrafın Tarihi: 01/12/2005

Iznik'in en önemli abidelerinden biri olan Yeşil Cami, Lefke Kapısı yakınlarındadır. Çandarlı Hayrettin Paşa tarafından 1378'de inşası başlanan cami 15 yıl kadar sonra oğlu Ali Paşa tarafından tamamlanmıştır. Mimarı Hacı Musa'dır. Selçuklu üslubu tuğla minare, camiye adını veren yeşil firuze, sarı ve mor renkli çinilerle süslenmiştir. Şeref korkuluğunda lacivert ve mavi çiniler bulunmaktadır. Iznik Yeşil Cami, Selçuklu mimarisinden Osmanlı üslubuna geçiş yapılarından birisidir. Minberi ve mihrabı mermerden yapılmıştır. Caminin son cemaat mahfili sonradan kapatılmıştır. Ressamın çizimi yaptığı yerde, günümüzde aynı açının kullanılmasını engelleyen bir çeşme yapılmıştır. Açık bir görüntü alabilmek için yaprakların döküldüğü kış mevsiminde tekrar gidilmesi gerekmektedir.

THE GREEN MOSQUE OF İZNİK

Location: Iznik, Bursa. 40°10'56.29"N, 29° 4'28.46"E.

Gravure Published In: Jose Maria Jouanin – Jules Van Gaver, Turquie, Paris, 1840.

Date of Photograph: 01/12/2005

The Green Mosque, one of the most important monuments of Nicaea, i.e. Iznik, is near the Letke Gate. Çandarlı Hayreddin Pasha issued the decree to build the mosque in 1378. The architect's name was Haçî Musa, and it took fifteen years before construction was completed by Hayreddin Pasha's son, Ali Pasha. Historians agree that the Green Mosque is a transitory building, between Seljuk to Ottoman styles. The brick, Seljuk style minaret, is decorated by green, yellow and purple İznik tiles, while dark blue tiles adorn the balcony's parapet. The mosque's pulpit and 'mihrab' are made of marble and the 'son cemaat mabfili' is covered with glass and metal in modern times. A fountain, built in later years, prevented the author from shooting the photo from the same angle where the engraver made the picture. He also had to visit in winter, after the tree leaves had fallen to get a clear view.

* Mihrab, A niche in a mosque, indicating the direction of Mecca.

** Son cemaat mabfili: A fenced place at the entrance of a mosque, reserved for late comers

KIZIL AVLU

Bulunduğu Yer: Bergama, İzmir. 39° 7'19.53"N, 27°11'0.89"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 18/05/2006

Bergama Bazilikası, kent merkezinde, Kınık yolunun girişinde yer almaktadır. Bergama'nın en görkemli yapılarından biridir. Hristiyanlığın ilk 7 kilisesinden biri olarak adı İncil'de de geçen Bazilika, aslında Roma İmparatoru Hadrianus'un MS 2. yüzyılda yaptırdığı Serapis Tapınağı'dır. Yapımında kullanılan kırmızı renkli tuğlalardan ötürü halk tarafından Kızıl Avlu olarak isimlendirilmiştir. Ana binası 60x26 metre olan Bazilika'nın altından Selinos Deresi akmaktadır. Bu konumundan ötürü Fransız gezgin Charles Texier yapıyı "ne yerde ne gökte" diye nitelendirmiştir. Bazilika'nın içine Bizans döneminde bir de kilise inşa edilmiştir. Bazilika aradan geçen uzun zamandan sonra yılda bir kez Mayıs ayında, Patrik tarafından düzenlenen ayine ev sahipliği yapmaktadır.

THE RED COURT

Location: Bergama, Izmir. 39° 7'19.53"N, 27°11'0.89"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris 1849.

Date of Photograph: 18/05/2006

The magnificent Basilica of Bergama is located in the city center, on the entrance of Kink Road. St. John's Basilica is one of the Christian Bible's Seven Apocalyptic Churches of Asia Minor, which are mentioned in the Book of Revelations. The structure was originally the Temple of Serapis, built by Roman Emperor Hadrian in the 2nd century AD. The Basilica was built with red bricks, and is called The Red Court by the local inhabitants. The Basilica's main building is 60X60 meters, and the Selinus River flows under the structure. Because of the Basilica's location, French traveler Charles Texier referred to the building as, "Neither on earth nor in the sky". Later, in the Byzantium period, a smaller church was built inside the ruins of the Basilica. Nowadays, once a year in May, a mass performed by the Archbishop.

KUYULU CAMİ

Bulunduğu Yer: Afyonkarahisar, 38°45'12.83"N, 30°31'56.69"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: L. De Laborde, Voyage de l'Asie Mineure, Paris, 1838.

Fotoğrafın Tarihi: 05/01/2008

Selçuklular'dan kalma olup yapımı yılı bilinmemektedir. Minaresinin yanındaki kuyu nedeniyle bu adı almıştır. Kare biçimlidir ve açık yeşil sırlı tuğlalarla baklava biçimli süsleri vardır. Kubbesi dört duvar üzerine oturtulmuştur. Minaresi minelerle süslüdür. Gravüründe sadece Afyon'da bir cami olarak tanımlanan bu camiyi bulmak, minare şerefelerinin olduğundan farklı çizilmiş olması ve yeni binalar yüzünden eski referans noktalarının görünmemesi nedeniyle, aramalarda zorluklara sebep olmuş ve vakit almıştır. Gravürde görülen çeşme yok olmuş, yan tarafına yapılan ek ve çevresine yapılan yeni binalar camiyi bulmayı zorlaştırmıştır. 2007 yılında ek bölüm yıkılınca minare kaidesi açığa çıktığından camiyi tanımak mümkün olmuştur. Dar sokaklar nedeniyle aynı açıdan fotoğrafı çekmek mümkün değildir.

KUYULU MOSQUE

Location: Afyonkarahisar. $38^{\circ}45'12.83''N$, $30^{\circ}31'56.69''E$.

Gravure Published In: L. De Laborde, *Voyage de l'Asie Mineure*, Paris, 1838.

Date of Photograph: 05/01/2008

The Kuyulu Mosque was built during the reign of the Seljuk Turks, although the exact year of construction is unknown. A water well near the minaret contributes to the name of Kuyulu Mosque (The mosque with a well). The mosque is square and the bricks used had green glaze, in the shape of lozenges. The cupola sits on four walls; and its minaret is decorated with enamel tiles. In the gravure, it was described, as a mosque in Afyon, and it took the author some time to find and identify the mosque. The difference between the reference drawing of the minaret's balcony and what can be seen today is actually represented on the structure is substantial. Thus, the visual differences, and new buildings around the mosque, made it difficult to locate the structure. The Fountain drawn in the gravure is gone and the additional buildings adjacent to the mosque made the authors' researches very difficult. When a nearby building was brought down during the restoration work of 2007, the base of the minaret was visible and this made it possible to identify the mosque. Because of the narrow streets, it is not possible to photograph the mosque from the same angle, as the author used when he made the original drawing.

MENUCEHR CAMİİ

Bulunduğu Yer: Ani, Kars.
40°30'19.19"N, 43°34'11.23"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak:
L'illustration: Journal Universel.
Paris, 1864.
Fotoğrafın Tarihi: 24/08/2006

Menucehr Camii, Selçukluların Anadolu'daki ilk camisidir. Alp Arslan'ın 1071 Malazgirt zaferinden önce, komutanlardan Seddatoğulları'ndan Ebu Suca Menucehr tarafından yaptırılmıştır. Cami ilk katı toprağa gömülü olarak iki katlı inşa edilmiştir. Tavanlarında mozaik görünümlü renkli taşlar ve Selçuklu tarzı geometrik süslemeler bulunmaktadır. Caminin yanına 99 basamaklı minare yapılmıştır. 19 yüzyıl sonlarında giriş cephesi yıkılan cami 1906 senesine kadar kullanılmış, ancak o yıllarda çevrede Nikolai Marr yönetiminde yapılan kazı çalışmalarından çıkan eserleri sergilemek amacıyla müzeye dönüştürülmüştür. Müze düzenlemeleri esnasında iç kısma birtakım ilave duvarlar inşa edilmiştir. Bu küçük müzede bulunan eşyaların çoğu I. dünya savaşında Rus işgali sırasında Ermenistan'a kaçırılmış, geri kalanlar ise yağmalanmıştır.

MENUCEHR MOSQUE

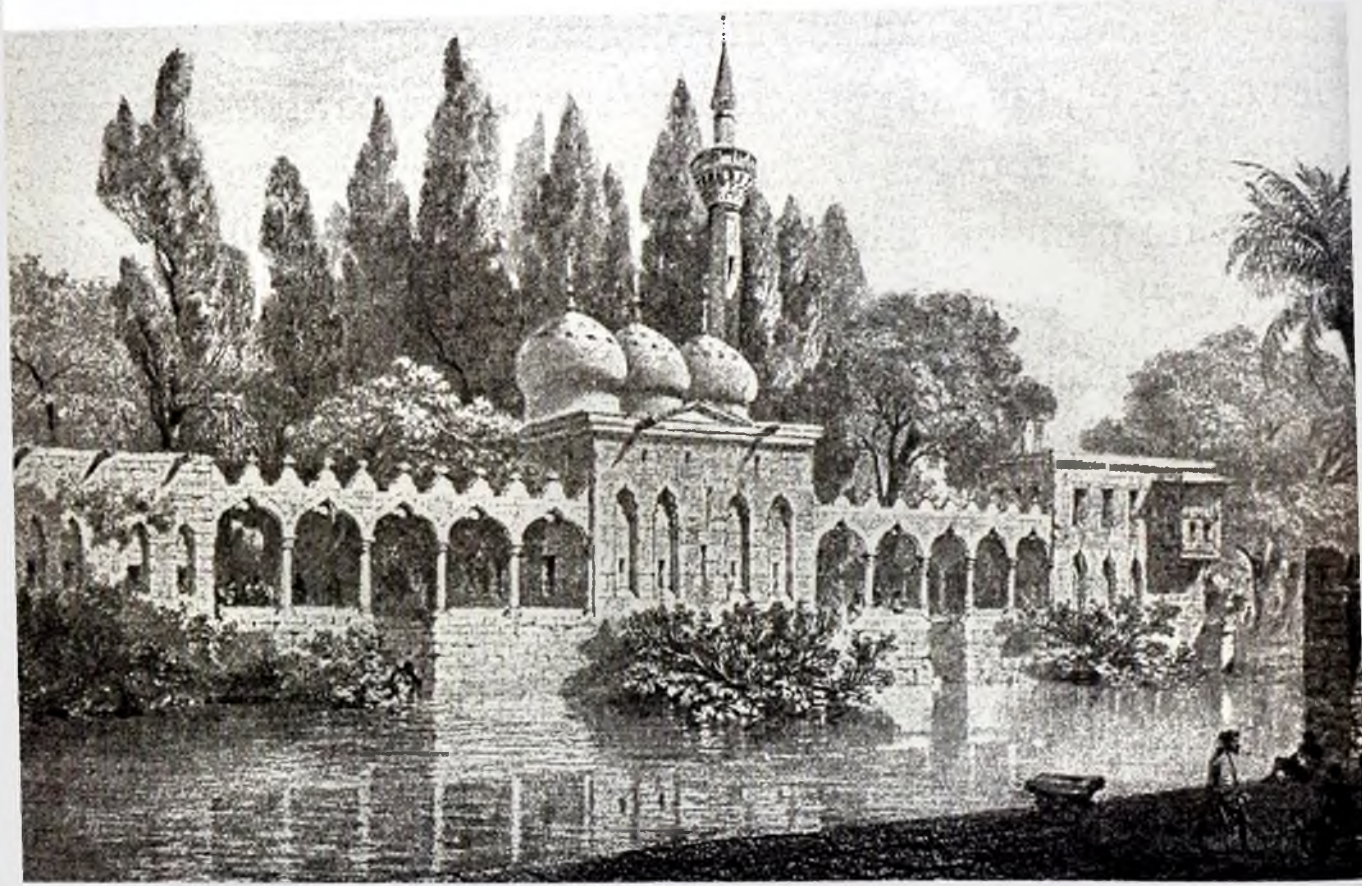
Location: Ani, Kars. 40°30'19.19"N,
43°34'11.23"E.

Gravure Published In: L'illustration:
Journal Universel, Paris, 1864.

Date of Photograph: 24/08/2006

Menucehr Mosque was the first Seljuk Turkish mosque in Anatolia. Ebu Suca Menucehr of Seddatogullari, one of Alparslan's Commanders, had the mosque built before the Malazgirt war of 1071 AD. The mosque was built in two levels, the lower one below ground. The ceiling is a mosaic of colored stones in geometric designs, and there is a single minaret with ninety-nine steps built next to the mosque. Although, the entry façade collapsed at the end of 19th century, the building was still in use, as a mosque, until 1906. After the Russian archeologist, Nikolai Marr, performed excavations in Ani, the mosque was converted into a museum to hold the artifacts he found. During the changeover from mosque to museum, some additional walls had been built in the interiors, which destroyed the originality. During World War One, most of the artifacts in the museum were smuggled to Armenia during the Russian invasion and the remainder looted.

RIZVANIYE CAMİİ

Bulunduğu Yer: Urfa. 37° 9'25.27"N, 38°47'10.05"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Gustave le Bon. La Civilisation des Arabes. Paris, 1884.

Fotoğrafın Tarihi: 13/01/2007

Osmanlı İmparatorluğu'nun Rakka Valisi Rızvan Ahmet Paşa tarafından 1716 yılında yaptırılmıştır. Balıklı Göl diye bilinen Halil-ür Rahman Gölü'nün kuzey kenar boyunca yer alan bu cami, Bizans devrine ait St. Thomas Kilisesi'nin yerine yaptırılmıştır. Cami avlusunun üç tarafında medrese odaları vardır. Rızvaniye Camii, üç kubbeli ve dikdörtgen planlıdır. Kapısında güzel bitkisel motifli süslemeler bulunan caminin üç gözlü ve kubbeli bir son cemaat yeri bulunmaktadır. Zulumiye Camii adı ile de bilinmektedir.

RIZVANIYE MOSQUE

Location: Urfa, 37° 9'25.27"N, 38°47'10.05"E.

Gravure Published In: Gustave le Bon, *La Civilisation des Arabes*, Paris, 1884.

Date of Photograph: 13/01/2007

Rizvan Ahmet Pasha, an Ottoman Governor of Rakka, i.e. Urfa, had the Rizvaniye Mosque built in 1716. Also known, as the Zulumiye Mosque, it was built on the remnants of the St. Thomas Byzantine Church, and is situated on the northern side of the pond of Halil-ur Rahman (The Lake of Fishes). The Rizvaniye mosque was constructed on a rectangular plan with a trio of domes. There are also madrasa* rooms on three sides of the mosque's inner courtyard. On the door of the mosque there are beautiful botanical decorations and a three domed 'son cemaat mahfili',**. The mosque is also known as the Zulumiye Mosque.

* Madrasa: A building or group of buildings used for teaching Islamic theology and religious law, typically adjacent to a mosque

** Son cemaat mahfili: A domed place at the entrance of a mosque, reserved for late comers

SELİM CAMİİ

Bulunduğu Yer: Doğubayazıt, Ağrı. 39°33'2.93"N, 44° 6'55.71"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie. Paris, 1842.

Fotoğrafın Tarihi: 11/08/2004

Doğubayazıt'ta bulunan kalenin güneyinde, ünlü İshak Paşa Sarayı'nın yakınında yer alan bu camiyi Yavuz Sultan Selim'in yaptırdığı kabul edilmektedir. Cami, Kayaburun adı verilen, platodan yükselmiş bir kayalık kütlenin yamaçlarında yapılmıştır. Kenarları yaklaşık 15 metre olan kare bir plana sahiptir. Kapalı alanı 12 metre çapında tek bir kubbe ile örtülü olup tek şerefeli bir minaresi vardır. Yapıldığı zaman 5 bölümlü bir son cemaat yeri olduğu yapım izlerinden bellidir ancak bu bölüm günümüze gelememiştir. 1687 yılında tamir edildiği bilinen cami, 2006 yılında kubbesi sökülmüş ve tamir edilmekte idi. Caminin bilinen diğer adları Cami-i Gexher Digar ve Şafî Camii'dir. Arka planda görülen kale Urartu döneminden kalmadır.

SELİM MOSQUE

Location: Doğubayazıt, Ağrı, 39°33'2.93"N, 44° 6'55.71"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie, Paris, 1842.

Date of Photograph: 11/08/2004

The mosque is believed to be constructed at the time of Yavuz Sultan Selim. Located at the south of the Doğubayazıt fortress, nearby the Famous Ishak Pasha Palace. Built on the outskirts of the Kayaburum rocks, it has a square base plan of 15 meter sides. The dome is 12 meters in diameter, and its single minaret has a single balcony. Originally it had a 5 sectioned "son cemaat mahfili" which did not survive to our times. The mosque which underwent a major repair in 1687 was going under another major repair work, with its dome dissembled, when the author visited the site in 2006. The Selim Mosque is also known as "Cami-i Geyher Digar" and Şafi Mosque. The fort visible on the background is much older, and is from the Urartu era.

SELİMİYE CAMİİ

Bulunduğu Yer: Edirne, 41°40'40.20"N, 26°33'29.01"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Hesperos, Leipzig, 1881-1882.

Fotoğrafın Tarihi: 02/12/2007

Mimar Sinan kendi tanımıyla "ustalık eserim" diye adlandırdığı Selimiye Camii'ni 1568-1574 yılları arasında 80 yaşında iken yapmıştır. 1.620 metrekairelik iç mekânda, çapı 31,30 metre olan kubbe, kemerlerle birbirine bağlanan 8 büyük desteğe yaslanmaktadır. Caminin üçer şerefeli dört zarif minaresi vardır. Giriş yönündeki minarelerde şerefelere tek yolla, diğer iki minarede ise her üç şerefeye ayrı ayrı yollardan çıkılmaktadır. Cami, üstün mimari özelliklerinin yanında çok değerli el işçiliği sergilemektedir. Mermer mihrap ve minberi, 101 farklı lale motifi içeren çimileri, sanat yönünden çok değerlidir. İlginç bir lale ise, Müezzinler Mahfeli'nin mermer ayaklarından birinde kazanmış olan ters bir lale motifidir. Arsanın sahibi olan ve burada lale yetiştiren kişinin, cami yapımı için çıkardığı güçlük ve ters tutumunu sembolize ettiği söylenmektedir.

SELİMİYE MOSQUE

Location: Edirne, 41°40'40.20"N, 26°33'29.01"E.

Gravure Published In: Hesperos. Leipsia, 1881-1882.

Date of Photograph: 02/12/2007

At the age of eighty, the great architect Sinan, built the Selimiye Mosque in the 1568-1574 time frame, and called it, "my masterpiece". The interior is 1,620 square meters and the radius of the dome is 31.30 meters, while eight supports connect with the arches. The mosque has four gracious minarets with three balconies each. Multi-spiral steps are built into the minarets, and each balcony may be reached independently. The mosque, apart from superb architectural design, houses precious hand-made works of art. The marble niche and pulpit, have tiles with one hundred and one different tulip designs, and considered, as artwork of the highest quality. The most interesting flower depiction is an inverse tulip engraved on a marble pedestal in the private pew of the muezzins. A popular belief is that the inverse tulip motif represents the difficulty of the tulip growing land owner, who used to grow tulips on the site prior to the construction of the mosque.

SÜLEYMAN HAN CAMİİ

Bulunduğu Yer: Van. 38°30'10.22"N, 43°20'20.92"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Die Heutige Türkei. Leipzig, Berlin, 1882.

Fotoğrafın Tarihi: 19/08/2006

Van Kalesi'nde yer alan Süleyman Han Camii'nin ne zaman yapıldığı konusunda kesin bir bilgi yoktur. Ancak iç kalede daha önce yer alması olası olan eski bir mabedin yerine yapıldığı düşünülmektedir. Evliya Çelebi, buranın Hz. Davut zamanından kalma bir ibadet yeri olduğunu söylemiştir. Kesin olarak bilinen ise caminin Kanuni Sultan Süleyman döneminde tamir edildiği ve Süleyman Han Camii adını aldığıdır. Tamiratu, Doğu selerine katılmış olan Mimar Sinan'ın yaptığı söylenmektedir. Van'daki diğer müslüman yapıları ile birlikte 1915 olaylarında Ermeniler tarafından tahrip edilmiştir.

SÜLEYMAN HAN MOSQUE

Location: Van, 38°30'10.22"N, 43°20'20.92"E.

Gravure Published In: Die Heutige Türkei, Leipzig, Berlin, 1882.

Date of Photograph: 19/08/2006

Süleyman Han Mosque is located in the Van Castle. Historians are not sure about details of the construction, but it is believed that the mosque was built over the remnants of an ancient religious site, as it is located in the inner castle. The Ottoman traveler, Evliya Çelebi, wrote that it was a place of worship from King David era. It is positively known that the mosque had been restored during the reign of Süleyman the Magnificent, and the name changed to Süleyman Han Mosque. Historians believe that Sinan, the famous Ottoman architect, had a hand in the restoration of the mosque, as he had joined the Eastern Campaign during Süleyman the Magnificent's reign. The mosque was destroyed, together with other Islamic buildings, during the Armenian revolt in 1915.

ŞADIRVAN CAMİİ

Bulunduğu Yer: Ahmetağa Mah. Şadırvanaltı Mevki 912 Sok. Konak, İzmir.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Eugene Flandin, L'Orient. Paris, 1853.
Fotoğrafın Tarihi: 09/07/2006

Evliya Çelebi'nin sağladığı bilgilere göre Şadırvan Camii 1636 yılında yapılmıştır. 1815 yılında onarım gördüğü bilinen caminin adı yanında ve altında bulunan şadırvanlardan gelmektedir. Evliya Çelebi'nin beyaz bir inci gibi tarif ettiği caminin tek şerefeli bir minaresi vardır. Minare caminin doğu tarafında, kütüphanesi batısında bulunmaktadır. İzmir Çarşısı içerisinde, Eski İç Liman kıyısında bulunan bu cami, 1815 yılında büyük bir onarım görmüş, minaresi ise 1941 yılında tekrar onarılmıştır. 2003 yılında meydana gelen, 5.6 büyüklüğündeki depremde hasar gören cami, ibadete kapatılmış ve bir restorasyon geçirdikten sonra tekrar açılmıştır.

ŞADIRVAN MOSQUE

Location: Ahmetağa Mah. Şadırvanaltı Mevki 912 Sok. Konak, İzmir.

Gravure Published In: Eugene Flandin, L'Orient, Paris, 1853.

Date of Photograph: 09/07/2006

According to what we know from the writings of Turkish traveller Evliya Çelebi, who described this mosque, as a white pearl, the Şadırvan Mosque was built in 1636. The name of the mosque was derived from the decorated ablutions fountains next to the building. The mosque has one minaret on the east side of the building with a single balcony, and a library on the western side. The mosque is on the old wharf on the edge of İzmir's Bazaar, and an important restoration was conducted in 1815. Later, in 1941, the minaret was also restored. In 2003, after an earthquake that registered 5.6 on the Richter Scale, the mosque was closed for worship, and only opened to the public after another extensive restoration.

TIGRAN HONENTS KİLİSESİ

Bulunduğu Yer: Ani, Kars. 40°30'21.63"N, 43°34'44.83"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie, Paris, 1842.

Fotoğrafın Tarihi: 10/06/2007

İçindeki rengarenk resim ve süslemelerden dolayı "resimli kilise" olarak bilinmektedir. Ani şehrinde, Arpaçay kıyısındaki bu güzel kilisenin doğu cephesindeki bir yazıt bize yapı hakkında bilgi sağlamaktadır.

"MS 1215 yılında, Tanrı'nın lütfuyla, Ani şehrinin Beyi güçlü ve muktedir Zakaria iken... ben, Tanrı'nın kulu, Honents ailesinden Sulem Simbatovents'in oğlu Tigran, efendilerimin ve çocuklarının uzun omurlarına, kayalıkların kenarında ve çalılıktan geçilmiyen bu yerde, Aziz Krikor'a adanmış bu manastırı yaptım. ve onu sahiplerinden helal servetimle satın aldım ve büyük zahmet ve masraf ile ona her yandan savunma sağladım. Bu kiliseyi Aziz Krikor Lusavoriç adına yaptım ve onu birçok süs ile güzelleştirdim..."

TIGRAN HONENTS CHURCH

Location: Ani, Kars. 40°30'21.63"N, 43°34'44.83"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie. Paris, 1842.

Date of Photograph: 10/06/2007

A wealthy merchant, Tigran Honents, commissioned the building of this church in Ani, on the banks of the Arpaçay River. Because of the many colorful paintings and decorations, it became known, as the 'Church with Paintings'. This beautiful church has an inscription on the eastern side, which describes the construction.

"In the year 664 (AD 1215), by the grace of God, when the lord of this city of Ani was the strong and powerful Zakaria, I, Tigran, servant of God, son of Sulem Smbatorents, of the Honents family, for the long life of my lords and of their children, built this monastery of St. Grigor, which was on the edge of an escarpment and in a place full of underbrush, and I bought it with my legitimate wealth from the owners and with great fatigue and expense, I provided it with defense all around. I built this church in the name of St. Grigor Lusakowitch and I embellished it with many decorations..."

TRABZON AYA SOFYA KİLİSESİ

Bulunduğu Yer: Trabzon. 41° 0'6.08"N, 39°41'28.33"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier, Description de l'Asie Mineure, Paris 1849.

Fotografin Tarihi: 06/06/2007

Kilise, İmparator I. Manuel Komnenos zamanında (1238-1263) yapılmıştır. Fatih Sultan Mehmet 1461 yılında Trabzon'u aldıktan sonra camiye dönüştürülmüştür. Bursalı Rıza Efendi tarafından 1868 yılında esaslı bir onarımdan geçirilen yapı, I. Dünya Savaşı sırasında kimi zaman depo, kimi zaman hastane olarak kullanılmıştır. 1962 yılında, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Edinburgh Üniversitesi'nin işbirliği ile restore edilerek 1964 yılından sonra müze olarak ziyarete açılmıştır. Kilisenin yanında 1427 yılında yapılan bir kule bulunmaktadır. Ayasofya Müzesi'nin doğu tarafındaki dış cephesinde, 1450-1850 yıllarında yapıldığı sanılan kayık ve yelkenli kazımalar bulunmaktadır. Farklı kişilerce yapılmış olan bu çizimlerin, yöre hakkı tarafından denizden hareket gelmesi amacıyla yapıldığı düşünülmektedir.

TRABZON HAGIA SOFIA CHURCH

Location: Trabzon. 41° 0'6.08"N, 39°41'28.33"E.

Gravure Published In: Charles Texier, Description de l'Asie Mineure, Paris 1849.

Date of Photograph: 06/06/2007

Trabzon's Hagia Sofia Church was built during the reign of Emperor Manuel Komnenos I. in 1238-1263. The church was converted into a mosque after Fatih Sultan Mehmet conquered Trabzon. In 1868, the mosque underwent a serious restoration performed by Riza Efendi from Bursa. During the First World War the mosque's function alternated between a hospital and a supply depot. In 1962, in collaboration with Edinburgh University, the General Directorate of Foundations restored the church and reopened it, as a museum. A historically interesting tower, built in 1427, stands next to the church. The front facade of the church has engravings of various types of boats, which date back to 1450-1850. Historians believe that these engravings symbolize the abundance that comes from the sea.

VAN ULUCAMI

Bulunduğu Yer: Eski Van.

38°30'3.40"N, 43°20'24.36"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak:

L'illustration, Journal Universel.

Paris, 1854.

Fotoğrafın Tarihi: 20/08/2006

Eski Van'da yer alan caminin, kesin yapım tarihi bilinmemekle birlikte, Ahlat Selçukluları zamanında (2. yüzyıl) I. Sökmen (1100-1112) veya II. Sökmen (1128-1185) tarafından yaptırıldığı sanılmaktadır. Günümüzde harabe hâlinde olan cami, aslen dikdörtgen planlı, çok destekli türde olup mihrabının ön tarafı kubbeli olarak inşa edilmiştir. Selçuklu stilini taşıyan, mihrabı ve zengin olduğu bilinen süslemelerinden bugün hiçbir iz kalmamıştır. 1915 olaylarında Ermeniler tarafından ağır tahribata uğrayan eski Van şehrinin akıbetini paylaştan bu görkemli cami, sadece alt kısmı ayakta kalan Türkistan stili tuğladan yapılmış silindirik yapı minaresi ile Van'da Selçuklu izlerini göstermesi açısından büyük önem taşımaktadır.

GRAND MOSQUE OF VAN

Location: Eski Van, 38°30'3.40"N,
43°20'24.36"E.

Gravure Published In: L'illustration,
Journal Universel, Paris, 1854.

Date of Photograph: 20/08/2006

Van's Grand Mosque is situated in the old city. Although the exact date of construction is unknown it is believed that it was built by either Sökmen I (AD 1100-1112) or Sökmen II (AD 1128-1185) of the Ahlat Seljuks. The mosque was constructed on a rectangular plan, with support columns, and had a domed 'mihrab', with a cylindrical minaret made of Turkistan style bricks. Nowadays, the mosque is in ruins and nothing is left from it's Seljuk style portal, 'mihrab'*, or rich decorations.. In 1915 the old city of Van was destroyed by Armenians and their Russian allies.

* Mihrab: A niche in a mosque, indicating the direction of Mecca.

YAKUP BEY CAMİİ

Bulunduğu Yer: Çardak, Lapseki, Çanakkale. 40°22'30.87"N, 26°42'57.02"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier, Voyage Pittoresque de la Grece, Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 06/02/2008

Yakup Bey Camii, Osmanlı akıncılarının Çanakkale boğazını geçip, Avrupa'da ilk toprak parçasını almak için sal inşa ettikleri yer olarak bilinen Çardak'ta yer alır. Fatih Sultan Mehmet'in, Çanakkale Boğazı'nın güvenliğini sağlamak üzere atadığı Yakup Bey tarafından 1570'li yıllarda yaptırılmıştır. Cami, Yakup Bey külliyesinin bir parçasıdır ve gravürde, sol arka planda görülen han ve diğer yapılarla birlikte yapılmıştır. Son cemaat mahfilinde bulunan sütunlar, devşirme malzeme olup, çevredeki Roma yapılarından alınmıştır. Yakup Bey'in mezarı, caminin bahçesinde yer almaktadır. Birçok restorasyon geçiren camide orijinal iç süslemeler bulunmamaktadır ve genişletme çalışmaları nedeniyle son cemaat mahfili kısmen iç mekânı dâhil edilmiştir. Cami ve han, günümüzde tekrar restore edilmektedir. Bahçede bulunan ağaçlar görüşü engellediği için, fotoğraf farklı bir açıdan çekilmiştir.

YAKUP BEY MOSQUE

Location: Çardak, Lapseki, Canakkale. 40°22'30.87"N. 26°42'57.02"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Goullier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 06/02/2008

The small town of Çardak, known as the location where a small group of Ottoman raiders built their rafts to get across the Dardanelles, and capture the first piece of land of the Ottoman Empire in Europe, houses this small mosque. The mosque was built by Yakup Bey, naval commander of the Dardanelles, in 1470's, upon the order of the Ottoman Sultan, Fatih Sultan Mehmet. The marble columns of the entrance were obtained from the ruins of a Roman structure. The grave of Yakup Bey is located in the garden of the mosque. Due to many restorations, the interior of the mosque does not display the original ornaments and the entrance section is partially absorbed into the mosque due to enlargements. The caravanserai, visible on the left side of the engraving is part of the complex built at the same time, and both structures are currently undergoing restorations. Trees now block the original view, necessitating that the photograph be taken from a different angle.

YAZILIKAYA KÜLT ODASI – A

Bulunduğu Yer: Boğazköy, Çorum. 40° 1'30.78"N, 34°37'57.64"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier, Description de l'Asie Mineure, Paris, 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 12/06/2007

Hattuşaş ören yerinin 2 kilometre kuzeydoğusunda yer alan Yazılıkaya kült yeri, Hitit mimari özelliklerinin yansıtıldığı iki kaya odadan oluşmaktadır. Kayalık galerilere yapılmış olan bu odalar "Büyük Galerî" (A odası) ve "Küçük Galerî" (B Odası) olarak adlandırılmışlardır. A odasının batı duvarı tanrı, doğu duvarı ise tanrıça kabartmalarıyla işlenmiştir. Tanrıların sivri kulahları, belden kuşaklı kısa elbiseleri, kalkık burunlu pabuçları ile küpeleri vardır ve çoğu zaman kıvrık bir kılıç ya da topuz taşımaktadırlar. Tanrıçaların hepsi uzun bir etek giymekte ve başlarında silindirik biçimli bir başlık taşımaktadırlar. Kuzey duvarında, Dağ tanrıları üzerinde duran Hava Tanrısı Teşup, karısı Tanrıça Hepatu ile oğulları Şarruma ve çifti başlı kartal yer almaktadır. Kral IV. Tuthalia'nın kabartması ise doğu duvarında yer almakta olup, galerinin en büyük kabartmasıdır.

YAZILIKAYA CULT GALLERY - A

Location: Boğazköy, Çorum, 40° 1'30.78"N, 34°37'57.64"E.

Gravure Published In: Charles Texier, Description de l'Asie Mineure, Paris, 1849.

Date of Photograph: 12/06/2007

Yazılıkaya (inscribed rock in Turkish) cult galleries are located two kilometers northwest of the Hittite city of Hattusas. The cult area consists of two galleries, labeled A & B, with Hittite art and architecture carved into the rocks. The west wall of Gallery A is decorated with figures of gods, the eastern one with goddesses. The male deities are wearing conical hats, short kilts, pointed shoes, and earrings, and are armed with swords and clubs. All goddesses have long robes, braided hair, and cylindrical hats. A carving on the north wall depicts Teshup, the god of weather, his wife the goddess Hepatu, their son Sharruma, and a twin headed eagle, while the east wall has the largest figure, King Tuthlia IV.

ZEUS KARIOS MABEDİ

Bulunduğu Yer: Milas, Muğla. 37°18'55.17"N, 27°46'57.69"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 06/02/2007

Zeus Karios Mabeti halk tarafından "Uzunyuva" olarak adlandırılmaktadır. Adını tek kalan sütunun üzerindeki leylek yuvasından almıştır. Yapı Augustus döneminden kalmadır. 3,5 metre yüksekliğinde, mermer tabakalı bir platformun üzerine dikilen sütunlardan geriye sadece korinth tipi bir sütun kalabilmiştir.

ZEUS KARIOS TEMPLE

Location: Milas, Muğla. 37°18'55.17"N, 27°46'57.69"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 06/02/2007

The Zeus Karios Temple, is known as Long Nest (Uzunyuva in Turkish) by the local inhabitants. The name comes from the storks' nest atop the single temple column, still standing on the marble base, from the era of Roman Emperor Augustus.

5

Mezarlar, Lahitler, Türbeler
Necropols, Graves, Tombs

Dağların tanrısı Sarruma ve genç Kral IV. Tuthalia, B galerisi, Hattuşaş
Sarruma, the god of the mountains and King Tuthalia IV., B gallery, Hattuşaş

• Amasya Kaya Mezarları
Amasya Rock Tombs

• Amnıyas'ın Mezarı
Tomb of Amnıyas

• Assos'ta Bir Lahit
A Sarcophagus in Assos

• Beşikli Mağara
The Cradle Cave

• Demre Nekropolü
Necropolis of Demre

• Fethiye'de Bir Lahit
A Sarcophagus in Fethiye

• Gümüşkesen Mezarı
Gümüşkesen Mausoleum

• Kluwanimi'nin Mezarı
The Tomb of Kluwanimi

• Telmessos (Fethiye) Kaya Mezarları
Rock Tombs of Fethiye

• Orhan Gazi Türbesi
The Tomb of Orhan Gazi

• Payava'nın Lahdi
Sarcophagus of Payava

• Theimussa Nekropolü
Necropolis of Theimussa

• Theimussa'da Bir Lahit
A Sarcophagus in Theimussa

• Yeşil Türbe
The Green Tomb

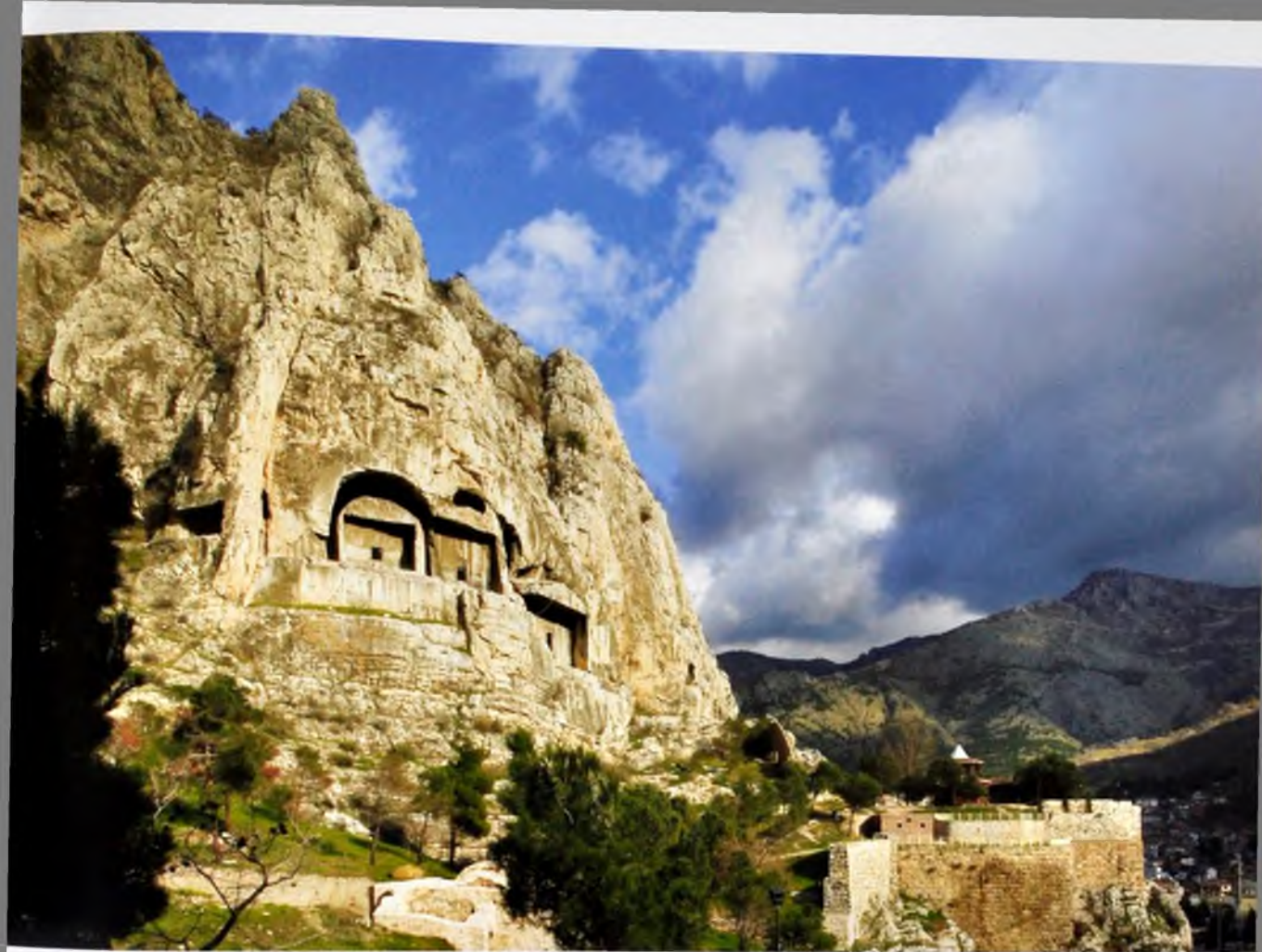
A MASYA KAYA MEZARLARI

Bulunduğu Yer: Amasya, 39°6.69"N, 35°50'5.51"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Pazınaveb. Venedig, 1861.

Fotoğrafın Tarihi: 15/12/2006

1. yüzyılda yaşamış ünlü coğrafyacı Strabon'un doğduğu yer olan Amasya'nın tarihçesi MÖ 2000 yıllarına kadar uzanmaktadır. Strabon'un verdiği bilgilere göre, krallık ailesi için yapılmış olan mezarlar, Hoşena Dağı'nın eteklerine, kalker kayalara oyularak yapılmışlardır. Bu kaya mezarlarından en dikkat çekici olanına halk arasında "Aynalı Mağara" ismi verilmiştir. Mezarın bir odasında, güzelliğini görenlerin düşüp ölmesi nedeniyle hep peçeyle dolaşan bir kral kızı, diğer odasında kızın peçesini kaldırmaya cesaret eden fakir ama yiğit bir delikanlının yattığı efsanesi vardır. Efsaneye göre, delikanlı kızın peçesini kaldırıp baktığında ortada bir alev almış ve iki genç kömür hâline gelerek ölmüşlerdir. Birlikte gömüldükleri mezarın dışı, güneş vurduğunda güzel kızın yüzü gibi parlamaya başladığından, mağara Aynalı Mağara ismini almıştır. Mezarlar bir park içerisinde korumaya alınarak çevre düzenlemesi gerçekleştirilmiştir.

AMASYA ROCK TOMBS

Location: Amasya, 39°6.69"N, 35°50'5.51"E.
 Gravure Published In: Pazmaveb, Venedig, 1861.
 Date of Photograph: 15/12/2006

Amasya, the birthplace of the famous 1st century geographer Strabo, has a history that goes back to 2000 BC. According to Strabo, the tombs made for the royal family were carved into the limestone rocks, at the foot of the Harsena Mountain. The local people call the most striking tomb "Aynah Mağara" (Mirror Cave). There is a legend that a daughter of the Pontic King is buried in one room of the tomb, she was so beautiful that she had to wear a veil, otherwise those who saw her face would die. In another room, there lies a poor but gallant suitor. When the young man lifted her veil, to gaze upon her face, a fire broke out and they were instantly changed into coal. The tomb, in which the couple was buried, shines like the beautiful girl's face in the sunlight, so it came to be called the Mirror Cave. The tombs are now being preserved within a park.

AMYNTAS'IN MEZARI

Bulunduğu Yer: Fethiye, Antalya.
36°37'5.98"N, 29° 7'4.50"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak:
Charles Fellows. A Journal Written
During an Excursion in Asia Minor,
1839.
Fotografin Tarihi: 29/05/2006

Günümüz Fethiyesinde bulunan Telmessos antik kenti, bir Likya şehridir. Kaya mezarları ile unlenen Likya medeniyetinin en önemli örneklerinden biri, Telmessos'da bulunan Kral Amyntas'ın mezarıdır. MÖ 4. yüzyıla tarihlenen bu kaya mezar, şehrin doğu yamacındaki kayalıklara oyularak yapılmıştır. İon tapınağı tarzındaki girişi iki büyük kolonla başlamaktadır. İçerde bir aile mezarı şeklinde tasarlanmış mezar bölümleri bulunmaktadır. Girişinde "Hermapias'ın oğlu Kral Amyntas" yazdığından mezarın sahibi bellidir. Fransız arkeolog ve gezgin Charles Texier 1840'lı yıllarda ziyaret ettiği mezarın girişine imzasını kazımıştır. Bir başka 19. yüzyıl gezgini olan İngiliz Charles Fellows, gezdiği diğer antik şehirlerde yaptığı gibi, bu mezarda da değerli bulduğu bazı parçaları Londra British Museum'a götürmüştür.

TOMB OF AMYNTAS

Location: Fethiye, Antalya.
36°37'5.98"N, 29° 7'4.50"E.
Gravure Published In: Charles Fel-
lows, *A Journal written during an
Excursion in Asia Minor*, 1839.
Date of Photograph: 29/05/2006

Telmessos, the site of the contemporary village of Fethiye, was an ancient Lycian town. The tomb of King Amyntas is one of the best examples of a rock-tomb, for which the Lycian civilization is famous. Amyntas tomb, dating from the fourth century BC, is carved into the rock on the eastern slopes of the town. The Ionic style temple entrance consists of two large columns, while inside there are different sections designated for family tombs. At the entrance of the tomb, there is an inscription, "King Amyntas, son of Hermapias," so there is no doubt to whom it belonged. The French archaeologist and traveler, Charles Texier, visited the tomb in the 1840's, and carved his signature at the entrance. Another nineteenth century traveler, Englishman Charles Fellows, took certain parts of the tomb, which he deemed valuable, to the British Museum in London, a practice he repeated in other ancient cities he visited.

ASSOS'TA BİR LAHİT

Bulunduğu Yer: Behramkale, Çanakkale. 39°29'39.45"N, 26°19'53.92"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: E. Raczynski. *Malerische Reise in Einigen Provinzen des Osmanischen Reichs*. Breslau, 1824.

Fotoğrafın Tarihi: 14/07/2007

Antik Assos şehri, andezit kayalarından oluşmuş bir tepe üzerine kurulmuştur. İşlenmesi çok zor, ancak çok dayanıklı olan andezit taşlar, hem kentin yapımında hem de kentin önemli ibraç mallarından olan lahit imalatında kullanılmıştır. Antik dönem yazarlarınca "insan yiyen" diye adlandırılan bu taşlardan çağlar boyunca mezarlar ve lahidler yapılmıştır. Sahibi belli olmayan, ancak Roma dönemine ait olduğu bilinen lahit, Behramkale girişinde ve yol kenarında yer almaktadır.

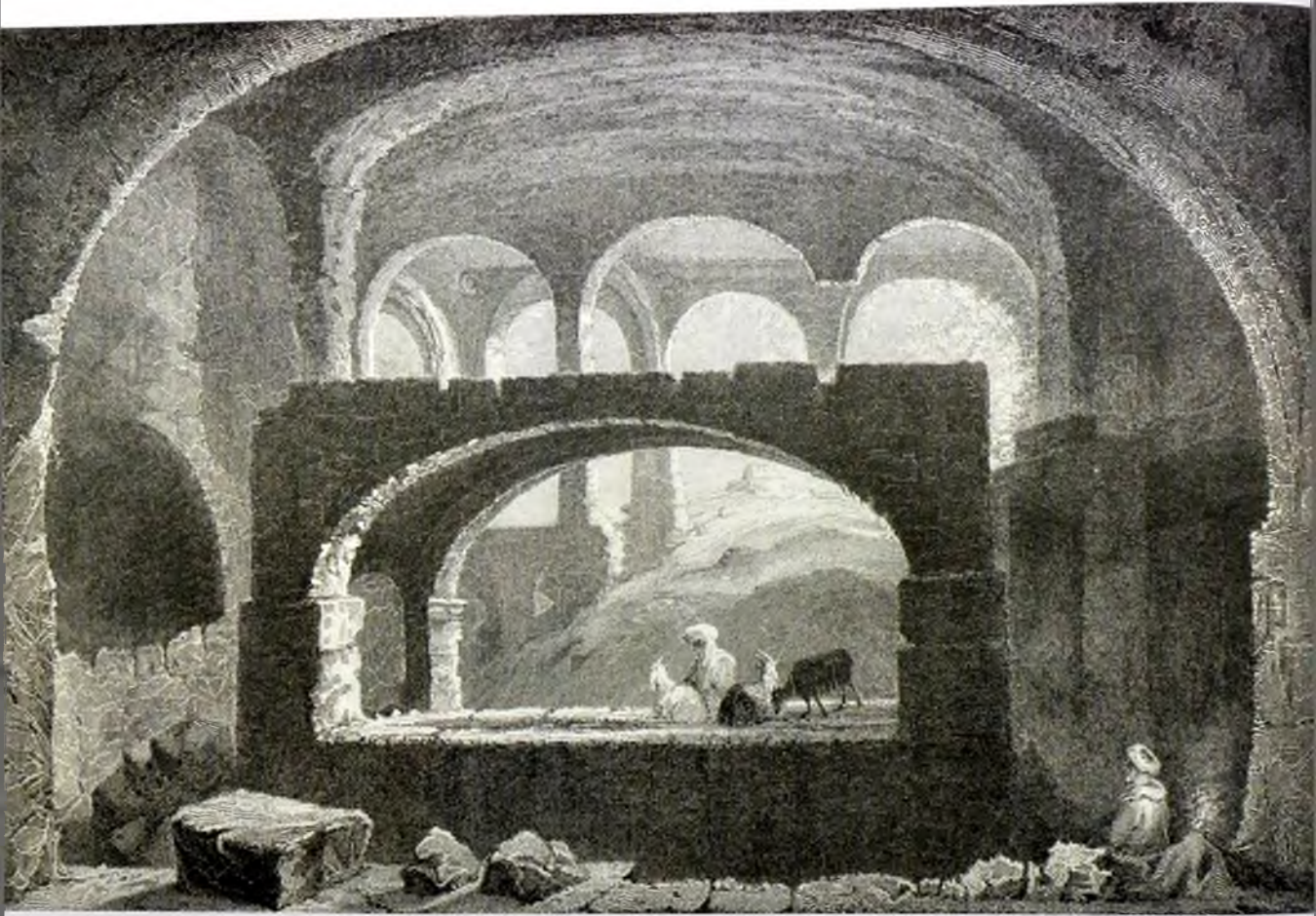
A SARCOPHAGUS IN ASSOS

Location: Behramkale, Çanakkale, 39°29'39.45"N, 26°19'53.92"E.

Gravure Published In: E. Raczyński, *Malerische Reise in Einigen Provinzen des Osmanischen Reichs*. Breslau, 1824.

Date of Photograph: 14/07/2007

The ancient city of Assos is located on an andesite rock hill. Andesite rocks are very difficult to work with, but are very durable. Thus, andesite was utilized in the construction of the city, and for the production of sarcophagi, which were an important export commodity from Assos. For centuries, graves and sarcophagi have been made from these rocks, which were called "insan yiyen" (man-eaters) by ancient writers. The unidentified sarcophagus, from Roman times, is presently on the side of the road, at the entrance of Behramkale.

BEŞİKLİ MAĞARA

Bulunduğu Yer: Çevlik, Samandağ, Hatay, 36° 7'18.53"N, 35°56'3.97"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: J. Carne, Syria, the Holy Land, Asia Minor.
Fotografin Tarihi: 12/01/2007

Hatay Samandağ ilçesi sınırlarında bulunan ve Beşikli Mağara olarak bilinen mezar odalarında, 12 Romalı yöneticinin mezarları bulunmaktadır. Ünlü Titus-Vespianus tüneli yakınlarında, kayalara oyularak yapılmış olan bu ilginç yapı, yekpare kalker bloklardan oluşan sütunları, beşiği andıran iki büyük mezarı ve yere kazılmış mezar odaları ile çevrede bulunan diğer mezar yapılarından ayrılmaktadır. Bölgedeki en ilgi çekici kalıntılardan biridir.

THE CRADLE CAVE

Location: Çevlik, Samandağ, Hatay. 36° 7'18.53"N, 35°56'3.97"E.

Gravure Published In: J. Carne. Syria, the Holy Land. Asia Minor.

Date of Photograph: 12/01/2007

Beşikli Mağara (Cradle Cave), is located in the Hatay, Samandağ Province, close to the famous Titus-Vespianus derivation tunnel. The cave is made up of rooms that contain the tombs of 12 Roman administrators. Carved into the rock, this interesting structure differs from the other tombs, by virtue of its solid limestone columns, two big tombs that resemble cradles, and grave sections. It is one of the most amazing remains in the area.

DEMRE (MYRA) NEKROPOLÜ

Bulunduğu Yer: Demre, Antalya. 36°15'32.28"N, 29°59'3.37"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Charles Texier, *Asie Mineure*, Paris, 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 09/02/2007

Myra antik kentinin doğusunda bulunan nekropol, Likya kaya mezarları ile doludur. Mezarlar, geleneksel Likya mezar mimarisine uygun olarak, dik bir yamaçta bulunan kayalara oyularak yapılmışlardır. Nekropoldeki mezarların ön cepheleri ev şeklinde olup, mezarların içi bir veya birkaç odadan oluşmaktadır. Tek bir girişi olan mezarların bu kısım bir kaya ile kapatılmakta ve ölen kişi mezara kıymetli eşyaları ile birlikte konulmaktaydı. Nekropolde üzerinde Likya dilinde yazılmış kitabeleri ve ölen kişinin hayatı ile ilgili kabartmaları olan birçok kaya mezarı bulunmaktadır. Kaya mezarları birbirlerine taş merdivenlerle bağlanmışlardır. Nekropolün en dikkat çekici mezarı en yukarıda yer almaktadır. Bu mezarın üzerindeki kabartmalarda savaşçı kıyafetleri ile ölen kişi ve ailesi temsil edilmektedir. Batı yönündeki bir başka ilgi çekici mezarla ise yaşayan iki askeri temsil eden bir kabartma bulunmaktadır.

NECROPOLIS OF DEMRE (MYRA)

Location: Demre, Antalya. 36°15'32.28"N, 29°59'3.37"E.

Gravure Published In: Charles Texier, *Asie Mineure*, Paris, 1849.

Date of Photograph: 09/02/2007

The necropolis, east of the ancient city of Myra, has several Lycian rock-tombs. In keeping with traditional Lycian architecture, the tombs were carved into the rocks, on a steep hillside. The tomb facades are in the form of a house, with a single entrance, designed to be blocked with a rock. Inside the tomb, there are one or more rooms, where the deceased, would be laid in a grave, along with his most valuable possessions. Many of the tombs in the necropolis have inscriptions, in the Lycian language, and engravings that describe the lives of the deceased. The tombs are connected to each other by a series of stone steps. The most picturesque tomb is at the top of the hill. The engravings on this tomb represent the deceased dressed as a warrior, ready for battle, and his family. On another tomb, to the west, there is an engraving of two soldiers in combat.

FETHİYE'DE (TELMESSOS) BİR LAHİT

Bulunduğu Yer: Fethiye, Muğla 36°37'13.41"N, 29° 7'2.04"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Charles Fellows, A Journal Written During an Excursion in Asia Minor, 1839.

Fotoğrafın Tarihi: 08/02/2007

Antik adı Telmessos olan Fethiye, Anadolu uygarlıklarının en eskilerinden biri olan Likya Devleti'nin, bauta Karya sınırındaki en önemli kentidir. Kentin geçmişinin MÖ 5. yüzyıla kadar uzandığı bilinmektedir. Bir Likya efsanesine göre, Tanrı Apollon ile Finike Kralı Agenor'un kızı, doğan çocuklarının ismini Telmessos koyarlar. Kent de adını buradan almıştır. Kentin içinde ve çevresinde ağırlıklı olarak Likya dönemine ait lahit tipi birçok mezar bulunmaktadır. Bu mezarların birçoğu yer değiştirmiş, yurt dışındaki veya yurt içindeki müzelere götürülmüştür. Gravürün yapıldığı bölgede fotoğraflanan lahit, herhâlde diğerlerine göre çok ilginç olmadığından olsa gerek, dokunulmadan yerinde kalabilmiştir. Kime ait olduğu bilinmeyen bu lahit, sağından ve solundan traşlığın aktığı bir caddenin ortasında yer almaktadır.

A SARCOPHAGUS IN FETHİYE (TELMESSOS)

Location: Fethiye, Muğla 36°37'13.41"N, 29° 7'2.04"E.

Gravure Published In: Charles Fellows. A Journal Written During an Excursion in Asia Minor, 1839.

Date of Photograph: 08/02/2007

Fethiye, known as Telmessos, in ancient times, was the most important city of Lycia. Located on Lycia's western border with Caria, Telmessos was the center of one of Anatolia's oldest civilizations. Although, the town's name has changed many times, it is believed to have been inhabited since the fifth century BC. According to Lycian myth, the god Apollo and Finike's King Agenor's daughter, named their child Telmessos, after whom the town was named. In the eighth century AD, the name was changed to Anastasiopolis, in honour of the Byzantine Emperor Anastasios II. There are many sarcophagus-type tombs from the Lycian period, in and around the town. Most of the sarcophaguses have been moved from their original locations, or have been taken to national or international museums. One sarcophagus that looks rather ordinary, compared to the others in the engraving, still stands, in the middle of the road with traffic flowing on both sides. It isn't known who was entombed in this particular sarcophagus.

GÜMÜŞKESEN MEZARI

Bulunduğu Yer: Milas, Muğla.
37°19'441"N, 27°46'18.91"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak:
Charles Texier, Description de l'Asie
Mineure, Paris 1849.
Fotografin Tarihi: 26/05/2006

Milas Gümüşkesen anıt mezarının, dünyanın yedi harikasından biri olan Bodrum mozolesinin küçük bir kopyası olduğu söylenmektedir. MS 2. yüzyıla tarihlenen bu mezar, dikdörtgen yapılı bir alt mezar ve üzerinde sütunlarla desteklenen piramit bir çatıdan oluşmaktadır. Yapının üst katında, mezar odasına açılan ufak bir delik bulunmaktadır. Rivayete göre ölenin arkadaşları, burada şarap içerek arkadaşlarını yad eder ve bir kısmını da ölüye ikram etmek için delikten aşağı dökerlermiş. Anıt günümüzde iyi bir durumda olup bir park içine alınmıştır ve bakımlıdır.

GÜMÜŞKESEN MAUSOLEUM

Location: Milas, Muğla.

37°19'4.41"N, 27°46'18.91"E.

Gravure Published In: Charles Texier.

Description de l'Asie Mineure. Paris
1849.

Date of Photograph: 26/05/2006

Reputedly, the two story Milas Gümüşkesen Mausoleum, is a miniature replica of the Mausoleum of Halicarnassus, one of the 7 wonders of the world. The site of the grand Mausoleum is in the present day city of Bodrum. Dated from the second century AD, the Milas Gümüşkesen Mausoleum, consists of a rectangular-shaped lower tomb, under a pyramid roof, which is supported by columns. On the upper floor, there is a small opening, which opens to the tomb room. It is believed that friends of the dead person would drink wine there to commemorate their friend, and would pour some of it down the hole for him. The mausoleum is in excellent condition, and is preserved within a park.

KLUWANİMİ'NİN MEZARI

Bulunduğu Yer: Uçağız, Antalya. 36°11'49.99"N, 29°50'56.24"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Luigi Mayer. Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire. London, 1804.

Fotoğrafın Tarihi: : 29/05/2006

Üzerindeki insan tasviri ile çevresindeki diğer mezarlardan hemen ayrılan bu mezar, Theimussa antik kentinde yer almaktadır. Çok ayrıntılı incelenmemiş bir yer olan kentin kalıntıları içinde Likya mezarları, kule kalıntıları ve bir kapı kalıntısı bulunmaktadır. Kent, doğal bir limanın etrafında kurulmuştur. Kluwanimi Mezarı antik iskelenin hemen arkasında yer almaktadır. Büyük bir kaya blokuna ev şeklinde oyularak yapılmış olan mezarın sağ tarafında, çıplak, genç bir erkek tasviri bulunmaktadır. Ön yüzündeki kitabe sayesinde mezarı ve çevreyi tarihlendirmek mümkün olmuştur. Kitabesinden, mezarın Kluwanimi'ye ait olduğu ve MÖ 4. yüzyıldan kaldığı öğrenilmiştir. Kitabeye dayanılarak, Theimussa kentinin bir Luvi yerleşim birimi olduğu belirlenmiştir.

THE TOMB OF KLUWANIMI

Location: Uçağız, Antalya, 36°11'49.99"N, 29°50'56.24"E.

Gravure Published In: Luigi Mayer, Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire, London, 1804.

Date of Photograph: : 29/05/2006

The tomb of Kluwanimi, in the ancient town of Theimussa, catches the eye with the human figure engraved upon it. Amongst the remains of the city, which have not been studied in depth, there are Lycian tombs, the remnants of towers and a gate. The city is located around a natural harbour. The tomb is directly behind the ancient pier, has been carved in a block of rock in the form of a house and bears a nude, young male figure on its right. The tomb and its vicinity has been dated from the inscription on its facade, which states that the tomb belongs to Kluwanimi from the fourth century BC. The tablet also determines that the city of Theimussa was a Luwi settlement.

FETHİYE (TELMESSOS) KAYA MEZARLARI

Bulunduğu Yer: Fethiye, Antalya. 36°37'7.29"N, 29° 7'4.12"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 28/05/2006

Günümüzün gözde tatil mekânlarından biri olan Fethiye'de bulunan Telmessos antik kentinden günümüze ulaşan en eski kalıntı grubu, kaya mezarlarıdır. Şehrin doğusunda yükselen kayalık tepelerde, kayalara oyulmuş İon tarzı tapınak cepheleri ile çok görkemli bir görüntü sunmaktadırlar. Amythas'ın mezarına benzeyen iki büyük mezardan başka kayalara oyulmuş, ahşap çerçeve ve ev taklidi olarak yapılmış irili ufaklı birçok mezar daha görülmektedir. Bu kaya mezarları M.O 4. yüzyıla, Likya dönemine tarihlendirilmektedir.

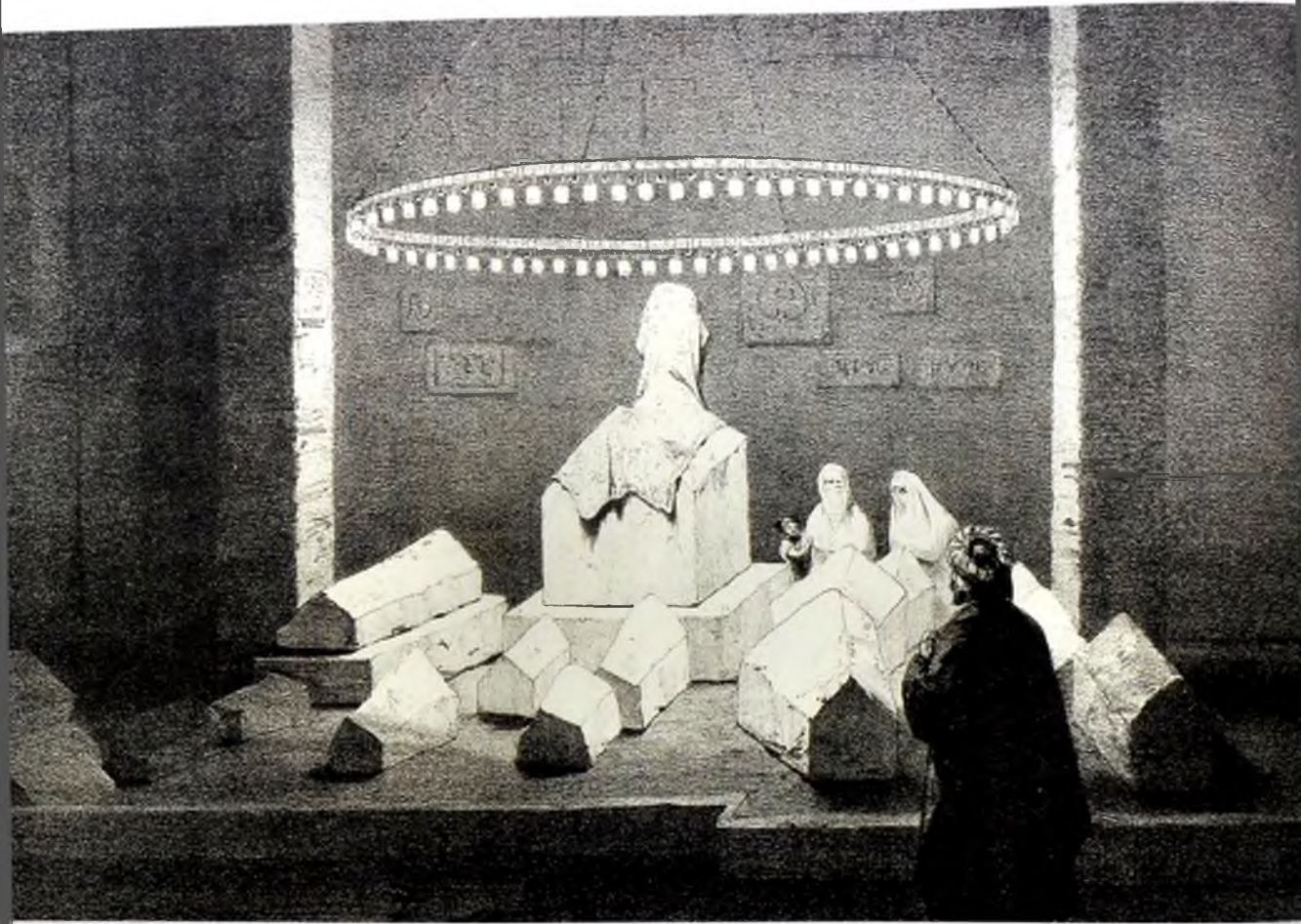
ROCK TOMBS OF FETHİYE (TELMESSOS)

Location: Fethiye, Antalya. 36°37'7.29"N, 29° 7'4.12"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier. *Voyage Pittoresque de la Grece*. Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 28/05/2006

The oldest remains of the ancient city of Telmessos are rock-tombs. Telmessos is in one of today's most popular holiday resorts, Fethiye. On the rocky hills to the east of the town, the tombs are a magnificent sight with their Ionic order temple facades carved on the rocks. There are two big tombs which resemble the tomb of Anyntas, as well as numerous tombs of all sizes carved on the rocks in the shape of wooden frames and houses. These are dated to the Lycian period, fourth century BC.

ORHAN GAZİ TÜRBESİ

Bulunduğu Yer: Tophane, Bursa.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: L. De Laborde, Voyage de l'Asie Mineure, Paris, 1838.

Fotoğrafın Tarihi: 18/10/2007

Tophane semtinde bulunan türbenin yanındaki açıklama levhasında şunlar yazılıdır: "Türbe, Osman Gazi'nin oğlu, Bursa fatihü Orhan Gazi'ye aittir. 1855 depreminde yıkılan yapı, Sultan Abdülaziz tarafından 1863'de yeniden yaptırılmıştır. Eski yapının temelleri üzerine yükselen türbe kare planlı ve kubbelidir. Sütunlar tuğladan olup, yağlı boya ile mermer görüntüsü verilmiştir. Zeminde Bizans döneminde türbenin yerinde bulunan Profütis Elias Manastırı'na ait geçmeli mozaik bezemeler dikkat çekmektedir. Orhan Gazi'nin sandukası türbe ortasında olup çevresinde eşi Nilüfer Hatun, oğlu Kâsım Çelebi, kızı Fatma Sultan, Cem Sultan'ın oğlu Abdullah, II. Bayezit'in oğlu Korkut, Yıldırım Bayezit'in oğlu Musa Çelebi ve isimleri bilinmeyenlerle birlikte 14 adet sanduka bulunmaktadır."

THE TOMB OF ORHAN GAZI

Location: Tophane, Bursa.

Gravure Published In: L. De Laborde, Voyage de l'Asie Mineure, Paris, 1838.

Date of Photograph: 18/10/2007

The signboard of the tomb in Tophane reads: "The tomb belongs to Osman Gazi's son, Orhan Gazi, the conqueror of Bursa. Destroyed in the earthquake of 1855, the building was reconstructed by Sultan Abdulaziz in 1863. Rising upon the foundations of the old building, the tomb is square shaped and domed. The brick columns have been painted to give the appearance of marble. The Monastery of Profitis Elias stood in place of the tomb in the Byzantine period. The floor still covered by mosaic decorations of this monastery. The coffin of Orhan Gazi is at the center, and is surrounded by 13 others belonging to his wife Nilüfer, his son Kasim, his daughter Fatma Sultan, Cem Sultan's son Abdullah, Bayezit II's son Korkud, Yıldırım Bayezit's son Musa, and to unidentified persons."

PAYAVA'NIN LAHDİ

Bulunduğu Yer: Xanthos, Antalya.
36°21'24.64"N, 29°19'18.79"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak:
Charles Fellows A Journal Written
During an Excursion in Asia Minor,
1839
Fotoğrafın Tarihi: 29/05/2006

Yunan dilinde sarı anlamına gelen Xanthos, ismini yakınlarındaki Xanthos nehriden (Esen Çay) almıştır. Kentin akropolisinden elde edilen yüzey buluntuları, yerleşme tarihinin MÖ 8. yüzyıla kadar uzandığını ortaya koymaktadır. Xanthos kalıntıları arasında, kaya mezarları, lahitler, kule mezarları bulunmaktadır. Agora'nın kuzeydoğu tarafında bulunan anıt mezarın üzerinde, Likya dilinde yazılmış bilinen en uzun kitabe, Kherei adlı Likya kralının serüvenleri anlatılmaktadır. Gravürdeki lahit Likya'nın idareci Payava'ya aittir. Xanthos'un en güzel diğer iki eseri olan Nereidler Anıtı ve Harpy Lahdi ile beraber 19. yüzyılın ortalarında, Xanthos'da kazı çalışmaları yapan Charles Fellows tarafından İngiltere'de bulunan British Museum'a kaçırılan mezar, MÖ 5. yüzyıla tarihlenmektedir. Günümüzde Xanthos'da bu lahitin yerine, fotoğrafta görülen bir başka lahit koyulmuştur. Xanthos'daki mezarların kabartmalarının çoğu British Museumu'nda bulunmaktadır.

SARCOPHAGUS OF PAYAVA

Location: Xanthos, Antalya,
36°21'24.64"N, 29°19'18.79"E.
Gravure Published In: Charles
Fellows A Journal Written During an
Excursion in Asia Minor, 1839.
Date of Photograph: 29/05/2006

Xanthos, meaning yellow in Greek, has taken its name from the nearby river of Xanthos (Eşen Çayı). Surface findings from the town's acropolis indicate that the date of settlement goes back to eighth century BC. Amongst the ruins of Xanthos, there are rock-tombs, and sarcophaguses. The mausoleum stands to the northeast of Agora. An inscription of the mausoleum contains the longest text written in the Lykian language, and narrates the adventures of the Lykian King Kherei. The sarcophagus in the gravure belongs to a Lykian administrator, Payava. It was taken to the British Museum in London with the other most renowned relics of Xanthos, the monument of Nereids and the sarcophagus of Harpy by Charles Fellows, who conducted excavations in Xanthos in the mid nineteenth century. The sarcophagus is dated fifth century BC. Today, it has been replaced by another sarcophagus that is seen in the photograph. Most of the reliefs belonging to the sarcophaguses in Xanthos are at the British Museum.

THEIMUSSA NEKROPOLÜ

Bulunduğu Yer: Uçağz Koyu, Kekova, Antalya. 36°11'48.34"N, 29°51'3.16"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Luigi Mayer. Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire. London, 1804.

Fotoğrafın Tarihi: 30/05/2006

Kekova adasındaki Simena Kalesi'nin karşısında doğal bir limanda kurulmuş olan Theimussa Antik kenti, günümüz Uçağz köyünün bulunduğu yerde yer almaktadır. Antik kente çok dikkat çekici bir Nekropol bulunmaktadır. Nekropol, çevrede bulunan kayalara oyularak yapılmış blok kesme taş lahitlerle doludur. Tahminlere göre Theimussa, Simena kentinin mezarlığı olarak kullanılmıştır. Kıyı boyunca yayılmış lahidler civarında, ziyaretçilerin denizden ulaşımı için minik iskele ve merdivenler görülmektedir. Eski çağlarda mezar soyguncularının hısmına uğranmış bu nekropolda, kapağı açılmamış veya kenarı kırılmamış tek bir lahit kalmamıştır.

NECROPOLIS OF THEIMUSSA

Location: Üçağız Village, Kekova, Antalya. 36°11'48.34"N, 29°51'3.16"E.

Gravure Published In: Luigi Mayer. *Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire*. London, 1804.

Date of Photograph: 30/05/2006

The present day village of Üçağız contains the relics of the ancient city of Theimussa. The location is a natural harbour across the Simena fortress on Kekova Island. The ancient city's necropolis has many sarcophaguses carved into the rocks. It is very likely that Theimussa was the city of Simena's graveyard. There are small piers, and steps at the waters edge, providing access to the sarcophaguses, which are scattered along the coast. All the sarcophaguses in the necropolis have been opened, and some damaged, while being pillaged by grave robbers in antiquity.

THEIMUSSA'DA BİR LAHİT

Bulunduğu Yer: Uçagöz, Antalya. 36°11'48.34"N, 29°51'3.16"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Luigi Mayer, Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire. London, 1804.

Fotoğrafın Tarihi: 09/02/2007

Theimussa Nekropolü Uçagöz köyünün hemen doğusundan başlamaktadır. Deniz kenarına paralel giden bu nekropolda çok sayıda, Roma dönemine tarihlenen ve blok kayalardan oyulmuş lahitler bulunmaktadır. Kimilerinin üzerinde yazı bile yokken, bazıları son derece süslüdür. Kekova adasında yaşayan halkın mezarlarını ana karaya yapmış olduğu düşünülmektedir. Gravürdeki mezar civardakilerin en görkemlisidir. Önünde ziyaretçileri için yapılmış oturma sıraları ve denizden gelenlerin kolay ulaşımı için, su kenarından mezara ulaşan, kayalardan oyulmuş basamakları vardır. Lahdin kime ait olduğu belli değildir.

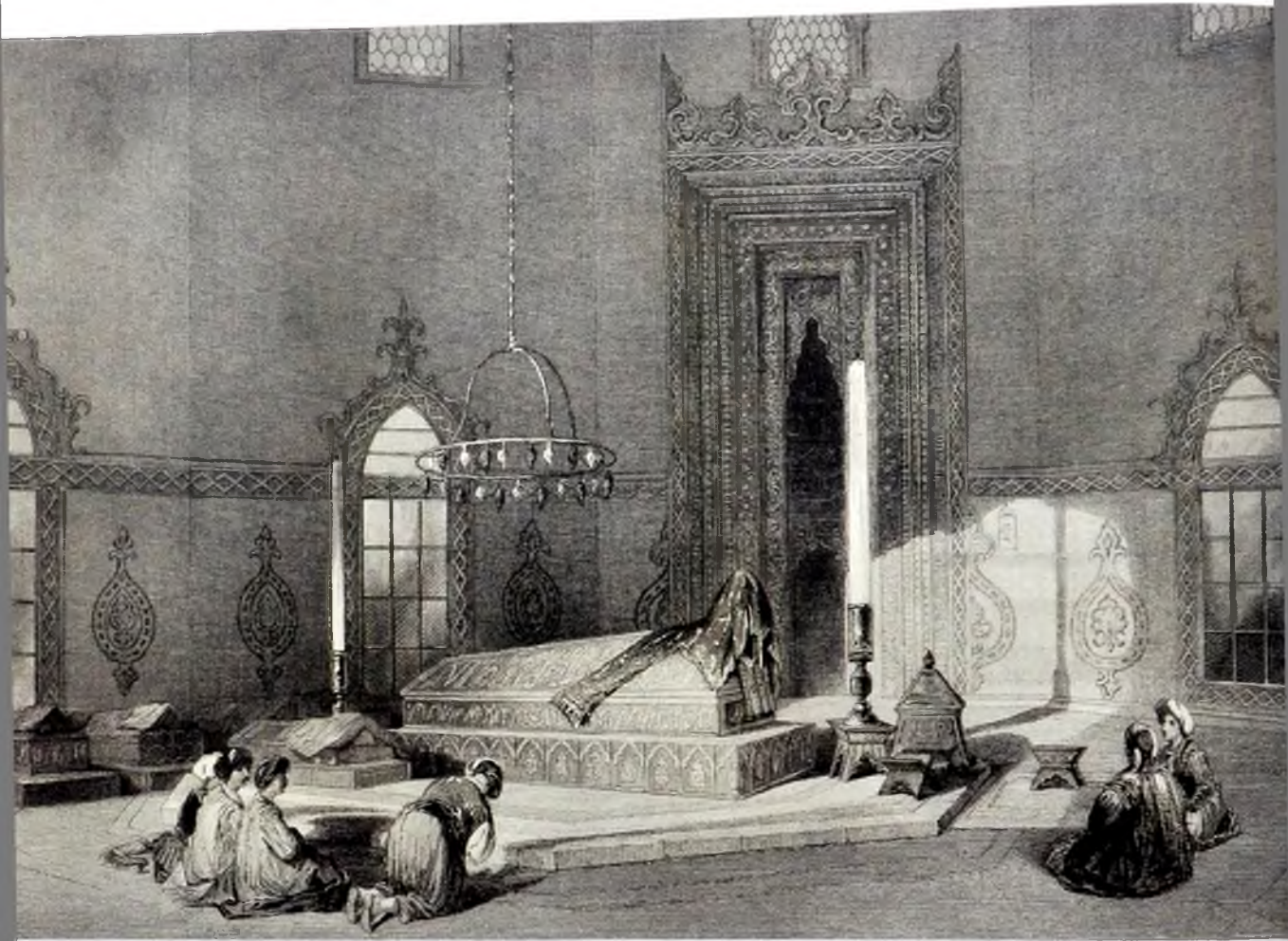
A SARCOPHAGUS IN THEIMUSSA

Location: Üçağız, Antalya. 36°11'48.34"N, 29°51'3.16"E.

Gravure Published In: Luigi Mayer. Views in Egypt, Palestine and Other Parts of the Ottoman Empire. London, 1804.

Date of Photograph: 09/02/2007

The Theimussa necropolis is east of the village of Üçağız. The necropolis runs parallel to the sea and consists of numerous sarcophagi, carved from stone blocks, which date back to the Roman era. Some sarcophagi have no inscriptions on them, while others are quite ornate. According to legend, the people of Kekova Island built their tombs on the mainland. The tomb pictured in the engraving is the most imposing of them all. It has benches for the visitors at the front, and steps carved from rocks run all the way from the shore to the tombs, for access by people arriving by boat. It is not known who was entombed in this particular sarcophagus.

YEŞİL TÜRBE

Bulunduğu Yer: Bursa, 40°10'53.75"N, 29° 4'30.36"E...

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Robert Walsh, Constantinople and the scenery of the Seven Churches of Asia Minor, London, 1839.

Fotoğrafın Tarihi: 23/04/2006

Yıldırım Bayezit'in oğlu Çelebi Sultan Mehmet tarafından, Yeşil Cami ile birlikte 1421 yılında yaptırılmıştır. Türbenin yapımı Çelebi Sultan Mehmet'in ölümünden kırk gün önce bitirilmiştir. Türbe, Yeşil Cami'nin karşısında bulunmaktadır. Nakkaşları Ali bin İlyas Ali ve Mehmed el Mecnun'dur. Türbenin mimarı, Yeşil Medrese ve Yeşil Cami'nin de mimarı olan Hacı İvaz Paşa'dır. Adını dış cephesinin yeşile bakan çinilerinden aldığı olan sekizgen yapıtlı türbede, Çelebi Sultan Mehmet'in çinden yapılmış sandukası bulunmaktadır. Türbede, kızları, oğulları ve Daya Hatun'un sandukaları da yer almaktadır. Tebrizli Ahmet oğlu Hacı Ali'nin eseri olan türbe kapısı cevizden yapılmış ve geometrik örgü motifleri ile bezenmiştir. Türbe, 1855 depreminde büyük hasar görmüş, 1864'de horasanla sıvanarak bugünkü görünümünü almıştır. Yeşil Türbe'nin son onarımını Y. Mimar Macit Ruştü Kural 1945 yılında gerçekleştirmiştir.

THE GREEN TOMB

Location: Bursa, 40°10'53.75"N, 29° 4'30.36"E..

Gravure Published In: Robert Walsh, Constantinople and the scenery of the Seven Churches of Asia Minor. London, 1839.

Date of Photograph: 23/04/2006

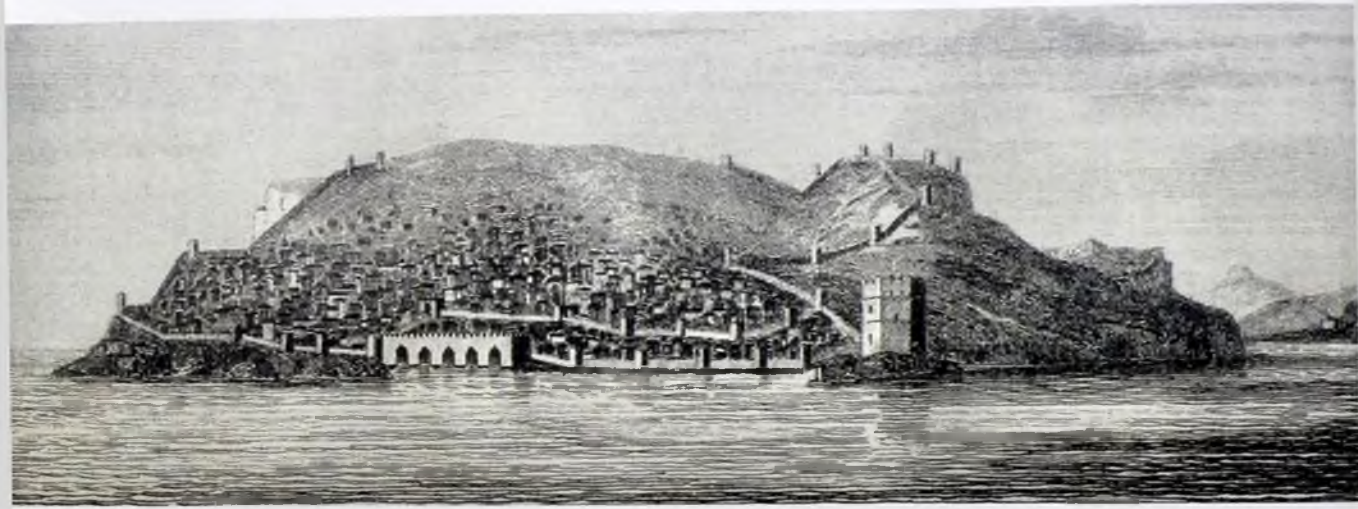
The Green Tomb was built in 1421, together with Green Mosque by Yıldırım Bayezid's son Çelebi Sultan Mehmet. Construction was completed forty days before the death of Çelebi Sultan Mehmet. The tomb is across from the Green Mosque. Its frescoers were Ali bin İlyas Ali and Mehmed Mecnun. The architect was Hacı İvaz Pasha, who also built Green Madrasa and the Green Mosque. Inside the tomb, which has taken its name from the greenish glazed tiles of its exterior, there is the sarcophagus of Çelebi Sultan Mehmet, which is also made from glazed tiles. The coffins of his sons, daughters and of Daya Hatun are also present. The gate of the tomb is a work of art, made from walnut wood, was decorated with geometric motifs, by Tebrizli Ahmet oğlu Hacı. The tomb, severely damaged in the earthquake of 1855, acquired its present appearance after being plastered with horasan (mortar made of brick dust and lime) in 1864. The latest restoration of the Yeşil Türbe took place in 1945, by architect Macit Rüştü Kural.

6 Diğer Yapılar *Other Buildings*

Kral Antioch ve Herkül, Arsemaia ören yeri, Adıyaman / King Antioch and Hercules, Arsemaia, Adıyaman

- Alanya
- Battalgazi Külliyesi
Battalgazi Complex
- Belen Geçidi
Belen Pass
- Cihannuma Kusu
Cihannuma Palace
- Denire (Myra)
- Eski Van
Old Van
- Hacı Bektaş Külliyesi
Hacı Bektaş Complex
- Hattuşaş
- Iassos
- İshak Paşa Sarayı
İshak Pasha Palace
- Julianus Sütunu
Julianus Column
- Knidos Limanı
Port Knidos
- Laskaris Sarayı
Laskaris Palace
- Pamukkale (Hierapolis)
- Parion'da Kare Anıt
Square Building in Parion
- Pompeipolis
- Şerefiye Külliyesi
Şerefiye Complex

ALANYA

Bulunduğu Yer: Alanya, Antalya. 36°32'11.37"N, 32° 0'0.05"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Francis Beaufort, Karamanya.

Fotoğrafın Tarihi: 11/02/2007

Alanya yerleşimi, 250 metre yükseklikte olan yarımada üzerinde başlamıştır. Bilinen en eski adı M.Ö 4. yüzyıl da Hitit döneminden kalmadır. Coracesium olan adının Gök Karga anlamına geldiği düşünülmektedir. Antonius'un Kleopatra'ya evlilik hediyesi olarak verdiği bilinen kentin adı Bizans döneminde "güzel dağ" anlamında Kolonoros olmuştur. Selçuklu sultanı Alaaddin Keykubad, Dede Korkut hikâyelerinde anlatılan bir savaş taktiği ile, kenti kan dökmeden almıştır. Bir gece toplanan keçilerin boynuzlarına yanan çiraller bağlatmış, askerlerini Allah Allah sesleri arasında kale kapılarına hücum ettirmiştir. Kale muhafızlarının bu büyük kalabalık karşısında savaşmaktan çekinerek kale kapıları açması sonucu, 1221 yılında Kale Komutanı Kır-Vart, Kolonoros'u Alaaddin Keykubad'a teslim etmiştir. Keykubad, çok sevdiği kenti imar ettirip adını, kendi adına izafeten, Alaiye olarak değiştirmiştir. Kalede günümüzde bir Etnografya Müzesi bulunmaktadır.

ALANYA

Location: Alanya, Antalya. 36°32'11.37"N, 32° 0'0.05"E.

Gravure Published In: Francis Beaufort, Karamanya.

Date of Photograph: 11/02/2007

The first named settlement, on the present day site of Alanya, was the antique city of Coracesium. Built atop a two hundred and fifty meter rocky promontory historians initially referred to Coracesium in the 4th century BC. Although there is no direct Greek translation of the word Coracesium, a combination of Latin words results in the city's ancient name being, "Sky Crow." Conversely, In the Byzantine period, the town was renamed Kolonoros, meaning "Beautiful Mountain". During the Roman occupation, Mark Anthony presented the town to Cleopatra, as a wedding present. Early in the thirteenth century, Seljuk Sultan Alaaddin Keykubad, captured the city without bloodshed, through a strategy narrated in the epic tales of the Book of Dede Korkut. Keykubad's soldiers launched a night attack on the fortress, driving a herd of goats with flaming candles attached to their horns ahead of them, suggesting a large army. The defenders, believing defeat was inevitable against a larger and better-armed Sultanate army, did not resist and opened the gates of the castle. Subsequently, Kyr-Vart, the Castle Commander, surrendered. Alaaddin Keykubad subsequently placed great importance on the development of the city. The town was renamed Alaiye, in honor of the conqueror, and became an important center of cultural activities. The fortress today houses a Museum of Ethnography.

BATTALGAZİ KÜLLİYESİ

Bulunduğu Yer: Seyitgazi, Eskişehir. 39°26'41.02"N, 30°41'52.01"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier, Description de l'Asie Mineure, Paris 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 13/12/2006

Aslen Türk, İranlı veya Arap olduğu iddia edilen, bir kaynağa göre Malatya diğetine göre Şam veya Antakya doğumlu olan, kahramanlığı ile ünlü Seyit Battal Gazi'nin, Afyonkarahisar civarında yaklaşık 740 yılında şehit olduğu bilinmektedir. Battal Gazi'nin İstanbul kuşatmasındaki (MS 717-718) kahramanlıkları Arapça Zatü'l-Himme ve Türkçe Battalname olmak üzere iki destanda toplanmıştır. Battal Gazi için, 1207-1208 yıllarında Alaaddin Keykubad'ın annesi, I. Gıyaseddin Keyhusrev'in eşi olan Ümmühan Hatun tarafından bir külliye yaptırılmış ve kasabaya "Seyitgazi" adı verilmiştir. Yerleşimin MO 4000 yıllarına dayandığı kasabada külliye'nin bulunduğu tepenin her çağda kutsal bir yer olduğu bilinmektedir. Battalgazi Külliyesi'nin inşasında Bizans ve Roma dönemine ait yapılardan alınan devşirme malzemeler kullanılmıştır.

BATTALGAZI COMPLEX

Location: Seyitgazi, Eskişehir. 39°26'41.02"N, 30°41'52.01"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure, Paris 1849.

Date of Photograph: 13/12/2006

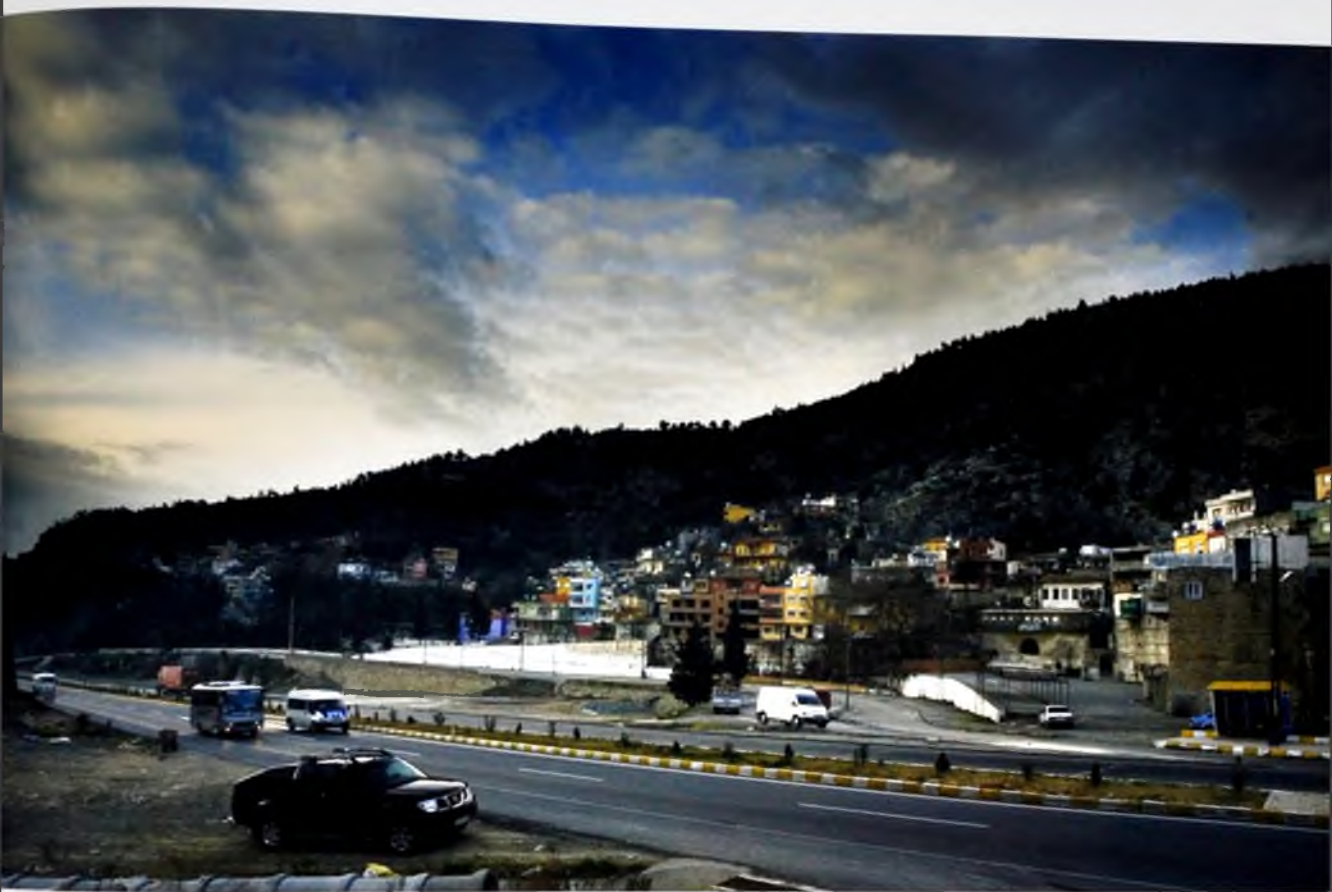
Historians believe the Mother of Sultan Alaaddin Keykubad, Ümmühan Hatun, founded the complex of Seyitgazi. Named after a famous folk hero, Seyit Battal Gazi, the site of the settlement was believed to have been inhabited, as far back as 4000 BC, and the hill itself had centuries of holy connotations. Little is known about Seyit Battal Gazi, and even his nationality is in doubt, as he has been variously identified, as a Turcoman, Iranian, and Arab. Equally questionable is where Seyit Battal Gazi came from, and cities, as varied as Malatya, Damascus, and Antakya have all laid claim to be his birth place. Historically the only fact that is certain is Seyit Battal Gazi was martyred in 740 AD near Afyonkarahisar, his heroic adventures and martyrdom is documented in the Arabic "Zaû'l-Himme" and the Turkish epic, "Battalname".

Belen Geçidi

Bulunduğu Yer: Hatay, Belen 36°29'30.76"N, 36°11'43.15"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: J. Carne, Syria, the Holy Land, Asia Minor.
Fotografin Tarihi: 13/02/2007

Belen geçidinin stratejik önemini Mısır seferine giderken Yavuz Sultan Selim anlamış ve geçidi savunmak için önlemler almaya karar vermiştir. Ömrü vefa etmeyince, oğlu Kanuni Sultan Süleyman 1535 yılında, Kayseri Develi İlçesi'nden seçme Oğuzlu 65 Yörük ailesini getirerek ilk mecburi iskânı gerçekleştirmiş ve vergi ayrıcalıkları tanımıştır. İskânla birlikte, kervansaray (han), hemen karşısına cami, hamam ve aynı sırada elli adet dükkândan oluşan bir külliye yaptırılmıştır. Cami, hamam ve dükkânlar hâlen kullanımdadır. Kervansaray ise kötü durumdadır ancak tadilatı yapılmaktadır. Belen günümüzde oldukça değişmiştir, eski gravürlerde görülen Belen mevcut değildir. Dar vadinin bir yanından diğerine geçilen ünlü Belen geçidi koprusu artık yoktur. Vadiden akan nehir büyük bir drenaj kanalı ile kapatılmış, üstüne otoyol yapılmıştır.

B ELEN PASS

Location: Hatay, Belen 36°29'30.76"N, 36°11'43.15"E.

Gravure Published In: J. Carne, Syria, the Holy Land, Asia Minor.

Date of Photograph: 13/02/2007

Belen Pass controlled the caravan route between Anatolia and Syria. While on a military expedition to Egypt, Yavuz Sultan Selim recognized the strategic importance of the Belen Pass, and took the necessary measures to secure the pass for the Ottoman Empire. After Selim's death, his son Süleyman the Magnificent, ordered the construction of a defensive wall and complex consisting of a caravanserai, mosque, bath and shops and sent sixty-five Turkmen families to settle there permanently. Today, except for the caravanserai, the Ottoman buildings are in good condition. Today, Belen has changed and it is impossible to see the site, as it appears in the engraving. The famous Belen Bridge is gone, and the wild river it once spanned, now flows under the highway thru an underground drainage tunnel.

ÇİHANNÜMA KASRI

Bulunduğu Yer: Edirne , 41°41'28.37"N, 26°33'20.75"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Jose Maria Jouanin – Jules Van Gaver, Turquie, Paris, 1840.

Fotoğrafın Tarihi: 10/05/2005

Osmanlı İmparatorluğu'nun Bursa'dan sonra ikinci başkenti olan Edirne'de, II. Murat devrinde, Tunca nehrinin kenarında, 1450'de inşaatına başlanan Edirne Sarayı, oğlu Fatih Sultan Mehmet döneminde Mimar Şehabeddin tarafından tamamlanmıştır. Edirne Sarayı'nın önemli bölümlerinden olan Çihannüma Kasrı'nın yedi katlı olduğu ve en üst katında sekiz köşeli bir odanın ve ortasında bir havuzun bulunduğu yazılmaktadır. 1875'de Ruslar'ın Edirne'yi işgal edeceği haberini alan Vali Cemil Paşa'nın emriyle, sarayın çeşitli yerlerine depolanmış olan cephanelerin Ruslar'ın eline geçmemesi amacıyla ateşe verilmiştir. Böylece 3-4 gün süren patlamalardan sonra Osmanlı İmparatorluğu'nun 2. paytahtının 425 yıllık sarayı ile birlikte Çihannüma Kasrı da ortadan kalkmıştır.

CIHANNÜMA PALACE

Location: Edirne , 41°41'28.37"N, 26°33'20.75"E.

Gravure Published In: Jose Maria Jouanin – Jules Van Gaver, Turquie, Paris, 1840.

Date of Photograph: 10/05/2005

Construction of the Edirne Palace, designed by architect Mimar Şehabeddin, commenced during the reign of Sultan Murad II in 1450, and his son, Fatih Sultan Mehmet, completed the project. The Palace, known as the "Palace of the Empire" was located on the west bank of the Tunca River in Edirne, which was the second capital of the Ottomans after Bursa. The Cihannüma Palace was one of the most important components of the Edirne Palace Complex. The Cihannüma had seven floors with an octagon room at the top. Unfortunately, in 1875 when Vali Cemil Paşa, the governor of Edirne, was informed that the Russian Army was on the verge of capturing the city, he ordered the destruction of ammunition stored in the Edirne Palace. The resulting explosions continued for several days and destroyed the Grand Palace, including the four hundred and twenty-five year old Cihannüma Palace.

DEMRE (MYRA)

Bulunduğu Yer: Antalya, Demre: 36°15'30.73"N, 29°59'6.41"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Charles Texier, Description de l'Asie Mineure, Paris, 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 03/07/2007

Myra, 6 önemli Likya kentinden biri olup adı "Yüce Ana Tanrıçasının Yeri" anlamına gelmektedir. Likya kitabelerinde adı "Myrrh" olarak geçmekte ve bulunan sikkelerinden tarihinin en az MÖ 5. yüzyıla kadar uzandığı anlaşılmaktadır. Myra antik kenti, özellikle Likya dönemi kaya mezarları, Roma dönemi tiyatrosu ve Bizans dönemi Aziz Nikola Kilisesi ile ünlüdür. Kent, 7. yüzyıl itibarıyla, deprem, su baskını, nehrin aluvyonla dolması ve Arap akınları nedenleriyle yavaş yavaş terk edilmiştir. Şehrin gelişmiş su sisteminin kalıntıları hâlen görülebilmektedir.

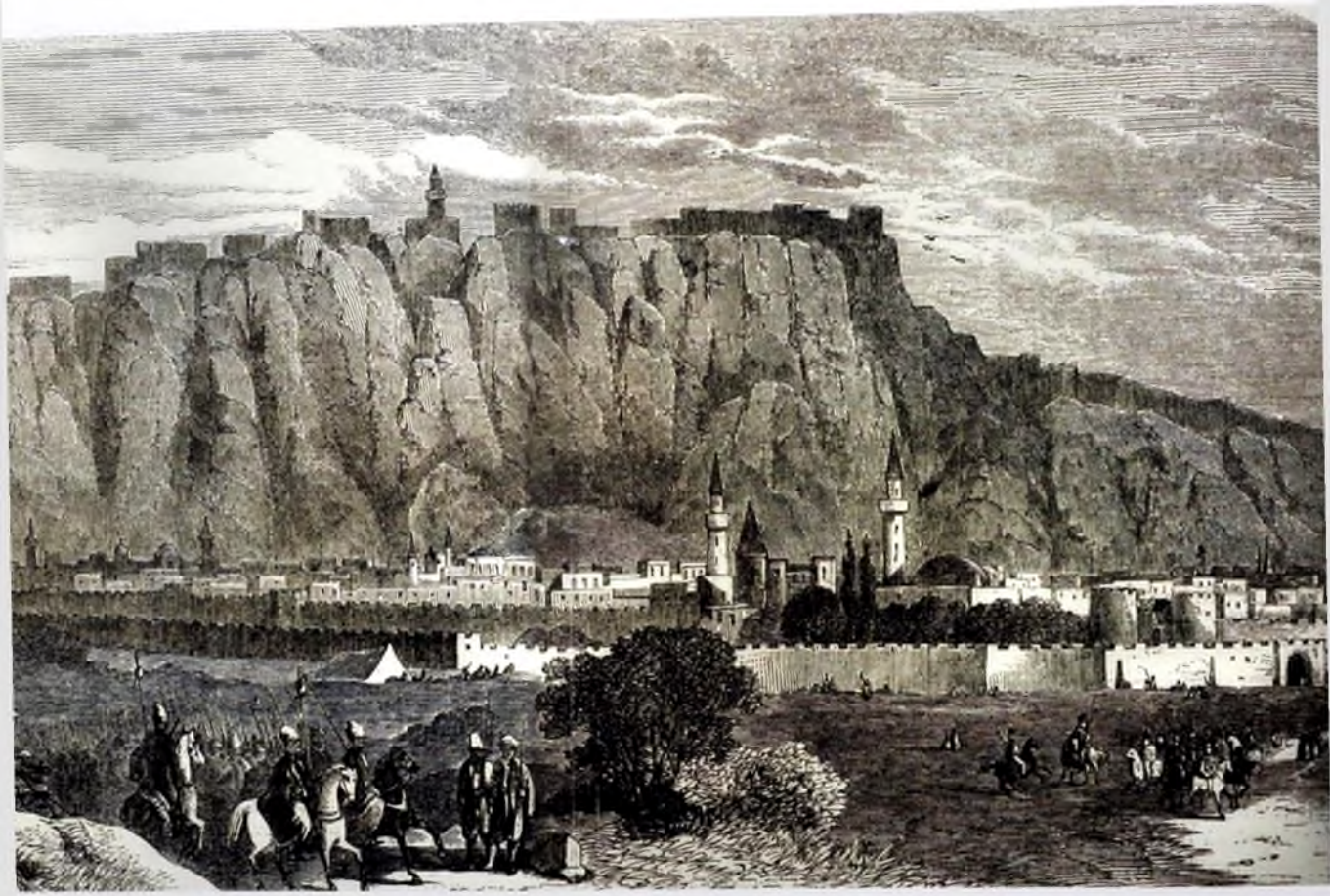
DEMRE (MYRA)

Location: Antalya, Demre 36°15'30.73"N, 29°59'6.41"E.

Gravure Published In: Charles Texier, Description de l'Asie Mineure, Paris, 1849.

Date of Photograph: 03/07/2007

Myra, meaning either, "Myrrh" or "The Place of the Omnipotent Goddess" is one of the six major Lycian cities of antiquity. According to vestiges on antique coins discovered in the area, the city dates back to at least the 5th century BC. Myra, i.e. contemporary Demre, is well known for its collection of rock-hewn tombs, Roman theatre, and the Monastery of St. Nicholas. From the 7th century on, the city declined in importance, due to earthquakes, floods, and Arabian raids. Nevertheless, it is still possible to appreciate the ancient public water system of the city.

ESKİ VAN

Bulunduğu Yer: Van, Eski Van mevkii. 38°30'5.45"N, 43°20'19.22"E.
Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Ho Brettanikos Aster. Londonin. 1860.
Fotografin Tarihi: 20/08/2006

Tarihi Urartu dönemine kadar uzanan kentin eski fotoğraf ve gravürleri, şehirde her türlü din, ırk ve bunların yapılarının iç içe yaşadığını belgelemektedir. Şehir 1. dünya savaşında bir felaket yaşamıştır. Özellikle İngiliz ve Ruslar tarafından cesaretlendirilen Ermeni taşnak çeteleri, birkaç cepheye savaşan Osmanlı Devleti'nin zayıflığını kullanarak bağımsızlık iddiasıyla ayaklanıp, 17 Mart 1915'te Van şehrini Rus birliklerle basarak işgal etmişlerdir. İşgalden sonra, iki binin üzerinde ev, dükkân, mabet, okul gibi çeşitli binalar yakılıp yok edilmiştir. 2 Nisan 1918'de Osmanlı ordusu Van'a girerek üç yıllık işgali sona erdirmiştir. Ancak kentte yer alan tüm yapılar yakılıp yıkılmış, bir kısmı da yağmalanmıştır. Mesela Mimar Sinan eseri olan Hüsrev Paşa Külliyesi camisinin çinileri, Rus işgalinde, cami bir harabeye çevrilerek duvarlardan sökülüp ve Rusya'daki Leningrad Müzesi'ne götürülmüştür. İşgalden sonra geri dönen halk, şehrin bu görüntüsüne dayanamamış ve bir daha oraya yerleşmemiştir. Eski Van şehri hâlen metruk durumdadır ve yapılar maalesef tanınır durumda değildir. Ancak iki caminin restorasyonuna başlanmış olması ümit vericidir.

OLD VAN

Location: Van, Eski Van mevkii. 38°30'5.45"N, 43°20'19.22"E.
 Gravure Published In: Ho Brettanikos Aster. London, 1860.
 Date of Photograph: 20/08/2006

The history of old Van dates back to the Urartu times. Antique drawings of the city document that all religions and races lived peacefully side by side in the city. During the World War I, Van went through a catastrophic period, when the Armenian citizens of the Ottoman Empire, encouraged by Russia and England, rebelled against the Ottomans. The Ottoman Army at that time was busily fighting on several fronts, including North Africa, the Arabian Peninsula, and Gallipoli, while homeland cities lacked adequate internal protection. Backed by the Russian army, Armenians occupied Van. After the occupation, the Muslim population suffered many casualties and fled, while over two thousand buildings, including schools, houses, and mosques were either destroyed or set on fire. The Husrev Pasha Mosque, designed by Sinan the famous Ottoman architect, was destroyed and its ceramic tiles carted off to the Leningrad Museum. The occupation ended in 1918, when the Ottoman army successfully returned to Van, but more destruction plagued the city, this time it was the Armenian population that took casualties and fled. After order was restored, the Muslim population who had previously fled, returned but did not settle in their old homes, as they could not bear the sight of their beloved city, which had been destroyed. Thus, old Van is deserted, but today there is hope that reconstruction will take place in the future.

HACI BEKTAŞ KÜLLİYESİ

Bulunduğu Yer: Nevşehir, Hacıbektaş, 38°56'33.95"N, 34°33'34.94"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Edmund Naumann, Von Golden Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Fotoğrafın Tarihi: 27/01/2007

Bektaşiliğin kurucusu Hacı Bektaş Veli zamanında, Kızılca Halvet adı verilen çilehanenin etrafına zamanla yeni yapılar ilave edilmiş ve 16. yüzyılda temel olarak bugünkü hâlini almıştır. 1807 yılında padişah IV. Mustafa, 1862 yılında Abdülaziz ve 1895 yılında da II. Abdülhamit tarafından onarımları yaptırılan dergâh, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce 1958-1964 yılları arasında büyük bir restorasyondan geçirilerek, 16 Ağustos 1964 tarihinde Hacı Bektaş Veli Müzesi olarak hizmete açılmıştır. Külliyeinin içinde Balım Sultan Türbesi, Hacı Bektaş Veli Türbesi ve II. Mahmut tarafından 1834 yılında yaptırılan bir cami bulunmaktadır. Balım Sultan Türbesi'nin üzeri sekizgen piramit şeklinde sivri bir kulehla bitmektedir. Kulehın üzerine gökyüzüne uçan bir güvercin yerleştirilmiştir.

HACI BEKTAŞ COMPLEX

Location: Nevşehir, Hacıbektaş. 38°56'33.95"N, 34°33'34.94"E.

Gravure Published In: Edmund Naumann. Von Golden Horn zu den Quellen des Euphrat. München, Leipzig, 1893.

Date of Photograph: 27/01/2007

Hacı Bektaş Veli founded the Bektāşī Dervīsh Sect in the thirteenth century. Over the years, many other buildings were built around Hacı Bektaş' original house of suffering, called the Kızılca Halvet. In the sixteenth century, the complex took its present form and function. The complex underwent several restorations sponsored by various Ottoman Sultans, Mustafa IV in 1807, Abdul-Aziz in 1862, and Abdülhamid II in 1895. In 1958, the Turkish General Directorate of Foundations undertook a restoration project, which they completed in 1964. Balımlı Sultan's octagon pyramid shaped tomb, capped with a flying pigeon, Hacı Bektaş' tomb, and a mosque funded by Sultan Mahmud II, are among the buildings of the complex.

HATTUŞAŞ

Bulunduğu Yer: Boğazköy, Çorum. 40° 1'9.62"N, 34°36'50.08"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris, 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 12/06/2007

Hitit uygarlığının en önemli yerlerinden biri olan Hattuşaş (Boğazköy) şehri, 1834 yılında, ünlü Fransız arkeolog ve gezgin Charles Texier tarafından gezilmiş ve dünyaya tanıtılmıştır. Hattuşaş ören yerinde MÖ 3. binden itibaren yerleşim görülmektedir. Kentin alt bölümlerinde, MÖ 19. ve 18. yüzyıllarda, Asur Ticaret Kolonileri Çağı yerleşmeleri görülmektedir ve şehrin adına ilk kez bu çağa ait yazılı belgelerde rastlanmıştır. Hitit Kralı III. Hattuşili ile Mısır Firavunu II. Ramses arasında, MÖ 1280-1269 yılları arasında yapılan dünyanın ilk yazılı antlaşmasından iki parça Hattuşaş'da bulunmuş olup bugün İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmektedir.

HATTUŞAŞ

Location: Boğazköy, Çorum. 40° 1'9.62"N. 34°36'50.08"E.

Gravure Published In: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris, 1849.

Date of Photograph: 12/06/2007

Hattuşaş, one of the most important centers of the Hittite civilization, was made internationally famous by the French archeologist Charles Texier after he visited the site in 1834. Earliest settlement in this area dates back to the Sixth Millennium BC. Early, written Assyrian merchant documents, mentioned Hattuşaş in the 19th and 18th centuries BC. Two articles, of the world's first written agreement between Hattuşili III and Ramses II, were found in Hattuşaş and are presently exhibited in Istanbul's Museum of Archeology.

IASSOS

Bulunduğu Yer: Kızılkışlacık, Milas, Muğla. 37°17'13.11"N, 27°35'14.86"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier, Voyage Pittoresque de la Grece, Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 27/05/2006

Iassos antik kenti, Kızılkışlacık civarındaki bir tepe ve tepenin hakimiyetindeki bir liman etrafında kurulmuştur. Kenti Argos'dan gelenlerin kurduğu, daha sonra Miletli göçmenlerin yerleştiği söylenmektedir. Kentte Dionysos adına festivaller düzenlendiği ve kentin bu festivaller nedeniyle müzik ve tiyatro merkezi olarak parladığı belirtilmektedir. Fotoğrafta ortada görülen tepe üzerinde, Iassos antik kenti kalıntıları hâlâ mevcuttur. Arkeolojik çalışmalar yapılmış ve birçok yapı görülmeye değer duruma getirilmiştir. Kentin civarındaki tepelerde, gözden kolaylıkla kaçan, daha eski dönemlere ait uzun tahkimat duvarları vardır. Gravürde görülen yapı yıkılmış, yerine son zamanlarda benzeri bir yapı inşa edilmiştir.

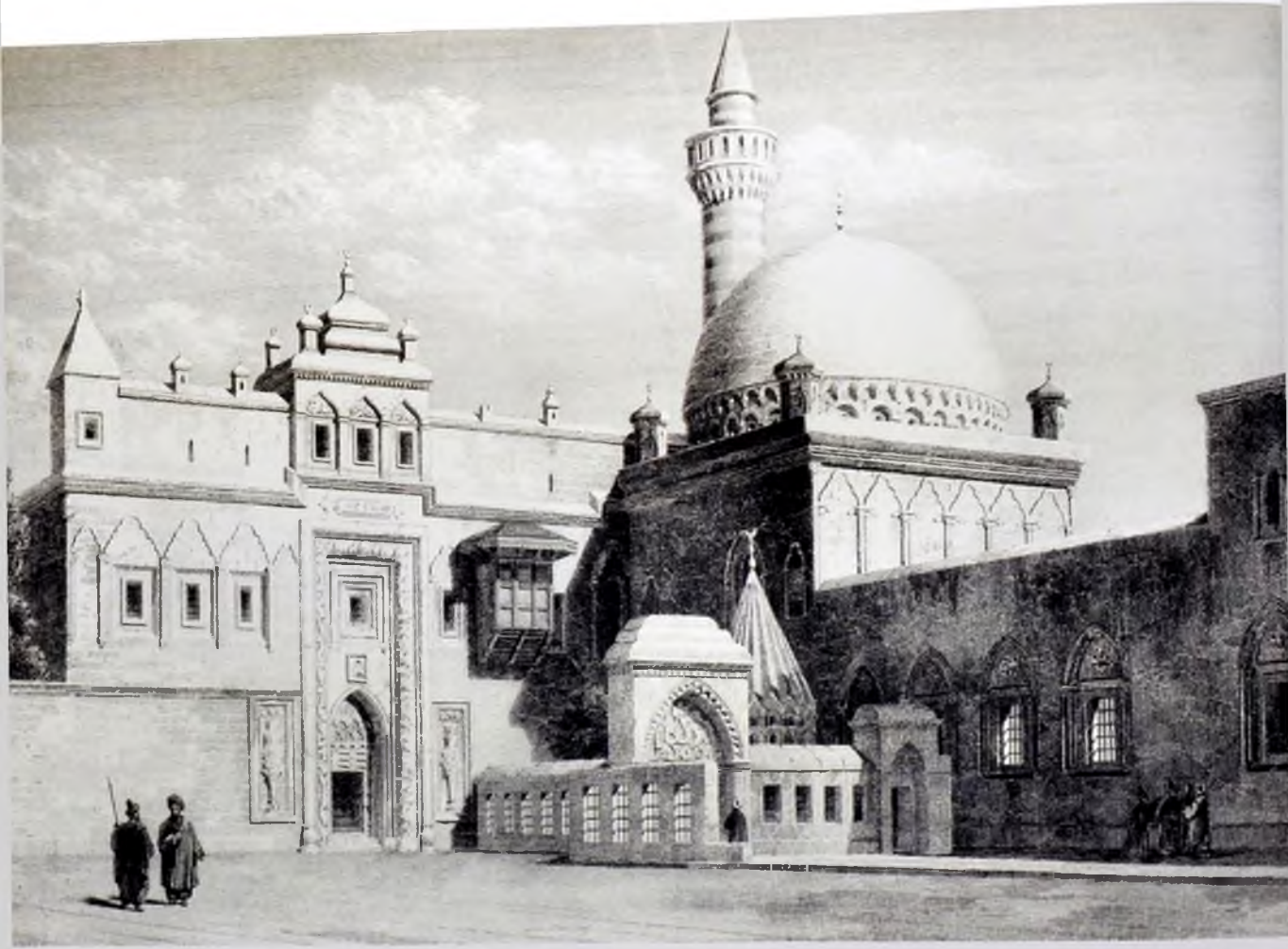
IASSOS

Location: Kiyıkışlacık, Milas, Muğla. 37°17'13.11"N, 27°35'14.86"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 27/05/2006

The antique city of Iassos lies upon a hill above the port of Kiyıkışlacık. Historians believe the city was established by people from the ancient Greek city of Argos, and later occupied by settlers from Miletus. The city became a center of music and theatre due to the many festivals arranged in the name of Dionysus. Remnants of the city may still be seen on the hill shown in the middle of the photograph. Archeological excavations have revealed many monuments, which are now on public view, as the ancient city is now an open-air museum. There are long fortification walls, belonging to earlier civilizations, in the nearby hills. At some point in time, the building seen on the engraving was demolished, and a rough replica built in its place.

İSHAK PAŞA SARAYI

Bulunduğu Yer: Doğubayazıt, Ağrı. 39°32'44.96"N, 44° 7'8.28"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie. Paris, 1842.

Fotoğrafın Tarihi: 23/08/2006

Ağrı Dağı'nın yakınında, sarp bir kayalık üzerine kurulmuş, 116 odalı bu saray, aslında türbesi, camii, surları, iç ve dış avluları, divan ve harem salonları, koğuşları ile saraydan çok, bir kaleyi andırır. Yapımına 1685'de Doğubayazıt Sancak Beyi Çolak Abdi Paşa tarafından başlanmış, 1784'te torunu Mehmet Paşa tarafından bitirilmiştir. 7.600 metrekareselik alan, Türkistan, Selçuklu ve Osmanlı mimari özelliklerini birleştiren bir yapıdır. Charles Texier'in 1840'deki gravüründen günümüze görülen büyük değişiklik ve yıkım 20 yüzyıl başında Rus işgali döneminde gerçekleşmiştir. Ruslar, saraya ait kıymetli eşyaları yanlarında götürmüşlerdir. Günümüzde çevre halkı arasında yaygın olan söylenceye göre, sarayın 13x6,5 metre ebadındaki som altından yapılan kapısı Moskova'ya götürülmüştür.

*I*SHAK PASHA PALACE

Location: Doğubayazıt, Ağrı. 39°32'44.96"N, 44° 7'8.28"E.

Gravure Published In: Charles Texier. *Description de l'Arménie, la Perse et la Mésopotamie*, Paris, 1842.

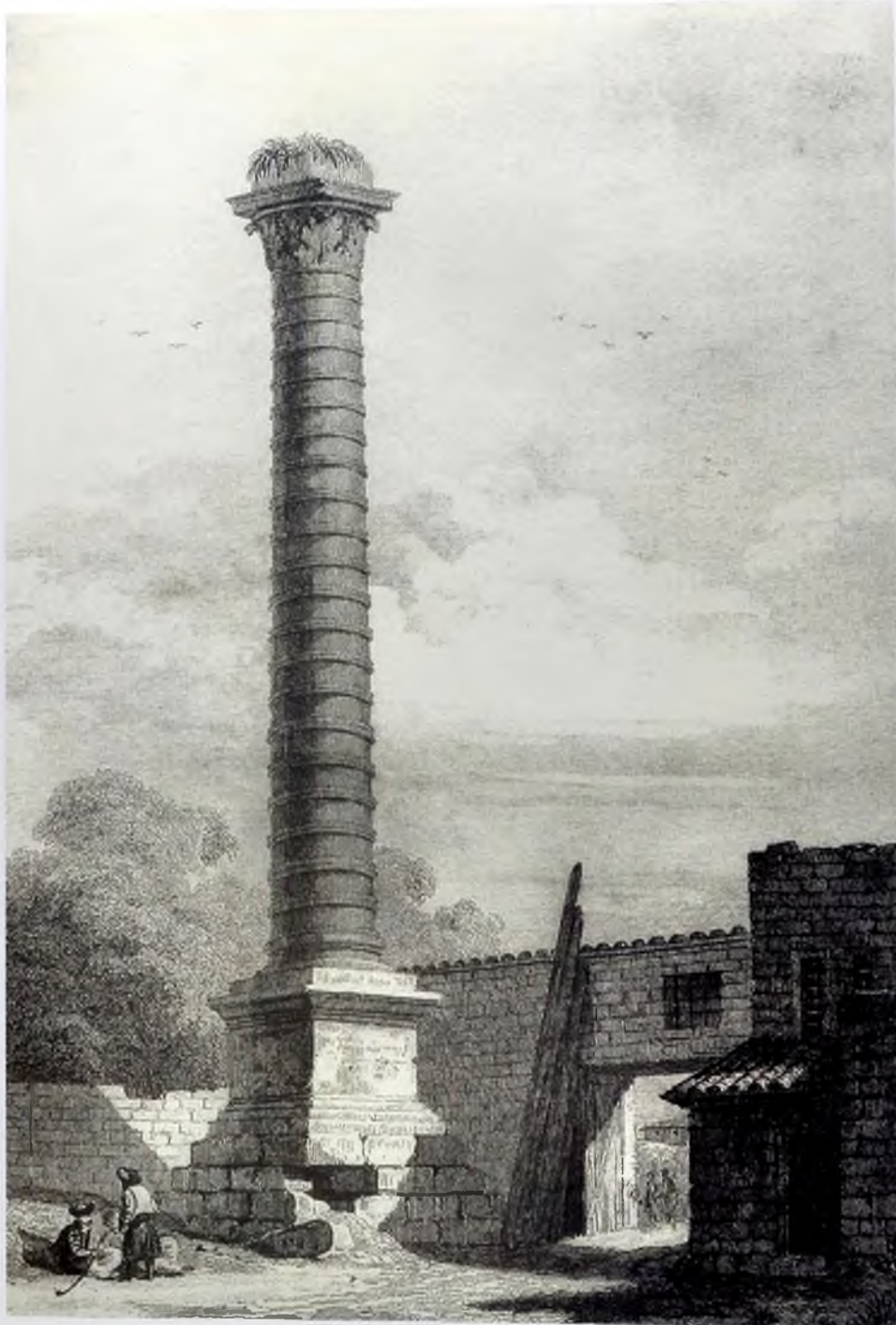
Date of Photograph: 23/08/2006

The Ishak Pasha Palace, built on a steep hill near Mt. Agri, has one hundred and sixty-six rooms, water wells, inner and outer courtyards, divan and harem saloons, military barracks, a tomb and a mosque; it is more of a fortress than palace. Çolak Abdî Pasha initiated construction of the Palace in 1685 and his grandson, Mehmet Pasha, completed the project in 1784. The building is often described, as a blend of Persian, Seljuk, and the Ottoman styles. The Palace was severely damaged during the Russian occupation in the beginning of the 20th century. Local residents claim that the 13 x 6.5 meter palace gate, which was reportedly made of gold, was smuggled to Russia, along with other precious artifacts, during the Russian army's brief occupation.

JULIANUS SÜTUNU

Bulunduğu Yer: Ankara.
39°56'35.57"N, 32°51'22.20"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak:
Chopin - Cesar Famin - Eugene
Bore. Russie.. Armenie. Paris, 1842.
Fotoğrafın Tarihi: 21/10/2005

Günümüzde Ankara'nın Ulus semtinde bulunan sütunun, 362 yılında, Roma imparatoru Flavius Claudius Julianus'un Pers Seferi'nden dönerken Ankara'dan geçişi anısına dikilmiş olduğu düşünülmektedir. 15 metre uzunluğundaki sütun, yekpare gibi görünmesine karşın yivli taşların üstüste konulmasıyla yapılmıştır. Sütun, Bizans dönemi Korinth başlığı ile sona ermektedir. Hiçbir kitabesi bulunmayan yapı orijinal yerinde değildir. Cumhuriyet döneminde sökülerek 50-60 metre kadar ileriye taşınmıştır. Sütunun tepesinde, her ilkbaharda yuva yapan leyleklerin, oraya ilk yuva kuran çiftin çocukları olduğu ve nesilden nesile yuvayı aktardıkları rivayet edilmektedir. Julianus Sütunu aynı zamanda Belkis Sütunu olarak da adlandırılmaktadır.

JULIANUS COLUMN

Location: Ankara. 39°56'35.57"N,
32°51'22.20"E.

Gravure Published In: Chopin - Ce-
sar Famin - Eugene Bore. Russie.,
Armenie. Paris, 1842.

Date of Photograph: 21/10/2005

The Column of Julian, in the Ulus District of Ankara, is also known as the Belkis Column. Historians say the column was erected in 362 AD, in the memory of Flavius Claudius Julianus, as a celebration of his passing through Ankara on his way back to Constantinople, after the war with the Persians. The column is fifteen meters high, with a Corinthian capital at the top, and now stands 50-60 meters from its original place. Although the column appears to be one piece, it's formed by vertically stacking blocks of fluted stone. There is stork nest on top of the column, and popular belief states the nest is passed from one generation of birds to the next, as the storks come back to the same nest every year.

KNİDOS LİMANI

Bulunduğu Yer: Knidos, Datça, Muğla. 36°41'7.82"N, 27°22'21.76"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Luigi Mayer. Views in Egypt, Palestine and other parts of the Ottoman Empire. London, 1804.

Fotoğrafın Tarihi: 26/05/2006

Knidos, Datça yarımadasının batı ucunda, Ege ve Akdeniz'in birleştiği yerdedir. Tarihçi Diodoros'a göre, Knidos'da yaşayanlar Teselya'dan gelen göçmenlerdir. Yapılan kazılar, yöredeki yerleşim başlangıcının MÖ7.yüzyıla uzandığını belirlemiştir. İlk çağın ünlü coğrafyacısı Amasyalı Strabon, Knidos'un kıyı boyu ile önündeki adada kurulduğunu belirtmektedir. Sonradan ada ile kara parçası arasındaki deniz doldurulmuş, böylece iki ayrı liman elde edilmiştir. Bunlardan, kuzeyde olanı Ege denizine bakar ve daha küçüktür. Bu liman askeri amaçlı kullanılmıştır. Diğer yandaki güney limanı ise Akdeniz'e bakar ve ticaret gemilerine ayrılmıştır. Fotoğrafta görülen, küçük olan askeri limandır.

PORT KNIDOS

Location: Knidos, Datça, Muğla. 36°41'7.82"N, 27°22'21.76"E.

Gravure Published In: Luigi Mayer. Views in Egypt, Palestine and other parts of the Ottoman Empire. London, 1804.

Date of Photograph: 26/05/2006

Knidos is located on the western end of the Datça peninsula, where the Aegean Sea meets the Mediterranean. According to Diodorus Siculus, a Greek historian, the settlers of Knidos were emigrants from Teselya, Greece. The history of Knidos dates back to the 7th century BC. Six hundred years later the famous Geographer Strabo stated that the city developed along the coastline of Knidos and the island closest to the shore. Later, the island was joined to the mainland by filling the sea, and the two different ports came into being. The smaller northern port, seen on the picture, on the Aegean side was primarily used for military purposes, and the other one on the Mediterranean south was designated for commercial trade.

LASKARİS SARAYI

Bulunduğu Yer: Kemalpaşa, İzmir. 38°25'51.72"N, 27°24'34.82"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Charles Texier. Description de l'Asie Mineure. Paris 1849.

Fotoğrafın Tarihi: 25/06/2006

Nif dağının eteklerinde yer alan Nymphaeion antik kentinde bulunan Nif Sarayı, veya Laskaris Sarayı denilen yapı, İmparator I.Theodoros Laskaris (1206-1222) zamanında yapılmıştır. Haçlıların Konstantinopolis'i istila etmelerinin ardından Bizans soylusu Theodoros Laskaris, Anadolu'da belirli bölgeleri hâkimiyeti altına almayı başarmış ve İmparator unvanını kullanmıştır. Yaptırdığı saray daha sonra İmparatorların yaz mevsimini geçirmeyi sevdikleri bir yer hâline gelmiştir.Yapı, kabaca 7x24 metre boyutlarında dikdörtgen biçiminde, taş ve tuğla malzemenen uç kat şeklinde yapılmıştır. Günümüzde epey harap durumda görünen bina, çevre halkına sorulduğunda, "Kız Kulesi" olarak tarif edilmiştir.

LASKARIS PALACE

Location: Kemalpaşa, İzmir. 38°25'51.72"N, 27°24'34.82"E.

Gravure Published In: Charles Texier, *Description de l'Asie Mineure*, Paris 1849.

Date of Photograph: 25/06/2006

The Laskaris Palace, which is also known, as the "Nymph Palace", was located in the antique city of Nymphaion, which Emperor Theodoros Laskaris I. (1206-1222) had founded. Turks referred to the town, as Nif before the town was renamed Kemalpaşa, in honor of Mustafa Kemal Atatürk. After the Latin Crusaders' conquest of the Byzantium capital of Constantinople, Laskaris was able to maintain control of the eastern part of the empire. In turn, Laskaris reestablished a kingdom in that area and was able to retain the title "Emperor". The palace was utilized, as a summerhouse by his descendents. The stone and brick building has three floors, in a 7 X 24 meter rectangular design. As the author searched for the building, he discovered that the local people who were familiar with the palace, referred to it, as "Kız Kulesi", i.e. Maiden Tower.

PAMUKKALE

Bulunduğu Yer: Pamukkale, Denizli. 37°55'29.08"N, 29° 7'18.35"E.
Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Ho Brettanikos aster, Løndinon, 1861.
Fotoğrafin Tarihi: 02/07/2007

Denizli il mekeğine 20km uzaklıkta olan Hierapolis, Bergama kralı II. Eumenes tarafından MÖ 2. yüzyılda kurulmuştur. Sıcak yeraltı suları ve suyun içinde bulunan kalsiyum bazı tuzlardan oluşan beyaz travertenleri ile ünlüdür. Şifalı hamamları ile bilinen ve her dönem turist akını görmüş antik kentte bugün görülebilen yapılar Helenistik ve Roma dönemine aittir. Benzersiz görünümlü beyaz terasları yüzünden Pamukkale adı ile bilinmektedir ve bu tabii yapılaşma dünyada tek örnektir. UNESCO Pamukkale'yi Dünya Mirası olarak tescil etmiştir.

PAMUKKALE

Location: Pamukkale, Denizli. 37°55'29.08"N, 29° 7'18.35"E.

Gravure Published In: Ho Brettanikos aster, Londonon, 1861.

Date of Photograph: 02/07/2007

The ancient city of Hierapolis, twenty kilometers from the city of Denizli, was founded in the 2nd century BC by Eumenes II, the king of Pergamum. Hierapolis is famous for its hot springs, and white travertine's, formed from the high calcium content in the flowing hot water. The white calcium travertine terraces give the area the Turkish name of Pamukkale, i.e. Cotton Castle. The geological structures are registered, as a world heritage site by UNESCO, because they are the only formations of this kind in the world. The archeological structures which are still visible today, date back to Hellenistic and Roman times. The city has long been known for it spa's, and has attracted health seekers throughout the ages.

PARION'DA KARE ANIT

Bulunduğu Yer: Kemer Köyü, Biga, Çanakkale. 40°25'25.97"N, 27° 4'9.77"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: Comte de Choiseul-Gouffier. Voyage Pittoresque de la Grece. Paris, 1782-1822.

Fotoğrafın Tarihi: 26/02/2007

Hakkında pek bir şey bilinmeyen bu yapı Parion antik kentindedir. Parion'un, Miletos Eritre ve Paros gibi yerlerden gelen Helen asıllı koloniler tarafından MÖ 8. yüzyılda kurulduğu ve adının Paros'lulardan türediği zannedilmektedir. Civarında bulunan antik paraların üzerinde yılan ve öküz kabartımları görülmüştür. Burada bulunan bir lahit Osman Hamdi Bey tarafından İstanbul Arkeoloji Müzesi'ne götürülmüştür. Antik şehirde Arkaik, Roma ve Bizans dönemine ait eserler görülmüştür. Çevrede detaylı arkeolojik araştırmalar henüz tamamlanmamıştır. Kalıntılar büyük ölçüde toprak altındadır. Bu yapıyı ararken konuşulan yerel insanlar binayı su deposu olarak bildiklerini belirtmişlerdir.

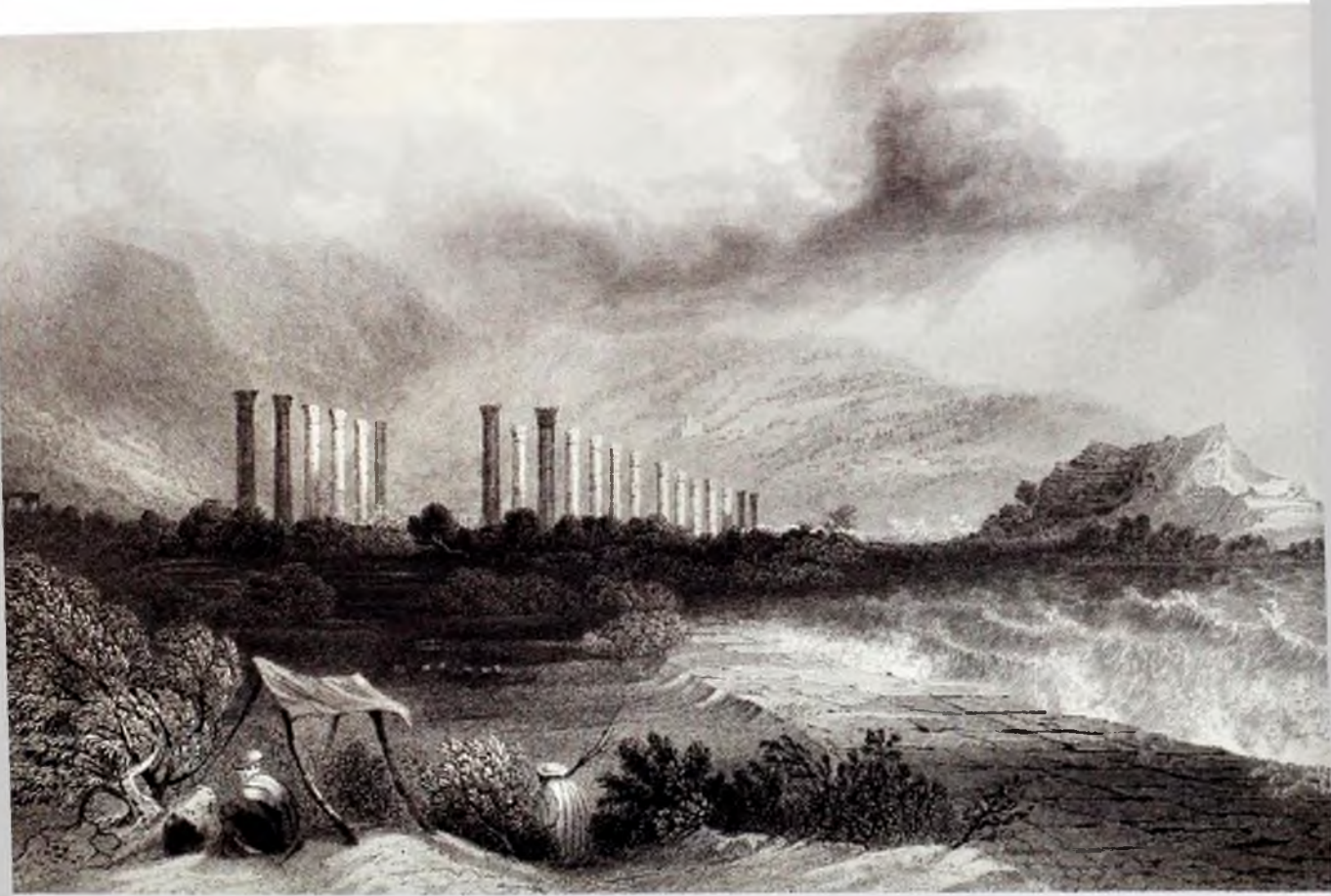
SQUARE BUILDING IN PARION

Location: Kemer Köyü, Biga, Çanakkale, 40°25'25.97"N, 27° 49.77"E.

Gravure Published In: Comte de Choiseul-Gouffier, Voyage Pittoresque de la Grece, Paris, 1782-1822.

Date of Photograph: 26/02/2007

Little is known about the square building, in the antique city of Parion, which dates back to the 8th century BC when Greeks from Miletus and Paros colonized the area. Unique antique coins, depicting snakes and oxen, have been found around the city. A sarcophagus found in the Parion is displayed in Istanbul's Museum of Archeology. Roman and Byzantine monuments have been discovered in the city, and the archeological work is on going, as most of the city is still underground. In the course of the authors search for the "Square Building", he encountered local people who recognized the drawing, as an antique building for water storage.

POMPEIOLIS

Bulunduğu Yer: Viranşehir, Mezitli, Mersin. 36°44'25.93"N, 34°32'20.24"E.

Gravürün Yayınlandığı Kaynak: J. Carne. Syria, the Holy Land. Asia Minor.

Fotoğrafın Tarihi: 10/01/2007

MÖ 7. yüzyılda Rodos adasından gelenler tarafından kurulan Pompeiopolis'in eski adı Soloi'dir. Korsanlığı yok etmekle görevli Romalı komutan Pompeius, Soloi'ye gelmiş ve bu kenti Ermeni Kralı Tigran'ın saldırılarından kurtarmıştır. Pompeius, kenti yeniden imar ederek, adını Pompeiopolis olarak değiştirmiştir. Bizans imparatorluğu yönetiminde piskoposluk merkezi olan Pompeiopolis, 527 yılında meydana gelen büyük bir depremde yıkıldıktan sonra şehir bir daha imar edilmemiştir. Bu nedenle ören yerine halk arasında Viranşehir denilmektedir. Günümüzde, şehrin iki kapısı arasındaki korint başlıklı 200 sütunlu yoldan, sadece 41 adet sütunu ayakta kalabilmiştir. Bunlardan 33 adeti başlıklı olup, başlıklarda insan, aslan ve kartal kabartmaları vardır.

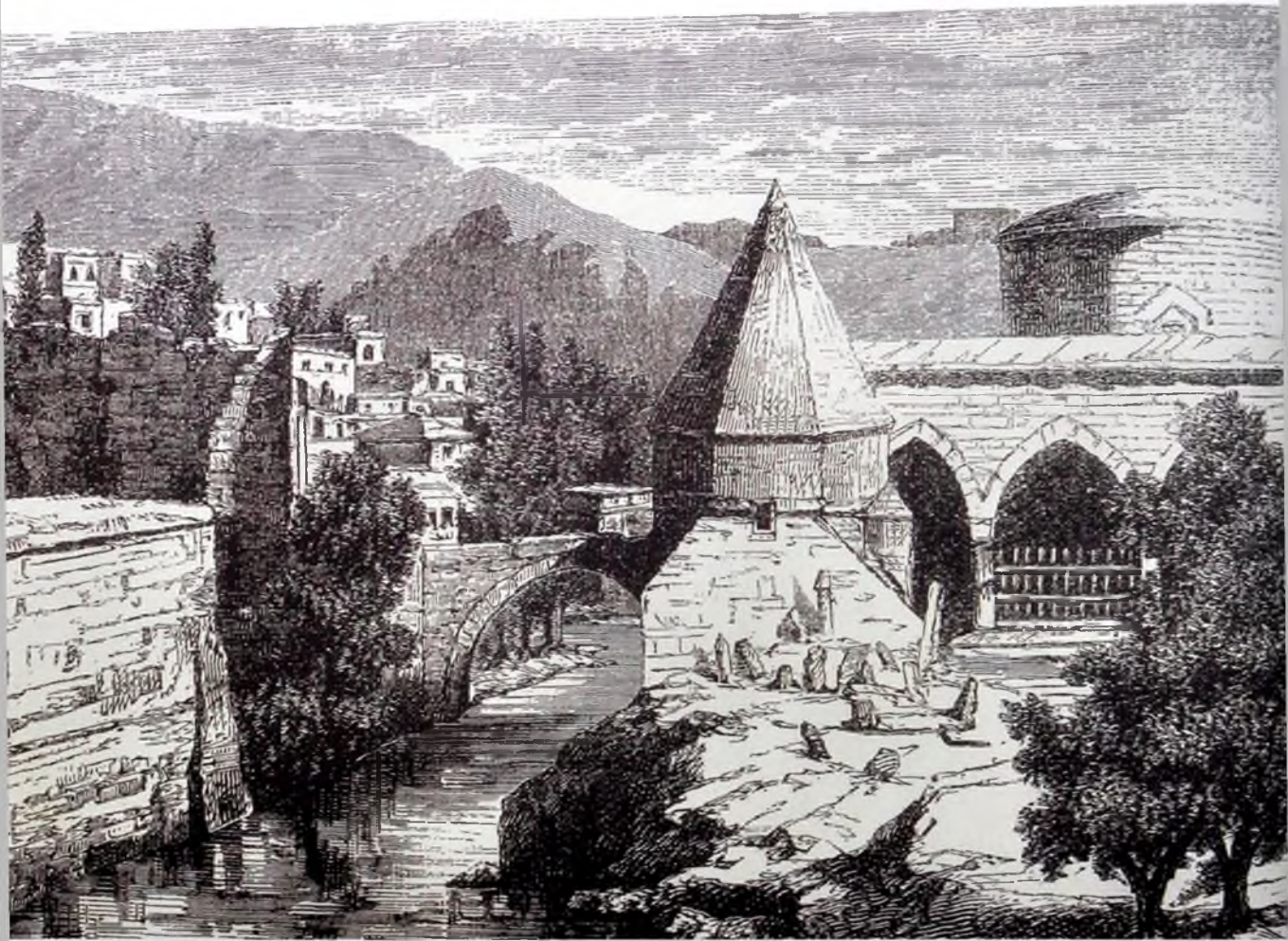
POMPEIPOLIS

Location: Viranşehir, Mezitli, Mersin, 36°44'25.93"N, 34°32'20.24"E.

Gravure appeared in: J. Carne, Syria, the holy land. Asia Minor

Date pictured: 10/01/2007

People from the Greek Island of Rhodes founded Pompeipolis, known to the ancients as Soloi, i.e. the Sun, in the seventh century BC. The city was destroyed by the Armenian King Tigran II and rebuilt by the Roman commander Pompey, who renamed it, Pompeipolis, after himself. During the Byzantine era, the city served as a center of Episcopacy. An earthquake destroyed Pompeipolis in 527 and was never rebuilt. Thus, today the city is referred to, as Viranşehir, meaning "the city in ruins". The road, between the two-gates of the city, is lined with Corinthian style columns, decorated with man, lion and eagle motifs, but only forty-one of the two hundred original columns are standing today.

ŞEREFİYE KÜLLİYESİ

Bulunduğu Yer: Bitlis, 38°23'58.83"N, 42° 6'26.48"E.

Gravürün Yayımlandığı Kaynak: Die Heutige Türkei. Leipzig, Berlin, 1882.

Fotoğrafın Tarihi: 21/08/2006

Kitabesinden 1529 yılında IV. Şerehan tarafından yaptırıldığı öğrenilen külliye, hamam, medrese, cami, imaret ve türbe kısımlarından meydana gelmiştir. Bitlis taşı denilen, yöresel kırmızı kesme taştan yapılmıştır. Batı yönü kayalara yaslanmaktadır. Avlunun doğusunda, Şerefiye Camii'nin giriş kapısına bitişik olan, gravürdeki türbe bulunmaktadır. Türbe, kapısı üzerindeki kitabesinden öğrenildiğine göre, Emir Şeref oğlu Emir Şemseddin tarafından IV. Şeref Han için 1533'de yaptırılmıştır. Türbenin alt bölümü kare planlı olup, köşelerin kesilmesiyle sekizgen bir görünüm kazandırılmıştır. Türbe içerisinde altı sanduka bulunmakta olup bunlardan sağ kenardaki IV. Şeref Han'a aittir.

ŞEREFIYE COMPLEX

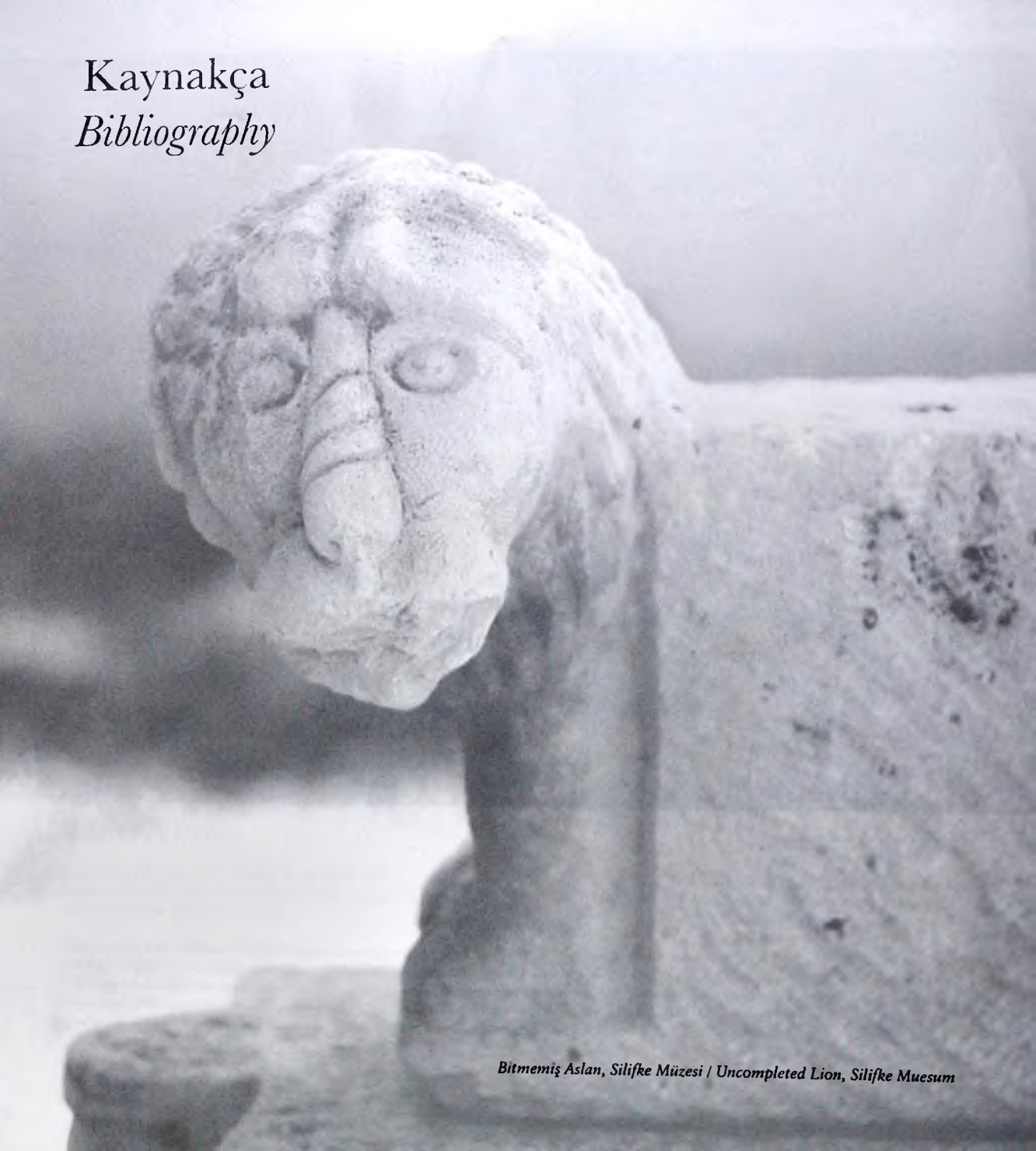
Location: Bitlis. 38°23'58.83"N, 42° 6'26.48"E.

Gravure Published In: Die Heutige Türkei. Leipzig, Berlin, 1882.

Date of Photograph: 21/08/2006

A descriptive plaque in the Şerefiye Complex states that the complex was built on the orders of Şeref Khan IVth in 1529 AD. The complex, adjacent to a rocky hill, consists of a public bath, madrasah, mosque, free public kitchens, and a tomb. Artisans used a local red stone, called Bitlis Stone, in the construction of the complex. The tomb shown in the reference drawing is to the west of the courtyard, next to the entrance of the Şerefiye Mosque. The inscription over the tomb's gate states that the tomb was for Şeref Khan IV, and built on the orders of Emir Şemseddin, son of Emir Şeref. The square-based tomb appears to be a hexagon on the outside. Of the six graves inside the tomb, the one on the far right belongs to Şeref Khan IV.

Kaynakça
Bibliography

Bitmemiş Aslan, Silifke Müzesi / Uncompleted Lion, Silifke Muesum

- AKŞİT, İlhan, *Tarihin Taşa Yazıldığı Doğu ve Güneydoğu Anadolu*, Akşit Kültür ve Turizm Yayıncılık.
- AKURGAL, Ekrem, *Anadolu Uygarlıkları*, Net Turistik Yayınları, 2007.
- AKURGAL, Ekrem, *Hatti ve Hitit Uygarlıkları*, Net Turistik Yayınları, 1995.
- AKURGAL, Ekrem, *Anadolu Kültür Tarihi*, TÜBİTAK, Şubat 2005.
- ALP, Sedat, *Hitit Çağında Anadolu: Çivi Yazılı ve Hiyeroglif Yazılı Kaynaklar*, TÜBİTAK, Ağustos 2002.
- AYDOĞAN, Naşit Bora, *Çanakkale*, Çanakkale Valiliği Yayınları, 1989.
- AYGEN, Temuçin, *Türkiye'nin Az Bilinen Doğal ve Arkeolojik Değerleri*, TAYF Basım, 1988.
- BEAUFORT, Francis, *Karamanya*, Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü.
- BİÇER, Hamdi, ELMAĞAÇ, Hasan, *Kayseri Müzeleri ve Ören Yerleri*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2007.
- BİNGÖL, Yüksel, *İshak Paşa Sarayı*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1998.
- BORAN, Ali, *Anadolu'daki İç Kale Cami ve Mescidleri*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2001.
- Cornelis De Bruyn'ün Yakın-Doğu Gezisi / *Le Voyage Au Levant De Cornelis De Bruyn*, Hollanda Tarih - Arkeoloji Enstitüsü / Institut Historique et Archeologique Neerlandais d'Istanbul, İstanbul 1974.
- ÇULPAN, Cevdet, *Türk Taş Köprüleri: Ortaçağdan Osmanlı Devri Sonuna Kadar*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2002.
- ERZEN, Afif, *Doğu Anadolu ve Urartular / Eastern Anatolia And Urartians*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1992.

- Evliya Çelebi Seyahatnamesi, 3 Cilt, 6 Kitap*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, Ocak 2006.
- FREELY, John, *Türkiye Uygarlıklar Rehberi 4: Akdeniz Kıyıları*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, Aralık 2002.
- FREELY, John, *Türkiye Uygarlıklar Rehberi 3: Ege Kıyıları*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, Ocak 2003.
- Gravürlerle / In Gravures Türkiye Anadolu / Anatolia 1,2*, T.C. Turizm Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı / Republic of Turkey Ministry of Culture Directorate of Publications, 1996.
- GÜNDOĞDU, Hamza, *Dulkadirli Beyliği Mimarisi*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 657, Kasım 1986.
- Hititler ve Hitit İmparatorluğu / Die Hethiter Und Ihr Reich*, Kunst und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland , 18. Januar-28 April 2002.
- İMAMOĞULLARI, İ. Halil, *Geçmişten Günümüze Nizip*, İŞMONT Kültür Yayınları 1, Ocak 2002.
- İslam Ansiklopedisi, 12 Cilt*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1997.
- KABACALI, Alpay, *Osmanlı Devleti'ni Avrasya İmparatorluğu'na Dönüştüren Hükümdar: Fatih Sultan Mehmet*, DenizKültür Yayınları No: 18
- KEMAL, Namık, *Osmanlı Tarihi 1*, Bilge Kültür Sanat, Nisan 2005.
- KILIÇ, Erol, *Gravür ve Eski Fotoğraflarla / In Gravures And Old Photographs: Erzurum*, Atatürk Üniversitesi ve İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi, 1998.
- KONYALI, İbrahim Hakkı, *Abideleri ve Kitabeleri İle Konya Tarihi*, Yeni Kitap Basımevi, Konya 1964.
- KONYALI, İbrahim Hakkı, *Ankara Camileri*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 1978.

KYÖD Tarih Araştırmaları Çalışma Grubu: AKSOY, Taner, BAKAN, Muhittin, TEPEKÖY, İlker ULUGÜN, F. Yavuz, *Kocaeli ve Çevresi Tarihi: Tarih Öncesi & Helenistik Dönem*, Kocaeli Yüksek Öğrenim Derneği Tarih Yayınları No:2, Eylül 2004.

KONUĞU, Enver, *Selçuklulardan Cumhuriyete Erzurum*, Yükseköğretim Kurulu Matbaası, Ankara 1992.

KOSTANTİYÜS, J. Hammer, GABRIEL, Albert, *Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un Alınışı-Eski Hali ve Türkler İstanbul'a Neler Getirdi*, RADO Yayınları, 1981.

LLOYD, Seton, *Türkiye'nin Tarihi: Bir Gezginin Gözüyle Anadolu Uygarlığı*, TÜBİTAK, Kasım 2003.

NAUMANN, Rudolf, *Eski Anadolu Mimarlığı*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1998.

ÖNGE, Yılmaz, *Türk Mimarisinde Selçuklu ve Osmanlı Dönemlerinde Su Yapıları*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1997.

ÖNKAL, Hakkı, *Selçuklu – Osmanlı Sultanları ve Türbeleri*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 1999.

PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 1,2,3*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 2004.

RADT, Wolfgang, *Guide To Pergamon / Führer / Rehberi*, APA Ofset Basımevi, İstanbul 1973.

SAKAOĞLU, Necdet, *Amasra'nın Üçbin Yılı*, Zonguldak Valiliği Yayınları No:2, Aralık 1987.

SARRE, Friedrich, *Konya Köşkü*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1989.

SERDAROĞLU, Ümit, *Assos (Behramkale)*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 1996.

SEVGİN, Nazmi, *Anadolu Kaleleri I. Cilt*, Doğu Ltd. Şirket Matbaası, Ankara 1959.

SEVİN, Necla Arslan, *Gravürlerde Yaşayan Osmanlı*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 2006.

ŞİMŞEK, Celal, *Laodikeia*, Ege Yayınları, 2007.

TEXIER, Charles, *Küçük Asya Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi 1,2,3*, Enformasyon ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı, Ankara 2002.

Topraktan Sonsuzluğa / From Earth To Eternity Çatalhöyük, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, Ağustos 2006.

Türkiye'nin Turizm Değerleri 1,2,3,4, T.C. Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü.

Türkiye'de Vakıf Abideler ve Eski Eserler 1,2,3,4, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 1986.

ÜNAL, Rahmi Hüseyin, ARIKAN, Zeki, BUMİN, Kürşat , NUTKU, Özdemir, *Edirne*, Republic of Turkey Ministry of Culture, Ankara, 1993.

YENİM, Muhsin, *Guide Turistique De Pergame Pergame A Travers Les Ages*, Ege Üniversitesi Matbaası, İzmir 1961.

YILMAZ, Adnan, *Küçük Asya'nın Kır-Şehri*, Kültür - Tarih Yayınları Serisi 1, 2006.

2008.06.Y.0001 - 3123

No 1585

KÜLTÜR
SANAT ESERLERİ

SERIES OF
WORKS OF ART

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINLARI
MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM OF THE REPUBLIC
OF TURKEY PUBLICATIONS

S. 13326

Gravürlerden Fotoğraflara

TÜRKİYE

Engravings to Photographs

Elinizdeki kitapta Anadolu Kültür Mirasının bir bölümünü temsil eden bazı seçme yapıların, yüzyıllar önce usta sanatçılar tarafından çizilmiş gravürlerini ve günümüzde çekilmiş fotoğraflarını, karşılaştırmalı olarak, göreceksiniz. Yapıların kısa tarihleri ve coğrafi konum koordinatlarını da içeren bu kitap, yüzyıllar içinde oluşan değişikliklerin belgelenmesi açısından önem taşımaktadır.

This book compares contemporary photographs with detailed pen and ink depictions of selected cultural heritage sites in Anatolia, which were drawn by well known artists centuries ago. The contents include brief histories of the ancient structures and their geographical coordinates, while providing future generations a visual record of the changes that have occurred over time.

Gravürlerden Fotoğraflara
TÜRKİYE
Engravings to Photographs

M. Fatih Demirhan

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM